PLAYBOY'S SENSATIONELE JUBILEUMNUMMER

PLAYBOY

Alles wat mannen boeit

MAANDBLAD • MEI 1998 • BF 155

15 JAAR PLAYBOY

NU ƒ 6.75

BEL EN WIN ƒ 41.366

15 jaar sexstars:
PAMELA, ANNA-NICOLE, TATJANA & MADONNA

Hein de Kort, Peter de Smet en andere striptoppers:
DE WERELD VAN PLAYBOY

15 PLAYBOY

ARNON GRUNBERG: EXCLUSIEF KORT VERHAAL

Linda & Joyce:
NEDERLANDSE JUBILEUM-PLAYMATES

PLAYBOY'S jubileum-enquête: het leven is goed!

HET GROTE INTERVIEW: VERONICA'S UNICO GLORIE, THE YOUNG ONE
(EN: WAT VINDEN ONZE CELEBRITIES VAN GESLACHTSDELEN?)

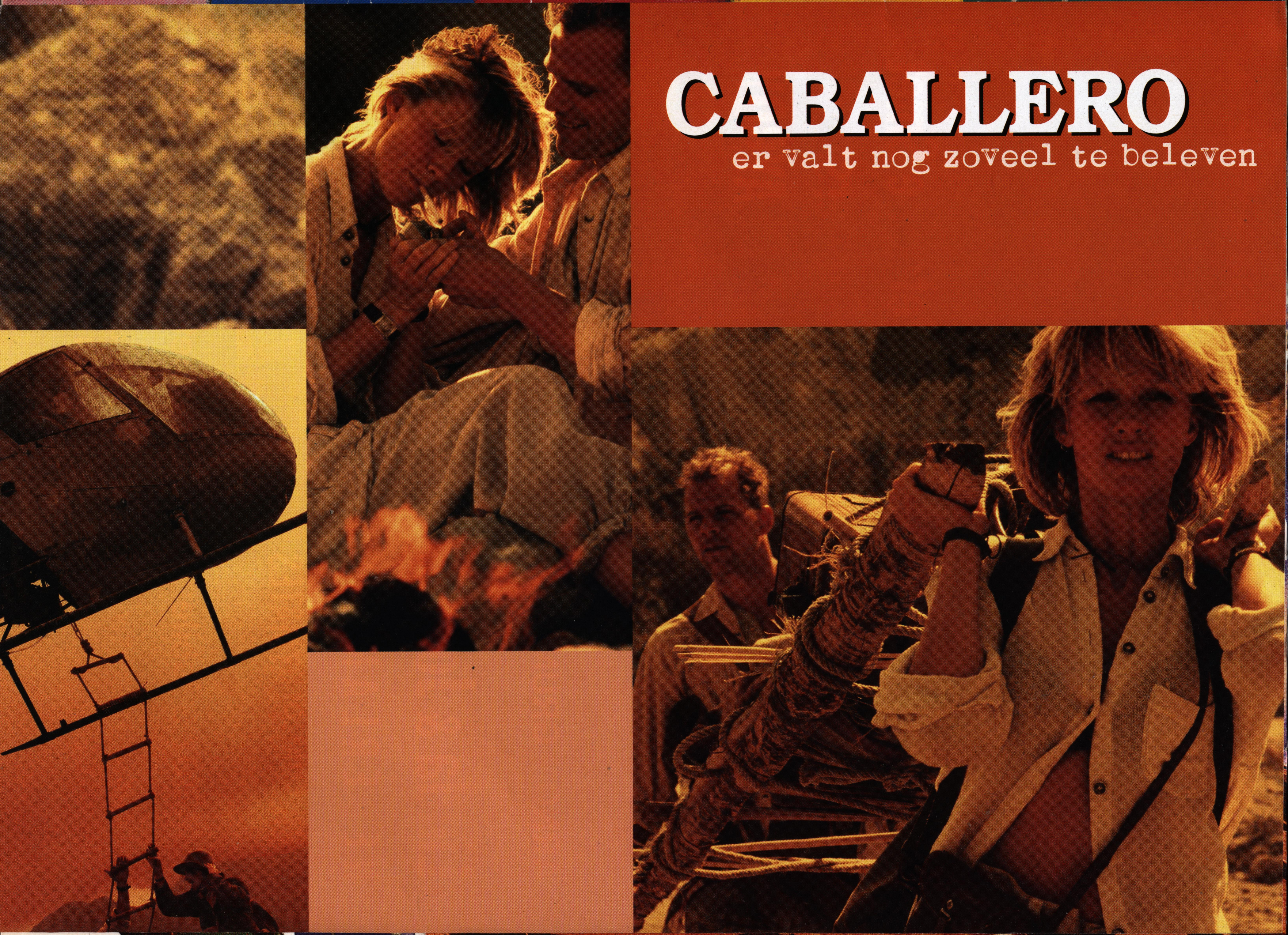
CABALLERO
er valt nog zoveel te beleven

Brengt de gezondheid ernstige schade toe,
k.b. 4.10.1994, Stb. 720.

PLAYBOY Nº5

Onder ons

Mannen: Playboy Nederland bestaat vijftien jaar! Met dit nummer mee heb ik 183 Playboy's gemaakt (met die andere jongens en meisjes van de redactie samen natuurlijk) en aangezien ik 183 altijd een heel mooi getal gevonden heb, stop ik er nu mee. Hoofdredacteur af. Het waren mooie jaren, met veel hoogtepunten en slechts weinig dieptepunten. Elders in dit verjaardagsnummer vindt u 32 pagina's met items die ik om de één of andere reden waard vond om nog eens kort te laten zien. Delen uit interviews, wat schandaaltjes, veel foto's van prachtige vrouwen, citaten uit mooie verhalen, kortom: allemaal mini-Playboy's van vijftien jaar Nederlandse uitgave. Ook overigens is dit weer een fijn mei-nummer, met veel te lezen en te kijken. Geniet ervan. Ik dank u voor vijftien jaar trouw aan het grootste mannenblad en lever u gaarne uit aan mijn opvolger, **Rob van Vuure**. Ontvangt u hem met een warm applaus.

Jan Heemskerk, hoofdredacteur

28 Het geslachtsorgaan

Over de penis en de vagina heeft bijna iedereen wel een eigen mening. Actrice/presentatrice **Daphne Deckers** bijvoorbeeld, en coureur **Jos Verstappen**, actrice **Katja Schuurman**, voetballer **Ulrich van Gobbel** en presentatrice **Leontine Ruiters**.

32 Playmate van het Jaar

De laatste *Playmate van het Jaar* is **Joyce van der Holst**. Blauwe ogen & zwart haar: wat een adembenemende combinatie. De foto's werden gemaakt door **Byron Newman**.

50 Arnon Grunberg

Wat is nou eigenlijk mooi en wie is nou lelijk? De hoofdpersoon van het korte verhaal dat **Arnon Grunberg** speciaal voor dit nummer schreef, is in elk geval een héél lelijk mannetje.

88 Playboy's sexstars

Je vader had **Marilyn Monroe** en **Jayne Mansfield**, maar wat heb jij? Jij hebt **Anna Nicole Smith, Pamela Anderson** en **Tatjana Simic**. Playboy had ze ook, en hoe!!!

58 Playmate Linda

Ze is blond, ze is Hollands en ze is onze Jubileum-Playmate. Haar naam? **Linda van der Pluijm**. **Hans Toonen & Hans Wientjens** fotografeerden haar op z'n Nederlands...

Sexstar Jenny McCarthy

Linde van der Pluijm

48 De wereld van Playboy

De wereld van Playboy, weergegeven in stripvorm. Verspreid door deze Playboy-editie (vanaf pagina 48) tref je stripverhalen aan van **Peter de Wit** (bekend van Sigmund), **Dick Matena, Gerrit de Jager** (Familie Doorzon), **Peter de Smet** (De Generaal) en **Hein de Kort** (Dirk & Desirée twee keer bellen) die speciaal voor Playboy hun eigen kijk op onze Playmate hebben getekend.

32 EXTRA BEWAARBIJLAGE: PLAYBOY 15 JAAR

Voor wie nog eens wat hoogtepunten wil zien: de scheidende hoofdredacteur **Jan Heemskerk**, die vanaf de allereerste Nederlandse Playboy-editie hoofdredacteur was, verzamelde uit de vele dikke Playboy-verzamelboeken zijn meest favoriete foto's, Playmates, citaten uit verhalen en interviews en illustraties.

76 Toen & nu

Eén ding kunnen we zeggen van 1983: je hoorde niet de hele godganselijke dag het gereutel en gepiep van draagbare telefoons om je heen. Maar de ontwikkelingen gingen snel! **De op deze pagina's afgebeelde producten geven we overigens weg**. Omdat we jarig zijn!

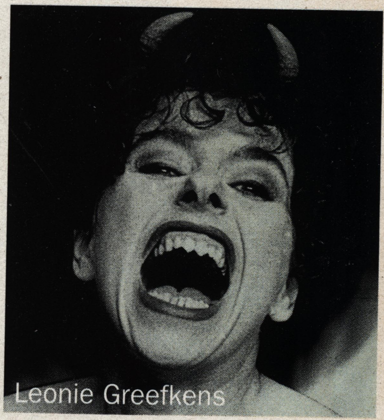

Leonie Greefkens

80 De sexstrijd van de vrouwen

Een hele tijd geleden bestond er een blad dat **BEV** heette. En er zijn ooit een paar nummers van **Playgirl** verschenen. Vrouwen als **Leonie Greefkens** en **Bernadette de Wit** wilden een bijdrage leveren aan de sexuele vrijmaking van de vrouw. Slaagden zij?, vroeg redacteur **Guus Luijters**.

101 Ben je nú gelukkig?

Zijn wij mannen er in de afgelopen vijftien jaar gelukkiger op geworden? Is het leven beter of juist slechter dan toen, is het vrijen vrijer en fijner en onze portemonnee gevulder? Playboy Nederland deed met *Team Vier* een onderzoek naar de verschillen.

70 Vijftien jaar (en nog geen vent)

Is de man van nu anders dan de man van toen? Zijn wij mannen sukkeliger geworden of juist sterker? Hebben de feministes onze strijdlust gedoofd of is die juist opgelaaid? Communicatie-adviseur **Tijl Rood** analiseert.

114 Mannenzaken

Met een Cadillac op reis? De nieuwe *Davidoff GoodLife*-geur hebben? Een blik met whiskey? Kalender van Tatjana gratis thuis? **Playboy geeft vele cadeaus weg!**

15 jaar man

39 Unico Glorie

Hij is de directeur van *The Young One*, Veronica. Is hij zelf *a young one?*, vroeg redacteur **Mick Boskamp** hem in het grote interview. Aan z'n leeftijd te zien wel: 33!

COVER: JAN CREMER

Rubrieken

Player	7
Sex/Playboy's Sex Advisor	27
Zeg Maar Sex	28
De Beste van Playboy	68
Horacio Altuna's Variaties	69
Geld/Bart Lubbers	108
Mannenzaken	114
Sport/Jan Mulder	126

Interviews

Unico Glorie	39

Verhalen

Een Medisch Wonder	50
15 jaar, en nog geen vent	70
De sexstrijd van de vrouwen	80
Enquête 1983-1998	101
Playmates prikkelen	110

Fotoreportages

Playmate van het Jaar Joyce	32
Jubileum-Playmate Linda	58
Sex-stars	88

Service

Zoek de verschillen!	76
Mannenzaken	124

15 JAAR PLAYBOY!

DUIZENDEN GULDENS CADEAU! BEL & WIN!

Bij een groot aantal artikelen in dit feest-nummer van Playboy vind je ons jubileum-logo met daarbij een code. Dat logo betekent dat er voor jou misschien een prachtig product klaarligt. Je dient zo te handelen: **Bel 0909-50.220.22** (1 gpm, beltijd ca. 1,5 minuut). Je komt dan terecht bij de **Playboy Cadeau-lijn**. Geef het code-nummer op van het product dat je graag wil hebben. Iedereen mag voor net zoveel cadeaus bellen als hij wil. Zodra het mei-nummer uit de winkels is, wordt er geloot wie de prijs ontvangt.

Woon je in België of is jouw telefoon niet geschikt voor het 0909-systeem, stuur dan een briefkaart naar PLAYBOY, POSTBUS 1, CEYLONPOORT 5-25, 2000 MA HAARLEM, o.v.v. de cadeau-code. Je mag net zoveel briefkaarten opsturen als je wil, echter per briefkaart mag slechts één code ingevuld worden!

6 jaar research

167 pk

16 kleppen

1998 cc

7 motorvarianten

4 lichtmetalen velgen

14 kleuren

5 uitrustingsniveaus

4 airbags

5 zitplaatsen

6-voudig lakprocedé

3-de remlicht

4 hoofdsteunen

45% meer lichtopbrengst

6 speakers

3-punts gordels

6 jaar corrosiegarantie

408 liter bagageruimte

4 portierverankeringspunten

En 161 dealers.

De nieuwe Citroën Xsara Coupé.

Nu in 161 showrooms: de nieuwe Citroën Xsara Coupé én de nieuwe Xsara Break. Afgebeeld de Xsara Coupé 2.0i 16V VTS. Genoemd cijfermateriaal is gebaseerd op de ontelbare mogelijkheden van het totale Xsara-gamma. De Citroën Xsara Coupé is al verkrijgbaar vanaf f 29.990,-. Bel voor meer informatie of de dichtstbijzijnde dealer 0800 - 022 60 90. **ZO MOOI KAN SOLIDE ZIJN.**

PRIJS COUPÉ/BERLINE VANAF F 29.990,-. PRIJS BREAK VANAF F 31.390,- . PRIJZEN INCL. BTW, EXCL. KOSTEN RIJKLAAR MAKEN EN VERWIJDERINGSBIJDRAGE. INCL. 3 JAAR CITROËN ASSISTANCE EN 6 JAAR GARANTIE TEGEN CORROSIE VAN BINNENUIT. LEASEPRIJS COUPÉ/BERLINE V.A. F 699,- EN BREAK V.A. F 739,- PER MAAND EXCL. BTW EN BRANDSTOF INCL. VERVANGEND VERVOER, GEBASEERD OP 48 MNDN. EN 20.000 KM/JAAR O.B.V. FULL OPERATIONAL LEASE. WIJZIGINGEN VOORBEHOUDEN. CITROËN PREFEREERT TOTAL.

PLAYER

Na vijven 1998

Mei '83. Ook toen al zat De Bokkedoorns volgens Playboy in de culinaire top.

'Clean, trendy en met een niets onthullende verlichting; dat is het café nieuwe stijl waarvan de replica her en der uit de grond schiet' schreven we in dat eerste nummer van Playboy, toen de *Player* nog gewoon *Na Vijven* heette.

Tijden veranderen. Ik loop door de Amsterdamse Reguliersdwarsstraat op zoek naar overblijfselen van het *'café nieuwe stijl'*, maar de beige art deco-kroeg *Oblomov*, de zaak die het startschot gaf voor de café-trend van '83, is niet meer. Zelfs het nabijgelegen *Richter* heet nu anders. Even hou ik de pas in. Je rijdt tenslotte ook niet met grote snelheid langs een begrafenisstoet. Dan loop ik snel door. Tijden veranderen. Zoals het hoort. Vijftien is een magisch getal, want precies 15 minuten later sta ik op de Nieuwezijds Voorburgwal, waar de cafés *Bep*, *Diep* en *Seymour Likely* een soort heilige drieëenheid vormen. Na de periode van het witte café kwam het grand café en nu is Amsterdam in de ban van de oranje retro-kroeg. De verlichting is weer enigszins gedempt dan wel gekleurd en de kleine interieurs ademen de sfeer van de jaren '60 en '70. Het publiek is wat je van publiek in deze zaken mag verwachten: trendsettend, jong van geest, grotestads-denkers en -doeners.

Bep van binnen...

Bep van buiten, aan de Nieuwzijds Voorburgwal

De volgende dag naar Rotterdam. *'Rotterdam heeft Dizzy op de 's-Gravendijksewal'* stond in het mei-nummer van '83. *Dizzy* is er nog steeds. Er wordt nog steeds jazzmuziek gedraaid en het is er nog steeds gezellig, een belangrijk adjectief in kroegentaal. Maar de buurt is totaal verpauperd in 15 jaar tijd. Als je de deur van *Dizzy* achter je dicht hebt getrokken, heb je er geen last van, maar op weg naar de 'vroem-vroem' zou die ene borrel daardoor misschien wat minder goed kunnen vallen. Ga je anno '98 naar Rotterdam, dan is het misschien zaak om het groots aan te pakken. Als geen andere stad in Nederland kent men hier het verschijnsel *Plus grand café*. Zaken als *Dudok*, *Loos* en het nieuwe, zeer swingende café *Rotterdam* op de Kop Van Zuid zijn zo immens van omvang dat een trip naar het toilet ongeveer te vergelijken is met een stadswandeling. Wordt de Amsterdamse kroegen-sien steeds knusser, in Rotterdam laten ze 'm tegenwoordig flink uit de broek hangen.

Via het kloppende hart van Zuid-Holland ga ik de volgende dag terug naar de Noordhollandse kust. Vijftien jaar geleden schreven we: *'Wat Zandvoort aan culinaire toppers te bieden heeft, is nihil; hoewel langs de Zeeweg naar Overveen, enkele kilometers van Zandvoort verwijderd, de fameuze Bokkedoorns van vader en zoon Beeren ligt, één van de tien beste restaurants van ons land.'* Nog steeds is Zandvoort op culinair gebied een braakliggend terrein en nog steeds is *De Bokkedoorns* het beste restaurant van Noord-Holland, misschien wel van heel Nederland. In die 15 jaar kregen ze er een tweede Michelin-ster en, misschien wel belangrijker, topkok **Lucas Rive** bij. Hier, zittend aan het raam, uitkijkend op het Wethouder Gelukpark, waar reigers, aalscholvers en buizerds op zoek gaan naar hun eigen amuses, realiseer ik me dat de tijden veranderen. En soms ook niet. ***Mick Boskamp***

De Bokkedoorns

15 PLAYBOY
CADEAUCODE: 01
BEL & WIN! ZIE PAG. 5

DINER VOOR 2 CADEAU!

Het is feest. En dat vieren we. Met de Playboy-lezers. *De Bokkedoorns* in Overveen biedt daarom een geheel verzorgd viergangen-menu voor 2 personen aan voor de man die als eerste reageert. Geen moeilijke prijsvraag, gewoon bellen naar de Playboy Cadeau-lijn, tel. 0909-5022022 (o.v.v. Cadeaucode 01) of een briefkaart sturen naar Playboy Nederland, postbus 1, 2000 MA Haarlem, o.v.v. *Cadeaucode 01*. Wie het eerst komt, die het eerst maalt(ijd)!

 GUUS LUIJTERS & MICK BOSKAMP

Wéér een Grisham-film

Wat is er erger dan een boek van John Grisham? Juist, een Grisham-film!

The Rainmaker

Wat is nóg vervelender dan een boek van **John Grisham**? Precies, de verfilming van een boek van John Grisham. Maar als de film geregisseerd is door **Francis Ford Coppola**, wordt het dan anders? ***The Rainmaker*** gaat over een jonge idealistische advocaat (**Matt Damon**) die samen met **Danny DeVito** een kantoortje begint. De zaak waarmee Damon zijn carrière start, betreft een schadeclaim tegen een verzekeraar die hardnekkig weigert een levensverzekering uit te betalen. De claim in kwestie is afkomstig van een jongeman die sterft als gevolg van leukemie. Damon moet het opnemen tegen een team van door de wol geverfde advocaten onder leiding van **Jon Voight**. In de film wordt gedaan alsof Damon geen kans maakt, maar in werkelijkheid gaat het om een zaak die zelfs een eerstejaarsstudent met rechtbankvrees nog winnen zou. De afloop van het verhaal ligt dus allang van tevoren vast, maar dat is het punt niet. Waar het om gaat, is dat Coppola de bordkartonnen figuren van Grisham zoveel diepte en warmte meegeeft, dat het hele raderwerk begint te draaien. Je gelooft in de bewogenheid van Damon, je leeft mee met de schlemielige DeVito en Voight is zo door en door slecht dat het genoegen hem te zien vallen daardoor alleen maar groter wordt. Het materiaal dat regisseur en acteurs in handen hebben, is heel dun, maar ze maken er veel meer van dan er eigenlijk uit te halen valt. Er wordt schitterend geacteerd, de plotwendingen zijn perfect getimed en zo vliegen de twee uur en een kwartier die *The Rainmaker* duurt voorbij. Let vooral op de in de eerste scènes volstrekt onherkenbare **Mickey Rourke**, die een fraaie advocaat van kwade zaken neerzet, en op **Claire Danes**, die na een mooie rol in *U-Turn* nu schittert als een mishandelde echtgenote.

CHINA & CHINA Verder is het om de een of andere reden vooral China wat deze maand de klok slaat. In ***Red Corner*** doet **Richard Gere** het land aan met een handelsmissie. Op een party ontmoet hij een mooie Chinese, die hij meeneemt naar zijn hotelkamer om daar de dingen te doen die men op hotelkamers zoal doet met een mooie Chinese. Maar als Gere de volgende morgen wakker wordt, is de Chinese vermoord en wordt hij afgevoerd naar de gevangenis, een Chinese en die zijn zoals bekend heel anders. In de rest van de film is Gere bezig weer vrij te komen en dat gaat nogal omslachtig, zodat het einde van de film ook als een bevrijding komt. ***Chinese Box*** speelt in Hongkong aan de

Chinese Box

DE JARIGE TRACTEERT OP X-FILES!

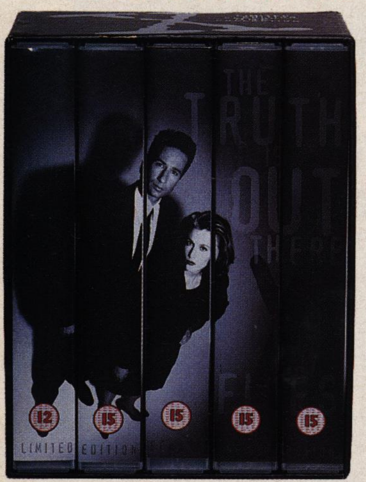

15 PLAYBOY CADEAUCODE: 02 BEL & WIN! ZIE PAG. 5

Ken je het gelimiteerde *collector's item* dat de *X-Files Box* heet? Een box met 5 banden die samen de volledige eerste serie afleveringen van het *X-Files*-seizoen bevatten? Een box die ƒ 249,- kost en die voor de liefhebbers van het sci-fi-genre een absoluut hebbeding is? We geven twee van die boxen weg. Ook hier doen we niet moeilijk. Snel bellen met de Playboy Cadeaulijn, tel. 0909-5022022, o.v.v. Cadeaucode 02, of een briefkaart sturen naar *Playboy, postbus 1, 2000 MA Haarlem, o.v.v. Cadeaucode 02.* Twee gelukkige lezers krijgen het boeiende kijkspel in luxe verpakking gratis thuisgestuurd. Sssht, niet verder vertellen..!

Spawn

vooravond van de overdracht aan China. **Jeromy Irons** is een doodzieke Brit die al 20 jaar in China woont. Hij is verliefd op Gong Li, de eigenares van een karaokebar, die weer verliefd is op een rijke Chinees. De film schildert hun problemen, hun liefdes, hun twijfels. Mooi, maar wie van een beetje actie houdt, kan beter naar ***The Replacement Killers*** gaan, waarin Chow Yun-Fat, een ex-beroepsmoordenaar, gedwongen wordt zijn oude ambacht weer op te nemen. *The Replacement Killers* is geproduceerd door **John Woo** en laat het dus genoeg zijn als we zeggen dat hij een stevig stempel op de film heeft gedrukt.

FANTASY In ***Spawn***, gebaseerd op de strip van **Todd McFarlane**, heeft Spawn een pact gesloten met de duivel. In ruil voor de kans zijn vermoorde vrouw nog een keer te zien, zal hij de mensheid uitroeien. Maar uiteraard zijn er tegenkrachten en die brengen Spawn aan het twijfelen. Wat te doen? Spawn zal het zeggen in een nogal moralistische film vol prachtige *special-effects*.

COEN De nieuwe van de **Coen Brothers** heet ***The Big Lebowski*** en is een film over vloerkleden, kidnapping en bowlen. De hoofdrollen zijn voor **Jeff Bridges**, **John Goodman**, **Julianne Moore** en **John Turturro**. Meer zeg ik niet. ***(GL)***

15 jaar opwinding

Het is tijd om met de billen bloot te gaan. Hier komen de films die onze eigen porno-koning in 15 jaar niet heeft kunnen uitzitten, vanwege een verregaande staat van opwinding.

Opening Of Misty Beethoven *(Videorama)*. Geloof het of niet, maar deze klassieker stamt uit 1976. Verder dan die eerste scène met **Jamie Gillis** en **Constance Money** ben ik nooit gekomen, hoe aanlokkelijk de rest er ook uitzag. Ik moest me daarna altijd melden in de slaapkamer. In die tijd had ik nog geen video naast mijn bed, vandaar.

Miami Spice *(Video Exclusief)*. De zomer van '87. Mooie zomer was dat. Terwijl anderen op terrasjes zaten bracht ik de avonden door voor de TV waar **Janette Littledove** telkens weer werd genomen door **Randy West**. Met mijn linkerhand bediende ik de afstandsbediening en met mijn rechterhand bediende ik mezelf. Soms werd ik bediend. In het weekend.

Wild Breed *(Paradise Video)*. Toen ik voor het eerst actrice **J.R. Carrington** zag, was ik verkocht. Hier was een dame die wist hoe ze moest genieten van het één en ander. In *Wild Breed* had ze twee scènes naar het schijnt. Die tweede moet ik nog steeds zien.

Pure *(Paradise Video)*. Handige zet van de makers, maar niet heus, om in de eerste tien minuten **Jenna Jameson** in botsing te laten komen met **Jeanna Fine**. Lesbische scènes hebben niet mijn voorkeur, maar deze kon ermee door. Op de één of andere manier wist ik mezelf tussen de dames in te projecteren. In het echt zou er daarna alleen een plukje schaamhaar van me zijn overgebleven.

Sex *(Paradise Video)*. **Michael Ninn**'s cybersex-epos zorgde ervoor dat ik in de beeldbuis terecht kwam en daar stampei begon te maken met **Sunset Thomas**. Terug in de woonkamer zette ik dat klereding af.

NYDP Blue *(Paradise Video)*. **Dominique Simone**, wat doe je met me? Wat zeg je? Mag je niet praten met je mond vol?

New Wave Hookers 5 *(Paradise Video)*. **Juli Ashton** had ik ooit ontmoet in Cannes, waar ze heel lief voor me was. Nee, viespeuk, het is niet wat je denkt! Ze was gewoon lief. Maar als je haar dan in de rol van *New Wave Hooker de Vijfde* ziet, dan heb je meteen een band met haar. Een band om terug te spoelen. ***(MB)***

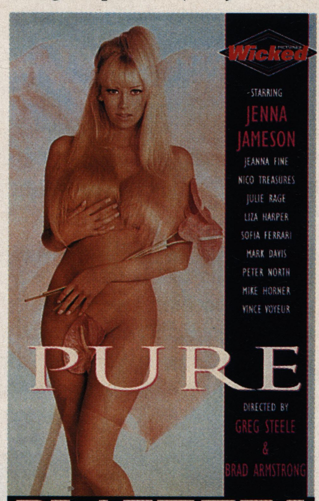

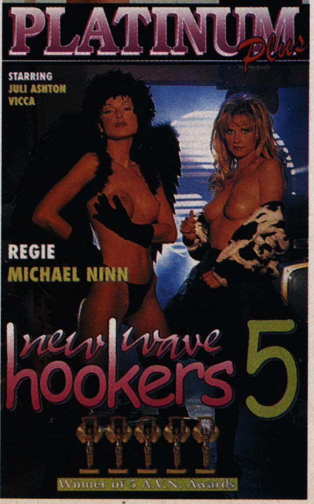

FILM TIPS MEI

THE BIG LEBOWSKI ¥¥¥ De nieuwe Coen. Over vloerkleden, kidnapping en bowlen.

BOOGIE NIGHTS ¥¥½ Komedie over de pornofilmbusiness. Met een mooie rol van Burt Reynolds.

BREAKDOWN ¥¥¥½ Ken Russell's vrouw verdwijnt spoorloos, maar na een spannende jacht weet hij haar te vinden.

CHINESE BOX ¥¥ Drama in Hongkong.

THE EDGE ¥¥½ Anthony Powers en Alec Baldwin overleven de binnenlanden van Alaska.

GREAT EXPECTATIONS ¥¥ Het sprookje van Dickens opnieuw verfilmd.

IN & OUT ¥¥½ Kevin Kline komt uit de closet.

I KNOW WHAT YOU DID LAST SUMMER ¥¥¥ Sterke horrorfilm in de sfeer van Scream.

THE JACKAL ¥½ Bloedeloze remake met slappe rollen van Willis en Gere.

KISS THE GIRLS ¥¥¥ Morgan Freeman op zoek naar zeven gekidnapte meisjes.

MONEY TALKS ¥½ Wanhopige komedie met Chris Tucker en Charlie Sheen.

MORTAL KOMBAT ANNIHILATION ¥¥½ Knokken en nog eens knokken.

THE RAINMAKER ¥¥¥ Rechtbankfilm met mooie rollen van Matt Damon en Jon Voight.

RED CORNER ¥¥ Richard Gere in een Chinese bajes.

REPLACEMENT KILLERS ¥¥½ Schieten en knokken à la Woo, die de film produceerde.

SCREAM 2 ¥¥¥ Een sequel op het niveau van het origineel.

SPAWN ¥¥ Moralistische fantasy met fraaie special-effects.

TITANIC ¥¥¥ Liefdesdrama op een zinkend schip. Lang maar onderhoudend.

John Leslie, toen & nu

In '83 was John Leslie porno-acteur. Nu regisseert hij 6 'klappers' per jaar.

Vijftien jaar geleden dook **John Leslie** voor het eerst op in het juli-nummer van Playboy. In de rubriek *Erotiek Op Video* besprak **Bert Kerkhoffs** de film *Foxy Lady* uit '77. Hij schreef: *'Leslie (in drie scènes) groeide later uit tot een top-acteur in het genre en werd winnaar van de Erotica Awards 1981 en 1982'.*

Nu, zoveel jaar en honderden sexfilms later, zit Leslie, die tegenwoordig een gevierd *X-rated* regisseur is, tegenover me. Een goed verzorgde vijftiger die menig mannelijke pornoster van nu zo van het scherm zou kunnen vrijen. En toch wil hij niet op de foto.

"Ik wil zo min mogelijk in de schijnwerpers staan," zegt hij. "Laat mij maar lekker anoniem mijn gang gaan. Ik doe dit interviewtje exclusief voor Playboy. Omdat jullie me altijd gesteund hebben."

Ik laat hem een bespreking zien uit het augustus-nummer van 1987. *Miami Spice.* Twee banden boordevol sex, lol en Leslie. Hij moet lachen om de foto die ik van het televisiescherm heb gemaakt. "Je had me niet op een beter moment kunnen betrappen," zegt hij, doelend op de vrouwelijke sandwich waarin hij het levende beleg vormt.

Wat is er veranderd in die vijftien jaar volgens jou?

Leslie: "Ik kan een mooi verhaal afsteken dat de sexfilm algemeen geaccepteerd is, maar dan lieg ik. Ik word in Amerika buiten de set behandeld als een soort melaatse. Volgens de Amerikaanse normen en begrippen besta ik niet. Ik mag bakken vol geld afdragen aan de belasting, ik mag in elke huiskamer komen opdraven via de videorecorder, maar toch word ik doodgezwegen. Vanaf het moment dat ik jaren geleden voor het eerst mijn broek liet zakken en liet zien dat sex lekker kan zijn, ben ik persona non grata."

Trek je je dat aan?

Leslie: "Persoonlijk zal het me worst wezen. Maar soms erger ik me aan de hypocrisie van de mensen. Ik weet zeker dat ik mezelf in staat acht om een film te regisseren waarin het sexspel wordt nagebootst. Zoiets heet een speelfilm! Maar in Hollywood krijg ik met mijn achtergrond geen voet aan de grond. Terwijl soms de tenen krommen in mijn schoenen als ik naar een nieuwe speelfilm kijk. Dat kan ik tien keer beter, denk ik dan. Tien keer geiler ook."

Als je de sexfilm van nu vergelijkt met die van vijftien jaar geleden, wat zijn dan de grote verschillen?

Leslie: "*Big differences.* Borsten. Die zijn in de loop der jaren wat omvang betreft uit de hand gelopen. Ik ben blij dat ik als acteur nog echte jongens heb mogen kneden. Ik zou er nu niet aan moeten denken om bovenop een actrice plaats te moeten nemen om haar te bevoelen. Soms moet ik een scène voordoen en dan ben ik blij als ik weer achter de camera sta, ik zweer het je. Die onderlinge race tussen de actrices over wie de grootste zeppelins heeft, vind ik jammer en onnodig. Aan de andere kant is het aanbod van vrouwelijke sexsterren veel groter. Het lijkt wel of elke striptease-danseres de stap naar de pornowereld maakt. Vroeger filmde ik soms weken achtereen met dezelfde actrice omdat er niemand anders was. Ik heb veel relaties gehad met sexsterren om de doodeenvoudige reden dat je na weken van neuken met dezelfde vrouw maar besloot om haar mee naar huis te nemen. Tegenwoordig heb ik een adressenbestand met de dikte van het telefoonboek van *greater L.A.*

Ga je nóg 15 jaar door?

Leslie: "Natuurlijk. Als God dat wil tenminste." ***(MB)***

Porno-ster John Leslie in actie in *Miami Spice*, een film die uit twee video-banden bestaat en in '87 werd gemaakt.

Pamela's schokkende feiten

Twee maanden na de *release* van *Pamela Anderson & Tommy Lee; ongecensureerd! (Paradise Pictures)* komt onze deskundige in duistere zaken met een aantal schokkende feiten over deze band. Tommy Lee weet niet waar de aan- en uitknop van de videocamera zit. Dit opmerkelijke feit kan worden geconcludeerd aan de hand van de scène waarin de camera minutenlang de stenen vloer van huize Anderson filmt. Tommy Lee heeft een merkwaardige sexuele aberratie met snelwegen. Als hij een snelweg ziet, raakt hij dusdanig opgewonden dat hij ter plekke moet worden ontriefd. Pamela Anderson moet ten tijde van deze opnamen een screentest hebben gedaan voor een verfilming van de bekende strip *Betty Boop*, te horen aan het kinderlijke stemmetje waarmee ze haar toenmalige echtgenoot van repliek dient. De interieurontwerper van Pamela & Tommy en de decorontwerper van *The Bold & The Beautiful* zijn dezelfde persoon. Tommy heeft een cursus *snellikken* gevolgd. Dit blijkt uit de scène op de boot waarin hij Pamela met de mond bevredigt. Deze orale tractatie duurt slechts 36 seconden, maar aan de geluiden te horen die Pamela maakt, heeft zij hem opgegeven voor die cursus. Tot slot: de meest schokkende ontdekking. Als Pamela 's ochtends uit bed komt, draagt ze nog de make-up van de vorige avond. *(MB)*

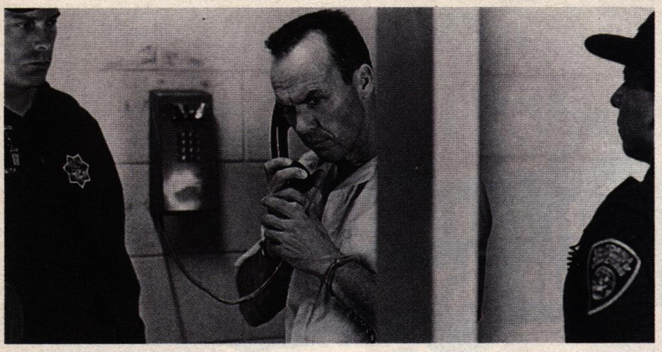

In gesprek met Michael Keaton

Vanaf 16 april draait **Micheal Keaton**'s nieuwste film, *Desperate Measures*, in de bioscoop. Playboy sprak met hem.

Playboy: *Waarom Desperate Measures?*

Keaton: "Ik zag dat er een rol in zat waarmee ik mij opnieuw kon bewijzen als acteur. En het gaf me de kans met Barbet Schreuder (de regisseur) te werken."

Playboy: *Ben je tevreden over het eindresultaat?*

Keaton: "Over het algemeen wel; ik denk dat ik goed werk heb gedaan. Ik probeer niet neurotisch te zijn. Het werk is gedaan. Maar ik kan je wel vertellen dat ik vaak niet tevreden ben."

Playboy: *Wanneer was je niet tevreden?*

Keaton: "In *Speechless*, *Gung Ho* en *My Life*."

Playboy: *Comedy of drama?*

Keaton: "Maakt me niet uit, zolang het maar goede scripts zijn."

Playboy: *Multiplicity werd door de critici vergruisd. Een slecht script?*

Keaton: "*Multiplicity* had potentie om een hele goede comedy te worden. Voor mij was het een uitdaging en in vele opzichten was het mijn beste film. Ik moest binnen één film verschillende karakters neerzetten; een prestatie die ik nog niet geleverd had."

Playboy: *Wat speel je liever: een good of een bad guy?*

Keaton: "Geen voorkeur."

Playboy: *Je bent dus eigenlijk een goede slechterik...*

Keaton: "Dank je."

Playboy: *Wie is de beste acteur met wie je gewerkt hebt?*

"**Andy Gracia**."

Playboy: *Ga je met deze film Bruce Willis uit het actie-genre verdrijven?*

Keaton: "Dat kan ik zeker. Gaat het ook gebeuren? Geen idee; maar ik wil zeker nog meer actiefilms maken."

Playboy: *De toekomst?*

Keaton: "Ik ben bezig met een nieuwe film, *Jack Frost*. Het is een moderne versie van het *Frosty de Sneeuwman*-verhaal, met veel special effects."

Playboy: *Een derde Batman-film?*

"Ik zeg nooit nooit, maar de kans dat ik voor de derde keer Batman ga spelen is erg klein. Maar je moet oppassen dat je niet tegen te veel dingen 'nee' zegt, anders snij je jezelf in de vingers."

Playboy: *En een vervolg op Beetlejuice?*

Keaton: "Dat zou ik eerder doen dan *Batman*. *Beetlejuice* was een film met veel *special effects*, vooruitstrevend voor zijn tijd. En zoals Betelgeuse is er geen ander. Dus wie weet..."

Playboy: *In de film Jackie Brown werkte je voor het eerst met regisseur Quentin Tarantino.*

Keaton: "Fantastische vent! Ik hoop vaker met hem te werken. Maar hij weet ook dat hij gelukkig is dat hij met mij mag werken!" ***Ellen Litz***

IN DEZE SPECIALE AFLEVERING VAN PLAY, FAST FORWARD EN EJECT LEGGEN WE EEN VERBAND TUSSEN DE FILMS VAN NU EN DE FILMS VAN TOEN.

PLAY

In mei '83 gaf Guus Luijters twee konijntjes aan *First Blood* van **Sylvester Stallone**. Mager. Veel beter is zijn nieuwste film *Copland* (RVC), waarin Stallone echt acteert omdat **Robert DeNiro** en **Harvey Keitel** behoorlijk wat tegenspel nodig hebben.

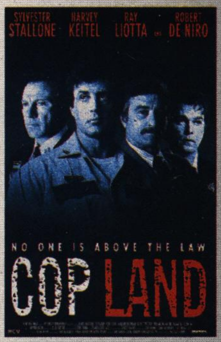

Ook datzelfde meinummer van toen werd **Sydney Lumet**'s *The Verdict* besproken (3,5 konijn). Toevallig is er net weer een nieuwe Lumet uit op video, *Night Falls On Manhattan*. Met **Andy Garcia**, **Richard Dreyfuss** en **Lena Olin** in de hoofdrollen. Mooie, spannende film, waarin de bekende Lumet-ingrediënten (New York, corrupte smerissen, rechtszaal) weer volop aanwezig zijn.

FORWARD

Nick Nolte scoorde in '83 met **Eddie Murphy** een hit met *48 Hours*. Nolte bewandelt sindsdien een wisselvallig carrière-pad. In *Mother Night* (RCV), naar het boek van **Kurt Vonnegut**, speelt hij een Amerikaanse spion die zich zo inleeft in zijn rol als SS-er, dat hij werkelijkheid en fictie niet gescheiden kan houden Nolte is goed, de film is twijfelachtig.

Onder het kopje *Op Komst* vertelde Guus dat de film *The Osterman Weekend* van **Sam Peckinpah** nakende was. Onze filmman moet een hele vooruitziende blik hebben gehad, want deze maand is *The Osterman Weekend* eindelijk officieel op video uitgekomen *(Laurus Entertainment)*. **Rutger Hauer** speelt de hoofdrol en **Burt Lancaster** hoofd van de CIA. Spannende, hier en daar wat gezochte thriller. Niet Peckinpah's beste in ieder geval.

(P.S. AAN EJECT DOEN WE DEZE MAAND NIET. HET IS TENSLOTTE FEEST).

Zo, nu eerst een Bavaria!
NETHERLANDS

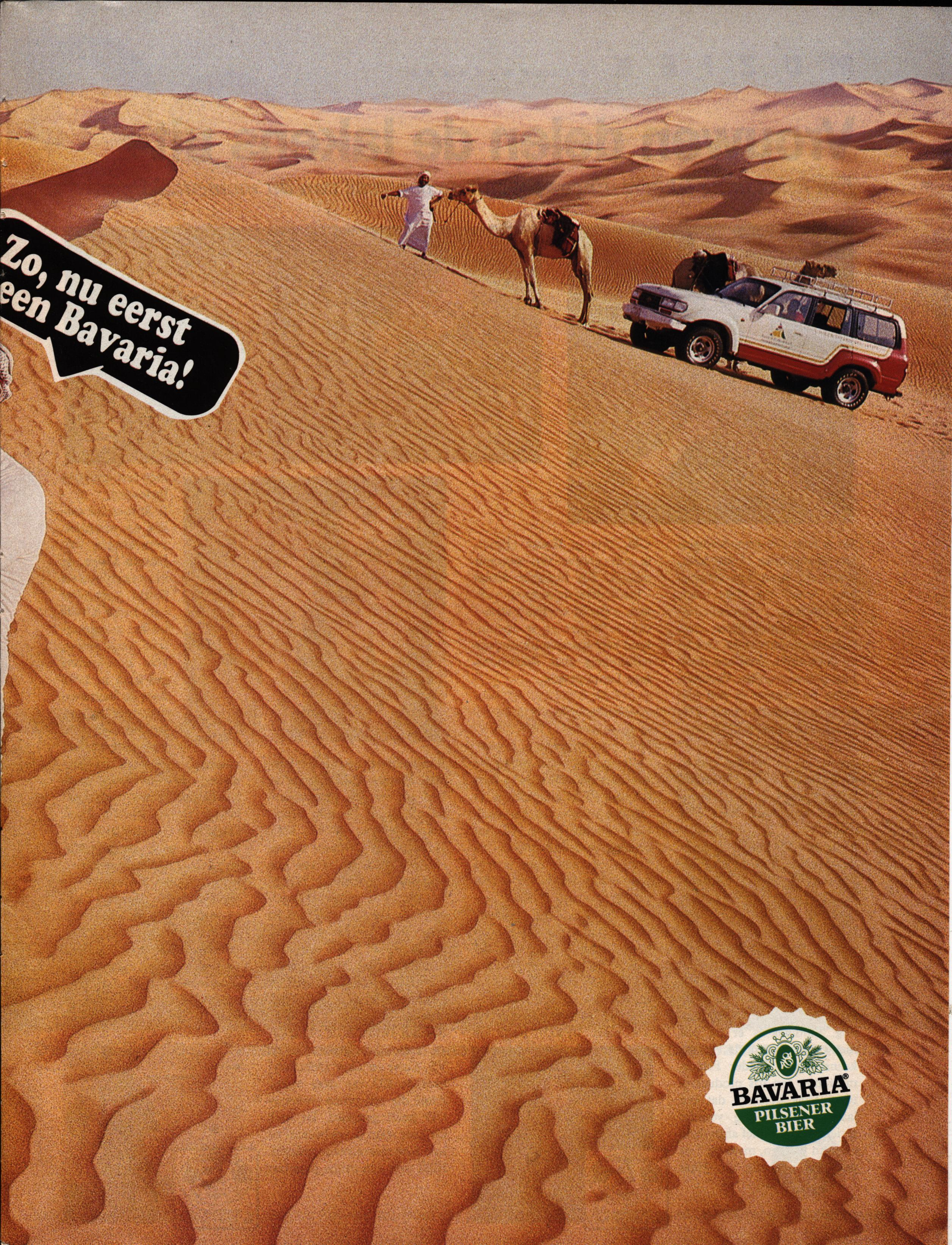
Zo, nu eerst
een Bavaria!
BAVARIA®
PILSENER
BIER

Vrouwen delen de lakens uit

Een hele lading lekkere dingen bepaalt de popscene van dit moment. Mmm…

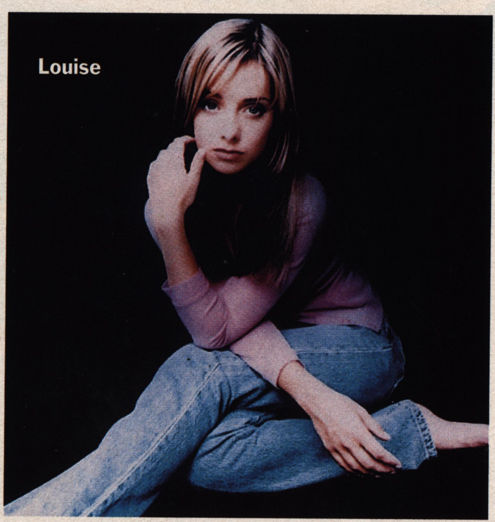
Louise

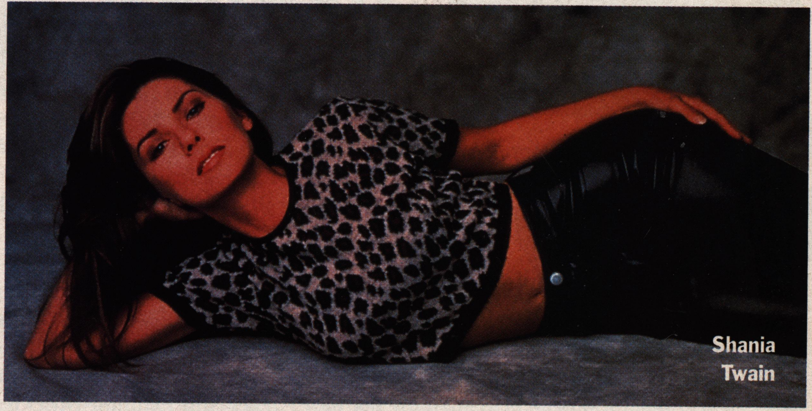
Shania Twain

Als je naar alle veranderingen van de afgelopen 15 jaar kijkt, lijken die jaren een eeuwigheid. Auto's van toen lijken prehistorisch, ongesiliconiseerde vrouwenborsten van toen zien er onecht uit. Ook in de popmuziek heeft een revolutie plaatsgevonden. Vrouwen delen nu behalve in bed ook in de pop de lakens uit. Zelden waren er zoveel zangeressen als nu. En mét stem, in tegenstelling tot vroeger toen ze alleen maar borsten hadden. Mooi & goed, in '83 nog ondenkbaar, nu een *must*. Kijk mee.

Taja Sevelle is een ontdekking van de choco-Prince **Tafkap**. Op zijn *Paisley Park*-label maakte deze wonderschone (maar *bitchy*, weet ik uit ervaring) zangeres een jaar of negen geleden zangeres twee prima CD's. Zwoel, sexy & soulfull: R&B avant la lettre. Misschien herinner je je de hitsingle *Love is Contagious* nog. Eindelijk is er nu een nieuwe plaat van de Amerikaanse Taja. Zonder Prince, maar met een fris producersteam. Vaak betekent dat een laatste stuiptrekking voordat zo iemand definitief afgeschreven kan worden, maar bij Taja pakt het geweldig uit. Haar CD, *Toys of Vanity* (Epic), is een proeve van sensuele muziek. Elk nummer druipt - mede door de softsoul, softjazz, softrock en Taja's stem - van de erotiek en is drieduizend keer spannender dan een willekeurig glad R&B-nummer. Lente-plaatje.

PLAYBOY CADEAU: vijf keer *Toys of Vanity* van Taja Sevelle (cadeau-code 03).

Ook niet verkeerd is Louise. Onlangs nog werd dit ex-lid van **Eternal** in Engeland door het blad FHM uitgeroepen tot mooiste vrouw van het land. Geen slechte keuze. 15 jaar geleden zou een meisje als Louise absoluut niet serieus genomen worden, nu is dat anders. Zo zou ik haar weleens een keer serieus willen némen (maakt me dan niet uit wáár). Haar tweede CD, *Woman In Me*, is goed en van nu: R&B, funky, mierzoet. Lekkere plaat van een lekker ding.

Iets meer diepgang (zeg maar iets meer VPRO) heeft de Amerikaanse ex-*Breeder* **Kirstin Hersh**. Ooit maakte ze deel uit van de progressieve folkrockgroep *Throwing Muses*, maar nu doet ze het solo. Haar tweede CD heet *Strange Angels* (PIAS) en is van een zeldzame schoonheid. Hersh' muziek is zo puur als hagelslag van De Ruiter: gitaar en haar stem, verder niks. Bij Hersh is elk liedje een folkachtig juweeltje. Mooie, breekbare en stemmige muziek en pure teksten over alledaagse dingen.

Taja Sevelle

Kirstin Hersh

Shania Twain is de populairste country-zangeres van de VS. *Come on Over* (Mercury) heet de CD van deze mooie dame die een prima *crossover*-CD heeft gemaakt. De snik uit haar stem is verdwenen en het *tearjerker*-niveau gedaald. Blijft over een prima popplaat met veel country-invloeden.

Je kon er natuurlijk op wachten: een single van **Rhona Mitra**, de vleesgeworden Britse *look-a-like* van **Lara Croft** uit het computerspel *Tomb Raider*. Zou *super-spetter-girl* Lara in 1983 door de feministen met teer en pek worden overgoten, nu wordt ze door mannen en vrouwen (én feministen) als een sterke, onafhankelijke vrouw binnengehaald. Gekke wereld. Haar single heet *Getting Naked* (was het maar waar), is geproduceerd door **Dave Stewart** en heeft dus alles om een superhype te worden. Alles klopt: lekker wijf, lekkere muziek en een lekkere gimmick (het computerspel). Zoveel is er in 15 jaar dus ook weer niet veranderd.

PLAYBOY CADEAU: vijf keer *Getting Naked*-CD + CD Rom (met extra afbeeldingen) van Lara Croft (cadeau-code 04).

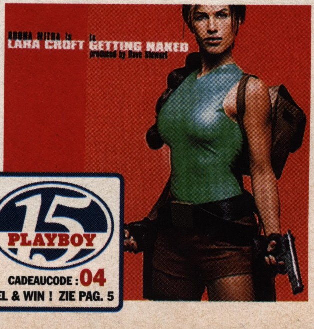

CD-TIPS

'COMMENT ÇA VA?' MET DE SHORTS

Hans van Vondelen (2e van links)

In de maand dat het eerste nummer van Playboy Nederland verscheen, was het nummer *Comment Ça Va* van **The Shorts** de bestverkochte single. *In no time* waren The Shorts met dat aanstekelijke liedje de populairste groep van Nederland. En Duitsland. En Frankrijk. En Japan. En Roemenië. Maar het succes was een *instant* succes, want na hun tweede hit *Je Suis, tu es* was het snel over met de pret. Wat is er van The Shorts geworden? Een terugblik met Shorts-zanger **Hans van Vondelen**, inmiddels 32 ("Eindelijk word ik nu niet meer herkend.") en mede-eigenaar van een opname studio in Loenen aan de Vecht.

Wat is er van de Shorts geworden?

"Nou veel. We zijn allemaal in de muziek blijven hangen. We hebben van onze opbrengsten een mooie studio gekocht en nu produceren en nemen we platen voor o.a. **Ruth Jacott, Hans Vermeulen** en andere Nederlandse coryfeeën op. Sinds kort hebben de drie andere Shorts zichzelf hier uitgekocht en zijn op kleinere schaal iets soortgelijks begonnen."

Wat was het vervelendste van jullie succes?

"Het constant herkend worden. Ik was in één klap mijn vrijheid kwijt. Ik was een brutaal ventje van 17 en plotseling werd dat vertaald als 'arrogant' en 'patserig'."

Wat was het leukste?

"De contrasten. Het meest indrukwekkende was een optreden voor 20.000 krijsende fans in Roemenië. Vergeet ik nooit meer. Een dag later stond je voor 150 man in een disco in Nederland te spelen. Ook leuk. Wat ook goed was, was dat we ondanks een taalfout in het refrein (*'Tu ne comprends rien à l'amour'*, moet natuurlijk zijn: *'de l'amour'*) een superhit in Frankrijk hadden."

Waar hebben jullie, terugkijkend, spijt van?

"Dat we niet wat eigenwijzer zijn geweest. De maatschappij wilde ons succes uitmelken door steeds weer met een variant van *Comment Ça Va* te komen, terwijl wij allang inzagen dat je dat niet moest blijven herhalen..."

LYNDEN DAVID HALL: MEDICINE 4 MY PAIN *new soul* ¥¥¥

In Engeland is soul (new soul) het helemaal. Om de haverklap staan er nieuwe zangers op die in dit nieuwe, oude genre - minder gelikt dan R&B maar meer op de oude Motown-soul geënt - zingen. Deze Brit heeft wat mij betreft de beste soul-CD tot nu toe. Zwijmelmuziek waar je opgewonden van wordt.

DIV. ARTIESTEN: JAZZ À SAINT GERMAIN *jazz* ¥¥¥¥

Ludieke en verrassende hommage aan de bloeiende jazz-scene uit de jaren '60. Iggy Pop, Angelique Kidjo, Debbie Harry, Jane Birkin en nog een hele zooi beroemde zangers en zangeressen geven hun versie van jazzklassiekers uit 1960. Alleen al om de prachtige hoes een must.

DJ KRUSH & TOSHINORI KONDO *jazz/hiphop* ¥¥¥¥¥

DJ Krush is de hipste Japanse rapper/scratcher, Toshinori Kondo is waarschijnlijk de allerberoemdste Japanner. Hij is filmster, schrijver, regisseur én hij is jazz-trompettist. In de stijl van Miles Davis tettert deze alleskunner de mooiste en meest relaxte melodieën uit zijn trompet, terwijl DJ Krush daar zalige en meeslepende ritmes onder neerlegt.

Madonna vs Massive Attack

Drie jaar hebben de fans moeten wachten. Maar nu eindelijk, nadat beide CD's tientallen keren werden opgeschoven, is het zo ver: de vlag kan uit, want ze zijn er! De nieuwe **Massive Attack** en de nieuwe **Madonna**, CD's die tot de belangrijkste en beste CD's van het jaar gaan horen. Maar welke CD is beter? *The battle of the greatest.*

GEWAAGDE MADONNA! **Madonna** riep op *Ray of Light* (Warner) de hulp in van de hipste muzikanten van nu: house-producer **William Orbit** (produceerde elk nummer), **Marius de Vries** (van o.a. Massive Attack en Björk), **Pat Leonard** (haar oude producer) en **Craig Armstrong**. *Ray Of Light* is een gewaagde CD, want niet veel supersterren durven het aan om een totaal nieuwe richting - in dit geval dance, techno, ambient en een beetje tribal - in te slaan. Madonna wel en met succes. *Ray of Light* is haar beste CD tot nu toe. En haar minst commerciële, want de plaat klinkt erg *up-to-date*. Iets té modern misschien, hoewel Madonna zich gelukkig niet heeft laten wegdrukken door het heftige producersgeweld en haar stem elk nummer toch een typisch Madonna-stempel geeft.

Cijfer: 8!

HEFTIGE MASSIVE ATTACK!

Het gebeurt niet zo heel vaak dat een nieuwe CD me nog kippenvel bezorgt. *Mezzanine* (Virgin) doet dat voor het eerst sinds een jaar of 4 wel. Elk nummer, elk geluidje, elke noot op deze waanzinnige en heftige CD klopt. Broeierige triphop- en dub-ritmes, prachtige stemmen (reggae-ster **Horace Andy** en **Cocteau Twins**-zangeres **Liz Fraser**) én vooral ook veel gitaargeweld. Was hun vorige CD, *Protection*, vooral mooi en gepolijst, deze Mezzanine is vooral erg mooi en heftig. De belangrijkste CD van het jaar. En verplichte kost voor geluids- en muziekfreaks. Luister en krijg kippenvel. **Cijfer: 10+**

Het mooie van tennis

Beroemde schrijvers over de leukste zomersport die er is.

Het op één na mooiste moment van het jaar is als in het voorjaar de tennisbaan opengaat en wij op onze nog smetteloze schoenen het nog maagdelijke gravel weer mogen betreden. Het mooiste van het jaar komt als een paar maanden later, hartje zomer in Dordrecht, het jaarlijkse schrijvers-tennistoernooi wordt verspeeld. Als ik vertel dat ik erin geslaagd ben het toernooi maar liefst twee keer op mijn naam te schrijven, dan is daarmee het niveau van het vertoonde spel afdoende gekarakteriseerd.
Maar waar het om gaat, is dat er in Dordrecht een relatie wordt gelegd tussen schrijven en tennis. Dat deze relatie geen fictieve is, blijkt overduidelijk uit de bloemlezing uit proza en poëzie over tennis die toernooi-organisator **Siebe Huizinga** samenstelde. Wil je de schitterende passage uit *Lolita* nog eens nalezen waarin de kleine Lo middels de tennisbaan haar **Humbert Humbert** op subtiele wijze bedriegt? Ook fan van de tennisstukken van **Martin Amis**? Lees dan *De blinde lijnrechter* en andere tennisverhalen (Veen, *f* 24,90) dat behalve van **Nabokov** en **Amis** nog werk bevat van o.a. **Remco Campert, Freek de Jonge, Theo Kars, Nico Scheepmaker, Frans Kusters, Gerrit Komrij, John Updike** en **Thomas Verbogt**.

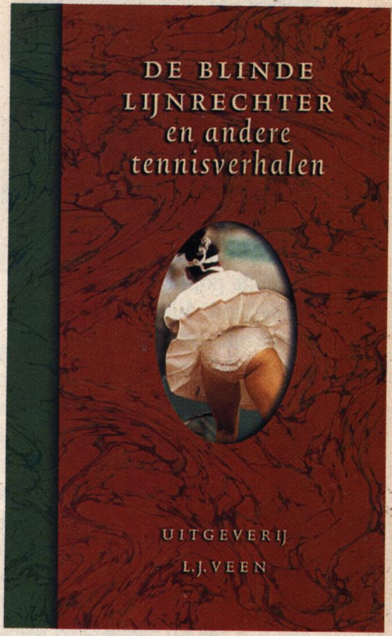

EROTICA

Eén van de opwindendste boeken van de jaren negentig is *Episoden uit het leven Lulu* van Almudena Grandes (Prometheus, *f* 25,-). Lulu is 15 als ze door de vriend van haar broer ingewijd wordt in de lichamelijke liefde en dit gaat gepaard met een van de ingrijpendste pijpscènes uit de wereldliteratuur. Wat daarna volgt, is overigens niet minder. Lulu is een heftig en wreed boek, heel erotisch zonder ook maar een moment op het hellende vlak van de pornografie te raken.

Spanning & sensatie in New York en Amsterdam

Ed Sanders: *De Frontrunners*. Een steenrijke Amsterdamse uitgever houdt zich bezig met het speculeren op de beurs. Waarbij gebruik wordt gemaak van voorkennis. Er wordt veel geld verdiend, maar met de uitgeverij gaat het slecht, zo blijkt als een computerhacker de systemen binnendringt. Een officier van Justitie start een onderzoek en een advocate die bij de zaak betrokken is geraakt, probeert op eigen houtje haar slag te slaan op de Amsterdamse beurs. Wil je weten wat het allemaal met elkaar te maken heeft, lees dan De Frontrunner. (Meulenhoff, *f* 29,90)

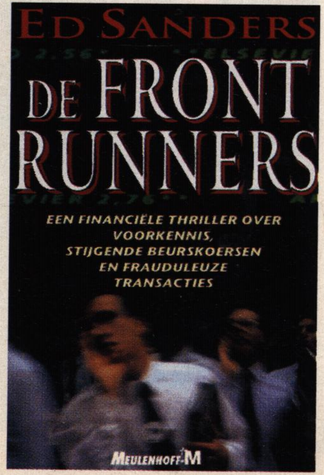

Preston & Child: *De onderwereld*. In de prut voor de kust van Manhattan worden twee skeletten gevonden. Een knappe jonge vrouw is spoorloos verdwenen en overal in de stad worden daklozen en zwervers vermoord. De politie begint een onderzoek waarbij ze terzijde worden gestaan door FBI en wetenschappers, een onderzoek dat ze voert naar het gangenstelsel onder New York. (Luitingh-Sijthoff, *f* 34,90)

BLACKS TE BOEK

Nobelprijwinnaar 1993, **Toni Morrison**, schreef een nieuwe roman: *Paradijs* (Prometheus, *f* 39,90). Centraal in het boek staat de overval op vier vrouwen in een klooster bij een zwart stadje in de VS. De vier vrouwen staan ieder voor een facet van het recente verleden, de oorlog in Vietnam, de burgerrechtenbeweging, de tegencultuur en de generatiekloof. Via het viertal en de dromen, visioenen en herinneringen van de bewoners van het stadje wordt de geschiedenis van Amerika sinds de Burgeroorlog aangrijpend verbeeld.
Iedereen die weleens in New York is geweest, kent de onzichtbare maar daardoor niet minder aanwezige grens die zwart en wit zo ter hoogte van Harlem van elkaar scheidt. Om Harlem te betreden, wordt een snelle fiets aangeraden. Of een boek als *Stilleven in Harlem* van **Eddy L. Harris** (Contact, *f* 34,90). Harris portretteert Harlem vanaf de tijd dat het nog een gewone buitenwijk was via de periode dat het uitgroeide tot het Mekka de *blacks* tot en met het getto dat het inmiddels is geworden.

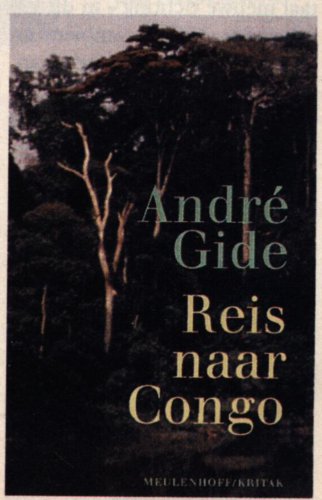

De Franse Nobelprijswinneaar **André Gide** maakte in het midden van de jaren twintig een lange reis dwars door Frans Equatoriaal-Afrika. Het boek dat hij over zijn tocht schreef, heet *Reis naar Congo* (Meulenhoff, *f* 34,90). André Gide, die eerder na een reis naar de Sovjetunie van zijn communistische geloof viel, raakte in Afrika ernstig geschokt door de praktijken van het kolonialisme: de genadeloze uitbuiting, de armoe, ziekte en honger die de mensen hun dorpen uitjoegen, de totale verachting die de blanken voor de zwarten koesterden. Zijn boek werd een aanklacht en nu, 75 jaar later, is het dat nog altijd.

ALS AL DIE JAREN
UIT HET OOG
TOCH NIET UIT
HET HART
BLIJKEN TE ZIJN,
BEN JE TOE AAN
EEN SIGAAR
DIE ELEGANT HEET.

Nu ook in mini~tuitjes.

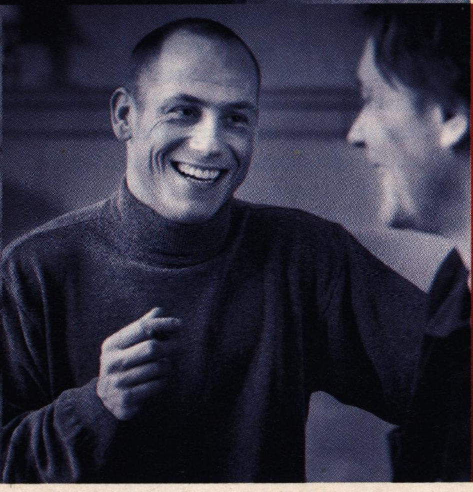

Brengt de gezondheid ernstige schade toe, k.b. 4.10.1994, Stb. 720.

Paling met stroop

In restaurant De Duinrand vinden ze paling helemaal niet zo'n gewone vis...

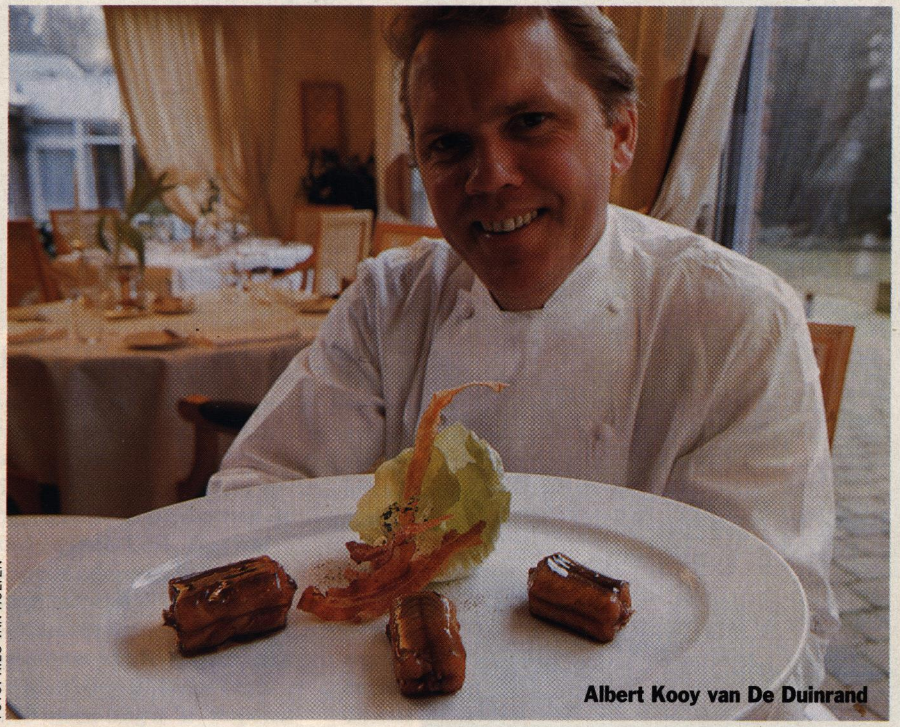

FOTO: RIES VAN HULTEN

Albert Kooy van De Duinrand

In Enkhuizen gestrand met een stuk rafeltouw in de schroef. Duiker duikt, haalt touw uit de schroef en praat na de geslaagde operatie even na. **Lub** heet 'ie. Hij is palingvisser en amateur-duiker en gaat soms voor de lol in het IJsselmeer naar beneden en blijft bij een fuik hangen om te kijken of hij een paling die fuik in kan zien glijen. *Nog nooit gelukt*, zegt hij spijtig. Palingen zijn interessante vissen. Ze worden geboren in de Sargassozee. Dat is vlakbij de beruchte Bermuda Driehoek, waar volgens de roddels menig schip op raadselachtige wijze is verdwenen (vandaar dat fuikraadsel?). Van daar, een 4000 kilometer lang zwemtochtje, koersen ze naar zoete wateren. Ze worden daar wat ouder, krijgen op een goed moment ontzettende zin om te paren en zetten de gang erin naar de Sargassozee, want daar paart het 't lekkerst. Tenzij ze in de fuik zwemmen en op ons bord eindigen. Dat is namelijk voor ons het lekkerst.

TEGEN VERMOEIDHEID

Chef-kok Albert Kooy (35) van *De Duinrand* in **Drunen** is een enorme palingfan. Volgens hem is paling de mooiste vis die we hier hebben; mooier dan tong, mooier dan tarbot. "Paling," zegt hij, "staat in elk Oudhollands receptenboek, maar je komt zelden gerechten tegen. Vinden mensen het een te armoedige vis? Waarom moet het altijd tong, tarbot of zalm zijn? Paling is zó eenvoudig klaar te maken en zó lekker! En gezond. In Japan eten ze in de herfst paling tegen vermoeidheid."

Als je Kooy in zijn hart kijkt, vindt hij de paling op z'n Japans misschien wel het allerlekkerste, maar dat kan zijn omdat hij in Okura heeft gewerkt (en soms zo naar die Okura-paling hunkert dat hij even naar Amsterdam rijdt) en een bewonderaar is van de stijlvolle Japanse keuken.

Maar ook is hij een propagandist van de Nederlandse pot en wat paling betreft zelfs de Friese. "Mijn vader vertelde me dat hij in Friesland paling met stroop at. Hij maakte dat in een petroleumstel klaar, waar de palingen rechtop in stonden."

Nu, in Brabant, haalt Albert zijn paling bij de beroemde **Jan Vos** (die zelf in het plaatsje Veen zijn charmante palingrestaurantje heeft). Vos haalt zijn paling uit de Maas. Stromend water, zegt Kooy, is het beste; dan hebben ze zeker geen grondsmaak die aan een verblijf in zuurstofarm water te wijten is.

MAASPALING MET STROOP

Op de kaart van *De Duinrand* staat de simpele Maaspaling met stroop er deftig genoteerd als *Anguille de la Meuse, etuvée au bouillon de merluche á la mélasse et laitue 'frisonne'* ofwel *gestoofde Maaspaling in stokvisbouillon met Friese sla.*

Nodig is: 1 dl. witte wijn; 2 dl. stokvis bouillon (met soja en zeewier) of kippenbouillon; 1 eetlepel gesneden sjalot; 1 takje verse thijm; 1 takje verse dragon; 1 eetlepel keukenstroop; 1 teentje knoflook en 200 gr. lekkere dikke paling.

De ingrediënten worden dan aan de kook gebracht, waarna de paling, in stevige moten, wordt toegevoegd. Ongeveer 10 minuten inkoken tot hij perfect gaar is en glaceren. Kooy geeft er dus sla bij en ook gebakken spekreepjes. Eventueel wat gekookte aardappeltjes.

Let er op, waarschuwt Kooy, dat de paling goed vers is! Hij moet stevig aanvoelen en het vlees moet wit zijn. Het dikke vel is er al af, dus het is een kwestie van de vinnen wegknippen en dan aan de slag.

Playboy's wijnkeuze

Na een flink bordje paling met de juiste drank ga je je een Guido Gezelle voelen en in termen denken als *krinklend winklend waterding... met 't zwarte kabotseke aan... 'k zie toch zo geerne naast u... een glas op het tafelke staan.* (Goed dat hij van wijn meer verstand heeft). Bij gerookte paling vind ik een glas jenever het lekkerst, maar een geprononceerde witte wijn is ook prima. Neem bij de gestoofde paling een gekoelde rode Loire-wijn, van de druif Cabernet Franc. Een lichte, fruitige wijn met veel structuur, die goed past bij het stevig palingvlees. Zoals: **Saumur Champigny Château de Villeneuve A.C.** voor ƒ 18,50, of **Cuvée Vieilles Vignes** van hetzelfde huis, ƒ 24,50. (Gezien bij De Vier Heemskinderen in Stavoren, tel. 0514-681444). Of: **Cuvée Vieilles Vignes 1995 Domaine du Colombier**, ƒ 18,95 (info: Cees van Noord, Utrecht, tel. 030-2315462).

Hans van den Doel

WARSTEINER® Die Königin unter den Bieren

WARSTEINER Premium Pilsener, volop verkrijgbaar bij supermarkt en slijterij.

Handen aan de knuppel

In de (zevende) hemel met Flight Simulator 98.

Vijftien jaar geleden verschenen er twee producten op de Nederlands markt die het leven van ons mannen een stuk leuker zouden maken, de **Nederlandse Playboy** en *Microsoft*'s **Flight Simulator**.

Van *Flight Simulator* (*FSIM* voor intimi) zijn inmiddels wereldwijd meer dan tien miljoen exemplaren verkocht. En dat is vrij logisch want we willen allemaal een keer in ons mannenleven piloot zijn. Luchtvaartmaatschappijen gebruikten de eerste versie van *FSIM* om aankomende piloten de eerste beginselen van het hemelbestormen bij te brengen. Die piloten, op hun beurt, voedden de makers van *FSIM* met praktijkervaring. Hetgeen ons, na vijftien jaar, de 98-editie van *FSIM* heeft opgeleverd. Wat heeft *FSIM 98* te bieden? In ieder geval heel veel meer dan de vorige editie. Meer (drie) toestellen, waaronder de *Bell 206B Jet Ranger III* ***helikopter***. (Dat die dingen in het echt in de lucht blijven hangen is mij trouwens een raadsel. Wat ik ook doe, binnen een minuut verschijnt het opbeurende woord **CRASH!** in beeld.) De instrumentenpanelen ogen realistischer. De geluiden klinken beter en de uitzichten op de wereld aan onze voeten zijn adembenemend, zeker voor mensen met enige hoogtevrees. Meer vliegvelden, meer en vooral leukere uitdagingen... *FSIM 98* is toegankelijker voor beginners dan de vorige edities, zonder dat de geloof- en luchtwaardigheid er onder heeft geleden. Meer informatie op Internet: *www.microsoft.com*. FSIM 98 is te koop voor *f* 149,95.

15 PLAYBOY
CADEAUCODE: 05
BEL & WIN! ZIE PAG. 5

PLAYBOY CADEAU: Driemaal Flight Simulator 98 t.w.v. *f* 149,95

Ook het strategische spel **Battlezone** was vijftien jaar geleden al een grote hit. In de arcadehal bij de jeugd, en bij het Amerikaanse leger, waar *Battlezone* op de officiersopleiding werd ingezet om de veldslagvaardigheid te vergroten.

De nieuwe uitgave van *Battlezone* (van *Activision*) is eigenlijk alleen nog qua naam nog te vergelijken met zijn illustere voorganger. Het spel zou volgens mij weleens De Absolute Hit van 1998 kunnen gaan worden. Je moet wel over een beetje lef beschikken om eraan te beginnen, want het spel geeft zich niet zo maar aan je over. Eigenlijk zien we hier de geboorte van een heel nieuw soort genre. Want *Battlezone* vereist niet alleen heel veel strategisch inzicht en een paar razendsnelle handjes, er wordt ook een stevig beroep gedaan op je intuïtie en je fantasie omdat er op geraffineerde wijze een interactieve verhaallijn in dit fantastische spel verwerkt zit. Dit is echt heel andere koek dan genadeloos alles afknallen wat je in je vizier krijgt, zoals je dat veel bij andere games ziet. *Battlezone* is te koop voor *f* 99,95. Meer informatie op Internet is te vinden onder: *www.activision.com*.

15 PLAYBOY
CADEAUCODE: 06
BEL & WIN! ZIE PAG. 5

PLAYBOY CADEAU: vijf exemplaren van *Battlezone* t.w.v. *f* 99,95, compleet met de unieke *Battlezone mousepad* met de belangrijkste commando's. (Cadeau-code: 06)

15 PLAYBOY
CADEAUCODE: 07
BEL & WIN! ZIE PAG. 5

Feel the force!

Een joystick die je laat voelen welke krachten (bewegingseffecten) je tijdens het spel ontketent, bijvoorbeeld aan de knuppel van een F16 straaljager, dat is de *Microsoft SideWinder Force Feedback Pro*. De Feedback reageert sneller op commando's, is aanzienlijk nauwkeuriger in de besturing en ligt heel erg lekker in de hand. Maar het leukste is natuurlijk dat hij 'leeft'. Hij gaat tekeer, trilt, rammelt, kreunt, beukt... Als je niet oppast, loopt hij letterlijk uit de hand. Hij kost *f* 469,-. Maar je kunt hem cadeau krijgen van de jarige Playboy, deze krachtpatser. Bel razendsnel met de Playboy Cadeaulijn, tel. 0909-5022022, o.v.v. Cadeaucode 07, of schrijf een briefkaart naar: Playboy, postbus 1, 2000 MA Haarlem, o.v.v. Cadeaucode 07.

Davidoff
Cool Water
Davidoff
Cool Water
EAU DE
TOILETTE

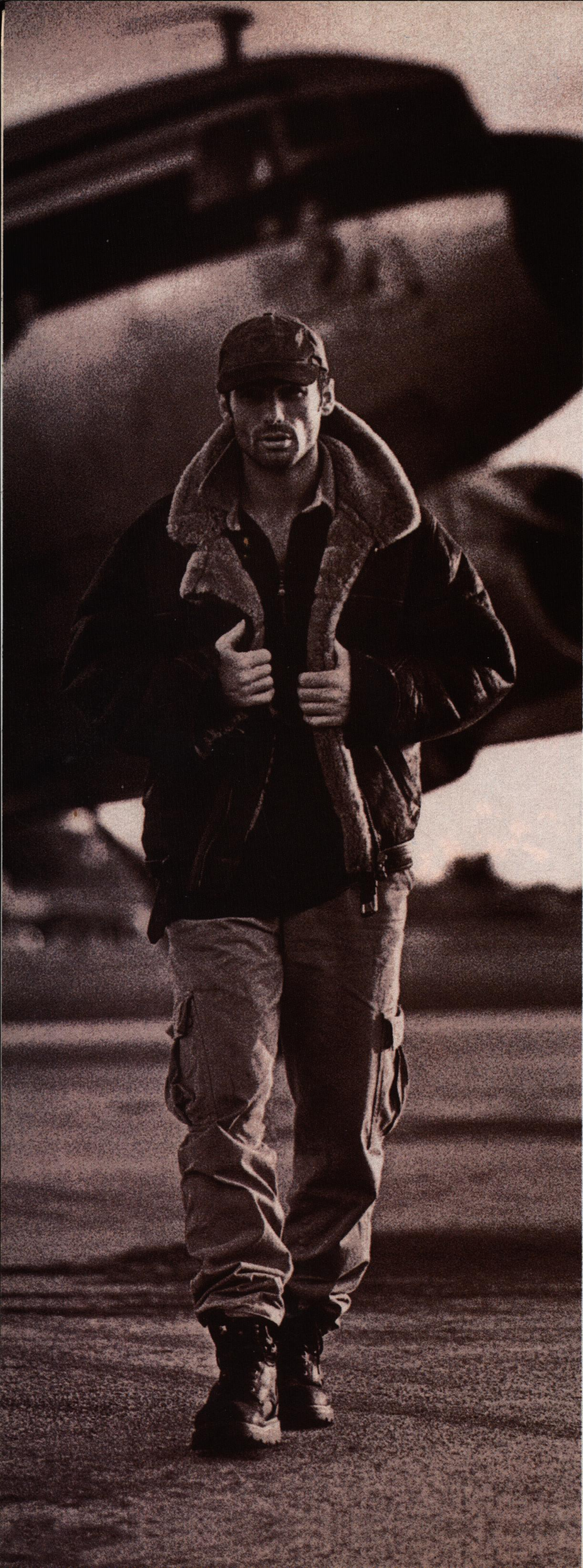

PALL MALL

BELTS

COATED JACKET
AVAILABLE IN 3 COLOURS

CAP

CLASSIC CHINO PANTS

AMERICAN CLASSIC

THE AUTHENTIC COLLECTION

MODEL TUCSON
AVAILABLE IN 2 COLOURS

THE REAL SUPERGOLD SHIRT
AVAILABLE IN 12 COLOURS

MODEL COMMANDO
LIGHT STONE WASHED

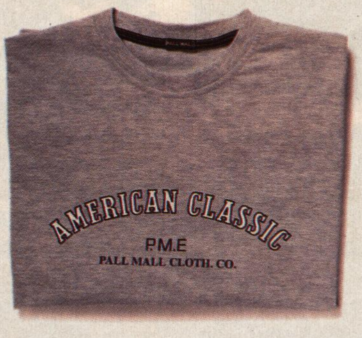

T-SHIRT
DIFFERENT PRINTS

CHECK SHIRTS
AVAILABLE IN MANY DIFFERENT CHECKS

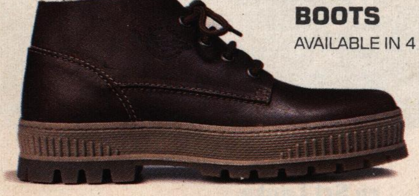

BOOTS
AVAILABLE IN 4 COLOURS

CANVAS COATED JACKET
AVAILABLE IN 3 COLOURS

Pall Mall Export Clothing Company American Classic

For more information and/or brochure

Pall Mall Clothing Company, P.O. Box 75253, 1070 AG Amsterdam, tel: 020 - 487 88 44

Top 15 hot spots

Playboy's 15 beste, mooiste, opwindendste en avontuurlijkste bestemmingen.

1 Australië is zich aan het opmaken voor de Olympische Spelen 2000. Waar gaan we logeren? In *Milton Park*, een landgoed op 1,5 uur rijden van **Sidney**, ligt midden in een natuurreservaat. Het hotel behoort tot de vermaarde *Amanresorts*, dat zegt genoeg. *Prima Hotels, 0800-0222434.*

2 Na bijna 150 jaar is **Hongkong** terug bij China. Eén van de beste plekken om er te logeren is *The Ritz-Carlton*, al

Noordpool

was het alleen maar omdat je er als gast je eigen visitekaartjes krijgt. *Leading Hotels of the World, 0800-0221123.*

3 Economische crisis en devaluatie van de baht: Thailand is erg goedkoop. **Bangkok** is nog steeds uitgaansstad van Azië nummer één. Na in **Patpong** *Pussy Galore* te hebben bezocht, kun je in het *Phoebus Amphitheatre Complex* op Ratchadapisek road met 5000 man (en vrouwen) de nacht doorbrengen.

4 Visserslatijn? **Kenia** heeft behalve duizenden dieren in de wildparken ook één van de beste wateren voor het diepzeevissen. Met een beetje geluk krijg je een haai, marlijn of geelvintonijn aan de haak. *De Vluchtende Visser, 071-5140844.*

5 Het is **Lissabon** nooit echt gelukt om een plek te bemachtigen bij de grote uitgaanssteden van Europa. Na dit jaar moet het gaan lukken. De komende *World Expo*, die miljoenen bezoekers moet trekken, gaat Lissabon weer op de wereldkaart zetten. Als je er naar toe wilt, kun je via Arke Stedenreizen KLM-vlucht, 2 nachten hotel, transfer en toegangskaarten reserveren vanaf *f* 904,-.

6 IJsberen, walrussen, walvissen, zeehonden, je krijgt ze te zien tijdens een reis naar de **Noordpool**. Met een ijsbreker baan je je in 3 dagen een weg door het dikke ijs. Bij aankomst neem je een duik in de noordelijkste (en koudste) zee van onze aardbol. Prijzen voor een zeventiendaagse reis: ca. *f* 40.000,-, via *Royal Hansa Tours, 050-4090080.*

7 **Oman** is de nieuwste bestemming van het Midden-Oosten. De trend is om er te gaan *wadi-bashing*: met een 4WD dwars door het Al Hajar-gebergte de rivierbeddingen volgen. Onderweg slaap je in een tent of in de openlucht. Voor wie het aandurft, zijn er de meer dan 200 meter hoge Wahibia zandduinen om per 4WD te bedwingen. Bij NBBS kost een week circa *f* 1895,-, vanwege de hitte alleen in de winter te doen.

8 Snowboarden, en zeker *freestyle* en *freeride*, doe je niet alleen in de winter. In de zomermaanden kun je hiervoor terecht op de gletsjers in de

Ierland

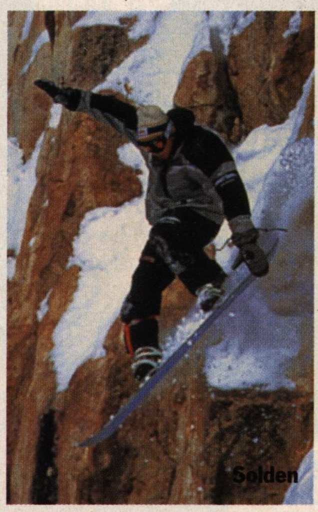
Solden

Alpen. Eén van de best uitgeruste *funparks* vind je op de Giggijoch- en Rettenbachgletsjer bij het Oostenrijkse **Solden**, incl. een 100 meter lange *halfpipe*. *Oostenrijks Toeristenburo, 020-6129682.*

9 De Victoria Watervallen zijn dé *adventure*-bestemming van zuidelijk Afrika. Behalve de beroemde 113 m hoge *bungyjump* kun je er terecht voor één van 's wereld gevaarlijkste *rafts* over de Zambezi-rivier, een vrije val van 2400 m, kanoën tot aan de rand van de watervallen of een vliegtocht per *ultralight*. Vraag bij je reisbureau naar het programma van *My Way*.

10 **Egypte** is levensgevaarlijk, daarom is het zaak om er nú naar toe te gaan. De prijzen zijn laag en bij de drukbezochte bezienswaardigheden is het rustig. Als je het jezelf makkelijk wilt maken, boek je een luxe cruise die je naar de historische monumenten langs de Nijl brengt. Vraag bij je reisbureau naar *Zeetours Cruises*.

11 **Ierland** is gezelligheid, en die vind je in de pubs. In veel van deze pubs kun je ook overnachten. *Buro Britain (tel. 020-4621021)* heeft een brochure *Pubs and Inns* met adressen waar je voor *f* 96,- p.p. p.n. terecht kunt.

12 Naast Route 66 is *highway 1* tussen **L.A.** en **San Francisco** heel spectaculair. Niet de snelle autobaan, maar de weg die daar parallel aan loopt en vlak langs de kust gaat over steile rotsen en bergpassen. Naast stranden zijn er fantastische plekken om te surfen.

13 Het beste restaurant van Nederland ligt ietwat uit de buurt: *Interscaldes* in het Zeeuwse **Kruiningen**. Toch moet je ooit de kookkunsten van **Maartje Boudeling** geproefd hebben. Je kunt overnachten in één van de 10 luxe kamers. *Tel. 0113-381753.*

14 Met een stel vrienden een kasteel, landhuis of boerderij met eigen tennisbaan of zwembad huren in **Frankrijk**, **Italië** en **Spanje** is via het *Cuendet*-programma van *Holland International* heel betaalbaar . Zo kun je in het hoogseizoen voor *f* 8701,- per week in landgoed *Casa Fabri* in de Chianti-streek met 18 man terecht.

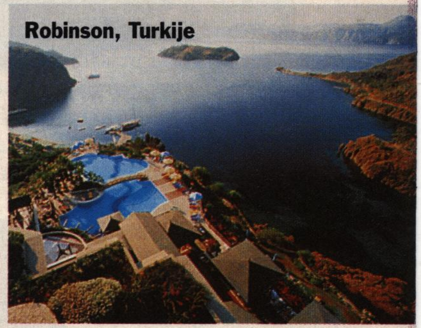
Robinson, Turkije

15 Clubs zijn in. Voor alle activiteiten, zoals tennis en watersport, hoef je niets extra's te betalen. Bovendien is ook alle eten en drinken bij de prijs inbegrepen. Nieuwste ster in de rij van aanbieders van clubvakanties is *Robinson*, die *all-inclusive* reizen heeft naar **Turkije**, **Mexico**, **Kenia** en **Sri Lanka**.

Ray-Ban
©1998 Bausch & Lomb Incorporated. HighStreet, Ray-Ban, and Undercurrent are trademarks of Bausch & Lomb Incorporated.
KRASBESTENDIG
Undercurrent™ W2832
HighStreet™ W2841
Originele Ray-Ban glazen worden aan zeer strenge testen onderworpen. Zo weet je zeker dat de glazen een superieure krasbestendigheid hebben. Ray-Ban levert de glazen ook op sterkte.
www.ray-ban.com.
DEFINITELY RAY-BAN™

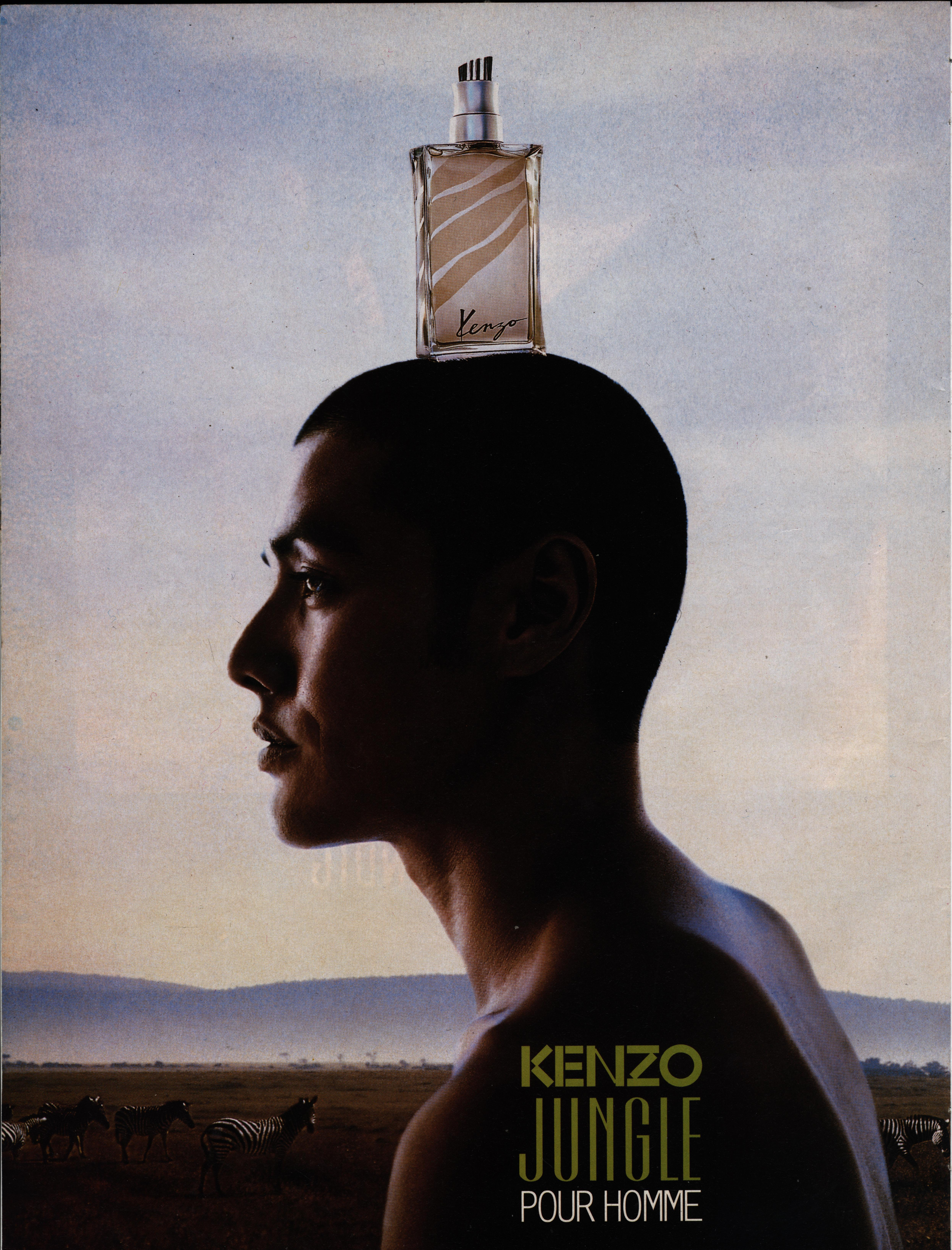
Kenzo
KENZO
JUNGLE
POUR HOMME

SEX PLAYBOY'S ADVISOR

Tien keer in de week sex teveel? De nieuwste sexspeeltjes. Opwindend gelakte nagels. En last van condooms.

Beste Playboy, *Wat zijn de nieuwste sexspeeltjes? Mijn vrouw en ik zijn zo zoetjes aan een beetje uitgekeken op vibrators en penisringen en willen onze horizon verbreden.*

Wie niet? We krijgen hier veel nieuwigheidjes uit de wondere wereld van de sex binnen en er zijn er maar weinig zo leuk dat ze gejat worden (de rest doneren we aan de landelijke kwezelvereniging). Een beetje 'in' is momenteel de clandestiene kittelaar-kietelaar. Een speeltje heet de *Mini Dolphin Vibe* (van de firma *Good Vibrations*). Het wordt op zijn plaats gehouden met elastieken bandjes en levert op discrete wijze de nodige vibraties. *Kijk mama, zonder handen!* De directrice van *Good Vibrations* (**Anne Semans**) verwacht ook trilslipjes, die voorzien zijn van een strategisch geplaatst trillertje, dat via een afstandsbediening kan worden aangemoedigd. Dus stel je voor: je bent met je vrouw op een feestje en ze staat met iemand te praten aan de andere kant van de kamer. Je tast onopvallend in je broekzak. Ze begint zachtjes te kreunen, en houdt weer op, en draait met haar heupen, en houdt weer op. Zo ga je een tijdje door. Ze weet nooit wanneer het begint. Geef slipjes aan je vriendinnen en buurvrouwen en elke party wordt een feest.

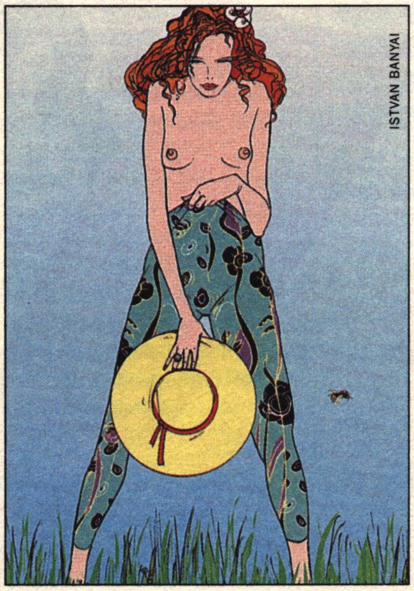

ISTVAN BANYAI

Beste Playboy, *Wat ik lekker vind, zijn mooi gelakte nagels. Mijn vrouw laat zich af en toe manicuren om mij een plezier te doen. Meteen na terugkomst uit die salon trekt ze me af. Op mijn verjaardag mocht ik de kleur van de nagellak kiezen. Ik was zo nerveus van opwinding, dat ik uit het doosje van de manicuriste een heel beschaafd, subtiel kleurtje koos in plaats van dat prachtige brandweerwagenrood, wat ik eigenlijk wilde. Hebben meer mannen dit? Hoe krijg ik mijn vrouw in de richting van wat fellere kleuren?*

Mooie handtekening was dat, onder je brief. Lekker rood. Ja, er zijn zat mannen die het óók opwindend vinden. Heb je je vrouw weleens gevraagd of jij haar nagels mag lakken? Niet moeilijk, met haar hulp. En wil je het helemaal wild, dan moet je haar teennagels doen.

Beste Playboy, *Gedurende mijn acht jaar lange huwelijk en een aantal relaties hoefde ik me nooit zorgen te maken over condooms, want de vrouwen slikten de pil. Nu ben ik gescheiden en 'aan het condoom'. Het is net als zoenen door het glas. Ik kan bijna geen orgasme bereiken en mijn erectie geeft het snel op. Help.*

Hou vol. Condoomfabrikanten blijven aan de gang in hun speurtocht naar nóg dunner. Blijf verschillende condooms proberen en put moed uit het nieuws dat van de Universiteit van Laval in Quebec kwam. Daar heeft een team onder leiding van **dr. Michel Bergeron** gewerkt aan een onzichtbaar condoom. Het gaat om een niet-giftige vloeistof, die op kamertemperatuur met een spuit in de vagina wordt gespoten en dan opdikt tot een water-oplosbare gel. Die gel werkt 48 uur als een onneembare barrière. De studie heeft al uitgewezen dat HIV en herpes effectief worden tegengehouden en als er een zaaddodend middel wordt toegevoegd, schijnt de gel ook als een effectief voorbehoedmiddel te werken. Dr. Bergeron verwacht het product medio 1999 in de handel te hebben.

Beste Playboy, *Mijn vrouw vond een pakje condooms in de slaapkamer van onze dochters (16 en 17 jaar oud). Er waren er vijf van de twaalf uit. Het is duidelijk dat in ieder geval één van de twee sexueel actief is. Mijn vrouw is geschokt en woedend. Ik sta er iets pragmatischer tegenover en ben allang blij dat ze veilig vrijen. Mijn vrouw wil de meiden met haar ontdekking confronteren en de schuldige tot huisarrest veroordelen. Ze zegt dat ze meteen in de gaten heeft wie er liegt, als ze beiden ontkennen. Volgens mij moet ze niks zeggen. Ten eerste zouden ze ons nooit meer vertrouwen en bovendien: als ze sex willen, vinden ze het toch wel. Wat vinden jullie?*

We zijn het met jou eens. Je vrouw heeft de privacy van je dochters geschonden en wil ze nu sex verbieden. Dat werkt niet, en het is trouwens al te laat. De condooms zijn hoe dan ook een aanwijzing dat jullie twee verantwoordelijke jonge vrouwen hebben opgevoed.

Beste Playboy, *Mijn partner klaagt soms luidkeels dat we te vaak vrijen. Wij zijn negen jaar samen. Voor die tijd waren we goed bevriend met elkaar, zonder dat we elkaar ooit aanraakten. In die negen jaar, waarvan zeven jaar als gehuwden, hebben we gemiddeld 520 keer per jaar geneukt. We hebben die getallen allebei bijgehouden. En dan hebben we elk jaar nog wel enkele weken gemist wegens dienstreizen. Ik dacht aanvankelijk dat het wel wat zou gaan minderen na de fantastische eerste tijd, maar dat is niet zo. Integendeel: het wordt steeds beter. Ik ben meer dan twintig jaar ouder dan mijn vrouw, die 34 is. We doen het op elk uur van de dag, op elke denkbare manier, inclusief oraal en anaal, en ook op onwaarschijnlijke lokaties. We hebben het weleens acht keer in een etmaal gedaan, na een ruzie, en dat waren geen vluggertjes of zo, maar écht goeie vrijpartijen, compleet en bevredigend. Sommige van onze beste nummertjes vonden plaats tijdens haar ongesteldheid, wanneer ze zeer snel opgewonden raakt. Voordat deze grote liefde in mijn leven kwam, had ik het gemiddelde cijfer, en partners die niet altijd even happig waren. De vraag is: bestaat er zoiets als teveel sex en de tweede vraag: maakt een speciale partner zoveel verschil?*

Van goeie dingen kun je nooit teveel hebben. Zolang jullie het allebei fijn vinden, is er niks aan de hand. Wees er maar trots op dat sex bij jullie tweeën zo goed gaat. Misschien is ze inderdaad heel bijzonder en misschien helpt het feit dat jullie alles zo goed bijhouden de sexuele temperatuur ook omhoog.

Het geslachtsorgaan

Playboy-redacteur Willem Baars vroeg de afgelopen vier jaar aan beroemde jonge Nederlanders en Belgen in de serie 'De Wereld Volgens' wat zij van de penis en de vagina vinden. Een compilatie...

BABETTE VAN VEEN *(actrice)*: "...intrigerend "

FALCO ZANDSTRA *(schaatser)*: "Het vrouwelijk geslachtsorgaan moet goed verzorgd zijn. Ik vind dat dat toch belangrijk is tijdens de sex. Wij mannen verzorgen ons daar toch ook! Ik vind het smerig en afstotend als er plukken haar onder een slipje vandaan komen. Een keer in Sankt Moritz zag ik een hele mooi meisje met zo'n strak atletiekbroekje aan. Daar kwam het schaamhaar eronder vandaan. Zó'n afknapper."

JOS VERSTAPPEN *(autocoureur)*: "Ik moet een meisje hebben dat er goed uitziet. Er zijn toch veel ogen op haar en mij gericht. Goede verzorging hoort daarbij en daar hoort het geslachtsorgaan ook bij; zowel in- als uitwendig. Ik vind het vies als het haar er zo onderuit komt. Helemaal geschoren? Nee, dat trekt me helemaal niet aan."

LEONTINE RUITERS *(TV-presentatrice)*: "De penis is een heel interessant en opwindend apparaat dat ook nog eens heel vernuftig in elkaar zit. Ja, ik ben wel content met de jongeheer waar ik het meest mee te maken heb."

STELLA JONGMANS *(atlete)*: "Toen ik nog jonger was, vond ik de penis een raar geval. Vrouwen vond ik veel mooier geschapen. Maar naarmate ik ouder werd en er wat meer mee te maken kreeg, is het voor mij toch wel een heel opwindend object geworden. Toch vind ik het nog steeds niet echt heel mooi. Veel geiler dan helemaal naakt vind ik het trouwens om een man met een spannende onderbroek aan te zien. En vervolgens een beetje te fantaseren wat er allemaal achter dat broekje zit."

GERT JAN HAGEMAN *(chefkok met twee Michelin-sterren)*: "Ze noemen mij wel de befkeizer van Monnickendam, dus daar kan ik wel iets over zeggen. Als het net zo lekker zou ruiken als vanillestokjes - *dat is echt bloedgeil!* - dan zou ik het elke dag doen. In de Natuur Top 10 van Hageman staat de doos op nummer 2, na de truffel dus. Ik vind: er mag niet teveel haar op staan. Dat is net zoiets als kluiven aan een eenden- of kippenpoot waar nog iets haar op zit. Nee. Wél weer lekker vind ik het als er iets extravagants aan zit: ik hoorde laatst van een meisje dat ze er een ring doorheen had laten slaan. Kijk, dát is leuk."

100% ISIS *(DJ)*: "Een belachelijk ding. Maar het kan ook een heel leuk ding zijn. En als ik een voorkeur mag uitspreken: liever wat korter en dikker dan langer en dunner."

MARTIJN KRABBÉ *(TV-presentator)*: "Ik vind borsten mooier, daar kan ik ook langer mee bezig zijn. Veel mannen denken ten onrechte dat bij het geslachtsdeel het centrum van alle vrouwelijke opwinding zit. Terwijl dat veel meer zit in een spanning die je wel of niet opbouwt."

GUUSJE NEDERHORST *(actrice in GTST)*: "Ik vind het altijd grappig. Je ziet een stoer lichaam, stoere benen en een stoere, gespierde rug en dan... zo'n stom en grappig dingetje. Het is een beetje mislukt en raar geval voor een mannenlijf, vind ik."

RONALD GIPHART *(schrijver)*: "Je kunt naar een kut kijken als iets moois en iets lieflijks. Eerst is het biefstuk-bruin, dan komt het bloed er doorheen, dan wordt het gezwollen, springt het open en is het net een bloem waarbij die kittelaar

DOOR: WILLEM BAARS • ILLUSTRATIES: HENK STOLKER

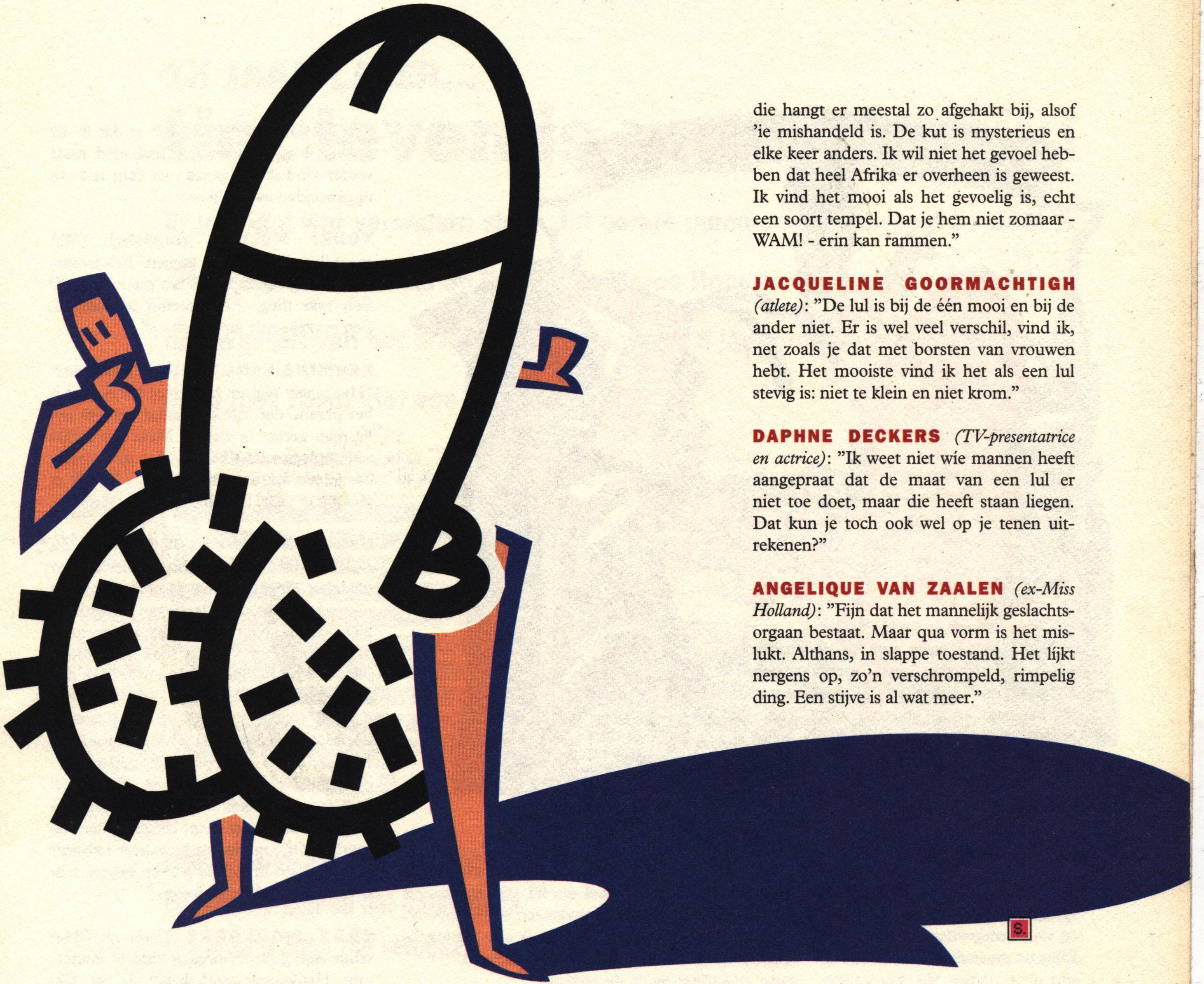

er als een soort van mini-erectietje uitkomt. En dan proberen om er met het spuitgaatje van je pik omheen te gaan. Maar je kunt ook anders naar een kut kijken en dan is het net een rare etterende open wond, een bij elkaar geharkt driehoekje rauwe shoarma."

FRÉDERIQUE VAN DER WAL *(supermodel)*: "Een lul? Kan erg mooi zijn, maar ook heel erg lelijk. Ik vind: een lekkere lul is erg belangrijk."

MICHAEL REIZIGER *(voetballer FC Barcelona)*: "Het vrouwelijk geslachtsdeel moet goed verzorgd zijn. Er moet wel wát haar op staan, maar ik zie het het liefst met zo weinig mogelijk haar."

KATJA SCHUURMAN *(actrice en zangeres)*: "De allereerste keer vond ik een pik afschuwelijk om te zien of aan te raken. Drie keer niks. Maar inmiddels heb ik mijn mening herzien. Het is een heel leuk deel van de man. Of het mooi is? Ligt er maar aan in welke staat hij verkeert. Ik ben vooral blij dat een man het hééft. En de vagina? Ja, dat hadden ze wel wat mooier mogen maken. Maar wat je er allemaal mee kunt!"

CANDY DULFER *(saxofoniste)*: "Je moet ermee leren leven..."

HUGO METSERS III *(acteur)*: "De penis vind ik eigenlijk het enige niet-mooie aan een man. Ik vind mannen anatomisch mooier dan vrouwen. Alleen die lul dus: die hangt er meestal zo afgehakt bij, alsof 'ie mishandeld is. De kut is mysterieus en elke keer anders. Ik wil niet het gevoel hebben dat heel Afrika er overheen is geweest. Ik vind het mooi als het gevoelig is, echt een soort tempel. Dat je hem niet zomaar - WAM! - erin kan rammen."

JACQUELINE GOORMACHTIGH *(atlete)*: "De lul is bij de één mooi en bij de ander niet. Er is wel veel verschil, vind ik, net zoals je dat met borsten van vrouwen hebt. Het mooiste vind ik het als een lul stevig is: niet te klein en niet krom."

DAPHNE DECKERS *(TV-presentatrice en actrice)*: "Ik weet niet wie mannen heeft aangepraat dat de maat van een lul er niet toe doet, maar die heeft staan liegen. Dat kun je toch ook wel op je tenen uitrekenen?"

ANGELIQUE VAN ZAALEN *(ex-Miss Holland)*: "Fijn dat het mannelijk geslachtsorgaan bestaat. Maar qua vorm is het mislukt. Althans, in slappe toestand. Het lijkt nergens op, zo'n verschrompeld, rimpelig ding. Een stijve is al wat meer."

HELEN DUVAL *(porno-actrice)*: "Je leest vaak dat voor vrouwen de maat niet belangrijk is. Dat vind ik niet. Een hele grote penis roept bij mij veel sterkere erotische fantasieën op dan een klein pikkie. Een goedgebouwde man met een grote lul is voor mij het sexuele ideaal. Vaak zijn dat donkere mannen."

HORACIO ALTUNA *(striptekenaar)*: "Mooi deel van de vrouw. Ik zie ze het liefst met haar: niet teveel en niet te weinig. Dames, een bikini-lijn is oké, maar geen kaal geschoren vagina's s.v.p.!"

TRIJNTJE OOSTERHUIS *(zangeres Total Touch)*: "Nooit over nagedacht. Eigenlijk zijn lullen rare dingen. Het fasci- ▷

neert me wel dat een lul zo totaal het andere uiterste van een vagina is. Het weerspiegelt ook de verschillen tussen mannen en vrouwen goed: een man is impulsiever. Effe erin en eruit en klaar."

JOHN EWBANK *(componist/tekstschrijver van o.a. Marco Borsato)*: "Ik wil een kut niet kaal zien, dat vind ik niks. En wat je nu ook weleens ziet, dat er 'welkom' of 'hartjes' zijn ingeschoren, dat vind ik ook niets. Maar hele bossen haar, dat is niks voor mij."

ESMÉE DE LA BRETONIÈRE *(actrice)*: "Ik word er niet geil van om een man met een blote lul te zien. De vorm van een lul heeft wel iets, maar ik vind een vagina mooier."

FABIENNE DE VRIES *(TMF-VJ)*: "Een piemel vind ik niet het meest interessante aan een man. Eigenlijk zelfs helemaal niet. Ik vind ze vaak erg lelijk. Het belangrijkste van een geslachtsorgaan vind ik dat het schoon is."

JENNIFER DE JONG *(TV-presentatrice)*: "Mooi, vooral als hij stijf is. Vroeger vond ik het lichaam van een vrouw mooier, maar de laatste tijd ben ik een mannenlichaam steeds meer gaan waarderen."

THOMAS ACDA *(komiek, tekstschrijver, zanger en TV-presentator)*: "De vagina, daar kijk ik nooit zo bewust naar. Maar ik geloof dat ik een strak zittende broek spannender vind om te zien dan zo'n volkomen naakte dame met haar benen wijd. En mannen? Sinds ik niet meer voetbal, zie ik niet zoveel lullen meer. Ik ben zelf erg tevreden, daar hoeft geen operatie aan te pas te komen."

TATUM DAGELET *(TV-presentatrice)*: "Leuk, grappig, handig en zeker niet lelijk. Wat ik vooral zo leuk vind, is als een stijve lul van die kleine beweginkjes maakt. Dat een pik heel interessant is, ontdekte ik toen ik hem van dichtbij ging bekijken. Ja, een handig dingetje, al moet ik er niet aan denken dat ik zoiets tussen mijn benen heb hangen."

BRIDGET *(TMF-VJ)*: "Het is dat ik die ene die ik zo goed ken heel leuk vind, maar verder vind ik een penis niet echt iets om opgewonden over te worden."

YOURI MULDER *(voetballer)*: "Wat moet ik over de vagina zeggen? Fris gewassen, kort geschoren. En het mannelijk lid? Een raar ding. Een vreemd aanhangsel. Een omgekeerde anus, haha..."

HERMINE LANDVREUGD *(schrijfster)*: "Het maakt niet uit hoe groot het is. Dat is het praatje dat vrouwen altijd hebben om de man gerust te stellen. Maar het maakt wel terdege uit. Klein is niet interessant, dat is een feit en voor de rest... Ik kijk er niet graag naar. Het ziet er niet fraai uit."

SYB VAN DER PLOEG *(zanger De Kast)*: "Over mijn eigen orgaan ben ik zeer tevreden. En de vagina? Heb ik nog nooit over nagedacht. Dat erváár je, je denkt er niet over na. Niet te behaard dus en helemaal geschoren vind ik ook niet mooi. Nee, ik vind het het mooist als het een uitdagend toefje is..."

ULRICH VAN GOBBEL *(voetballer Feijenoord)*: "Het vrouwelijk geslachtsorgaan moet goed verzorgd zijn. Niet teveel haar, maar ook niet geschoren, en dan netjes gekamd. En het moet lekker ruiken natuurlijk. Of negerinnen kroeshaar hebben? Wat denk je? En of het lid van negers echt zoveel groter is? Zeker weten."

EDDY SMULDERS *(bokser)*: "Het vrouwelijk geslachtsorgaan vind ik interessant. Het mooist vind ik het als het 'ták' met één slag van een kapbijl een heel mooi kaarsrecht sneetje is. Geen buitenband die eruit hangt enzo. En dan een mooie blonde pluk haar. Niet teveel, maar ook niet te weinig. Nee, helemaal kaal lijkt me eng."

TIM IMMERS *(tiener-idool)*: "Wat ik denk van de kut? Lekker. Graag. Ik zie hem het liefste schoon. En gewillig."

JEROEN BISHOFF *(VPRO-presentator)*: "Ik ben zelf erg blij met mijn mannelijke lid. Handig. Daarom ben ik soms wel benieuwd hoe het voelt om een vrouwelijk lid te hebben. Ik ben wel een beffer eigenlijk; heel harig speelgoed is in dat geval wel lastig. Maar kaal is ook niks. Heb ik één keer met mijn vriendin meegemaakt: jeuk en stoppels. Nee, geen succes...."

Gratis voor nieuwe abonnees

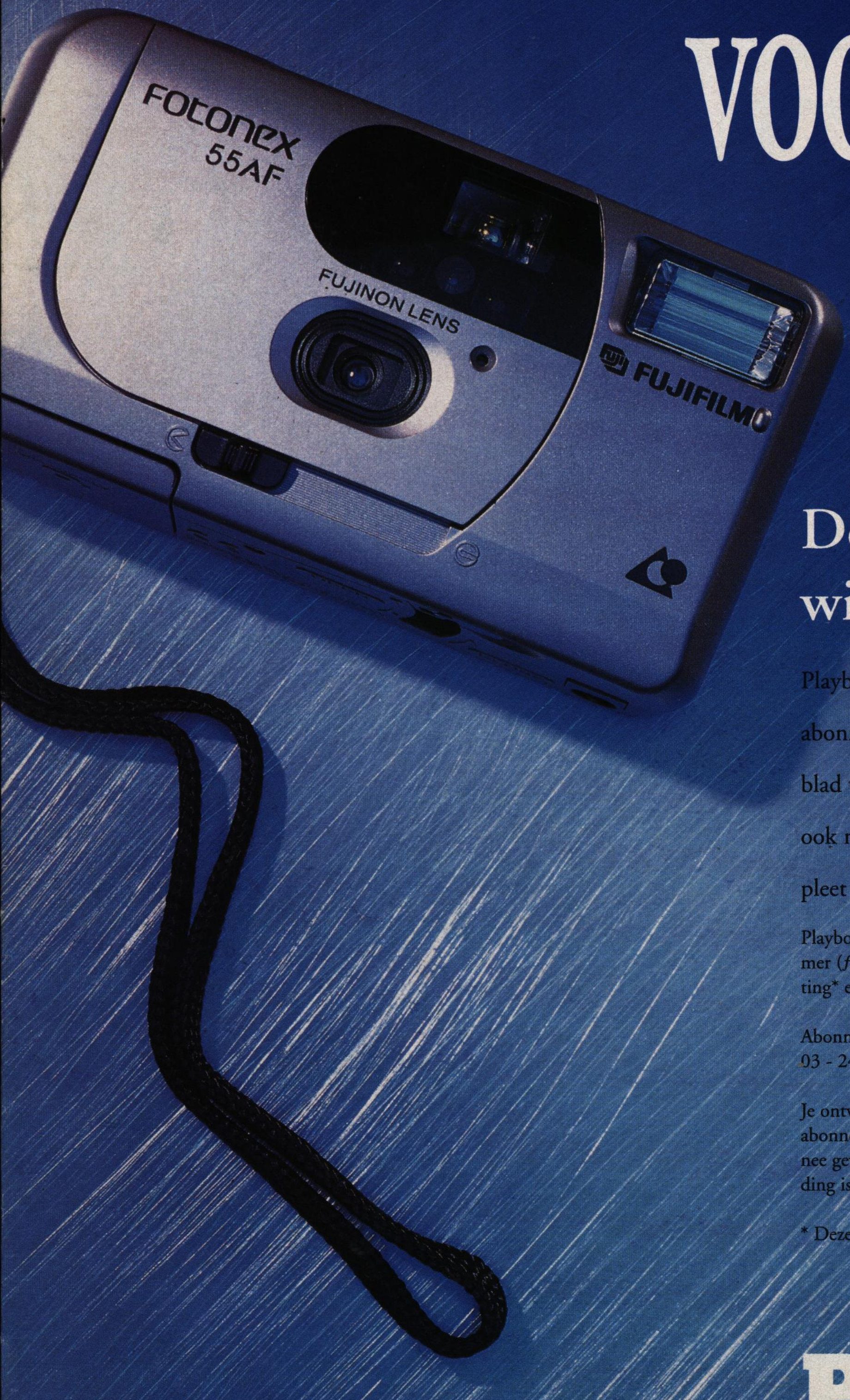

De Fuji Fotonex 55AF, winkelwaarde *f* 179,00

Playboy heeft een wel erg verleidelijk aanbod. Wie nu een abonnement neemt ontvangt niet alleen het opwindendste blad van Nederland maandelijks in de bus maar ontvangt ook nog eens deze flitsende Fuji pocketcamera cadeau, compleet met drie kleurenfilms. An offer you can't refuse.

Playboy is los verkrijgbaar voor *f* 8,25, abonnees betalen *f* 7,50 per nummer (*f* 90,- per jaar). Liever een korting? Kies dan voor de eenmalige korting* en betaal *f* 72,- i.p.v. *f* 90,-.

Abonneren in België? Bel de abonnementenservice van Mediaxis: 03 - 2474749. Een jaarabonnement kost BF 1.800.

Je ontvangt het eventuele welkomstgeschenk binnen 4 weken nadat het abonnementsgeld is ontvangen. Je bent het afgelopen halfjaar geen abonnee geweest van Playboy. Je abonneert je tot wederopzegging. Deze aanbieding is geldig t/m 30 juni 1998.

* Deze kortingsaanbieding geldt helaas niet in België.

Bel nu gratis 08 00 022 42 22.

PLAYBOY

ALLES WAT MANNEN BOEIT

Joyce 4 ever

Geduld is een schone zaak. In het geval van Joyce van der Holst is het zelfs een *sexy* zaak. Speciaal bewaard voor ons 15-jarige jubileum-nummer is hier de nieuwe superserie van onze Playmate van het Jaar '96. De spannendste *Joyce-ride ever*...

FOTOGRAFIE: BYRON NEWMAN

Laten we eerlijk zijn: ze kwam, ze zag en ze won onze harten. Het was bijna drie jaar geleden en we waren op slag verliefd op Joyce, het nichtje van Rachel ter Horst, die we nog kennen als Playmate van het Jaar 1993 en spannende andere fotoseries in Playboy. Succes en schoonheid zitten blijkbaar toch in de genen.

"Nooit verwacht, zelfs nooit durven denken dat ik als mooier en sexier dan elf supermodellen zou worden gezien," zegt Joyce, bescheiden als ze is, over haar uitverkiezing tot Playmate van het Jaar. "Ik ben er waanzinnig blij mee en het is een mooie afsluiting van mijn carrière als model."

Here.
Always.
Somewhere else.
The new fragrance for men
LAGERFELD
JAKO
LAGERFELD
JAKO
Photo: Karl Lagerfeld ©1997 Parfums International Ltd.

Unico Glorie

De Veronica-directeur (33) over: • zijn snelle carrière bij Veronica • de oude garde van Rob Out c.s. • de ontslagen bij Veronica en • Sex voor de Buch.

Als op iemand de kreet 'The Young One' van toepassing is, dan is het wel op Unico Glorie (23-12-1964). In maart 1996 werd hij directeur Radio & Televisie van Veronica, de commerciële omroep die op dat moment een moeilijke tijd doormaakte. Hij was toen slechts 31 jaar. Binnen afzienbare tijd zorgde hij er voor dat Veronica terugklauterde uit het dal en weer spraakmakende, verstrooiende, deels boeiende televisie ging maken. Geen slechte zaak voor iemand die een aantal jaren daarvoor nog als radio-nerd de platentassen van Jeroen van Inkel en Adam Curry droeg. In een tijd dat bezuinigingen schering en inslag zijn in omroepland, waarbij de 200 ontslagen straks bij de Holland Media Groep (het moederbedrijf van RTL4, RTL5 en Veronica) het voorlopige dieptepunt vormt, blijft Unico en zijn omroep kaarsrecht overeind staan. Reden temeer om het feestje van Playboy te koppelen aan het feestje van Veronica door middel van een interview met de jeugdige tovenaar van Hilversum. Playboy stuurde ***Mick Boskamp*** *naar het Gooi om deze moeilijke klus te klaren. Want van Unico Glorie is bekend dat hij, hoe jong hij ook is, zijn woorden wikt en weegt. Zijn indruk: "Glorie ging er van meetaf aan goed voor zitten. Dat verbaasde me aan de ene kant, maar aan de andere kant ook weer niet. We hebben namelijk iets gemeen: zijn vrouw, de journaliste Kathleen Vael. Ze is een dierbare vriendin van me. Zo'n anderhalf jaar geleden zaten Kathleen en ik in het kantoor van Unico om een programma-voorstel te bespreken. Dat programma is er nooit van gekomen, maar Unico hield er wel, zoals hij zelf zegt, de vrouw van zijn dromen aan over. Misschien dat hij me daar onbewust nog steeds dankbaar voor was. En in de vorm van een boel openhartigheid die 'schuld' wilde aflossen."*

Playboy: Wat deed je 15 jaar geleden? Kocht je de eerste Nederlandse Playboy?

Glorie: Ik niet. Mijn ouders wel. Er lagen bij ons thuis altijd diverse maand- en weekbladen op en rond de salontafel, waarvan ik zeker weet dat daar de Playboy tussen zat, maar ook de Kijk, om even een dwarsstraat te noemen. Ik vond het erg spannend om op mijn eigen jongenskamer nog eens rustig het fotowerk van de Playboy te evalueren. Tja, wat deed ik verder 15 jaar terug? Ik was net klaar met school, ik werkte als kok in een restaurant in Italië, ik had daar aan het Idro-meer een superzomer. Rigeira stond met *Vamos A La Playa* hoog in de hitparade en ik kan me herinneren dat ik voor het eerst van mijn leven een hippe zwembroek droeg.

Playboy: En je werd in Italië niet gepest met je naam. Unico Glorie; wie heeft dat ooit bedacht?

Glorie: Mijn vader heet Unico, mijn grootvader heet Unico. Ik ben Unico de 3e. Vroeger op school werd ik uitgescholden voor Unikaas. Ik heb er nooit zo mee gezeten.

Playboy: Een KRO-directeur heeft ooit ▷

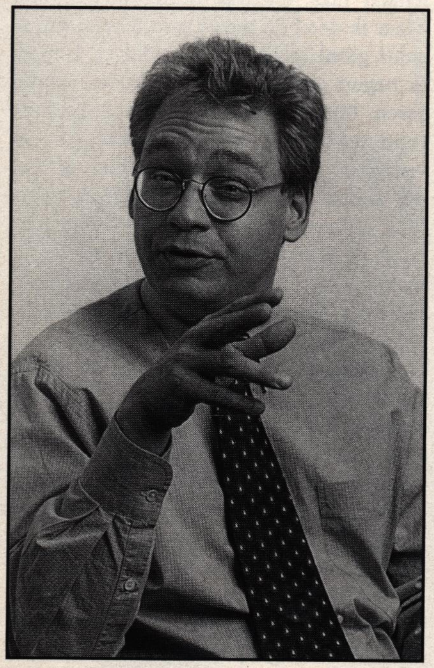

"Die agent zei tegen me: *we hebben het vermoeden dat u zich bezighoudt met het uitzenden van illegale radio-programma's.* Ik zei: *dat klopt!* Wist ik veel! Een half jaar later stond ik voor de kinderrechter. Ik kreeg een voorwaardelijke straf."

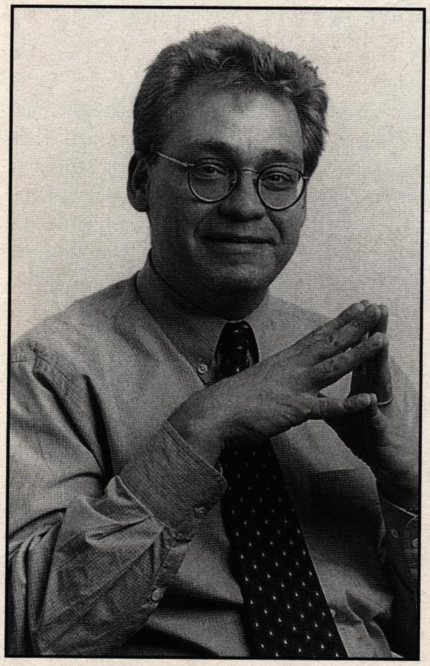

"Ik heb van Henk Spaan een quote gelezen waarin hij zegt dat ik net kom kijken en dat ik daardoor geen oordeel mag vellen over zijn programma. Ik zeg toch ook niet tegen Henk Spaan dat 'ie hoogbejaard is en nog steeds programma's maakt."

"Ik denk dat Veronica met dit soort programma's iets bijdraagt aan de kijk op sex en erotiek in Nederland. Er zijn zelfs Kamervragen gesteld over *Sex Voor De Buch*, dus we houden de gemoederen verhit en dat vind ik geen slechte zaak."

DOOR: MICK BOSKAMP • FOTO'S: DIRK BUWALDA

◁ gezegd: het enige interessante aan Unico Glorie is zijn naam.

Glorie: Was dat **Ton Verlind**? Nee, het was **Gerard Hulshof**, geloof ik. Ik weet niet waarom hij dat heeft gezegd. Misschien omdat hij zelf niet zo'n mooie naam heeft. Of misschien zat hem iets dwars op dat moment.

Playboy: Laten we nog even teruggaan naar je jeugd. Is er nog iets dat we moeten weten?

Glorie: Ik vond school niet leuk. Leraren waren onvriendelijk, onhebbelijk zelfs. En dan die scholen. Het was er altijd stoffig, muf, smoezelig. In de vensterbank stond een grote bak met kippengaas er omheen en daarin zat een cavia die de hele dag aan het poepen en piezen was. Vanaf de eerste dag dat ik in het klaslokaal kwam, rook het ernaar. Vreselijk. In de herfst droogden we vieze bladeren, eikels en kastanjes en dat noemden we dan een herbarium. Ik kon het niet bevatten, ik vond het afschuwelijk. Ik wil niet zeggen dat ik een steriel iemand ben, maar ik hecht waarde aan de omgeving waarin ik vertoef. Leren is toch een creatief proces waarbij de omgeving waarin je dat proces doormaakt van belang is. Pas toen ik een beroepsopleiding ging volgen op de horeca-vakschool, waar je ook leerde om netjes te werken, had ik het idee dat ik op mijn plaats was.

Playboy: Na school kwam je thuis. Was het daar uit te houden?

Glorie: Ik had het thuis erg naar mijn zin. Ik had een eigen kamer. Veel vriendjes sliepen met hun broer of zus op een kamertje, maar ik had een stek voor mezelf, een soort bolwerk van waaruit alles bedacht en geregeld werd. Mijn ouders hadden en hebben een platenzaak in Amsterdam en ik werd dus al vrij snel geconfronteerd met moderne popmuziek. Mijn moeder vond de **Rolling Stones** goed en dat neem je als kind dan mee. Op mijn kamer samen met een vriendje naar een elpee luisteren en ondertussen veel zwijgen, dat deed ik in die tijd. Maar op een goed moment vond ik dat toch wat te passief. Ik had ook vaak de radio aanstaan. Dat boeide me enorm. Op de radio kon je actief met muziek bezig zijn. En zo kwam ooit de gedachte - ik was een jaar of 14 - om met een klein zendertje te gaan zitten prutsen. Ik was graag alleen en op die manier hoefden mijn vriendjes niet meer naar me toe te komen voor de muziek. Ik zorgde ervoor dat ik met mijn muziek naar hen toe kwam, maar dan via de radio. Het was natuurlijk behoorlijk illegaal en stiekem wat ik deed. Mijn ouders wisten het bijvoorbeeld niet. Pas toen ze een antenne op het dak zagen verrijzen, begon er iets te dagen bij ze.

Playboy: En toen kwam op een dag de politie aan de deur.

Glorie: Die agent zei tegen me: *We hebben het vermoeden dat u zich bezighoudt met het uitzenden van illegale radio-programma's*. En wat zei ik? Ik zei: *Dat klopt!*. Wist ik veel. Binnen twee tellen stond die agent in mijn kamer waar hij het zendertje in beslag nam. Een half jaar later moest ik voor de kinderrechter verschijnen, die me op bestraffende toon begon uit te leggen dat wat ik had gedaan tamelijk gevaarlijk was. Ik had namelijk de luchtvaartfrequenties van Schiphol kunnen storen, met alle verschrikkelijke gevolgen vandien. Ik kreeg een voorwaardelijke straf en ik moest plechtig beloven nooit meer in de buurt van een zender te komen.

Playboy: Wat je natuurlijk niet deed.

Glorie: Inderdaad. Ik was in die tijd redelijk technisch onderlegd, dus wat hadden mijn vrienden en ik bedacht? Als je ergens een grotere zender hebt die uitzendt naar de luisteraar, dan heb je maar een klein zendertje nodig om bij die grote zender te komen. Als je dan vervolgens uitzendt op een andere frequentie, een frequentie die net buiten de FM-band ligt, dan vindt de PTT je minder gemakkelijk.

KANSEN KRIJG JE NIET, DIE CREËER JE. JE MOET JEZELF IN DE PICTURE WERKEN

Playboy: Je was dus een soort genie.

Glorie: Nou ja, ik bedacht het misschien wel, maar anderen voerden het uit. Er was een jongen die op de HTS zat en die bouwde de zenders voor mij en mijn radiobroeders. Het was een constante strijd om uit handen van de overheid te blijven en daar kwamen de meest malle ideeën uit tevoorschijn. En natuurlijk had het één en ander ook met een bepaalde gedrevenheid te maken.

Playboy: Die drang naar piraterij is natuurlijk iets wat heel dicht bij Veronica ligt.

Glorie: Ik weet me te herinneren dat ik de laatste uren van Veronica op radio heb gehoord. Later heb ik samen met een aantal andere radio-*nerds* een excursie per boot gemaakt naar het *Caroline*-schip. Kwamen we kotsend weer aan land. Maar die hele piratentijd is een beetje aan me voorbij gegaan. Pas toen Veronica een publieke omroep werd en ze op Radio 3 gingen uitzenden op een manier waar wij alleen van konden dromen, wilde ik daarbij horen. Ik deed er echt van alles aan om in de buurt te komen. Toen op een gegeven moment een vriend van me, **Jeroen van Inkel**, later gevolgd door **Adam Curry**, daar als DJ's binnenkwamen, ging ik in hun kielzog mee.

Playboy: Ging het zo gemakkelijk?

Glorie: Natuurlijk ging het niet zo gemakkelijk.

Playboy: Vertel.

Glorie: Op een dag vroeg ik aan Jeroen van Inkel of het goed was als ik een keer kwam kijken in de studio. Dus ik met de trein naar Hilversum, met een fototoestel in mijn tas. Ik was tenslotte een echte radio-*nerd*. Ik werkte als kok in de horeca en ik had voor Jeroen en Adam allerlei hapjes gemaakt en meegenomen. Dat viel toen in goede aarde bij ze. Adam vroeg of ik elke week langs wilde komen op vrijdag. Van het één kwam het ander. Ik kreeg een soort kookrubriek in het programma van Curry & Van Inkel. Ik las het weekendrecept voor, met dat Amsterdamse accent van me. Dat vonden ze leuk. Het was wel steeds op vrijdagavond, één van de drukste horeca-avonden, dus ik moest mijn baan opzeggen. Kun je nagaan hoe gek ik was. Want wat kreeg ik er voor terug? Helemaal niks. Er was geen budget voor. Maar ik deed de meest rare dingen om in ieder geval dichterbij Veronica te komen. Ik begon programma's voor ze te produceren. Ik zat soms hele dagen en nachten rond te hangen in dat verschrikkelijke Hilversumse muziekpaviljoen. Maar ik had een missie. Ik zou en moest hier werken! Ook al kreeg ik voor al mijn inzet geen cent. Er was geen budget voor, zeiden ze bij Veronica. Pas later kon ik als programmaleider alle budgetten overzien en toen kwam ik erachter dat ik jarenlang was uitgeknepen, maar goed. Op een zeker moment haalde **Ruud Hendriks**, die toen projectleider was, me bij *Veronica Lokaal* waar ik de muziek ging verzorgen. En vanaf dat moment is het snel gegaan.

Playboy: Dat is misschien wel het understatement van het millennium. Wat is het geheim van je bliksemcarrière?

Glorie: Ik zeg altijd: kansen krijg je niet, die creëer jezelf. Je moet jezelf onder de aandacht brengen, in de *picture* werken of met een aantal specifieke ideeën komen, waardoor je uiteindelijk opvalt bij de leidinggevenden. Maar dat profileren van jezelf moet je wel met een zeker beleid doen. Je kunt ook de plank op een verschrikkelijke manier misslaan en door de ▷

Ballantine's®

INSPIRATION

mand vallen. Zelf ben ik in mijn beoordeling naar mensen toe vrij hard. Val je bij mij door de mand, dan kijk ik het één of twee keer aan, maar daarna schenk ik weinig aandacht meer aan je. Dan denk ik: dit is niet de persoon die ik nodig heb in mijn netwerk van mensen waar ik het mee moet doen. Je moet weten wat je capaciteiten zijn en die op een handige manier toonbaar maken. Weten wat je kunt en wat je niet kunt.

Playboy: Zelf wist je dat in het begin ook niet helemaal. Je dacht bijvoorbeeld dat je een goede discjockey was.

Glorie: Ik vond mijzelf natuurlijk briljant. Ik was een gevierd discjockey in Amsterdam en omstreken. Ik had honderden uren radio gedaan via de diverse kleine zendertjes. Maar steeds als ik solliciteerde als DJ werd ik afgewezen. Ik begreep er niks van. **Chiel van Praag** zei tegen me dat ik het nooit zou leren. Ik dacht: *Dat moet Chiel van Praag nodig zeggen. Zo goed is hij zelf ook niet.* Uiteindelijk was het **Hans Mondt**, radio-man in hart en nieren, die tegen me zei: *Jij bent beter in het regelen van dingen.* En ik weet niet waarom, misschien door de manier waarop hij het zei, maar op dat moment gingen mijn ogen open. Ik ben toen maar dingen gaan regelen.

Playboy: Als je naar je C.V. kijkt, dan valt er één ding op, namelijk dat de leeftijden niet kloppen. Je bent directeur Radio & Televisie van Veronica en je bent pas 33!

Glorie: Ik was er altijd al vroeg bij. Ik had vroeger ook vrienden die veel ouder waren dan ik. Ik sloeg ook momenten over in mijn leven. Een brommer interesseerde me bijvoorbeeld niet. Ik had meteen een auto op mijn netvlies.

Playboy: Heb je nooit het gevoel dat mensen van het leidinggevende kader, dat omroepbonzen denken: *wat moet dat pikkie met die grote mond*?

Glorie: Ik heb altijd respect voor oudere mensen. Maar als ze vakmatig met me in discussie gaan, dan pretendeer ik het één en ander te weten. Daarbij speelt leeftijd geen rol, vind ik. Ik geef toe dat ik op televisie-gebied nog een boel moet leren. Dat medium is nog tamelijk nieuw voor me. Dan ga ik niet met mensen die er op dit moment meer verstand van hebben, zitten soebatten over de inhoud van een programma. Maar ik kan me niet heugen dat mensen mij een snotneus vinden die zijn mond moet houden. Ik heb weleens van **Henk Spaan** een quote gelezen in het Parool waarin hij zegt dat ik net kom kijken en het vak niet begrijp. En dat ik daardoor geen oordeel mag vellen over zijn programma. Ik heb het idee dat ik het wél begrijp. En als ik iets niet zou begrijpen, dan ga ik het hier bij iemand op de gang vragen die het me duidelijk maakt, zoals onze programma-directeur **Kees Gerritse**, die ouder is dan ik en 20 jaar ervaring bij Veronica heeft, een man waar ik altijd terecht kan voor een inhoudelijke vraag. Luister, ik zeg ook niet tegen Henk Spaan dat 'ie hoogbejaard is en nog steeds programma's maakt. Dan denk ik: *hou je bij je leest, Henk.* Laat mij mijn werk doen. Maar nogmaals: ik ben iemand die goed met oudere mensen kan opschieten. Geen probleem.

Playboy: En hoe zit het met jouw relatie tot de jongere garde? Veronica is en blijft in al zijn uitingen een jeugdige omroep.

Glorie: Ik heb het gevoel dat ik nog redelijk dicht bij de generatie van nu sta. Als ik bijvoorbeeld kijk naar de radio-makertjes die we hier intern opleiden, die we coachen, dan weet ik exact wat hun behoeften zijn, want nog niet zo lang geleden had ik diezelfde behoeften. Neem bijvoorbeeld onze programmaleider op radio, **Robert Jensen**. Die jongen is pas 24, maar hij heeft mijn volledige steun, want wat hij doet, is goed. Door zijn jeugdige uitstraling trekt hij ook andere jongeren mee. En dat wordt allemaal gecoached vanuit de directie. Dan denk: was dat vroeger ook maar zo gegaan. Dan was ik misschien alsnog een briljante discjockey geworden. Als je hier hard werkt en je kan wat, dan speelt leeftijd geen rol.

IK VOND MEZELF NATUURLIJK BRILJANT. IK WAS EEN GEVIERDE DJ IN AMSTERDAM

Playboy: Je schijnt zelf een *workaholic* te zijn. Je werkt zelfs door tijdens de Kerstdagen.

Glorie: Ik hou van mijn werk, het is mijn enige hobby, maar ik vind niet dat ik een *workaholic* ben. Dat is ook niet goed. Dan sla je teveel door. Maar als je het leuk vindt wat je doet, dan kun je een boel hebben. En wat zijn de Kerstdagen nou eenmaal? Ik vind er niks aan. Misschien omdat ik vroeger thuis altijd die rotboom moest opruimen. Uiteindelijk resulteerde dat na goed overleg met mijn moeder in een kunstboom die je kon opklappen en in de schuur kon zetten. Toen ik op mezelf ging wonen, heb ik me altijd hevig verzet tegen een kerstboom. In de relaties die ik had, was dat een soort eeuwige strijd. Een kerststuk of een klein boompje in een mooie pot, dat kan nog net. Ik heb niks met Kerst. Het is een soort traditie geworden dat ik op Kerstavond als slechte discjockey en tot grote hilariteit van mijn medewerkers een radioprogramma verzorg. Dan hang ik voortdurend aan de telefoon met programmaleider Jensen omdat ik voor de zoveelste keer niet weet hoe ik een jingle-blok moet starten. Daar wordt erg om gelachen.

Playboy: Er werd niet gelachen toen je directeur televisie werd en de boel danig saneerde. Er is een groot aantal mensen ontslagen.

Glorie: Je zegt het niet goed. Er zijn nauwelijks gedwongen ontslagen geweest. Ik kwam er achter dat her en der teveel mensen waren. Binnen de omroep is het zeer gebruikelijk dat je werkt met bepaalde los/vast-overeenkomsten, freelance-contracten. Op een gegeven moment zijn bepaalde contracten door mij niet verlengd. Die sanering is zo pijnloos mogelijk geweest. Ik denk dat ik een sociaal voelend mens ben, alleen verlies ik niet de zakelijkheid uit het oog. Je moet soms beslissingen nemen die niet voor iedereen altijd even prettig zijn.

Playboy: Sterker nog: je kunt met zo'n beslissing iemands leven in elkaar laten storten.

Glorie: Ik realiseer me dat, ja, al heb ik nooit het verwijt gekregen dat ik iemand pijn heb gedaan.

Playboy: Zijn er geen mensen die met jou een appeltje te schillen hebben?

Glorie: Ik ben ze nog niet tegengekomen, maar programma-makers bijvoorbeeld hebben natuurlijk hun trots, dus misschien hoor ik het ook wel niet van ze. Misschien lopen er wel wat mensen rond met de gedachte: *Die Glorie, die krijg ik nog wel.* Ik zie ze wel komen.

Playboy: Je lijkt me niet bepaald een angsthaas, maar is er toch iets waar je bang voor bent?

Glorie: Ik kocht een jaar of vijf geleden een huis en toen moest ik voor de hypotheek een gezondheidstest, inclusief een Aids-test doen. Van tevoren had ik een flesje AA gedronken en twee stroopwafels gegeten. Ik wist dat de uitslag van die HIV-test zo'n drie weken op zich zou laten wachten. Ik stond me weer aan te kleden toen een zuster me kwam vertellen dat de uitslagen straks bekend waren. *Alle uitslagen?* vroeg ik verbaasd. *Ja, ook de HIV-test,* zei ze. Ik begon 'm toen toch een beetje te knijpen. Op een goed moment werd ik naar een kamertje van een dokter geleid en die keek me heel zorgelijk aan. Ik dacht dat mijn wereld in elkaar stortte.

HOLLANDS GOUD
AMSTEL GOLD
De Ambachtelijke Traditie Van Holland Proeft U Ook In Het Robuust Gebrouwen Gerstenat Van Amstel Gold.

Ik begon overal te zweten en te trillen. *Er is iets*, zei de arts, *waar ik even met u over van gedachten wil wisselen*. Ik dacht dat ik gek werd. Wat bleek? Door dat in de haast genuttigde flesje AA en die stroopwafels bleek mijn suikerspiegel erg hoog te zijn. Die HIV-test was in orde. Ik kan je vertellen dat ik in mijn leven nog nooit zo bang ben geweest. Maar verder ken ik inderdaad weinig angsten.

Playboy: Dat kan gevaarlijk zijn.

Glorie: Ja, vooral in de maatschappij waarin we nu leven. Het kan zo maar gebeuren dat je in de stad loopt en voor niks in elkaar wordt geslagen en je aan je verwondingen overlijdt. Maar aan de andere kant realiseer ik me dat ik altijd harder kan rennen dan de ander als het moet. En wat is angst? Er lopen in dit land geen militairen over straat, die je in sommige andere landen wel ziet. Gevaar boeit me ook niet. Ze doen me niks en als ze me wel wat zouden willen doen, dan wil ik nog wel zien wat er dan gebeurt. Dat is geen grootspraak van me. Dat zit gewoon in me.

Playboy: Heb je ooit vechten gehad?

Glorie: Ik heb weleens tijdens een *drive-in show* wat klappen uitgedeeld. In Valkenburg vooral, waar je van die gasten hebt die voortdurend dronken zijn en die soms tot de orde moeten worden geroepen omdat ze anders over de discjockey heen klimmen.

Playboy: Ben je agressief?

Glorie: Mmja. Als ik *nee* zou zeggen, dan zat ik te liegen. Ik heb wel geleerd om me te beheersen, je zit in een bepaald proces, je wordt volwassen. Je wordt langzamerhand een strateeg.

Playboy: Er wordt thuis bij je ingebroken; wat doe je dan?

Glorie: Bezit zegt me niks. Als 'ie wat mee wil nemen, oké. Maar ik moet er natuurlijk niet bij zijn. Je probeert toch je huis en haard te beschermen. Ik ga niet eerst de politie bellen. Ik zou een mietje zijn als ik dat hier zou zeggen. Natuurlijk sla je dan van je af.

Playboy: Denk je niet van: ik kan dat niet maken in mijn positie?

Glorie: Vanuit die gedachte heb ik weleens een keer iets níet gedaan en daar heb ik later spijt van gehad. Natuurlijk hou je rekening met je positie, maar wat is die positie eigenlijk? Ik ben directeur van een bedrijf dat toevallig in de *picture* is en natuurlijk moet je je dan een beetje inhouden. Ik loop niet te brallen op feestjes en partijtjes en je ziet me ook niet dronken door de stad zwalken. Ik rijd af en toe een beetje te hard, maar dat kan ik gelukkig redelijk anoniem doen.

Playboy: We blijven even bij de 'negatieve' eigenschappen. Ben je rancuneus?

Glorie: Ik kan goed verlies accepteren. Dat vind ik niet erg, want dan heb ik gefaald. Dan was ik niet snel, ad rem of sportief genoeg. Als je me zakelijk gezien een kunstje wil flikken, dan kun je dat natuurlijk proberen. Misschien trap ik erin en dan is het mijn eigen schuld. Maar word ik echt willens en wetens genaaid en kom ik er gaandeweg het proces achter, dan moet je gaan oppassen voor me. Maar ik noem dat niet echt rancuneus zijn. Dat is een zakelijke eigenschap. Ik kan gelukkig dingen snel vergeten. En ik probeer er ook altijd voor te zorgen dat ik niet rancuneus hoef te zijn. Niet dat ik altijd goed ben voor mensen, niet dat ik altijd een weldoener ben. Ik heb bijvoorbeeld in mijn privéleven een hoop mensen pijn en verdriet gedaan. In relaties bijvoorbeeld. Dan denk je soms teveel aan jezelf en dan benadeel je iemand anders.

Playboy: Zit je daar mee? Draag je dat verdriet met je mee?

IN DE TIJD VAN ROB OUT GEBEURDEN ER DUISTERE ZAKEN. KAN IK NIET ONTKENNEN

Glorie: Ik zal heel eerlijk zijn. Ik heb een aantal vaste relaties niet tot een goed einde weten te brengen en daar geef ik mezelf voor een groot deel de schuld van. Ik heb bepaalde relaties laten ontaarden in niets, zodat de discussie wel op gang moest komen om de relatie te beëindigen. Dan laat je een andere partij even geen keuze op dat moment en dan zaai je verwarring en verdriet. En dat verdriet draag ik met me mee. Ik kan de pijn in dit geval ook niet verzachten, want ik ben de veroorzaker. Niet dat ik er nu nog slecht van slaap, alleen denk ik bij het handelen in nieuwe situaties weleens terug aan vroeger. Als ik er wat van geleerd heb, dan is het in ieder geval positief geweest.

Playboy: Slaap je goed?

Glorie: En vast. Soms lig ik er weleens om half acht in. Soms neem ik een boek mee en ben ik na vijf minuten al verdwenen.

Playboy: Droom je?

Glorie: Ik heb tegenwoordig een oplettende partner en die vertelt me dan in geuren en kleuren dat ik weer hardop heb liggen dromen. Laatst ging het er heftig aan toe. Ik was heel druk in de weer in mijn slaap. Ik riep dat er een helikopter moest komen. Heel in de verte hoorde ik een stem die vroeg wat ik allemaal aan het doen was. En toen zei ik hardop: *Shhht, stil! Ik ben Bond. James Bond*. De volgende ochtend bij het ontbijt werd me dat in geuren en kleuren medegedeeld.

Playboy: Dat is wel helemaal de wereld van Veronica.

Glorie: Het avontuurlijke zit daar wel in, ja. Veel mooie vrouwen ook. Maar wat ik precies aan het doen was, weet ik niet meer, ja, ik was James Bond.

Playboy: Het was maar goed dat je niet zei: "Ik ben Out. **Rob Out**."

Glorie: Rob Out, wie was dat ook alweer?

Playboy: Volgens mij was hij de grondlegger van jouw bedrijf.

Glorie: Toen Rob hier de grote baas was, was ik de hulp van de hulp bij de radio. Ik had weinig met hem te maken, behalve dat ik hem weleens in de kantine zag. Dan negeerde hij de rij bij het buffet en dan griste hij een gloeiendhete kroket van de schaal en die propte hij dan in zijn mond om 'm vervolgens weer uit te spugen. Rob was een aparte man. Ik kan me nu opeens herinneren dat hij me een keer ontslagen heeft. En niet alleen mij toen, maar ook Jeroen van Inkel en collega-deejay **Rob Stenders**. We hadden met z'n drieën een single gemaakt en uitgebracht. We gingen die plaat natuurlijk ongelofelijk promoten in de radio-uitzendingen, want dat hadden we zo geleerd van de Rob Outs in deze wereld. We waren ons van geen kwaad bewust. Die plaat kwam op een goed moment op 16 in de hitparade binnen en toen moesten we op het matje komen bij Rob Out, want dat kon niet. We zeiden nog dat de opbrengsten van die plaat naar het Aids-fonds ging. *Daar heb ik niks mee te maken*, zei Out. *Jullie zijn ontslagen!* Daarna zijn we gewoon weer aan ons werk gegaan en hebben we er nooit meer wat van gehoord.

Playboy: Als ik jou met Out vergelijk, dan ben jij het type frisse manager.

Glorie: Ik wil verder eigenlijk geen kwaad woord over Out horen, want hij heeft toch het platform gecreëerd waar ik en met mij velen plezier van hebben.

Playboy: Maar Veronica had een slechte naam toen.

Glorie: In die tijd van Out gebeurden er wat duistere zaken, dat kan ik niet ontkennen. Tegenwoordig zetten we met Veronica een zo mooi mogelijk product neer met een goeie omzet. We gaan met z'n allen voor een zo sterk mogelijk marktaandeel. Aan het einde van het jaar moet die omzet riant zijn en het wegvloeien van allerlei winsten via duistere bedrijfjes zou dan

SONY

De aarde is plat.

Sony introduceert nu de breedbeeld televisie met volkomen vlakke beeldbuis. Zonder beeldvervorming. Zonder hinderlijke reflecties. Met als resultaat de beste beeldkwaliteit die ooit in breedbeeld is bereikt. Zo realistisch als de werkelijkheid. Waardoor de FD Trinitron onlangs werd uitgeroepen tot Europese Televisie Innovatie van het jaar '97-'98.

U kunt bij de Sony-dealer zelf zien waarom. *ONLY* SONY.

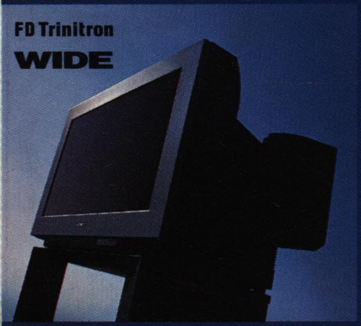

EISA AWARDS
European Video Innovation '97-'98
Sony FD Trinitron Wide

www.sony.nl

ook niet mijn *cup of tea* zijn. Rob Out, ja. Er gebeurden slimme dingen in die tijd, dingen die hij richting zijn mensen die heel hard werkten voor dat product eigenlijk niet had kunnen maken, vind ik. Want er zijn natuurlijk een aantal heren met een boel geld vandoor gegaan. Via constructies die best wel uit te leggen zijn, maar toch. Daar zijn situaties uit ontstaan waardoor mensen niet meer met elkaar willen spreken en dat heeft natuurlijk een reden.

Playboy: Ik wil niet vervelend zijn, maar ik heb het idee dat er rondom jou ook een soort hechte vriendenclub bestaat van mensen die elkaar de bal toespelen.

Glorie: Dat is het bekende verhaal van de kruiwagen. Een buitenstaander denkt dat je altijd een kruiwagen nodig hebt om ergens binnen te komen. Wat een onzin. Iedereen die met een briljant idee of met een goed plan komt, kan terecht bij me. Via mijn secretaresse of nog directeur: via e-mail. Als je bepaalde mensen goed kent, kan dat handig zijn, maar het kan ook tegen je werken. Jeroen van Inkel en ik gaan samen lang terug. We waren *buddies*, hij was mijn radio-held, ik deed alles voor hem, produceerde zijn programma's en langzamerhand werd ik zijn baas. En daar ontstond een hele kromme situatie uit, want ik moest met Jeroen afrekenen zoals ik met ieder ander in de groep afrekende. Daar zijn soms hele zware gesprekken voor nodig geweest, waarbij we rond de tafel zaten en hij zijn manager had meegenomen en ik mijn personeelschef. Ik denk dat er niets mis aan is als vrienden iets voor elkaar willen doen en bereid zijn in het leven iets voor elkaar over te hebben, maar je moet elkaar recht in het gezicht kunnen blijven kijken. Ik heb Adam Curry niet betaald voor het feit dat hij mij in de echt verbonden heeft en ik heb hem ook geen televisie-programma hoeven geven achteraf, laat staan een radio-show.

Playboy: Hoe ging dat eigenlijk precies in zijn werk, die trouwdag van je?

Glorie: Adam is in Amerika verbonden aan een soort kerk. Voor die kerk heeft hij een soort examen afgelegd, waarbij hij mensen officieel in de echt mag verbinden. Het was op de dag dat de Portoricaanse gemeenschap carnaval vierde in New York. We stonden op het dak van Curry's kantoor in Manhattan. De stad beneden ons leefde en bruiste. We hoorden tromgeroffel en toeterende auto's. Adam en **Patricia Paay** hadden voor ons een rose koets gehuurd. Het was een mooie dag.

Playboy: En hoe was de nacht?

Glorie: Over de huwelijksnacht wordt altijd veel ophef gemaakt. Dat is een beetje een ouderwets gegeven, want tegenwoordig ga je niet meer als maagd het huwelijk in. Je weet al het één en ander van elkaar. Na zo'n inspannende en emotionele dag waren we 's avonds natuurlijk bekaf. Je praat nog wat na, je vrijt nog een beetje samen, etcetera.

Playboy: Ik ben er bij geweest dat de liefde tussen jullie opbloeide.

Glorie: Nog voor dat we gingen trouwen, was je onze getuige, ja.

Playboy: Ik weet dat snelheid synoniem is met Unico Glorie, maar tussen het moment van verliefd worden en het moment van trouwen zat wel een hele korte tijdspanne. Nog geen half jaar. Is het niet een beetje te snel gegaan? Als je het op de keeper beschouwt, lijkt het wel een aflevering uit een Veronica-soap.

Glorie: Hahaha. Dit soort dingen gebeuren helemaal niet in een soap. Dan zou zo'n serie niet meer geloofwaardig zijn! Sommige mensen spraken er verwijtend over dat het zo snel is gegaan, maar ik heb dat naast me neer gelegd. **Kathleen** is de vrouw van mijn dromen. Waarom zou ik dan wachten? Soms neem ik beslissingen erg snel, ook in het zakelijke leven. Ik vind dat erg prettig, want achteraf zeg ik nooit: *waarom heb ik dat in hemelsnaam gedaan*? Kathleen en ik hebben er goed over gesproken samen en goed over nagedacht. We zijn ook de zakelijke kant niet vergeten, want je gooit toch twee huishoudens bij elkaar.

Playboy: Binnen een half jaar was je vrouw ook nog zwanger.

Glorie: Daar was opzet in het spel. Dat is de natuur. Dat is liefde.

Playboy: En een kind is de bezegeling van die liefde?

Glorie: Ik weet niet of dat voor iedereen opgaat, maar wij verlangden op dat moment heel erg naar een kind, ja.

Playboy: Heeft de liefde jou veranderd?

Glorie: De mensen in mijn omgeving zeggen van wel. Ik ben aaibaar geworden, hoor ik vaak. Ik denk wel dat ik een ander mens ben geworden door Kathleen. Ik zag in haar eigenschappen die ik heel lang gezocht heb in een vrouw. Ik voel me ook zo thuis bij haar. We zijn elkaars verwanten. We slapen lekker samen. Dat vind ik allemaal hele belangrijke zaken. Dat je rustig kan slapen, dat je niet van elkaar wakker wordt.

Playboy: Ken je het boek *Vrouwen Komen Van Venus En Mannen Komen Van Mars*?

Glorie: Ja.

Playboy: Realiseer je je dat de wensen van een man vaak anders zijn dan die van een vrouw?

Glorie: Dat realiseer ik me.

Playboy: Is het schipperen om een relatie in stand te houden?

Glorie: Nee. Schipperen is hetzelfde als zoeken naar een compromis. En dan wring je jezelf in allerlei bochten om tot een enigszins bevredigende oplossing te komen. Natuurlijk zijn de wensen en behoeften van een man anders dan die van een vrouw, maar probeer dan om het één en ander zo dicht mogelijk bij elkaar te brengen. En als de *chemistry* er is, moet het lukken.

Playboy: Ik wil je niet ontmoedigen, maar er wordt gezegd dat mannen altijd jagers blijven.

Glorie: Dat speelt op dit moment helemaal niet in mijn hoofd, maar bij ons thuis blijft niets onbespreekbaar. En als dat ooit aan de orde is, wat ik me nauwelijks kan voorstellen, dan zullen we daar over praten samen. Dat neemt niet weg dat ik het huwelijk heel serieus neem. Ik heb haar staande op het dak in New York beloofd om trouw te zijn en als ik zie wat ik daar aan liefde voor terugkrijg, dan is het niet zo moeilijk om me aan die belofte te houden.

Playboy: Kijken jullie samen weleens op de bank naar de televisie?

Glorie: Wat is dat nou voor vraag? Natuurlijk doen we dat. Ik ben een echte huisman. Ik ben akelig proper, vaak tot verbazing van mijn omgeving. Ik hou van koken, ik ben er tenslotte voor opgeleid, lekker Italiaans, een keuken die me zeer aan het hart ligt. Ik denk ook dat ik straks degene ben die 's ochtends de baby zal verzorgen, omdat Kathleen wat langer slaapt dan ik. En op zondagavond kijken we naar de televisie, naar *Melrose Place*, een serie waar ik erg van geniet, zowel persoonlijk als beroepsmatig.

Playboy: Wat is er gebeurd waardoor Veronica na een impasse weer zo succesvol is?

Glorie: We hebben de vormgeving aangepast, we hebben de uitzenddagen gethematiseerd, we hebben de programmering verbeterd. Er stond gewoon een ander televisiestation. Vanaf dat moment ook een succesvol televisiestation. De kijkcijfers waren opeens goed.

Playboy: Dat klinkt wel erg vaag. Kun je er wat dieper op ingaan?

Glorie: De belangrijkste veranderingen kan ik je uit strategisch oogpunt natuurlijk nooit vertellen.

Playboy: Wacht eens. We hebben het over televisie. Iedereen met een beetje kijk op het medium kan toch zien wat daar gebeurt?

Glorie: Vooralsnog hebben ze het nog niet door. Maar je hebt gelijk. Televisie is eigenlijk een heel doorzichtig medium. Als je er goed voor gaat zitten, kom je er vanzelf achter wat het nieuwe succes van Veronica is.

Playboy: Wat is het nieuwe succes van Veronica?

Glorie: Oké. Je bent succesvol als omroep

als je heel goed je doelgroep kent waar je programma's voor maakt. En of je nu een tijdschrift maakt, een radioprogramma of een televisieproduct, bedenk eerst wie je wilt bereiken. Veronica is voor mensen tussen de 20 en 34, een goeie mix van mannen en vrouwen die zichzelf moeten herkennen in de programma's die we brengen. En verder is het belangrijk dat je een vast stramien ontwikkelt, waarbij iedereen weet dat je op vrijdagavond altijd een sterke actiefilm krijgt en dat je op zondagavond de betere soaps hebt, zoals *Beverly Hills* en *Melrose Place.*

Playboy: En dan heb je natuurlijk ook nog zoiets als *Sex Voor De Buch.* Heel eerlijk: vind je dat een goed programma?

Glorie: Ik sta niet per definitie achter alle programma's die Veronica uitzendt. Dat kan ook niet, want dan zou ik een oplichter zijn. Jeugdprogramma's interesseren me niet zo. Eén autoprogramma, daar heb ik ook niks mee. Maar we zenden het wel uit. Sex daarentegen boeit me. Het zou ongezond zijn als sex me niet zou boeien. Bij *Sex Voor De Buch* ben ik vanaf het beginaf aan betrokken geweest. Dat programma is door Veronica onder mijn verantwoording bedacht en die verantwoording neem ik dan ook. Ik ga me niet verschuilen achter de programma-makers. Op een goed moment hadden we meer dan een miljoen kijkers en dat is veel. Gaandeweg werd het niet alleen een programma over sex en erotiek, maar ontwikkelde het zich tot een soort rariteitenkabinet, waarnaar je zowel geboeid als verbijsterd zat te kijken. Ik denk dat Veronica met dit soort programma's iets bijdraagt aan de kijk op sex en erotiek in Nederland. Ik bedoel: er zijn zelfs kamervragen gesteld over *Sex Voor De Buch,* dus we houden de gemoederen verhit en dat vind ik geen slechte zaak.

Playboy: Maar je tenen moeten toch krommen in je schoenen bij het zien van zoiets?

Glorie: Als ik een man zie die het een kick vind om in een opblaasbadje te zitten gevuld met bruine bonen en vla, dan denk ik: hij liever dan ik. Maar ik blijf achter de inhoud van het programma staan. Zonder meer.

Playboy: Heb je zelf weleens iets afwijkends gedaan op erotisch gebied?

Glorie: Ik heb in mijn leven de nodige sexuele uitdagingen aangenomen, ja. Ik ben 33. Ik heb een hoop meegemaakt in mijn leven. Een mens is nieuwsgierig en niets menselijks is me vreemd.

Playboy: Wat is het gekste dat je ooit gedaan hebt?

Glorie: Dat wordt wel heel erg detaillistisch allemaal. Ik hou dat liever voor het selecte gezelschap, dat daarbij betrokken was.

Playboy: Regilio Tuur zei laatst tegen me dat hij de *sexdrive* redelijk kon temperen en daar een hoop energie uit haalde.

Glorie: Daar zou ik erg onrustig van worden, kan ik je melden. Ik kan het spel heel lang spelen, maar die ontlading moet wel komen. Sex ontspant, hoe blasé dat ook klinkt. En daarbij geeft het een heel prettig gevoel.

Playboy: Denk je dat mannen meer bezig zijn met sex dan vrouwen?

Glorie: Onzin. Als ik alleen al weet wat voor zaken je met vrouwen kunt bespreken op elk moment van de dag. Ik denk juist dat vrouwen er meer mee bezig zijn dan mannen. Je kent het vooroordeel dat een man zijn pik achterna loopt. Nou, ik ken een boel vrouwen met de nodige fantasieën en spannende ideeën.

WE HOUDEN DE GEMOEDEREN VERHIT EN DAT VIND IK GEEN SLECHTE ZAAK

Playboy: Gissingen over je sexleven zijn nog niet zo lang geleden breed uitgemeten in de pers.

Glorie: Dat soort bladen draaien op privézaken. Er is geschreven dat mijn vrouw voor mij relaties zou hebben gehad met andere vrouwen. *So what?* We leven in 1998. En daarbij: iedereen heeft een verleden. Mijn vrouw heeft een verleden, ik heb een verleden. Ik heb zoiets van: laat het verleden voor wat het is. En meer wil ik er eigenlijk niet over kwijt.

Playboy: We leven in 1998, zei je. Wat is jouw beeld van deze tijd? Waar gaan we naartoe met z'n allen? Gaat het niet allemaal een beetje te snel?

Glorie: Het kan me nooit te snel gaan. Maar op sommige dagen denk ik dat het wel heel erg rommelig is in de wereld. Als ik zie wat er in voormalig Joegoslavië gebeurt, dan realiseer ik me dat het wel heel erg dichtbij is. Als ik verder kijk naar de westerse wereld, dan zitten we economisch gezien op rozen. Ik was onlangs in Amsterdam en als je dan ziet wat er te koop is en wat er gekocht wordt, dan denk ik: het gaat wel erg rap allemaal. Beangstigend rap. Ik realiseer me dat we richting een andere wereld gaan, een wereld die meer verhardt, een wereld die nog zakelijker wordt. Als ik zou mogen kiezen dan zou ik de tijd stop willen zetten. Ook voor mijn kind. Want als mijn kind straks 15, 16 jaar is, in wat voor wereld leven we dan?

Playboy: Zou je je kind naar *Sex Voor De Buch* laten kijken?

Glorie: Luister, het hebben van sexuele gemeenschap doet men tegenwoordig op steeds jongere leeftijd. Ik ben daar niet zo voor, maar ik wil het wel vóór zijn, als je begrijpt wat ik bedoel. Als het zover is, wil ik dat ik het mijn kind thuis kan hebben uitgelegd.

Playboy: Ik weet dat 'als' niet bestaat en zeker niet in jouw optiek, maar tot slot zou ik je toch nog wat 'als-vragen' willen stellen.

Glorie: Ga je gang.

Playboy: Als je voetballer zou zijn in het elftal van Nederland, op welke plek zou je dan staan?

Glorie: In de spits.

Playboy: Je bent vrijgezel. In de kroeg ontmoet je een vrouw. Je neemt haar mee naar huis en ze blijkt een kerel te zijn. Wat doe je?

Glorie: Je bedoelt als ik er achter kom in bed?

Playboy: Precies.

Glorie: Ik zou haar niet het huis uitjagen. Ik zou nieuwsgierig zijn naar waarom ik in de eerste plaats op haar/hem gevallen ben.

Playboy: Als je gevraagd zou worden om directeur van Endemol te worden, wat zou je doen?

Glorie: Hahaha! Op dit moment zou ik 'nee' zeggen. Ik heb mijn werk nog niet af hier. Er liggen nog een aantal prachtige kansen in het verschiet. Maar ik sluit niets uit in het leven, dus ook een directeurschap bij Endemol niet. Zet er wel bij dat dit geen verkapte sollicitatie is.

Playboy: Als je niet naar Veronica was gegaan, had je dan de platenzaak van je vader overgenomen?

Glorie: Al van jongsaf aan heb ik gezegd dat ik dat nooit zou willen.

Playboy: Als je zou worden gevraagd om naakt te poseren voor een vrouwenblad, zou je dat dan doen?

Glorie: In de positie die ik nu heb?

Playboy: In de positie als man.

Glorie: Dat zou ik misschien wel doen, ja. Waarom zou ik mij alleen mogen vergapen aan vrouwen en vrouwen niet aan mij? Dat zou hypocriet zijn. Het gaat er natuurlijk wel om wat ik er voor krijg. Ik zou er een verdomd goeie manager tussen zetten.

De wereld van Playboy

volgens Gerrit de Jager

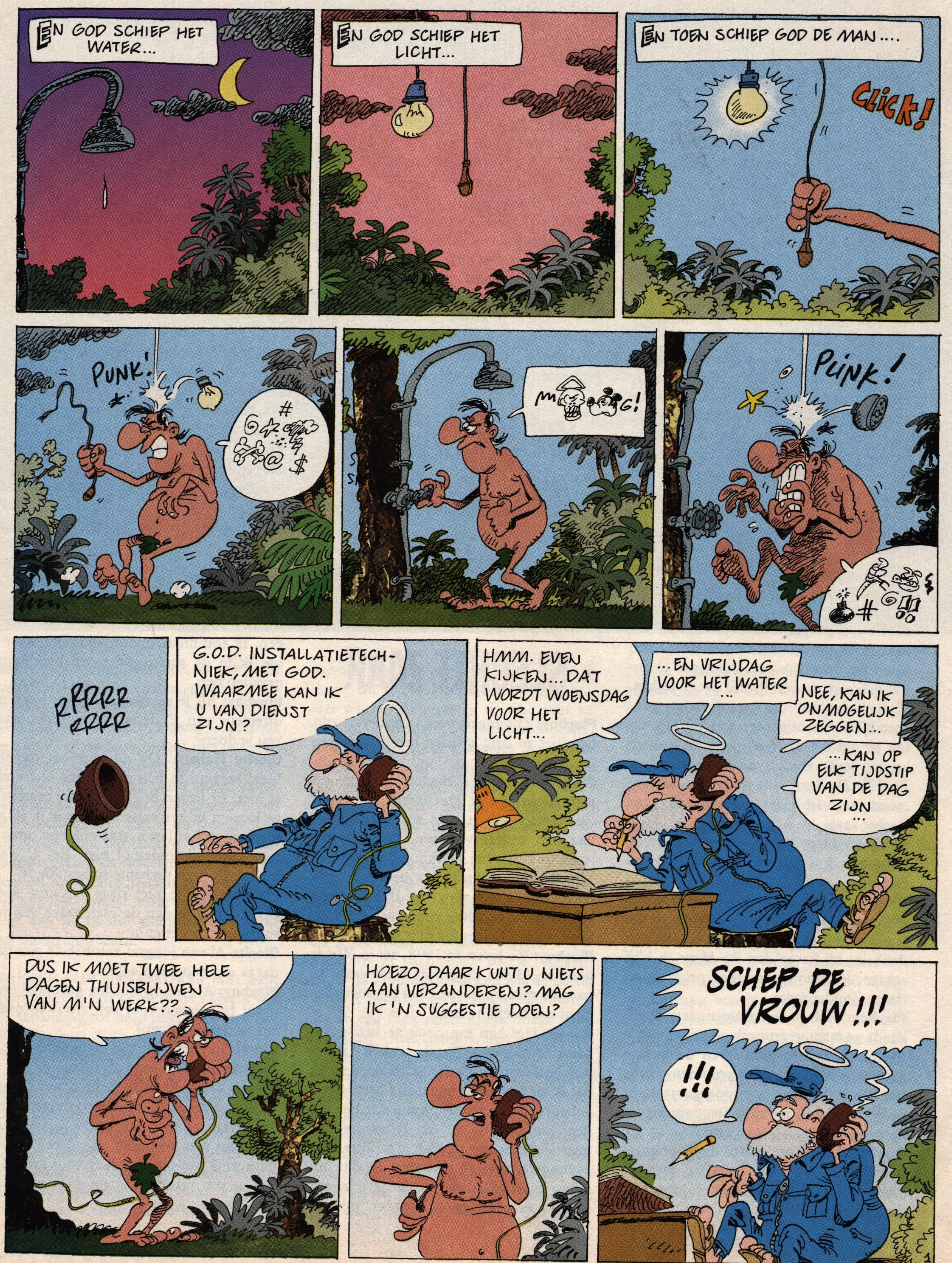

Eva & Adam: Paradise Boy

Een medisch wonder

Arnon Grunberg is verreweg de succesvolste jonge schrijver van de laatste jaren. Zijn debuutroman *Blauwe Maandagen* sloeg in als een bom en vervolgens bleek hij niet alleen de *darling* van de media, maar schreef hij ook talloze columns, een paar toneelstukken, een filmscenario, nog een roman, *De Figuranten*, en recent het boekenweekgeschenk waarvan een klein miljoen exemplaren over de toonbank gingen. Speciaal voor Playboy's jubileumnummer schreef Grunberg een kort verhaal, bitterzoet, tragisch en toch geestig.

DOOR: **ARNON GRUNBERG**

Mijn liefje woont in 101st street, tussen Broadway en Amsterdam. Ze heeft geen gevoel voor humor, een kind van zeven en een snor.

Waarmee ik niet wil suggereren dat ik wél gevoel voor humor heb, of kinderen. Ik heb ook geen snor. Ik heb helemaal geen baardgroei, op drie haren na die onderaan mijn kin groeien. Als ik ze niet afknip, lijk ik op een geitje.

Mijn moeder zegt dat de schepper van mens en dier van diversiteit houdt, en dat het daarom komt dat er vrouwen met baarden zijn en mannen zonder haren op hun wangen.

Ik ben 32, heb nog nooit gewerkt, of de liefde leren kennen, ook heb ik nog nooit een zelfmoordpoging gedaan. Toch ben ik bij mijn volle verstand.

Ik ben maar liefst drie keer geopereerd, een keer zelfs in Californië bij een wereldberoemde chirurg, maar het heeft niet geholpen. Ik draag hele speciale schoenen, zwaarte laarsjes met hoge hakken, maar ook dat helpt niet. Waarschijnlijk ga ik op zijn snelst twaalf kilometer per uur. Er zijn dieren die sneller gaan dan auto's.

Als mensen mij zien, staren ze me een paar seconden aan, of ze kijken heel snel weg. Als ik in de supermarkt wil afrekenen, wordt mij vaak gevraagd: *'Heb je wel centjes bij je?'*

Ze laten me ook heel vaak voorgaan. Als ik val, wat ook wel eens gebeurt, komen mensen om mij heen staan en dan roepen ze: *'Opstaan jongen, het is te koud om op straat te blijven liggen'*. Of: *'we moeten een dokter bellen, hij is niet goed, dat zie je toch?'*. Soms laat ik me expres vallen, om te kijken wat er gebeurt.

Ik ben niet bang mijzelf te verwonden.

Ook kan ik heel goed doen alsof ik een hartinfarct krijg. Ik kan mijn adem zó lang inhouden, dat mijn gezicht blauw wordt en mijn lippen paars. Toen mijn tante 25 jaar getrouwd was, heb ik dat gedaan. Er was een groot feest in de *Catskills*. Ze wilden me reanimeren. En mijn oom was al begonnen het gebed voor de doden te zeggen.

Toen ik klein was, wilde ik bij het circus, maar mijn ouders hebben me dat verboden.

Een mevrouw in de straat geeft mij haar oude kleren. Ik weet niet waarom ze denkt dat ik oude kleren nodig heb als mijn

ILLUSTRATIE: RHONALD BLOMMESTIJN

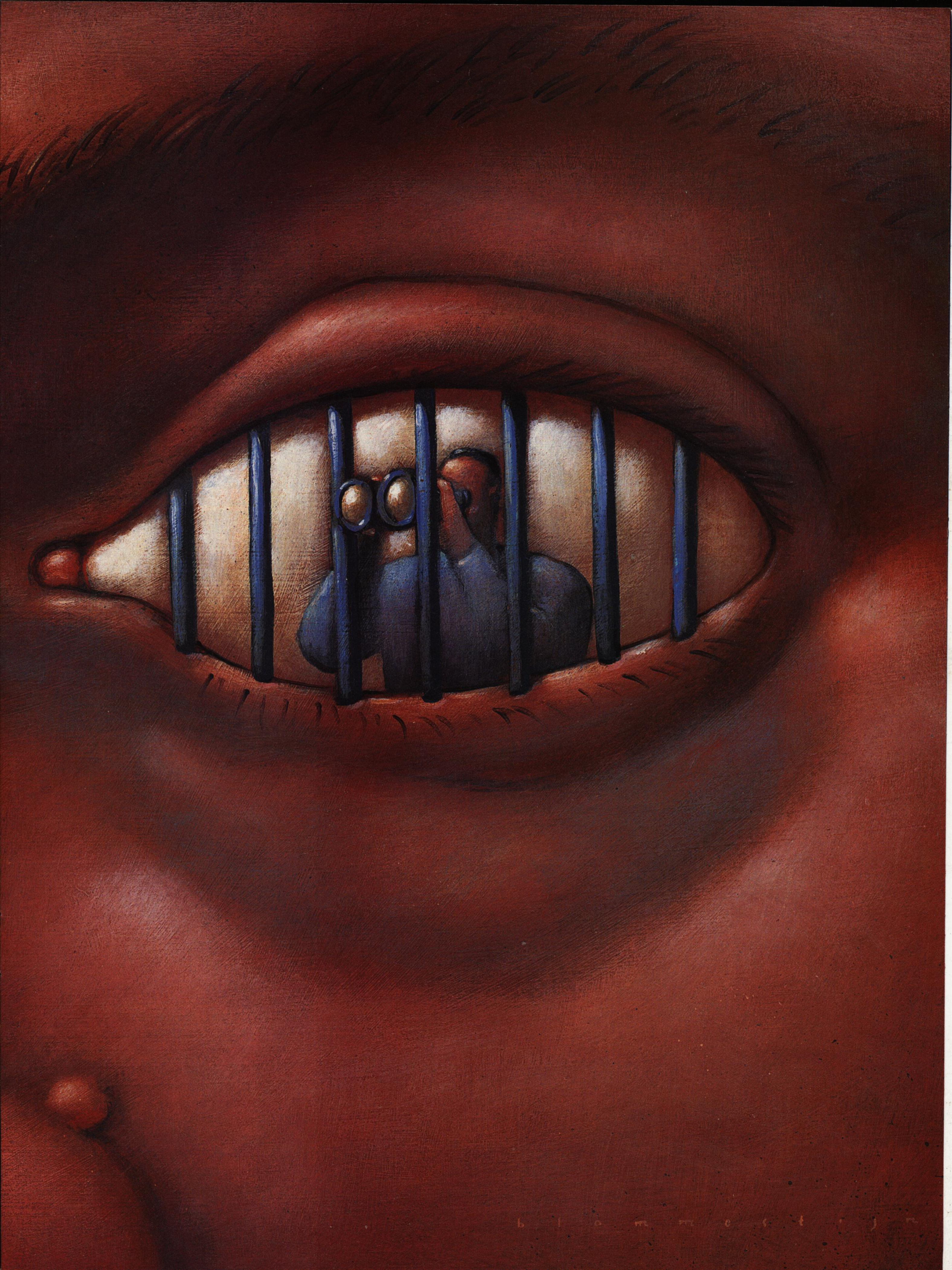
blommestijn

moeder allemaal nieuwe kleren voor me koopt.
Ook geeft die mevrouw me snoepjes. Meestal zijn het zuurtjes, die gooi ik weg, maar als ze me chocolade geeft, eet ik het meteen op. Ze is heel gierig, ze geeft me bijna nooit chocolade. Ik ben dol op chocolade. Als er een volgend leven bestaat, word ik waarschijnlijk een hond met hele sterke tanden.
Mijn ouders hebben veel om mij gehuild, want ze hadden liever een gezond kind gekregen. Ook hebben ze veel ruzie om mij gemaakt, want ze gaven elkaar de schuld van mijn defecten. De wereldberoemde

Mijn moeder zegt dat het er voor een man niet toe doet of hij knap is

chirurg had het steeds over mijn defecten. Hij zei ook: *'Jullie moeten in mijn buitenhuis komen'*. Maar toen de operatie mislukte, hebben we hem nooit meer gezien.
De schepper van mens en dier houdt misschien wel van diversiteit, maar de mensen zelf beslist niet. Mijn ouders hadden al drie gezonde kinderen en toch konden ze er maar niet genoeg van krijgen. Ná mij hebben ze het krijgen van kinderen gestaakt.
Waarom ze het niet eerder hebben gestaakt, weet ik niet. Ik voel geen enkele behoefte mij voort te planten. Wel zou ik de liefde van dichtbij willen leren kennen. Tot nu toe heb ik de liefde alleen op televisie gezien. Dat houdt niet over.
Ook zijn de operaties gestaakt. Ik word niet meer geopereerd, ik werd er alleen maar zieker van, en voor mijn moeder was het ook niet goed. Die liep rondjes voor de operatiekamer en wilde de hele tijd naar binnen, terwijl ze wist dat dat niet mocht. Eén keer was het zó erg, dat ze haar vast hebben moeten binden omdat de operatie al acht uur duurde en ze dacht dat ik gestorven was onder het mes. Ze hebben haar pas losgemaakt toen ik bij was gekomen uit narcose en toen heeft ze me het hele verhaal in geuren en kleuren verteld.
Als mensen dood zijn, is haast nergens meer goed voor. Daarom rijden rouwwagens ook zo langzaam.
Ik krijg alleen nog maar tabletten. Ik krijg ook geen injecties meer en er is ook bijna niemand meer die op mijn hoofd slaat.
Mijn moeder zegt dat het er voor een man niet toe doet of hij knap is. Of niet.
Mijn broer Jamie is zo gezond, dat hij alleen maar over geld praat.
Naar menselijke maatstaven gemeten ben ik niet monsterlijk, maar wel afschrikwekkend.
Tot mijn zestiende dachten ze dat ik niet goed bij mijn hoofd was. Dat kwam omdat ik nooit praatte, maar wel veel kwijlde. Mijn mond ging niet goed dicht. Mijn moeder bond mij fondue-servetten om, omdat anders al mijn T-shirts en truien geel zouden worden. Ook riep ze vaak: *'Als ik zie wat voor rotzooi het hier is, kan ik wel huilen'*.
En dan riep mijn vader: *'Daarvan ben ik niet onder de indruk'*.
Ik liep die hele dag met die fondue-servetten om door het huis, maar als er visite kwam, werd ik opgeborgen in mijn kamer.
Nu gaat mijn mond wel dicht. Soms loopt er nog wel wat uit, maar veel minder dan vroeger. De wetenschap gaat met sprongen vooruit. De wereldberoemde chirug zei dat als ik honderd jaar later was geboren ik misschien wel een atleet had kunnen worden.
Mijn vader was eigenaar van een hoeden- en mutsenfabriek. Hij is heel klein begonnen, en heeft de fabriek tijdig verkocht. Voor zover ik weet, hebben mijn vader en moeder na mijn geboorte nooit meer in één slaapkamer geslapen. Mijn moeder had een vriend die huisarts is, maar het was niet haar eigen huisarts. Ik ben verwekt in St. Moritz. Dat ligt in Zwitserland. Ze waren op skivakantie. Ik weet ook precies waar mijn broers en zus zijn verwekt. Ik ben erg goed in aardrijkskunde.
Alle families hebben verschrikkelijke geheimen die ze verborgen proberen te houden. Ik ben het verschrikkelijke geheim van de familie Jungfrau. Ik ben Karl Jungfrau, maar iedereen noemt me Karl en ik ben een medisch wonder.
Ik heb het hart van een 20-jarige die bij een auto-ongeluk om het leven is gekomen. We mogen de naam van die 20-jarige niet weten. Ik had wel met zijn familie kennis willen maken. Mijn hart heeft heel lang op ijs gelegen voor het in mijn lichaam werd gestopt en het moest helemaal uit Maine komen. Ik vind het een grappig idee dat mijn hart zolang op ijs heeft gelegen. Als er een lange rij in de snoepwinkel is, roep ik: *'Uit de weg, ik ben een medisch wonder'*. En dan begin ik met mijn armen te zwaaien en heel hard te rochelen. Een medisch tijdschrift heeft ook al een keer foto's van mij genomen.
Mijn ouders hebben me altijd verteld dat het gevaarlijk voor me is alleen de straat op te gaan. Mijn vaders bijnaam was hoeden-Jungfrau, vanwege de hoedenfabriek. Zelf droeg hij nooit hoeden en ook geen mutsen, want hij was heel klein en hij was bang dat hij er met een muts als een tuinkabouter uit zou zien.
Ik ben er trots op een verschrikkelijk geheim te zijn, een straf van God, zo ben ik ook wel genoemd. En een nazaat van de duivel. Mijn broers en mijn zus zijn geen verschrikkelijke geheimen, zij zijn gewone mensen.
Volgens mijn moeder is mijn vader met al zijn vrouwelijke personeel naar bed gegaan en soms zelfs een weekendje naar Florida. Ook is het in haar eigen bed gebeurd en in haar badkamer en ze aten ook de halve koelkast leeg. Mijn vader was een romanticus. Na mijn geboorte werd het alleen maar erger. Toen ik zeven was, werd mijn vader bisexueel, dus ook dat heb ik op mijn geweten.
Of hij nog steeds bisexueel is, weten we niet, want sinds hij in Zuid-Amerika zit, horen we bijna nooit meer iets van hem.
Toen ik zeven was, begon mijn vader mannen mee naar huis te nemen, en het werd zo vol bij ons thuis dat mijn moeder geen lucht meer kreeg en mijn oudste broer besloot in Londen te studeren.
Ik heb heel veel in atlassen gelezen.
Als mensen iets met me doen wat ik niet wil, bijt ik ze. Ze hebben me naar een school gestuurd voor gestoorde kinderen. Ik heb daar niets gedaan, alleen maar naar de gestoorde kinderen gekeken, en de leraren, zo kwam ik tot de conclusie dat ik zelf niet gestoord ben. De andere kinderen waren jaloers op me, omdat ik een medisch wonder was.
Mijn moeder zegt dat er niet veel verschil zit tussen een genie en een geestelijk gestoord iemand. Ik ken vier sonetten van Shakespeare uit mijn hoofd. Die declameerde ik altijd op verjaardagen. Ook bij de kinderarts declameerde ik sonetten van Shakespeare, want ik kende ze al uit mijn hoofd toen ik acht was. Ik kan heel veel onthouden. Ook heb ik een tijd piano gestudeerd, maar dat ging minder goed, want motorisch ben ik gestoord.
Ik heb twee broers en een zus. Mijn ene broer is longarts, en de ander verkoopt voor vijftig miljoen dollar per jaar aan advertenties.
Mijn vader is in Zuid-Amerika hertrouwd, maar we weten niet met wie, mijn moeder woont drie blokken verderop en zegt dat het tijd is dat ze aan zichzelf denkt. Ze zit zelfs op een cursus waar ze haar leren hoe ze meer aan zichzelf moet denken en minder aan haar gezin.
Voor mij is zo'n cursus overbodig.
Toen mijn vader bisexueel werd, ging mijn moeder kapot. Op mijn geboorte na was dat het ergste wat haar was overkomen. *'Waarom blijft mij geen schande bespaard?'* heb ik haar vaak horen roepen.
Eerst heeft ze een zelfmoordpoging gedaan in haar slaapkamer en later nog een in het huis van haar beste vriendin die ik altijd tante Ellen moet noemen. Iedereen sprak er schande van dat ze zich in het huis van tante Ellen van het leven wilde beroven. Want tante Ellen had er een hoop overlast

Cuore Sportivo

ALFA 156.

ZIJN KRACHT, UW CONTROLE.

ALFA 156. AUTO VAN HET JAAR 1998.

De nieuwe Alfa 156. Een auto waarbij nostalgische stylingelementen op moderne wijze geïnterpreteerd zijn in een volstrekt origineel ontwerp. Met fascinerende lijnen, die zowel kracht, sportiviteit als elegantie weerspiegelen. Hiermee weet de Alfa 156 de ruimte en het comfort van een reisauto te combineren met het uiterlijk van een coupé. De kracht van het ontwerp wordt echter pas echt duidelijk, wanneer u plaats neemt achter het stuur: volmaakte controle. Dit gevoel wordt versterkt door de actieve en passieve veiligheidstoepassingen en de briljante techniek van de Alfa 156. De geavanceerde benzinemotoren en de nieuwe revolutionaire direct ingespoten Unijet dieselmotoren reageren uiterst soepel en direct op uw commando's. En mede door het alert werkende ABS-remsysteem met elektronische remkrachtverdeling (EBD) en het innovatieve onderstel behoudt u altijd perfect de controle; de kracht van de Alfa 156. Alfa 156 v.a. fl. 43.950,- incl. BTW/BPM excl. kosten rijklaar maken. Leaseprijs v.a. fl. 929,- per mnd. excl. BTW, 48 mnd./20.000 km per jaar via de Alfa Romeo dealer.
Wijzigingen voorbehouden.

Bel voor informatie gratis: 0800-0998880.

Internet: www.alfaromeo.nl

Alfa Romeo adviseert SELÈNIA MOTOR OIL

aan. En de man van tante Ellen was er vier weken depressief van en hij heeft mijn moeder nooit meer aan willen kijken. Hij vindt zelfmoord een zonde. De vriend van mijn vader zei: *'Er zijn toch bruggen?!'*.
Na de poging in het huis van tante Ellen heeft ze nooit meer een zelfmoordpoging gedaan. Wel zei ze herhaaldelijk: *'Ik zet jullie allemaal in de auto en rijd de Hudson in'*.
Mijn ouders, mijn broers en mijn zus hebben me altijd ontzien. Maar ik heb ze niet ontzien. Eén keer heb ik mijn zus zo hard in haar borst gebeten, dat ze naar het ziekenhuis moest.
Bij het huwelijk van mijn oudste broer was ik niet aanwezig. Bij het huwelijk van mijn zus was ik er wel. Toen de rabbijn mij wilde zegenen, heb ik hem in zijn vinger gebeten. Ze moesten me met een paraplu op mijn hoofd slaan voor ik losliet. Later bleek dat hij me helemaal niet wilde zegenen, alleen maar begroeten. Ik wil niet dat mensen mij begroeten door hun hand op mijn hoofd te leggen, ik wil eigenlijk helemaal niet dat mensen mij begroeten.
Mijn moeder zegt dat als ik er niet was geweest mijn vader waarschijnlijk niet van haar was gescheiden. En ook niet op mannen was gevallen. Ik heb mijn moeder weleens horen zeggen dat een ongezond kind de ergste straf is die God je op kan leggen.
Ook zegt ze dat depressieve mensen geen zin hebben in sex en dat anti-depressiva je van binnen helemaal uitdrogen. En ook dat mijn vader altijd een enorme honger had nadat hij met mijn moeder naar bed was gegaan en dat ze dan middenin de nacht eieren voor hem moest bakken.
Vroeger slikte ik heel veel medicijnen. Nu krijg ik nog alleen maar homeopathische tabletten. Ik zie de homeopaat één keer per week. Hij was vroeger een glazenwasser. Maar hij heeft mij verteld dat het glazenwassen hem niet ver heeft gebracht in deze wereld. Toen ontdekte hij geheimzinnige krachten in zichzelf en werd een heel beroemde natuurgenezer. Hij is ook op televisie geweest. Mij geeft hij tabletten waarvan hij zegt: *'In één tablet zitten wel zestig tomaten'*.
Ik heb uitgerekend dat ik op die manier wel 240 tomaten per dag eet. Verder eet ik voornamelijk koekjes.
Op mijn 24ste kochten mijn ouders deze studio voor me, zodat ze me niet de hele tijd in mijn kamer op hoefden te sluiten en toch een oogje in het zeil konden houden.
Niet lang daarna is mijn vader wakker worden geworden in de armen van zijn vriend. Een man die altijd in zwarte pakken rondliep en die als je hem vroeg: *'Hoe gaat het?'* antwoordde: *'Elke dag beter'*.
Iedere morgen, behalve in het weekend, komt hier de werkster. Ze is heel oud en heel gelovig, en heeft zes kinderen. Ze is geboren in El Salvador. Ze denkt dat ik een directe afstammeling van de duivel ben. Maar mijn moeder betaalt haar heel goed, daarom heeft ze geen keus en komt toch bij mij schoonmaken. Ik heb mijn moeder beloofd de werkster geen schrik aan te jagen. Soms kan ik het niet laten en toon haar mijn geslacht. Dan rent ze weg of duwt me met de zwabber van zich af. Eén keer heeft ze me met de kop van de stofzuiger een oorvijg gegeven, zodat mijn bril kapot ging. Maar mijn moeder heeft dat gezien en die heeft de werkster toen uitgelegd dat de kop van de stofzuiger niet bedoeld is om mij een oorvijg mee te geven. Er zijn wel meer mensen die denken dat ik een directe afstammeling van de duivel ben. Ik ben zo vaak op mijn hoofd geslagen dat waarschijnlijk de helft van mijn hersenen zijn gestorven en nu nutteloos door mijn hoofd zwemmen als worstjes in een blik. De homeophaat heeft mij uitgelegd dat er in de hoofden van alle mensen heel veel hersenen nutteloos rondzwemmen. En ook dat als ik minder vaak mensen had gebeten ik ook minder op mijn hoofd was geslagen. Ik heb vijf brillen, omdat mijn brillen heel vaak kapot gaan.
De homeopaat heb ik nog nooit mijn geslacht getoond. Dat mocht hij willen. Hij krijgt driehonderd dollar voor een consult, en de tabletten waarin zestig tomaten zijn samengebald kosten net zoiets.
Sinds de zelfmoordpogingen gaat mijn moeder altijd met een zonnebril de straat op, soms kookt ze ook met een zonnebril op. Vroeger hadden we een Spaanse die voor ons kookte, maar nu mijn vader er niet meer is, kunnen we ons dat niet meer permitteren.
Ik heb de afscheidsbrief van mijn moeder bewaard. Het is de mooiste brief die ze me ooit heeft geschreven. Verder heeft ze me niet heel veel brieven geschreven. Hij ligt in de la onder de telefoon. Ze wil niet dat ik de afscheidsbrief lees. Ze zegt: *'Ik ben er toch nog, die brief is niet meer geldig Karl, ik leef.'*
Tante Ellen heeft verteld dat het niet goed is je van het leven te beroven, omdat je dat soort beslissingen aan God moet overlaten. Tante Ellen heeft nog maar één borst.
Eigenlijk mag ik niet alleen naar buiten, maar in het keukenkastje boven de gootsteen heeft mijn moeder de sleutel van het appartement gestopt, voor als er brand is.
Als ze het ontdekt, wordt ze woedend, maar ik ga stiekem weleens de studio uit. Ik ben vier keer weggelopen. Eén keer ben ik zelfs tot Albany gekomen.
Wat ik minder leuk vind, is dat er heel veel mensen zijn die afscheidsbrieven van mijn moeder hebben gekregen. Maar ik heb de mooiste afscheidsbrief. Soms lees ik hem hardop voor aan mezelf en dan moet ik huilen.
Mijn liefje geeft mij bewegingslessen, dinsdag van drie tot vier en donderdag van tien tot elf. Ze heet Jaqueline Besniz. Jaqueline Besniz. Dat is een belangrijke naam. Daarom heb ik hem ook overal opgeschreven. Mijn moeder noemt haar juffrouw Besniz.
In het begin zei juffrouw Besniz altijd: *'Dag Karl, wat zie je er goed uit vandaag'*.
Want mijn moeder kleedt me altijd speciaal aan voor juffrouw Besniz. Mijn V-halstrui met de blauwe strepen. Als ik naar juffrouw Besniz ga, bindt ze me geen fondueservetten om.
Juffrouw Besniz heeft gezegd dat ik beter moet leren lopen en dat zij er was om mij beter te leren lopen. Dat de wereld er anders uit zou zien als ik beter kon lopen. Toen heb ik alleen geantwoord: *'Ik ben niet gek'*.
Haar kind heet Fleur. Ik háát het kind. Ik haat alle kinderen. Ik heb nooit met kinderen kunnen opschieten.
Ik zou graag met juffrouw Besniz willen trouwen.
Op mijn rechtertepel groeit ook een haar. Ik heb de haar aan juffrouw Besniz laten zien, maar ze wilde er niet echt goed naar kijken. Wel streelt ze af en toe mijn nek.
Ik moet bij haar op een blauw matje op

Soms kan ik het niet laten en dan toon ik haar mijn geslacht

de grond liggen en dan met mijn benen in de lucht fietsbewegingen maken. Ik heb juffrouw Besniz gevraagd of het niet gek is dat een man van 32 op een matje gaat liggen om met zijn benen in de lucht fietsbewegingen te maken. Juffrouw Besniz heeft gezegd dat veel mannen van 32 dat doen. Helemaal als ze bij haar komen.
Juffrouw Besniz heeft lange zwarte haren, ook haar snorharen zijn zwart en volgens mij groeien er kleine witte haartjes op haar wangen, maar dat moet ik nog onderzoeken. Ik zou willen dat juffrouw Besniz op mij ging zitten en haar wangen met de witte haren tegen mijn wangen aanschuurt. Ze heeft de mooiste ogen die ik ken, droevige bruine ogen. Ik denk dat er 's nachts zoveel water uit haar ogen loopt, dat je er wel een regenton mee zou kunnen vullen.
Juffrouw Besniz is eenzaam. Ik wil haar liefde geven. Ik wil liefde geven aan mensen die liefde nodig hebben.
Ik ben nog niemand tegengekomen die mijn liefde nodig heeft. Behalve juffrouw

VERVOLG OP PAGINA 113

Brengt de gezondheid ernstige schade toe, k.b. 4.10.1994, Stb.720.

De wereld van Playboy

volgens Dick Matena

Eric de Noorman: Jacht op het kruis

"Ik ben niet snel trots op mezelf, maar ik beschouw dit als een eer. Hoe groot is de kans dat je Playmate wordt? Waarom ik? Het is toevallig op mijn weg gekomen. Vorig jaar ben ik door de art-director uitgenodigd. Toen heb ik voor het eerst Playboy serieus bekeken. *'Ik sta straks ook zo,"* dacht ik, *"en vast niet zo mooi."*

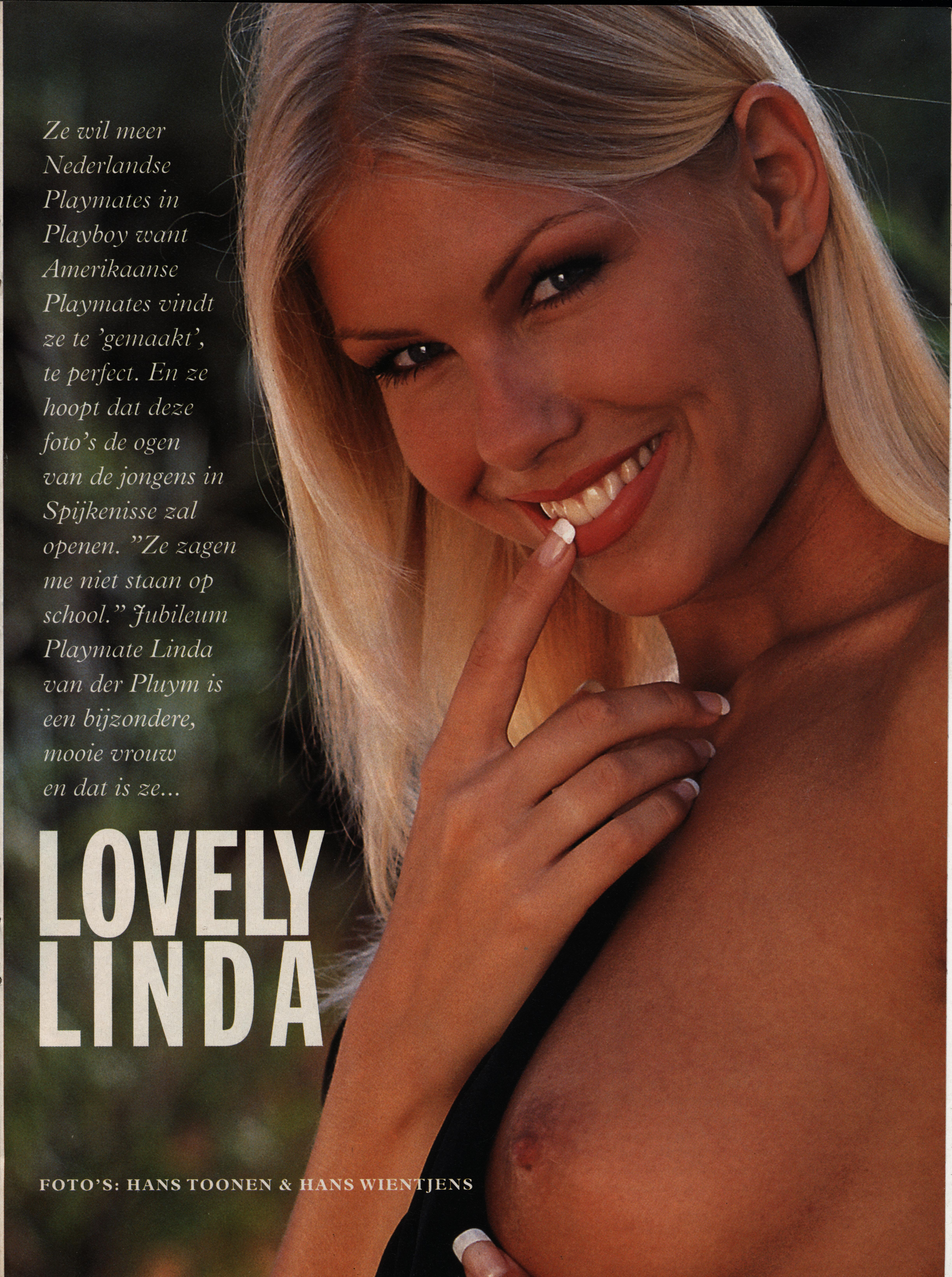

Ze wil meer Nederlandse Playmates in Playboy want Amerikaanse Playmates vindt ze te 'gemaakt', te perfect. En ze hoopt dat deze foto's de ogen van de jongens in Spijkenisse zal openen. "Ze zagen me niet staan op school." Jubileum Playmate Linda van der Pluym is een bijzondere, mooie vrouw en dat is ze...

LOVELY LINDA

FOTO'S: HANS TOONEN & HANS WIENTJENS

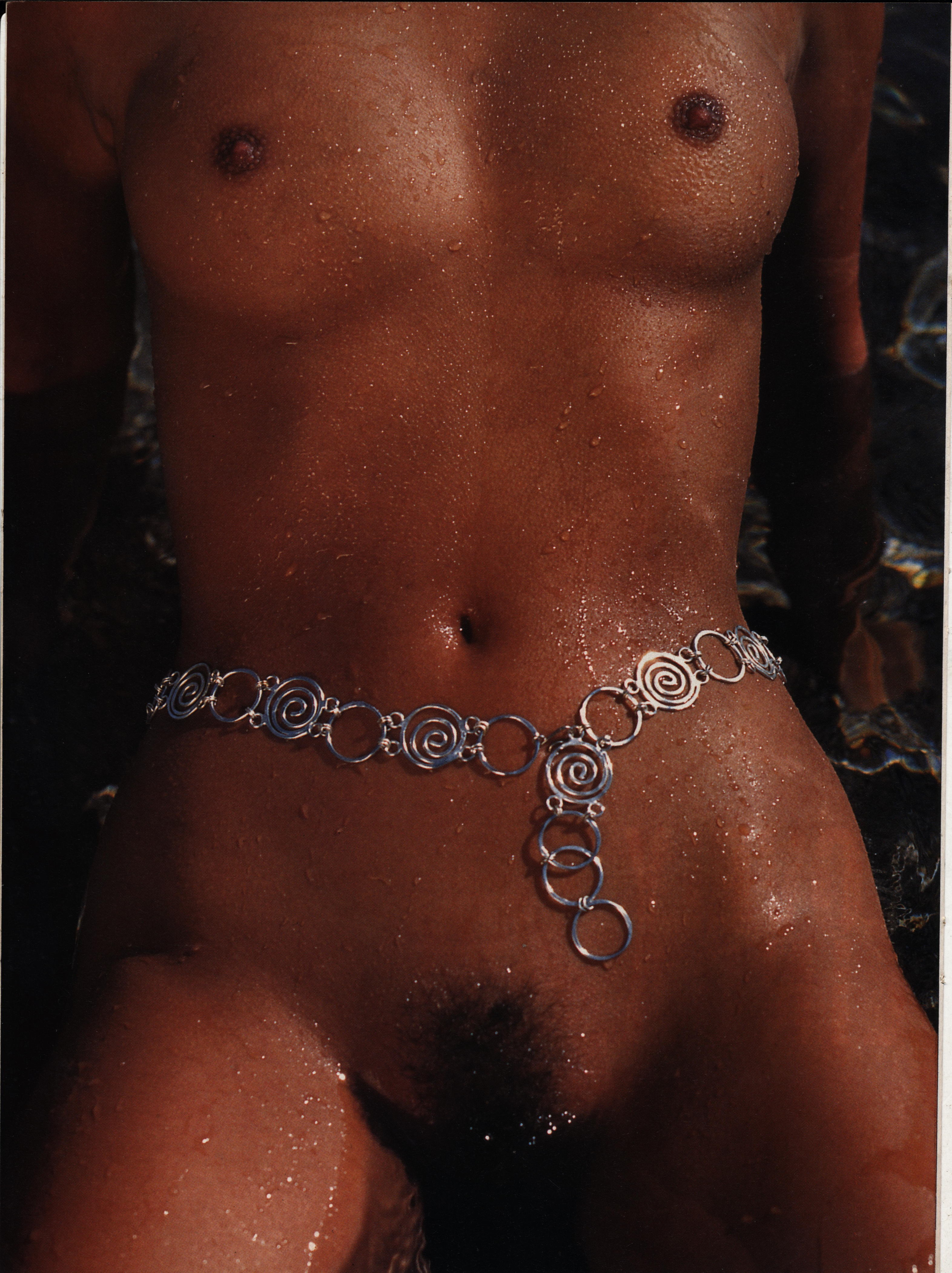

"Als ik hoofdredacteur was, zouden er meer Nederlandse Playmates in het blad staan. Waarom? Allemaal een dikke bos haar, grote tieten en dikke lippen. Erg voorspelbaar, ook qua fotografie. Playboy mag wel wat meer experimenteren. De foto's van de Nederlandse meisjes zien er veel natuurlijker uit. Ze zijn meer zichzelf, zo lijkt het. Mijn foto's zijn ook niet revolutionair, maar ze passen wel goed bij me. Je ziet me zoals ik ben: sexy maar stijlvol."

"Ik hoop dat de jongens waarmee ik in Spijkenisse op school heb gezeten goed zullen kijken, want ik kreeg nooit aandacht van ze. Ze zagen het niet in me. Nu begrijp ik dat wel, want ik zag er toen anders uit dan nu. Kort haar, geen make-up, verkeerde kleren aan. Gewoon heel saai... Ze dachten soms dat ik een jongen was. Toen heb ik besloten om mijn haar te laten groeien, en om andere kleding te gaan dragen. Voornamelijk kort en strak. Ik voel me nu veel en veel zelfverzekerder. Niet arrogant, maar ik zit gewoon lekker in mijn vel. En, ik sta er toch?"

DATASHEET

Naam: Linda van der Pluym
Geboortedatum:
15 november 1974
Geboorteplaats: Spijkenisse
Bovenwijdte: 86
Taille: 62
Heupen: 88
Lengte: 1 meter 75
Gewicht: 60 kilo
Schoenmaat: 39
Ambitie: Ik heb nooit geweten wat ik wilde worden. En ik weet het nog steeds niet. 'Ambitie' zegt me helemaal niets. Ik vind het een raar, leeg woord. 'Wens', dat vind ik veel aardiger klinken.
Wens: Op een poster van H&M staan die in alle abri's van Nederland hangt.
Playmate: Nu ik het zelf ben, kijk ik er anders tegenaan. Een paar jaar geleden zou ik het niet hebben gedaan (ik dacht dat Playmates per definitie erg sex-gericht waren, hahaha!), maar ik vind het nu de normaalste zaak van de wereld. En het is erg leuk om te doen. Het poseren, bedoel ik.
Sex voor de Buch: Nee, alsjeblieft! Dat mensen zich zó durven laten zien op de televisie. Een homo die hooi staat te happen tussen de koeien en daar opgewonden van raakt... Snap ik helemaal niets van.
15 jaar Playboy: Ik dacht dat Playboy al veel langer bestond. Ik herinner me een poster met alle covers erop. Sommige leken me toch zeker dertig jaar oud. Wat? Was dat een poster met Amerikaanse covers? Neemt niet weg dat ik er vreselijk trots op ben om de Jubileum Playmate te zijn.
Vriend: Hij vroeg aan mij wat ik zou zeggen als me gevraagd werd wat ik het toppunt van sex vind. Ik antwoordde: *"Jij!"*
Zei hij: *"Als je dát zegt, ga ik met de uitklapper boven mijn hoofd over het voetbalveld rennen en dan roep ik: Dit is mijn vriendin!"*
Het toppunt van sex: *Jij!*

DE BESTE VAN PLAYBOY

Wat staat er in de Belgische gebruiksaanwijzing van de *morning after*-pil?
'Neuken voor gebruik'.

Om het goed te maken met onze zuiderburen een oudje uit de Belgische moppentrommel:
Waarom kreunt een Hollander zo vreselijk als hij klaarkomt?
Omdat het uit zijn eigen zak komt.

"En, schat?" vraagt de man aan zijn vrouw, "heb je vanochtend weer net gedaan alsof?"
"Nee, lieverd," antwoordt de vrouw, "vanochtend sliep ik echt."

De personeelschef van een Amerikaanse multinational heeft vier werknemers in zijn kantoor verzameld en zegt tegen ze: "Ik heb slecht nieuws. Wij zijn overbezet en ik moet één van jullie de zak geven."
"Hey man! No way! Ik behoor tot een beschermde minderheid," zegt de Afro-Amerikaan.
"Als jij mij ontslaat, jonkie, sleep ik je voor de rechter wegens leeftijdsdiscriminatie. Je zult de dag vervloeken dat je geboren bent!" bast de senior van het gezelschap.
"En ik ben een *vrouw*, dus..." protesteert de derde in het gezelschap.
Alle ogen richten zich op de vierde man. "Uhhh, nou, ja, ik geloof dat ik denk dat ik een beetje homosexueel ben?!"

Een gynaecoloog ziet zijn werk niet meer zitten. Hij besluit zich te laten omscholen tot automonteur. Na twee jaar cursus moet hij examen doen. Voor zijn gevoel gaat het perfect en het is dan ook geen verrassing voor hem dat hij slaagt. Maar hij is wél ontzettend verbaasd over het aantal punten dat hij heeft gehaald. Tweehonderd! Terwijl iedereen weet dat je maximaal honderd punten kunt behalen. Hij vraagt de examinator om uitleg.
"Ik heb je vijftig punten gegeven voor het correct demonteren van de motor. En ik heb je vijftig punten gegeven voor het correct monteren van de motor. En honderd punten extra omdat je alles via de uitlaat hebt gedaan."

Een Bill uit de Verenigde Staten
werd betrapt in kieren en gaten.
"Pijpen is geen sex,"
beweerde zijn ex,
terwijl ze met volle mond praatte.

Wanneer doet Bill Clinton aan *safe sex*?
Als Hillary het land uit is.

Omdat hij zijn eerste stuurman lichtelijk aangeschoten op het voordek heeft aangetroffen, schrijft de kapitein in het logboek: *'De eerste stuurman was dronken vandaag.'*
De volgende dag leest de stuurman het logboek en hij smeekt de kapitein om de gewraakte passage te schrappen. Maar de kapitein houdt voet bij stuk. "Als er eenmaal iets in het logboek staat, blijft het staan. Er wordt níet in geschrapt!"
De stuurman zint op wraak. De volgende dag is het zijn beurt - die van de eerste stuurman dus - om het logboek in te vullen. Hij schrijft: *'De kapitein was nuchter vandaag.'*

NOG EEN GOEIE GEHOORD DE LAATSTE TIJD? STUUR HEM OP NAAR DE BESTE VAN PLAYBOY, POSTBUS 1, 2000 MA HAARLEM. VOOR ELKE GEPLAATSTE GRAP BETALEN WE *f* 25,-. OVER DE INZENDINGEN KAN NIET WORDEN GECORRESPONDEERD.

DE VERJAARDAG

Vorige maand:
De kapper

Elke verjaardag een feest. Creatief omspringen met roomklonten leidt tot snelle hoogtepunten. Oudere jarigen dienen de bloeddruk in de gaten te houden.

Volgende maand:
De omgekeerde missionaris

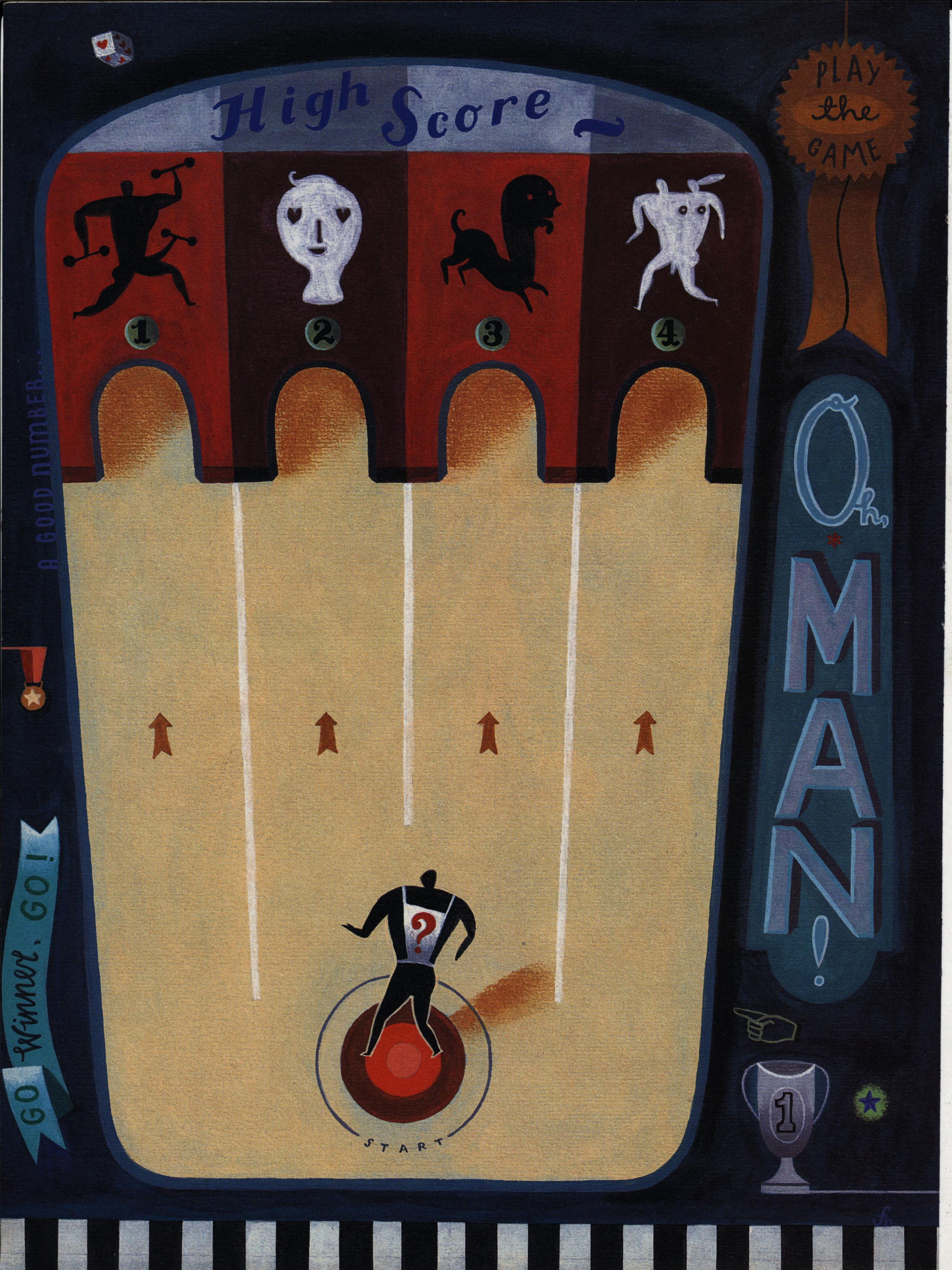
High Score
PLAY the GAME
1
2
3
4
A GOOD NUMBER...
Oh, MAN!
GO Winner, GO!
START
1

15 jaar en nog geen vent

De man van nu is zijn sexualiteit kwijt. Hoe meer hij als lustobject in de reclame mag optreden, hoe minder de mannelijke identiteit met erotiek geladen is. Komt het doordat de man tegenwoordig ook moet kunnen zorgen? Of is het een reactie op de penisnijd van de tweede feministische golf? Hoe mannen graag willen zijn, is de afgelopen 15 jaar niet hetzelfde gebleven. Een terugblik...

DOOR: TIJL ROOD

IN 1983 WAS DE MAN IN DE WAR. WEET U HET NOG? Het feminisme had zich zojuist onmogelijk gemaakt door van vrouwen te eisen dat ze politiek lesbisch waren, onder het motto: je neukt nou eenmaal niet met je onderdrukker. Maar ja, omdat veel vrouwen dat nu eenmaal toch graag deden, vervreemdde de feministische beweging zich van haar achterban. Overigens had die beweging zich allang teruggetrokken achter de deuren van vrouwencafé, praatgroep of instituut voor vrouwenstudies. Ik herinner me een voor alle studenten verplicht college, werkgroep genoemd omdat je in een kring mocht zitten. Bij de eerste bijeenkomst nam een meisje het woord dat ik al met enige erotische interesse had opgenomen. Hard kwam de kous op de kop aan: *"Ik ben Trui, en ik baal er van dat er mannen in deze groep zitten."* De docent, ook moegesurft op de Tweede Feministische Golf, wijdde er een heuse discussie aan. Het was de tijd dat vrouwen voor het vak statistiek een alternatief kregen aangeboden, omdat ze het beschouwden als een typisch mannenvak en daardoor een instrument in de sexenonderdrukking. Het was de tijd dat er strijd werd gevoerd tegen de cosmetica met posters als *Ruk af dat masker*, het was de tijd dat vrouwen geen vrouw meer wilden zijn en mannen geen man meer ▷

ILLUSTRATIE: FEMKE HIEMSTRA

mochten wezen. Het was in die tijd, als u even tijd heeft voor een bekentenis, dat ik - zwaar verliefd op zo'n feministische Trui - van de weeromstuit maar politiek homoseksueel werd. Mijn verkering was écht homoseksueel en dat was wel tragisch want hij mocht natuurlijk niet aan me zitten. Maar langs deze weg kon ik mijn Trui nog enigszins onder ogen komen.

In de nadagen van de tweede feministische golf hingen er posters met grote kutten in Amsterdam, dit ter promotie van feministische feesten in de Melkweg, waar vrouwen in nazi-uniformen en SM-kostuums probeerden de relatie tussen macht en sex nog maar eens onderstreepten. Het was in die tijd dat de Nederlandse Playboy uitkwam en ik meen al in die eerste jaargang **Patricia Paay** in haar blootje liet zien.

Ik herinner mij de opwinding van een jongen die twee seconden na het verschijnen al enthousiast met een exemplaar stond te zwaaien. Waarom was hij nou zo enthousiast over een blote bekende dame? Met alle respect voor Patricia, maar er zijn toch meer mooie meisjes? Ik weet inmiddels het antwoord. **De komst van Playboy en de bereidheid van prominente vrouwen om zich in het blad van hun sexy kant te laten zien, markeerde het einde van de ontkenning van de mannelijke lust,** die nu eenmaal letterlijk met onderdrukking te maken heeft. Als vrouwen - zelfs vrouwen tegen wie we opkijken omdat ze beroemd zijn geworden - zich wensen te onderwerpen aan onze lustbeleving, dan is niet alles verloren. Dan kunnen we weer het biologische mannetjesdier zijn dat **Desmond Morris** beschrijft in *Het Andere Geslacht*.

Wat was nou het manbeeld precies na de geseling van de lesbo-feministen? De mannelijke identiteit bevond zich werkelijk op de T-kruising. Achter ons lag de man als teckel, kwijlend en keffend om toch maar een beetje goedkeuring van het vrouwtje, dat ons na jaren van trouwe toewijding zo maar een decennium lang had genegeerd. Veel mannen kleedden zich in tuinbroek, wapenden zich met afwaskwast en knuffelden zich suf - al dan niet in mannenpraatgroepen. **We ontdekten gevoelens, en als we ze niet ontdekten dan *faketen* we ze.** Mannen waren nog niet trots op zichzelf, kampten met schuldgevoel en twijfelden aan hun sexuele vermogen. Er schenen clitorissen te bestaan en als je daar niet lang genoeg aan sabbelde, mocht je een vrouw niet eens bestijgen. De man lag op zijn knieën en keek deemoedig omhoog. Mannen leerden in afgelegen bossen hun eigen gevoelens kennen, en die van elkaar, ze maakten zich op en begonnen elkaar te zoenen, moesten afwassen en zich voor kinderen interesseren, we moesten kunnen huilen en luisteren - en dan nóg hoorde je vaak genoeg dat vrouwen in al die dingen beter waren. Het manbeeld was een beetje zielig.

Maar toen kwam, in 1982, de eerste *Rambo*-film. *First Blood* heette die en het ging nu eens niet over menstruatiedansen bij volle maan maar echt over vechtpartijen tussen krachtpatsers, mannen van weinig woorden, die geen praatgroep nodig hadden om te weten wat goed is en wat kwaad. **Stallone** had eerder alleen gescoord met *Rocky*-films. In die films mocht hij alleen vechten in het legitieme kader van de bokssport. Maar als Rambo, *back from Nam*, wordt hij ten onrechte gearresteerd door dorpsagenten (metafoor voor de feministen?) die hij in allerlei hinderlagen lokt en uiteindelijk definitief van zich afschudt.

De man herontdekt langzamerhand zijn ego, ontbindt zijn korset en richt zijn fallus op. Thuis durven we dat aanvankelijk nog niet, dus we gaan buiten spelen. **Yuppies zijn net jongens in de zandbak: het gaat om de pikorde, de hiërarchie en het territorium,** het is allemaal reuzespannend en belangrijk, maar het is ook veilig, want gebonden aan vaste regels, *dresscodes* en jargon.

De jaren '80 zijn narcistisch, schrijft **Nancy Friday**. Het gaat om het uiterlijk, de *power dressing* van Wall Street en de uitbundige lopende etalages als **Boy George**, **Michael Jackson** en **Prince**. Het vertoon, de buitenkant, de pauw die zijn veren opzet; de mannelijke identiteit ontplooit zich langzaam, het mannelijk imago iets sneller. Maar de jaren '80 zijn ook normatief. **Germaine Greer**, die andere feministe, schrijft hoezeer eerst de sexuele revolutie en daarna de feministische beweging de vrouwelijke (en afgeleid daarvan de mannelijke) sexualiteit in normen vervat. Vrouwen kónden niet alleen klaarkomen, ze móesten en zóuden klaarkomen. Voor mannen betekende dit een verplichte ontdekkingsreis tussen de schaamlippen: waar zat dat pretknobbeltje nou, en had zij ook een G-plek? De *Viva* verkocht de helft van zijn oplage dankzij deze nieuwsgierigheid, de *Cosmo* onthult het geheim van het verlengde orgasme. Schoorvoetend geven de vrouwenbladen zelfs toe: jawel, **misschien is een grote pik toch wel opwindender dan een kleine.**

De prestatieplicht van de jaren '80 beperkt zich in het begin nog tot de buitenwereld, de schijn en de glitter. Je was zo succesvol als de knoop in je stropdas, als het feestje waar je mocht komen, als de titel op je visitekaartje. Maar langzamerhand durft de man zijn veren thuis ook te laten zien, soms gaat het qua vrijen ook een keertje ouderwets hard en snel, kijk maar naar *9 1/2 Weeks*. De confrontatie tussen *Crocodile Dundee* (1986) en de hele ontspoorde Newyorkse *scene* van travestieten, kunstliefhebbers en cokesnuivers was veelzeggend. Dundee, als held, stond voor alles wat de man was kwijtgeraakt. Trots (*'You call that a knife? This is a knife!'*) potentie, burgerfatsoen (*'I hate to do this when a lady is present'*), en macht. De restauratie van de dominante man lijkt compleet.

Lijkt compleet, want er is zoals altijd een tegentrend. Het einde van de jaren '80 en het begin van de jaren '90 hebben twee ontwikkelingen in petto, die de mannelijke identiteit beïnvloeden. De eerste: de New Age-beweging. In de tijd van Aquarius overheerst het niet-lichamelijke, esoterische, spirituele, asexuele en androgyne. De man verliest zijn functie als spierkabel en dekhengst; hij is mens, meer geest, minder vlees. Er is een herwaardering voor moraal, de verheerlijking van de markt als openbare speelplaats is voorbij. De film *Wall Street* (1987) markeert die omslag. De Becel-Yup Erik, die zo sportief de kantoortrap opsprint (en roken doet hij ook niet meer), wordt vervangen door een echte man die thuis door kind- en vrouwspul gepiepeld wordt.

De tweede ontwikkeling die in de jaren '90 inzet, is **de monopolisering van de sexualiteit door vrouwen.** Het postorder-bedrijf *Mail & Female* verkoopt spannende lingerie en reusachtige dildo's, overgoten met een feministisch sausje; het is in elk geval voor vrouwen en door vrouwen. Nog een paar jaar later loopt mijn zus (**Lydia Rood**) binnen door als eerste vrouw pornografie uit te brengen; een kunstje dat veel meer schrijfsters blijken te beheersen. **De mannelijke blootbladen verliezen het alleenrecht op de openbare erotiek.** Er komen vrouwelijke regisseurs van pornofilms, TV-*formats* als *In bed bij Angela*, **Goedele Liekens** is dé nationale huissexuoloog - sex mag, vooral als het van en door en voor vrouwen is.

Door deze twee ontwikkelingen samen wordt de mannelijke identiteit minder sexueel gedefinieerd. De uiterlijkheid neemt aan belang af, de kam van de haan verbleekt en de veren van de pauw worden minder vaak vertoond.

Mannelijkheid gaat meer over de juiste keuze in een moreel conflict, de juiste keuze überhaupt. **De sex is hem afgepakt door vrouwen,** macht werkt niet meer als afrodisiacum, en als reactie op de zakelijke en materiële jaren '80 is de geest, het spirituele, oneindig veel interessanter.

Het is ook aan het begin van de jaren '90 dat aan het manbeeld een nieuw facet wordt toegevoegd: **de man als vader.** Er verschijnen ansichtkaarten in de rekken van blote, breedgeschouderde meneren met pasgeboren baby's op de biceps. Bauknecht haakt daarop in en laat zo'n sterke

man met kleintje bloot op het witgoed plaatsnemen. **Het vaderschap wordt uitbundig geëtaleerd**, waar het niet goed leek te passen bij eerst het macho-ideaal, later de tijdsdruk van de yuppies in de jaren '80. Vaders zijn in, **Adriaan van Dis** scoort met *Indische Duinen*, *Face/off* (1997) over de relatie van **John Travolta** en **Nicholas Cage** met hun zoontjes werd een kassucces en allerlei sporthelden pronken trots met kroost. **Arnold Schwarzenegger** wordt zelfs zwanger in de film *Junior*. Hij heeft ook een bril opgezet, blijkt over humor en gevoel te beschikken. Wow!

Als we aan het einde van de jaren '90, vlak voor het nieuwe millennium, de masculiene identiteit peilen, zien we een merkwaardige paradox. **In de beeldvorming van nu is de man een lustobject geworden van een zeer bedenkelijk niveau.** Het begon met de Chippendales, en wie er iets van vond, werd politiek correct de mond gesnoerd: hadden vrouwen niet eeuwenlang op dezelfde manier hun buitenmaten moeten benadrukken, volstrekt voorbij moeten gaan aan wat zij eventueel nog meer in hun mars hadden? Tja, je moet wel erg stekeblind zijn om dat niet in te zien. Dus, daar was hij, de man als plaatje, als pin-up, de *Coca Cola Light-stud*, die misschien niet kan praten, ook niet hoeft te praten, als hij de vrouwen maar doet kwijlen en soppen. De kadetjes als tegenhanger, nee tegenstander van de siliconenborsten, de man als louter buitenkant. Backstreet Boys als moderne Dolly Dots.

Aan de andere kant zien we dat het manbeeld opvallend weinig met sexualiteit te maken heeft. De plaatjes met strakke mannenkontjes uit de reclame zijn een gebruiksartikel, dringen niet echt door tot de maatschappelijke afbeelding van de mannelijke identiteit. Want waar gaat de man vandaag over? Het is de man die de goede keuze weet te maken, in tijden van postmoderne verwarring. **Tom Cruise** in *A Few Good Men*, **Hugh Grant** in *Four Weddings and a Funeral*, **Tom Hanks** in *Sleepless in Seattle*, en zelfs ex-Rambo Stallone in *Copland* (zij het beetje aan de late kant, maar dat heeft vast met zijn murw-gebeukte hersens te maken).

De helden waar de mannen van nu kennelijk behoefte aan hebben, zijn niet speciaal stoer of sterk, ook niet schlemielerig of overdreven kwetsbaar. Ze hebben weinig attributen nodig als motoren, trommels of Australische messen. Ze zijn ook niet eenzijdig gefocust op maatschappelijk succes, zoals de helden uit de jaren '80 waren. Ze zijn zwart als ze zwart zijn, **Dennis Rodman**, **Patrick Kluivert** voor hij te hard ree & vree, **Denzel Washington**. Ze zijn *gay* als ze homo zijn (**Paul de Leeuw**) of oud als ze oud zijn (**Gene Hackman**). Dat maakt ons allemaal niet uit, mensen verschillen, nietwaar, ze doen het zelfs met prostituees (Hugh Grant) of schoppen een medemens bewusteloos (**Eric Cantona**): het zijn helden, omdat ze geen twijfel kennen in de verwarrende aanloop naar de nieuwe eeuw.

Want het *fin de siècle* heeft deze keer vooral te maken met een gevoel van richtingloosheid. Dat is de erfenis van de postmoderne maatschappij: de grote ideologieën hebben hun aantrekkingskracht verloren, werken niet meer polariserend en mogen blijven bestaan in de marge. Ook de populaire cultuur is kaleidoscopisch divers: ik wil wedden dat er een muziekstroming bestaat die retrogrunge heet, dat er dansgelegenheden zijn waar je kunt swingen op polderpunk en dat er een Internet-nieuwsgroep gewijd is aan de waarde van Hepi en Hepi voor de vrije jazz. Iedereen doet maar, het kan ons niet schelen, je moet toch wat. Intussen is de politieman zijn autoriteit kwijt, komen scholen met contracten om ouders te dwingen nog tenminste iets aan die opvoeding te doen, viert kleine criminaliteit en zinloos geweld zowel op straat als op het filmdoek (*Pulp Fiction*) hoogtij, is er niemand meerdie ergens wat vinden mag en hebben we met zijn allen geen idee wiens schuld de huidige puinhoop nu eigenlijk is. Die richtingloosheid schept de behoefte aan een verdiepte man, die wel worstelt met morele kwesties, maar altijd bovenkomt, die niet te lang tobt en filosofeert, maar wel haarscherp het morele probleem uitfileert en oplost.

Als zulke helden zelf het slachtoffer worden van de verwilderde zeden, ook maar mensen blijken te zijn, zoals Patrick Kluivert, dan verliezen ze snel hun glans. Dan immers kunnen ze de mythe niet meer oppoetsen dat er in de postmoderne maatschappij nog duidelijkheid kón bestaan, dat er nog goed en kwaad te onderscheiden is, dat wij het zonder dominee en politieman ook zelf heel goed kunnen bepalen. Want dat willen we graag, de kinderen van de anti-autoritaire opvoeding, zelf het onderscheid kunnen maken tussen wat kan en niet kan. Helaas. Dat alles kan, lijkt ons stug, dat **Dutroux** fout zit, willen we ook nog wel aannemen maar verder is het twijfel troef.

Moet zwartrijden kunnen? En openbaar masturberen tijdens demonstraties van *gay pride*? Thuisblijven voor je zieke kind, is dat stoer of sullig? En waarom gaat toch iedereen van zijn vrouw af, behalve ik?

De moderne man (postmoderne man eigenlijk, laten we het houden op: de man van nu) heeft wel iets van Hans Wijers. Die streeft niet als een dolle maatschappelijk succes na, hij heeft tenslotte nog een privéleven. Hij kent - zoals geen enkele politicus trouwens - geen twijfel als het over de grote morele vragen des levens gaat. Hij ziet er leuk uit, maar is nou ook weer geen *toy boy*. Hij is goede vader, goede vriend, mogelijk minnaar en bekend van radio en TV. Hij schaamt zich niet voor zijn belastingtrucs (wie wel?) en is als postmoderne technocraat ook allesbehalve controversieel. De ideale schoonvader, de man van nu.

TIJL ROOD IS COMMUNICATIE-ADVISEUR

Over penis & fallus

De penis is het geslachtsorgaan van de man, de fallus het symbool der mannelijkheid. De penis krimpt en zwelt dat het een lieve lust heeft, kent geen bepaald formaat (Paul Verhoeven liet alle mannelijke acteurs van Spetters hun piemel meten, van het jongetje dat won, hebben we nooit meer wat gehoord) en scheidt er soms gewoon mee uit. Over het voortplantingsapparaat van Napoleon schrijft Van Driel in zijn boek *Het Geheime Deel*: *'De arts die de lijkschouwing verrichtte verklaarde dat het keizerlijke voortplantingsorgaan klein en onbenullig was en bovendien verschrompeld en dor. Het leek blijkbaar op een klein zeepaardje. Reeds lang vóór hij stierf moet de keizer volledig impotent zijn geweest. Een priester die bij de autopsie aanwezig was, slaagde er op de een of andere manier in de keizerlijke penis te ontvreemden. Vervolgens heeft de roede van Bonaparte een odyssee van bijna anderhalve eeuw gemaakt, waarna hij in de jaren '50 werd geveild bij Christie's in Londen. De veilingmeester sprak van een nietig, uitgedroogd object van nauwelijks 2,5 cm. Geen enkele koper toonde enige interesse. Pas in 1961 kocht een Amerikaanse uroloog het kleinood voor meer dan 3 miljoen dollar.'* De fallus daarentegen is de mannelijkheid zelf. Je komt fallussen tegen in de architectuur, de wolkenkrabber, maar dat is nu uit. En in het design van auto's, maar ook daar gaat het tegenwoordig meer naar de ronde vorm dan naar de langgerekte. Het manbeeld van nu is niet bijzonder fallisch. De Utrechtse psycholoog Vincent Duindam constat eert dat de zorgende man, en die wordt populairder, een veel mindere erotische aantrekkingskracht heeft op vrouwen. Mogelijk is dat een verklaring voor de culturele blinde vlek voor de man zijn ding.

De wereld van Playboy

volgens Lian Ong

① Venus van Botticelli; 1480

② Venus van Milo; 100 v Chr.

Verschijningen van Venus

Zoek de verschillen

Oud en Nieuw valt vroeg dit jaar in Playboy. We zien in verwondering om naar de technische topproducten uit 1983. En we kijken bewonderend naar heden en de nabije toekomst.

15 PLAYBOY
CADEAUCODE : 08
BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

1983: De Alfetta 2.0 Quadrifoglio Oro van Alfa Romeo stond destijds in de folder onder het motto 'The art of the machine'. Dit 130 pk tellende kunstwerk kostte in het begin van dat jaar ƒ 34.790,-. De auto is vandaag de dag nog steeds een begerenswaardig verzamelobject. 1998: De Auto van het Jaar (1997) heet Alfa Romeo 156. De geraffineerde lijnen van dit model verraden de meesterhand van designer Walter de'Silva. De sleutel voor de Alfa Romeo 2.0 Twin Spark 16 V kost ƒ 52950,-. Omdat Playboy jarig is, mag je er van Alfa Romeo gratis een week in rijden. *Alfa Romeo, 020-3321700 of www.alfaromeo.nl.* Cadeau-code: 08

1983: De *JAMO Power P-500* was de eerste luidspreker die de kolommen van Playboy haalde. De cijfers waren, net als het formaat van 78x45x35 cm, indrukwekkend. Vermogen van 500 watts; 3-weg basreflexsysteem met twee geluidsdrukregelaars; prijs ƒ 899,- per stuk. 1998: JAMO pakt het nu heel wat subtieler aan met het uiterst compacte SW300 MKII systeem (***twee*** 60 watts *satellietspeakers* van 21x15x10 cm en een 150 watts *subwoofer* van 22x33x48 cm). Motto: horen, niet zien en vooral zwijgen. Setprijs ƒ 999,-. *Jamo Audio Benelux, 036-5367722.* Cadeau-code: 11

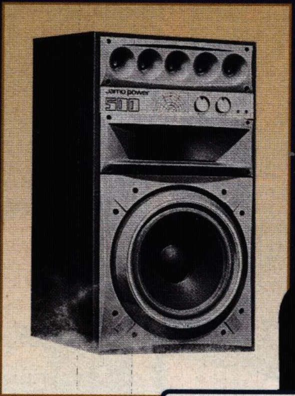

15 PLAYBOY
CADEAUCODE : 11
BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

PRODUCTIE: WIM SCHOUTEN & AB VAN JOOLEN FOTOGRAFIE: STUDIO HET WERKT E.A.

15 PLAYBOY
CADEAUCODE : 09
BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

1983: Baardharen sidderden toen ook al bij het horen van de naam Philips. De droge scheertechniek van de Philishave HP 1337 stond borg voor een gladde kin. De prijs van de driekoppige oplaadbare shaver was ƒ 215,-. 1998: De Philishave Cool Skin is de 'natte' opvolger van een lange rij elektrische scheerapparaten. Het motortje is zeldzaam stil, acht uur opladen is voldoende voor twee weken scheerplezier. De volledig waterdichte Cool Skin is voorzien van een handmatig te bedienen dispenser met Nivea-scheergel, waardoor de roterende koppen over de huid glijden. Inclusief oplader, tondeuze en beschermhoes kost de Philishave Cool Skin ƒ 299,-. *Philips, 0900 8406 of www.philips.nl.* Cadeau-code: 09

15 PLAYBOY
CADEAUCODE : 10
BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

1983: Een paar kilo videocamera van Sony heette toen nog *Betamovie BMC-100* en kostte ± ƒ 4000,- (een cursus cameramannen voor gevorderden was trouwens geen overbodige luxe). 1998: Geen cursus, geen gesleep... De opvolger van de veelgeprezen *Sony DCR-PC7*, de DCR-10 digital video camcorder, past in één hand en een kind kan ermee aan de slag dankzij de *idiot proof* Jog Dial menu-besturing. Natuurlijk heeft Sony er weer een ongelofelijke hoeveelheid techniek in opgeslagen, maar de mooiste verbetering zit misschien wel aan de buitenkant: een prachtige lens van *Carl Zeiss*. DCR-10 kost ƒ 4999,-. *Sony, 020-6581888 of www.sony.nl.* Cadeau-code: 10

1983 : Richtinggevoel is een gave die veel postduiven en sommige bijrijders bezitten. Falk-plankaarten waren vijftien jaar geleden de enige redders in de nood. Voor ± ƒ 7,50 en veel in- en uitvouwen kwam je soms op je bestemming. 1998: Het navigatiesysteem van Philips heet CARiN. Het is de ideale reisgenoot. Hij praat je tot op vijf meter nauwkeurig naar je bestemming. De CARiN navigatieset bestaat uit een computer, GPS-antenne, een Tachosensor en een infraroodafstandsbediening. Nooit meer verdwalen. De prijs is ƒ 7080,-. *Philips, 0900-8406 of www.philips.nl.* Cadeau-code: 12

15 PLAYBOY
CADEAUCODE : 12
BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

15 PLAYBOY
CADEAUCODE: 13
BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

1983: Als je het goed had gezien, keek je naar de *Philips 'Matchline' V 6720/10* met 56 cm HiBri beeldbuis. De 50 beschikbare voorkeuzezenders waren meer dan voldoende om Nederland 1, 2 en 3 te stallen. Prijs *ƒ* 3195,-. 1998: Als je het goed breed wilt zien, dan laat je je oog vallen op deze Philips 28 PW 9503/12 Widescreen Ultra Flat Blackline-S beeldbuis (formaat 16:9) met 100 Hz digital scan en Incredible Surround. Met zo'n naam zal het niet verbazen dat Philips vier A-4tjes nodig heeft om te vertellen wat dit venster op de TV-wereld allemaal kan. Prijs *ƒ* 3395,-. *Philips, 0900-8406 of www.philips.nl.* Cadeau-code: 13

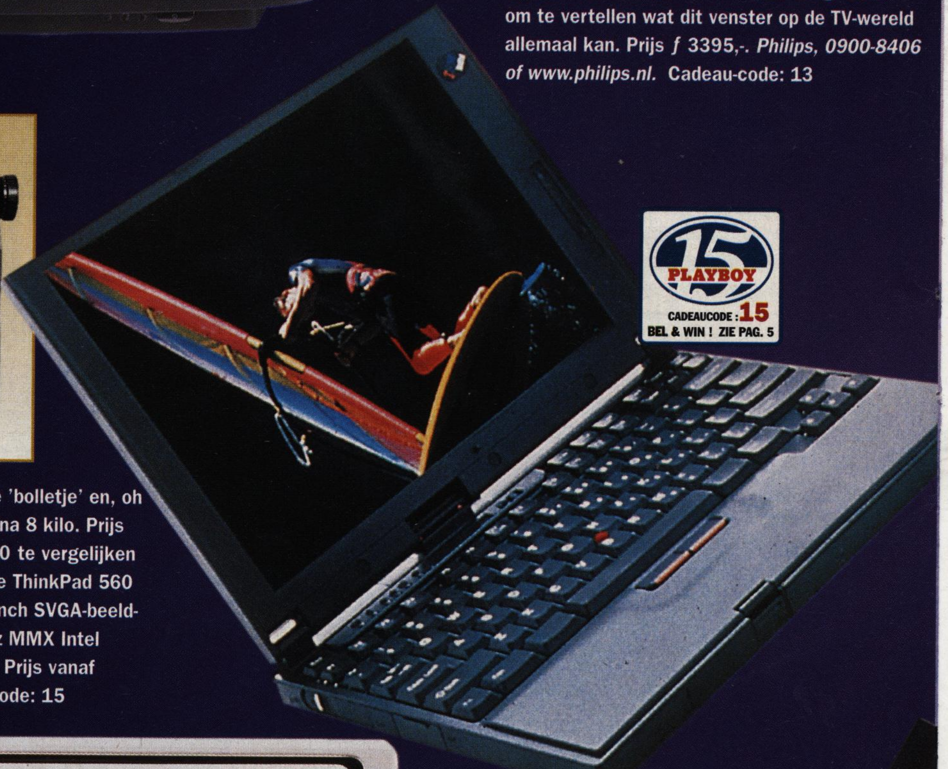

15 PLAYBOY
CADEAUCODE: 15
BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

1983: De elektrische typemachine van IBM met het beroemde 'bolletje' en, oh groot technisch wonder!, ingebouwd correctie-lint. Gewicht bijna 8 kilo. Prijs ± *ƒ* 650,-. 1998: Eigenlijk niet netjes om de IBM ThinkPad 560 te vergelijken met een typemachine, want dit notebook is onvergelijkbaar. De ThinkPad 560 is slechts *31 mm dik*, weegt 1,9 kilo en heeft een briljant 12 inch SVGA-beeldscherm (880 x 600). De specificaties zijn formidabel: 200 Mhz MMX Intel Pentium-processor; harde schijf 2,1 GB; geheugen 32/96 MB. Prijs vanaf *ƒ* 5500,-. *IBM: www.ibm.com/pc/europe/thinkpad.* Cadeau-code: 15

15 PLAYBOY
CADEAUCODE: 18
BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

1983: De KS-R220 autoradio van JVC had een maximum vermogen van 22 W. Features waren Dolby ruisonderdrukking en gescheiden bediening van bass en treble. Een bandje draaien was ook mogelijk. Dat voor de prijs van *ƒ* 499,-! 1998: **Bandjes zijn voorbij, de CD is in. De JVC KD-SX1000R is er helemaal klaar voor. Behalve optimale CD-weergave heeft hij onder andere RDS, automatische geluidsvolumeregeling en een vermogen van 40 W. De JVC KD-SX1000R kost *ƒ* 999,-** *JVC, 071-5453486 of www.jvc.nl.* Cadeau-code: 18

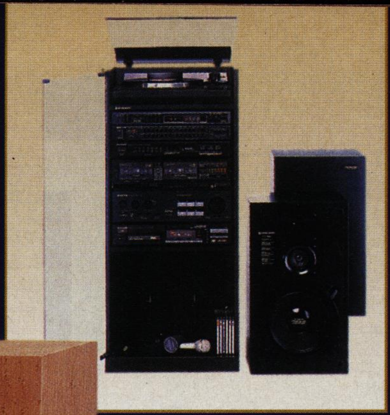

1983: *Pioneer* (en alle andere merken) verpakte HiFi in een stapel grote vierkante dozen, met bovenop een platenspeler. (De CD-speler was toen nog een exotisch speeltje voor de *happy few.*) Groot was goed, groter was beter. Setprijs ± ƒ 2500,-. 1998: *Design en klein* is nu de toverformule. Oor en oog worden tegenwoordig aangenaam gestreeld door schitterende setjes als de Pioneer Inspira. De basisset, die we weggeven, bestaat uit de CD-tuner (2x30 watts plus 1 x 50 watts) met luidsprekers en subwoofer (ƒ 1199,-). Inspira is te completeren met MiniDisc-deck (ƒ 849,-) en cassettedeck (ƒ 349,-). *Pioneer, 036-5368508.* Cadeau-code: 14

15 PLAYBOY
CADEAUCODE: 14
BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

1983: Draaien tot je een ons woog, dat was telefoneren anno 1983. Het spuuglelijke toestel moest je voor een paar gulden per maand bij de PTT huren. Je kon kiezen uit grijs, grijs en grijs. 1998: We kunnen draailoos en draadloos úúúúrenlang ongestoord communiceren met de DECT telefoons van Samsung. De strakke SP-R 5050 basisset (ƒ 449,-) heeft een reikwijdte van 300 meter en technische mogelijkheden waar we in 1983 alleen maar van konden dromen. Een extra handset (SP-R 5050) kost ƒ 349,- (incl. oplader). We geven ze allebei weg. *Samsung, 070-3072910.* Cadeau-code: 16

15 PLAYBOY
CADEAUCODE: 16
BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

1983: Mooi was hij, de Olympus OM-2 spiegelreflex fotocamera. Kleinbeeld had nog geen concurrentie van de APS-film, laat staan van digitaal beeld. De Olympus spiegelreflex kostte 15 jaar geleden ƒ 839,-
1998: De Olympus C-1400 L, weegt 470 gram, heeft een ingebouwde flitser. Afhankelijk van de SmartMediakaart varieert het geheugen van 12 tot 50 opnamen. Je kunt beelden rechtstreeks op de LCD-monitor bekijken of via een kabeltje in de computer of printer invoeren. De prijs is ƒ 2999,-. *Fodor, 010-2812300.* Cadeau-code: 17

15 PLAYBOY
CADEAUCODE: 17
BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

De sexstrijd van de vrouwen

Vijftien jaar Playboy. Vijftien jaar een blad voor mannen. Maar is er in die tijd eigenlijk ook iets op sexgebied gedaan voor vrouwen? Jawel. 't Omstreden blad BEV bijvoorbeeld. Of neem de Nederlandse Playgirl en de Amsterdamse damessexwinkel *Mail & Female*. 15 jaar damessex.

WAT ZOU ER, ZO VRAAG IK ME WELEENS AF, toch geworden zijn van de boze feministes die 15 jaar geleden ter verhoging van de feestvreugde een hele stapel van het zojuist verschenen eerste nummer van de Nederlandse Playboy in de Prinsengracht dumpten? Nog altijd in de tuinbroek en lesbisch getrouwd met twee leuke kinderen van een vrouwvriendelijke spermadonor? Of zijn de bordjes inmiddels verhangen en is er een heterosexuele inhaalrace in gang gezet die al heeft geleid tot bezoekjes aan de parenclub in het naburige provinciestadje en een optreden bij *Sex voor de Buch* waar omstandig de wens naar een *gang-bang* werd uiteengezet? We zullen het nooit weten. Wat we wel weten, is dat er in de afgelopen vijftien jaar ook door vrouwen, en met name door vrouwen uit de feministische hoek, initiatieven zijn ondernomen die lijken te wijzen op de behoefte aan een vrijere omgang met sex. Iemand die in deze in ieder geval een heel zichtbare rol heeft gespeeld, is **Bernadette de Wit**, die recent nog stormen van protest oogstte toen zij de natte droom van de gemiddelde heteroman in kaart bracht door zich als participerend journalist in een sexparty te storten. ***Zoiets doe je niet als vrouw!***, was de overheersende mening. Maar Bernadette de Wit dus wel. Aan haar de vraag hoe zij vijftien jaar geleden in het leven stond en hoe haar wereld er toen uitzag:

DE WIT: "Ik was toen lesbisch, en ik begon heel erg af te knappen op de richting die de vrouwenbeweging insloeg. Feministes eisten in die dagen de straat terug, we vonden dat we 's avonds ook op straat moesten kunnen lopen zonder dat je dan meteen voor hoer versleten werd. Die acties, daar was ik erg voor, maar er kwam een omslag en alles werd toegespitst op de sexindustrie. Plotseling waren we tegen pornofilms en pornobioscopen, tegen sexshows en piepshows, want dat was de belemmering die vrouwen verhinderde aan het openbare leven deel te nemen. Ik kan me herinneren dat ik dacht: *wat is dit nou voor onzin?*. Ik was heel erg feministisch, maar die gedachte was nooit bij me opgekomen. Hoezo de sexindustrie? En ja hoor, het bleek dat we een hele theorie hadden: vrouwen werden in de sexindustrie gezien als vleeswaren en dat stimuleerde mannen om ze na te fluiten of in de billen te knijpen. Een jaar later was het al zover dat porno gelijk stond aan verkrachting en dus verboden moest worden. Ho!, dacht ik toen, want moet de vrijheid van meningsuiting niet ook gelden voor dingen waardoor je je gekwetst voelt? *Kóm vrouwenbeweging*, riep ik, *prik deze mythe door!* Maar nog geen jaar later ging de ▷

vrouwenbeweging samenwerken met het CDA om porno verboden te krijgen en kreeg ik gelijk met mijn stelling dat het feminisme een groepje tuttebellen was geworden dat op het sexuele vlak de vrijheid van vrouwen juist wilde inperken. Nooit meer een man, geen porno, geen bijzondere sex, geen spelletjes, dat deed je niet als vrouw. Als je mannen niet zonder uitzondering als verkrachters beschouwde, was je een soort collaborateur of moffenhoer. Ik verzette me daartegen en vanaf dat moment raakte ik steeds meer van het feminisme vervreemd."

ELKE LESBIENNE EEN DIVA!

De dissidente De Wit opende een eigen winkel en begon een tijdschrift voor lesbiennes, *Diva*.

DE WIT: Als je de lesbische vrouw vergeleek met de nichten had zij een heel oninteressant en oningevuld imago. Nichten waren toen allang overal prominent aanwezig, in de media bijvoorbeeld, maar een lesbisch Kamerlid of een lesbische schrijver zag je nooit. Dat stoorde me. Een leuk imago en vandaar de naam *Diva*, want iedere vrouw moest een diva zijn. Maar we kwamen veel te vroeg. Het spelen met je (sexuele) identiteit wat je nu overal ziet, sloeg toen alleen aan bij nichten. Journalisten vonden het ook prachtig, maar de doelgroep? Ho maar! Ja, zakken vol brieven op gerecycled papier, waarin lesbisch gespeld werd als lesbies en alle o's veranderd waren in het vrouwentekentje en in die brieven werd alleen maar geklaagd. *Diva* gaat alleen maar over sex, over plezier, en dat terwijl er zoveel problemen zijn: we kunnen niet voor onze geaardheid uitkomen, we worden gediscrimineerd op ons werk, we mogen geen kinderen opvoeden, we worden door de mannen in onze billen geknepen en noem maar op. We kregen gigantisch veel aandacht in de pers, maar het abonneebestand groeide niet. Ik heb het vijf jaar volgehouden, van 1982 tot 1987, toen ben ik gestopt. Ik wilde met *Diva* de subcultuur een steun in de rug geven en tegelijkertijd een raam openzetten, maar we waren veel te baanbrekend. De doelgroep van *Diva* bleek te bestaan uit keurige dames in Alphen aan de Rijn. Als ik nu jonge potjes spreek, krijg ik te horen wat voor geweldig blad *Diva* wel niet was, maar toen werd ik alleen maar verguisd. Te hedonistisch, te sexgericht en niet manvijandig genoeg."

VROUWVRIENDELIJKE VIBRATOR

Terwijl Bernadette de Wit de *Diva*-deur achter zich dichttrok, begon **Hanni Jagtman** haar *Mail & Female*-avontuur. Over de sfeer van die jaren zegt ze: "Binnen het Nederlandse feminisme gold het verbod op genot en op de penetratie natuurlijk. De man werd gezien als de onderdrukker en daarmee ging je niet naar bed. Nou ja, je deed het wel, maar officieel niet dus. In die sfeer moest er wel een tegenreactie komen. *Diva* was natuurlijk een *eye-opener* van hier tot Tokyo, het was heel vernieuwend, het nam absoluut geen blad voor de mond, het verbood niets, het was heel verfrissend, maar het was wél lesbisch. Ik wilde twee dingen laten zien: ten eerste, en dat was echt een daad die gesteld moest worden, dat vrouwen ook initiatieven konden neem op het gebied van sex, positieve initiatieven en verder wilde ik iets wat heel moeilijk is: de heterosexuele vrouw benaderen."

PLAYBOY: *Waarom is dat moeilijk?*

JAGTMAN: "Omdat heterosexuele vrouwen op geen enkele manier georganiseerd zijn. Je kunt dus alleen bepaalde groepen aanspreken, via de *Viva* bijvoorbeeld. Het andere probleem is dat als het om sex gaat de vrouw alles aan haar man overlaat. Die weet hoe het moet, die weet hoe je het lekker moet maken. Nette vrouwen weten niets van dat soort dingen, zo gedragen ze zich in ieder geval. Maar veel vrouwen zijn wel degelijk beladen met schuld en angst. En hoewel er veel is veranderd, geldt dat nog steeds."

PLAYBOY: *Het ging je er dus niet alleen om een bedrijf te beginnen?*

JAGTMAN: "Niet. Het was een feministische daad. Waar het ons om ging, was te proberen de gewone vrouw met plezier in sex een assortiment aan artikelen op sexgebied aan te bieden. In de praktijk betekende dat vibrators. We hadden wel wat dingen voor bondage en hoge zwarte laarzen, maar verder waren het vibrators. Je wist dat vibrators lustgevende apparaten

Leonie Greefkens maakte in 1989 het tijdschrift BEV, haar eigen sexblad voor vrouwen. Er stonden veel expliciete foto's in. De doelgroep vond er echter helemaal niets aan...

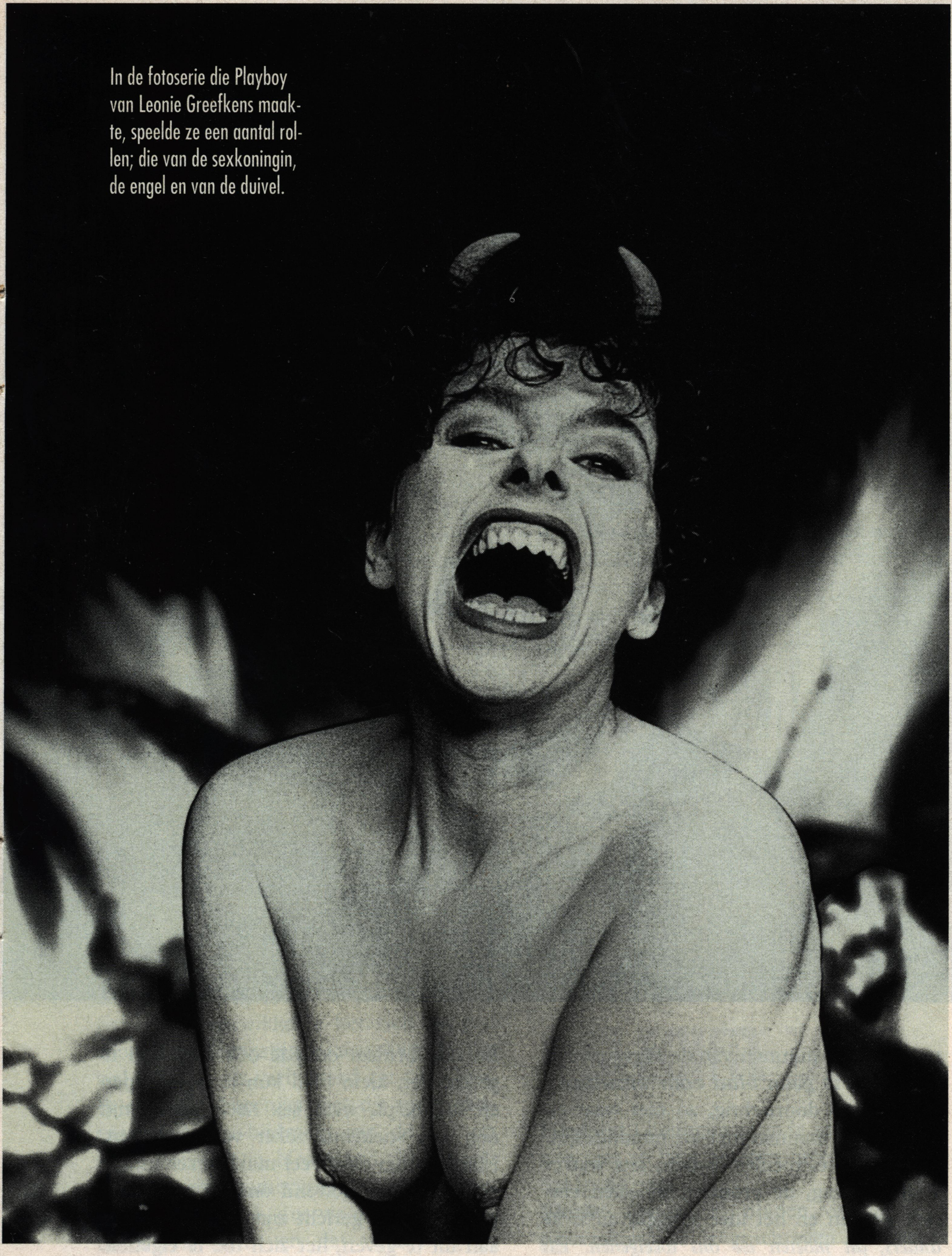

In de fotoserie die Playboy van Leonie Greefkens maakte, speelde ze een aantal rollen; die van de sexkoningin, de engel en van de duivel.

waren, waarmee het lekker en gemakkelijk klaarkomen was, maar waar haalde je er een vandaan? In Amerika kon je ze heel gemakkelijk kopen, via op vrouwen gerichte sexbedrijven, maar in Nederland moest je ervoor naar de pornoshop. Of naar de NVSH, die uiteraard die lelijkste vibrator ter wereld had, zo'n roze namaakpik. Dat moest dus hipper, leuker, moderner. Via de groothandel hebben we er uiteindelijk tien gevonden, die, nadat we ze hadden getest, aan al onze eisen bleken te voldoen."

PLAYBOY: *En?*

JAGTMAN: "We hadden een catalogus gemaakt in een oplage van drieduizend exemplaren. Ik dacht dat we daarmee wel een paar jaar voort konden, maar nadat we bij op de televisie bij **Sonja Barend** hadden gezeten, liep het storm. De catalogus was binnen twee maanden uitverkocht."

PLAYBOY: *Maar hoe mooi hij ook was, daar ging het toch niet om?*

JAGTMAN: "Wat het meest gekocht werd, was een zwarte, levensechte pik. Dat heeft de rest van mijn leven bepaald, want daaruit bleek dat vrouwen dus ook geile lustbeluste wezens zijn. Een hele opluchting."

AFKEURING VAN OPZIJ

PLAYBOY: *Werd Mail & Female jullie door de dames uit de beweging in dank afgenomen?*

JAGTMAN: "Nou nee, ze waren er niet dol op. En nog niet. Je zou zeggen dat het zo langzamerhand wel een beetje *mainstream* zou worden, bijvoorbeeld doordat *Opzij* een keer over ons zou schrijven, maar nee hoor! We adverteren altijd in *Opzij*, dus we hebben veel van hun lezers als klant, maar als zij al eens aandacht aan ons hebben besteed, is die afkeurend."

PLAYBOY: *Hoe is dat te verklaren?*

JAGTMAN: "Ze vinden sex niet leuk, plus: als ze erover beginnen, moeten ze het ook over zichzelf hebben en dat durven ze niet aan, denk ik."

PLAYBOY: *Bereiken jullie na tien jaar de gewone vrouw?*

JAGTMAN: "Moeizaam en mondjesmaat. Iedereen doet aan sex, maar het is nog steeds moeilijk om het te accepteren als een belangrijk onderdeel van je leven dat niet alleen aangenaam is, maar waarmee je ook kunt experimenteren. Attributen, aparte kleding en dat soort dingen worden nog lang niet algemeen geaccepteerd, zeker niet door vrouwen. Dat terrein ligt nog helemaal braak."

PLAYBOY: *Maar half Nederland gaat toch in het weekend met zwepen gewapend in latex of leer naar een party?*

JAGTMAN: "Dat zijn *scenes* en mensen uit een *scene* weten de weg wel, die hebben *Mail & Female* niet nodig. Waar het mij om gaat, is een cultuur zichtbaar maken vanuit gewone vrouwen; ik wil dat die vrouwen beseffen dat sex niet zo eenduidig is als wat mannen ervan hebben gemaakt. Als ik zie wat mannen ervan hebben gemaakt, denk ik: dat stelt niets voor. Sex is zo complex, dat kun je gewoon niet aan mannen overlaten."

In de winkel aan de Prinsengracht laat Jagtman zien waar het bij *Mail & Female* om draait. Veel lingerie en kleding van **Paulien Berkelaar** en **Marlies Dekkers**, bustiers, handschoenen, maar ook handboeien, dildo's, tepelklemmen, halsbanden, blinddoeken, zweepjes, maskers en vibrators. Voor een deel dus dezelfde producten als die in een pornowinkel, maar de gedachte aan te rode rosbief in een slagerij dringt zich niet op en zelfs plaatsvervangende schaamte blijft uit. *Mail & Female* blijkt een winkel waar je zelfs als Playboy-redacteur naar binnen durft.

OLALA: DE NEDERLANDSE PLAYGIRL

Bernadette de Wit, lesbisch feministe, was inmiddels ook tot haar eigen verbazing bij de Nederlandse *Playgirl* beland.

DE WIT: "Ja, dat ging ver, maar het interesseerde me, want het was de eerste keer dat er op sexgebied iets voor heterosexuele vrouwen werd ondernomen. Het was een wonderlijke ervaring. Ik was praktiserend lesbisch, maar ik dacht: hetero-vrouwen zullen wel iets hebben met het mannelijk geslachtsorgaan, want dat is toch een belangrijk onderdeel in de vrijage, ik zou me daarvoor interesseren als ik hetero was. Maar als ik bij *Playgirl* iets heb geleerd, is het dat de meeste hetero-vrouwen absoluut niet kicken op de vorm of het formaat van de penis. En als ze er wel op kicken, durven ze het niet te zeggen, want

Vrouwen vonden BEV te artistiek of te pornografisch. Het blad werd na korte tijd opgeheven. Oprichtster Leonie Greefkens bleef (heel even) gedesillusioneerd achter...

dat is niet sociaal wenselijk. Ik vond dat we vrouwelijke fotografen mooie series moesten laten maken van het mannelijk lichaam, torso's, lullen, masturbatie, maar nee hoor: alles moest bedekt met die lullige handdoekjes. Vaseline op de lens, dat was wat de doelgroep van *Playgirl* wilde. Niet één keer is er een brief gekomen van een vrouw die zei dat ze nù weleens een pik wilde zien. We hadden ons daar natuurlijk niets van moeten aantrekken en gewoon onze gang moeten gaan, dan was het nog iets geweest, maar we deden niets, heel duf. En na drie nummers zijn we in het niets verdwenen."

MANNEN ZIJN MAKKELIJKER MET SEX

Merkwaardig genoeg werd de *Playgirl* wel de aanleiding tot het verschijnen van een blad dat heel dicht aanleunde tegen wat De Wit in die dagen voor ogen moet hebben gestaan. Het heette *BEV* en het eerste nummer verscheen in februari 1989. Behalve een mooie serie naakfoto's van kunstenaar **Rob Scholte** en zijn toenmalige geliefde van de hand van **Marlo Broekmans** waren er torso's, lullen en masturbatie. *BEV* werd gemaakt door beeldend kunstenares **Leonie Greefkens**: "Ik zag toevallig een nummer van de *Playgirl* en ik dacht: ***dit is geen blad voor vrouwen!***. Het was zo doorzichtig, zo níet waar en zo dom die mannen met die handdoekjes. Er moest iets nieuws komen, iets wat er anders uitzag, de vrouwen moesten verrast worden en het idee krijgen: *dit is zo anders, dit moeten we ons toeëigenen.* En dus ben ik mijn eigen sexblad voor vrouwen begonnen."

PLAYBOY: *Op wie mikte je?*

GREEFKENS: "Op de al wat oudere vrouw. Jonge meisjes zijn bezig alles zelf te ontdekken, dat is al spannend genoeg, maar als je de kunst eenmaal beheerst, is het leuk om er zo'n blad bij te hebben, dacht ik. Vrouwen vanaf een jaar of dertig wilde ik bereiken en ik ging er dus vanuit dat er een flink publiek was, maar mooi niet dus! Uiteindelijk waren het vooral homosexuele heren die het kochten. Die vonden het hartstikke leuk, maar vrouwen hadden er ernstige problemen mee. Ze vonden het óf te kunstzinnig óf te pornografisch. Er was maar hoogst zelden een vrouw die zei dat ze het wel leuk vond. Alles was eigenlijk verkeerd aan *BEV*, en dat begon al met de titel. Leuke grap hoor, maar je moet het niet doen. En het formaat deugde ook niet. Veel te groot. Een klein blad kun je wegstoppen en dat helpt, want sex heeft toch altijd nog iets stiekems, zeker voor vrouwen. Mannen zijn daar veel makkelijker in, die zijn veel meer gewend om dingen te kopen die puur gericht zijn op sex, er geld aan uit te geven, het zich toe te eigenen. Vrouwen doen dat niet. Vanaf nummer 2 wist ik dat we het niet zouden redden. Het eerste nummer was heel erg goed ontvangen, maar geen vrouw die het kocht, nou ja, een stuk of zevenhonderd. En toen kreeg je ineens de *Chippendales* en zat de hele RAI vol opgewonden vrouwen. Je blad kochten ze niet, maar ineens gaven ze wel veel geld uit om van een afstand naar een paar dansende mannen te kijken. Wonderlijk."

PLAYBOY: *Denk je dat er door BEV iets is veranderd?*

GREEFKENS: "Nauwelijks. En zelf was ik na afloop zo gedesillusioneerd dat ik vrouwen nog een hele tijd heb voorgehouden dat ze er gewoon niet meer aan moesten doen."

PLAYBOY: *Waaraan niet?*

GREEFKENS: "Aan sex. Niet doen. Nooit meer!"

Brengt de gezondheid ernstige schade toe,
k.b. 4.10.1994, Stb.720.

De wereld van Playboy

volgens Hein de Kort

Dirk en Desirée, twee keer bellen

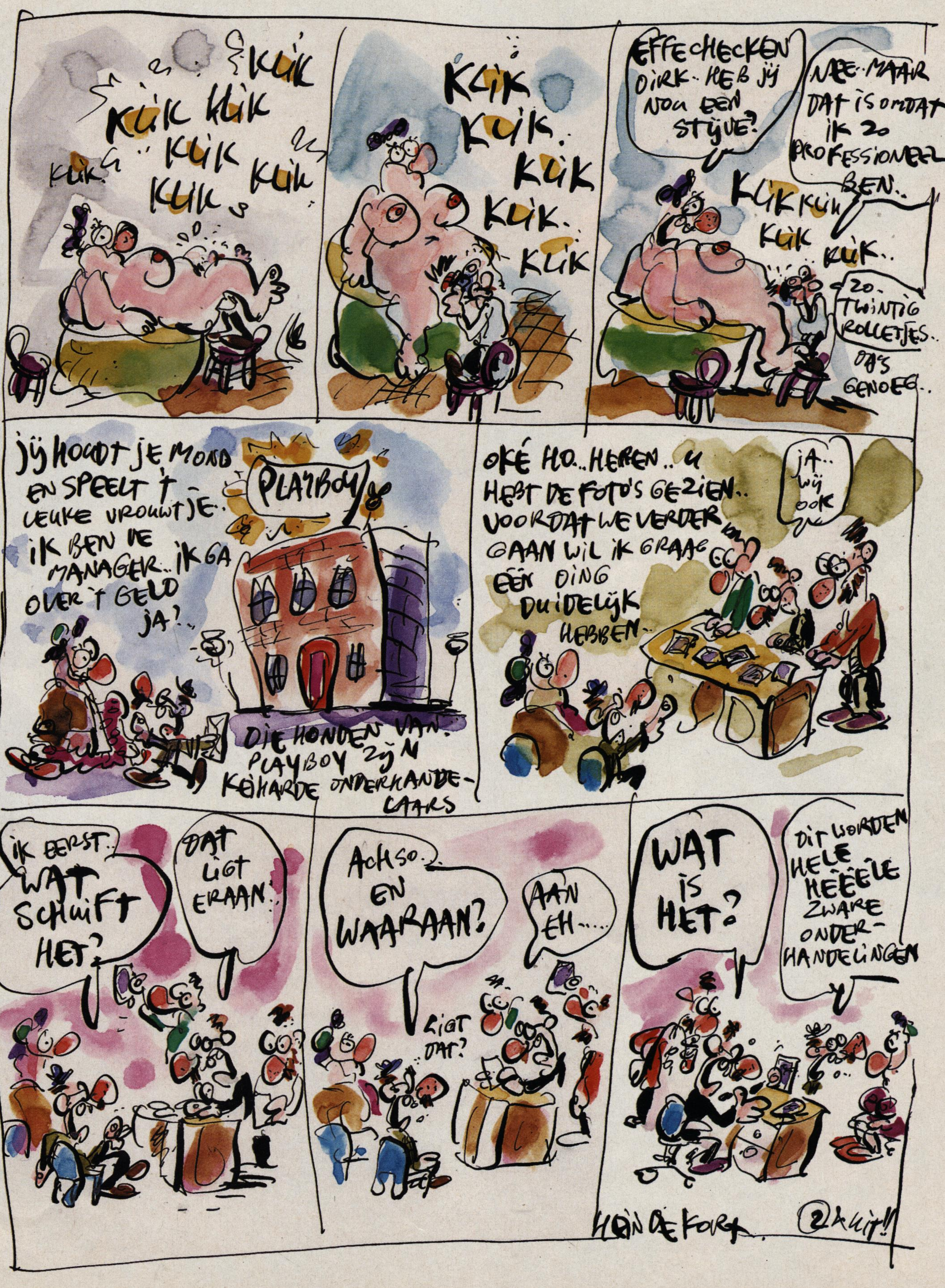

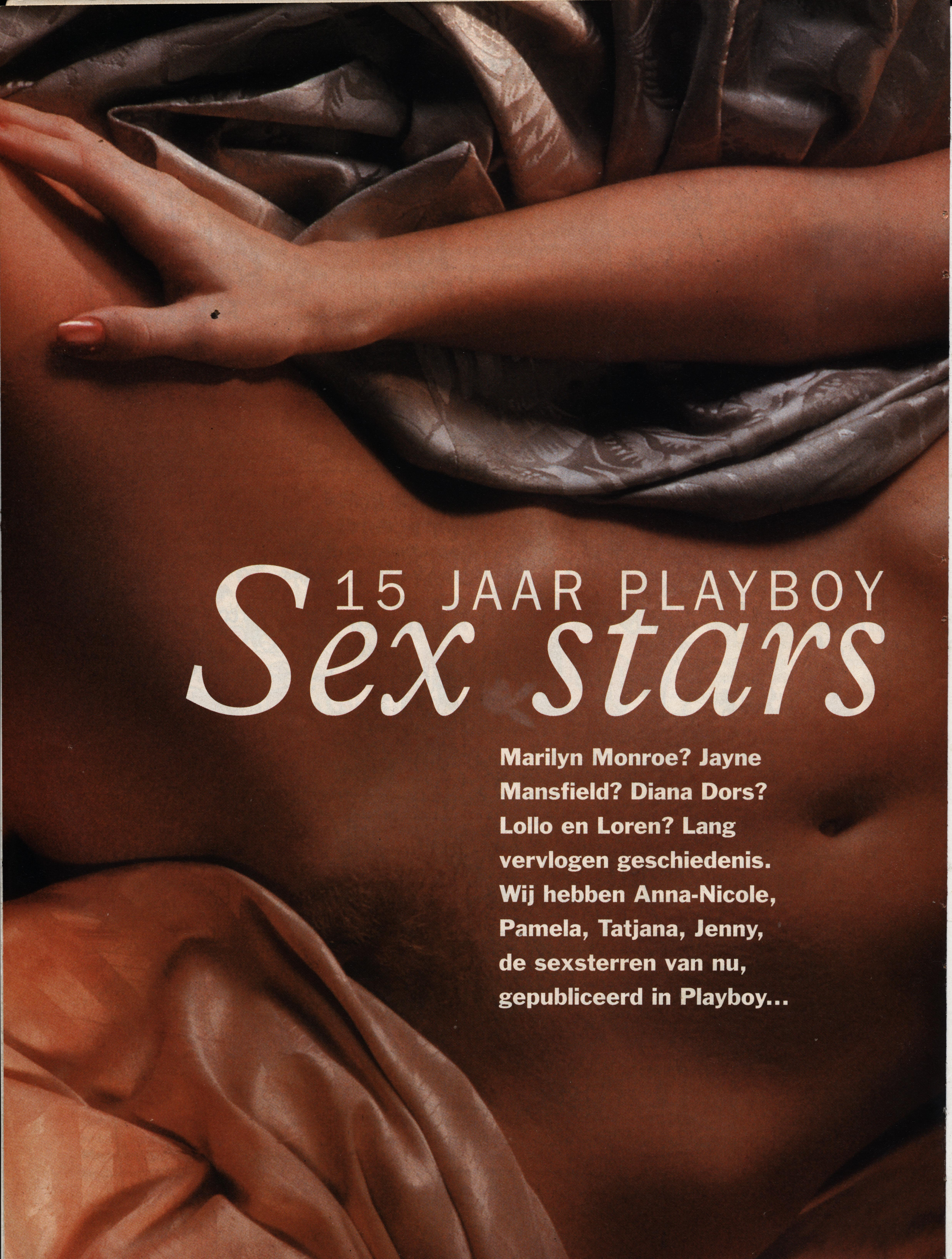

15 JAAR PLAYBOY
Sex stars

Marilyn Monroe? Jayne Mansfield? Diana Dors? Lollo en Loren? Lang vervlogen geschiedenis. Wij hebben Anna-Nicole, Pamela, Tatjana, Jenny, de sexsterren van nu, gepubliceerd in Playboy...

Anna-Nicole Smith

De eerste keer verscheen ze als Playmate, augustus 1992. Ze noemde zich nog gewoon Vicki Smith. Het jaar daarna werd ze, nog steeds als Vicki, Playmate van het Jaar en toen werd zo zoetjesaan de sexbom geboren. "Ik word de Marilyn Monroe van de jaren negentig," voorspelde ze. Het kwam uit. Ze werd wereldwijd *Guess?-girl*. Posters van H&M werden overal van abri's gerukt. Ze speelde in een film met **Paul Newman**, trouwde miljardair **J. Howard Marshall**, werd weduwe, viel in de handen van de schandaalpers, kortom ze was een sexbom. *(Playboy 8/92, 7/93, 4/94 & 6/96)*

FOTO: STEPHEN WAYDA

Madonna

Een ster die de wereld schokte door haar uiterst vrijmoedige, taboeloze optreden en de wereld verrukte met haar muziek. *Like a Virgin* was haar grootste succes. Haar tournees over de aardbol trokken miljoenen. Playboy bracht haar een paar maal, als onbekende (zoals deze foto van **Lee Friedlander**) en als beroemdheid (door **Herb Ritts**).
(Playboy 8/85 & 11/90)

Jenny McCarthy

De aloude Playboy-fotograaf **Pompeo Posar** kreeg Jenny voor het eerst voor de lens, voor een Playmate-serie. Ook met haar ging het vervolgens snel. Jenny is nu presentatrice van een *dating show* op MTV en hard op weg een internationale beroemdheid te worden.
(Playboy 4/94 & 10/95)

Samantha Fox

Iets te sexy en iets te spannend om als zangeres te slagen, zei men. **Samantha** was een pin-up, niets meer, niets minder. Maar ze verkocht toch 17 miljoen platen van haar single *Touch me*. Sam is nu, op haar dertigste weer aan het zingen en nog steeds ziet ze er *incredible* uit.
(Playboy 11/89 & 12/96)

FOTO: POMPEO POSAR

FOTO: BYRON NEWMAN

Tatjana

Niemand in Nederland kan meer aanspraak maken op de eretitel *sexstar* dan **Tatjana**. Zelfs zónder achternaam (**Simic**) kent iedereen de vrolijke zangeres en (*Flodder*-) actrice. Playboy Nederland is trots op haar *elf* optredens. Ze begon in een serietje met motorfietsen en voor het eerst groot in december 1986. De *Flodder*-producenten konden niet om haar heen en als de rondborstige Kees veroverde ze mannelijk Nederland. Met haar CD's en vooral haar optredens in het land maakte ze haar faam als sexbom nummer één. Ook in het buitenland sloegen haar foto's als bommen in.
(Playboy 2/86, 12/86, 3/87, 12/87, 5/88, 11/89, 5/91, 8/92, 11/93, 8/95 & 11/95)

FOTO: ARNY FREYTAG

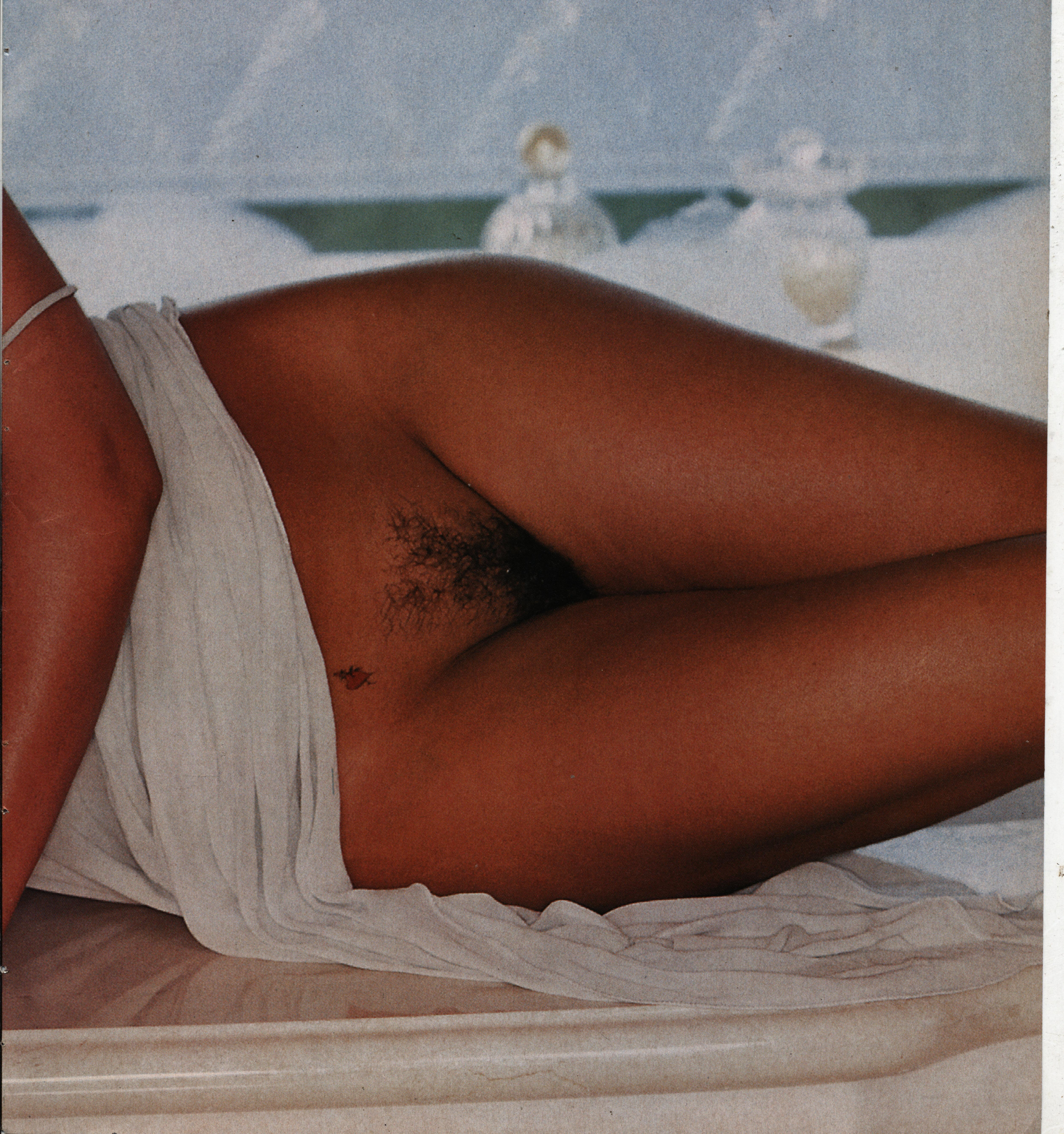

FOTO: STEPHEN WAYDA

De Barbi Twins

In 1989 deinsden voorbijgangers op Sunset Boulevard te Los Angeles achteruit toen de **Barbi Tweeling** hen van een superposter aankeken. Het bleef nog lang onrustig op straat, schreef Playboy. **Sane** en **Sia** wonen nog steeds in Malibu, maar niet meer alleen als buren van de sterren. Ze zijn het nu zélf. *(Playboy 9/91 & 3/93)*

Latoya Jackson

Het stoute meisje van de Jackson-*family*, want **Latoya** poseerde bloot en vertelde allerlei zwarte episodes uit het gezinsleven, haar strenge vader vooral. Ze zag haar fotoserie (door **Stephen Wayda**) als een bevrijding. *(Playboy 3/89 & 11/91)*

Pamela Anderson

Playboy leidt voor sommige meisjes tot een internationale sterstatus. Zie **Pamela Anderson**. Playmate in 1990, actrice in *Home Improvement*, daarna de roodhete *Baywatch*-ster, en weer dáárna het echte sexbomschap, compleet met roddelbladen (heroïneverslaving, lip- en borstvergroting), huwelijk met popster **Tommy Lee**, kindje en scheiding. En dat allemaal nadat een Playboy-scout haar ooit op de tribune van een sportstadion had opgemerkt.
(Playboy 3/90, 8/93, 8/94, 3/95 & 8/95)

FOTO: STEPHEN WAYDA

De wereld van Playboy volgens Peter de Wit

Sigmund: de psyche van de Playmate

'Ideale maten...'

(320 x 400 x 210)

PIET KLERKX
keukenwereld

Alle stijlen van de wereld.

SCHEEPENS 9810036

WAALWIJK, TELEFOON (0416) 33 63 00. AMERSFOORT, TELEFOON (033) 45 70 066. DONDERDAG EN VRIJDAG KOOPAVOND

IN WAALWIJK VINDT U NIET ALLEEN 200 SCHITTERENDE KEUKENS MAAR OOK 200 MINSTENS EVEN MOOIE BADKAMERS!

15 JAAR LATER...

Het leven is verrukkelijk!

Er is nogal wat veranderd sinds dat eerste nummer van Playboy. De GSM is erbij gekomen, net als de PIN-code, Marco Borsato en Sex voor de Buch. Is de kwaliteit van het leven in de afgelopen 15 jaar ook verbeterd? Playboy deed met Team Vier een onderzoek...

Ervaart men ontwikkelingen in relaties en sex als positief of negatief

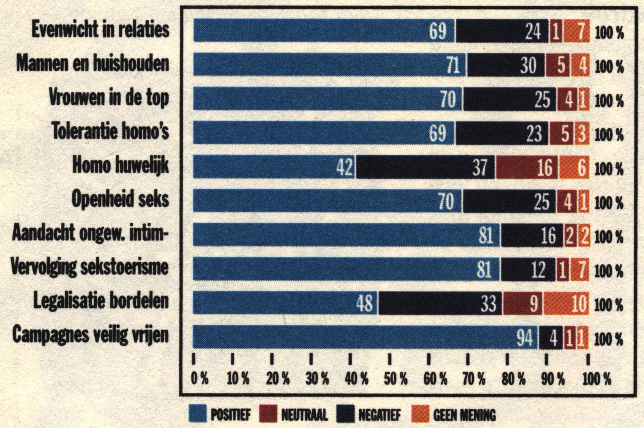

Dennis Bergkamp haalt het niet bij Johan Cruijff en dat programma van Menno Buch zou verboden moeten worden.

Werk en leven: beter, even goed of minder goed ervaren in 1998

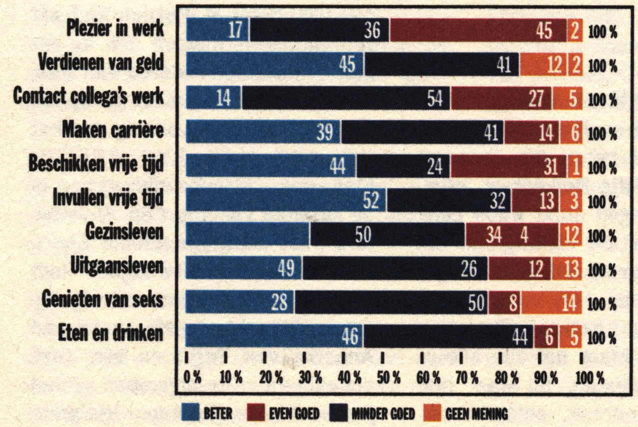

Het leven van nu is veel beter dan 15 jaar geleden. Maar het is in 1998 niet alleen béter, het is ook rijker, vrijer, makkelijker en prettiger dan in 1983. Dat is de uitkomst van een representatieve, landelijke enquête die *Team 4* na-

mens Playboy Nederland onder de Nederlandse bevolking hield. Aan de hand van uitvoerige vragenlijsten, gedetailleerde vergelijkingen van toen en nu en stellingen, waarbij het draaide om de hamvraag *'Is de kwaliteit van het leven in de afgelopen 15 jaar verbeterd of verslechterd?'* antwoordde 65% van de ondervraagden dat het leven van nu in totaal genomen beter is. Met name op het gebied van relaties en sex (gelijkwaardigheid tussen mannen en vrouwen, openheid van sex) en technologie (de magnetron, PIN-pasjes, Internet en computers) is het er de afgelopen 15 jaar een heel stuk op vooruit gegaan. Oké, natuurlijk zijn er ook wat kanttekeningen. Veelgehoorde klachten: het leven nu is veel jachtiger, harder en agressiever. Op straat is het gevaarlijker, de werkdruk is te hoog, de rijken worden steeds rijker, **Dennis Bergkamp** haalt het niet bij **Johan Cruijff** en dat programma van **Menno Buch** zou verboden moeten worden. Maar 1998 inruilen voor 1983? Nee, dat nooit meer.

RELATIES & SEX
Vrijer en gelijkwaardiger

Op het gebied van relaties en sex is er veel op vooruit gegaan, vindt de Nederlander. Heel veel zelfs. Neem het feit dat steeds meer mannen ervoor kiezen om *parttime* het huishouden op zich te nemen. Maar liefst 71% vindt dit een positieve ontwikkeling en dat zal feministen ongetwijfeld als muziek in de oren klinken. Of neem de huidige openheid over sex in het algemeen (70% vindt dit positief). Een ondervraagde verwoordt het zo: "Meer openheid over sex is alleen maar goed; het verbetert de relaties tussen mannen en vrouwen". Ook opvallend is dat de grotere tolerantie ten opzichte van homosexuele relaties door gemiddeld 69% als positief wordt ervaren (significant is echter dat 78% van de vrouwen dit vindt en 'slechts'

▷

TEKST: WILLEM BAARS & ELLEN LITZ, ILLUSTRATIES MARIET NUMAN

Politiek: 1983 versus 1998

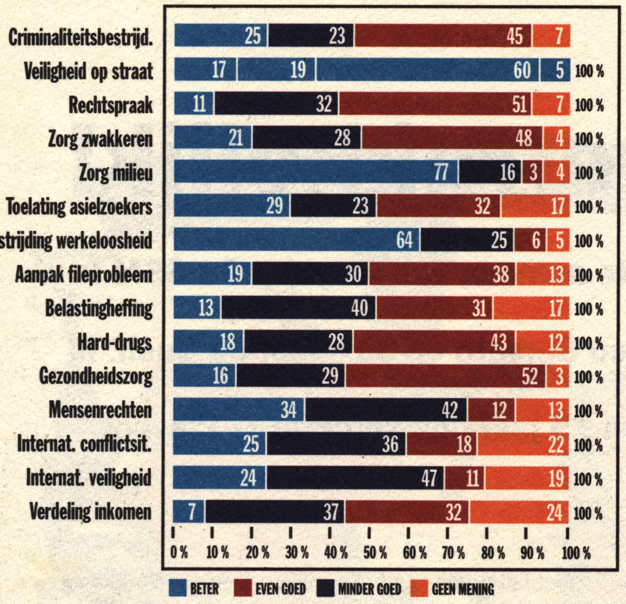

"De huidige politiek faalt in het bestrijden van criminaliteit en de fileproblemen. Men kan de veiligheid niet waarborgen, en Justitie is één grote zooi."

Ervaart men ontwikkelingen in meer bloot op tv als positief of negatief

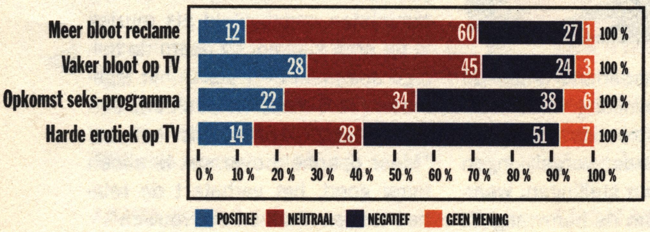

Sport: 1983 versus 1998

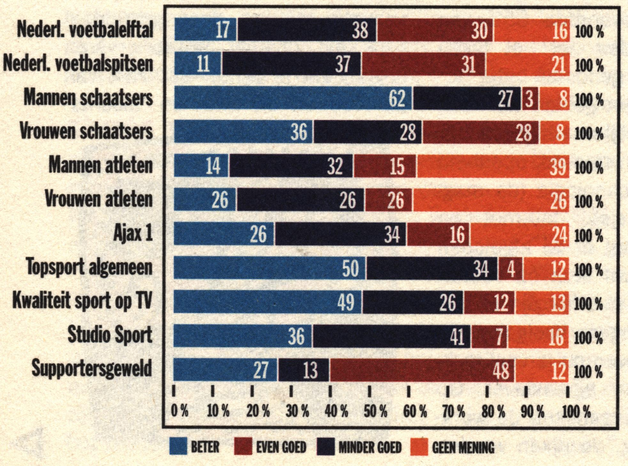

60% van de mannen).
Ook de instelling van het homohuwelijk kan de goedkeuring van de meeste Nederlanders wel wegdragen. Zo is 42% voor en staat 37% er onverschillig tegenover (opvallend is het grote verschil tussen mannen en vrouwen: 27% mannen vindt de instelling van het homohuwelijk positief tegenover maar liefst 56% van de vrouwen).
Ook als positief wordt ervaren dat steeds meer vrouwen topfuncties in het bedrijfsleven gaan bekleden (70%), al hebben sommige mannelijke ondervraagden er nog steeds moeite mee onder een vrouw te werken (behalve in bed waarschijnlijk).

WERK & LEVEN
Meer geld, meer stress, meer werkdruk

Over het algemeen vindt een grote meerderheid dat het leven in financieel opzicht aantrekkelijker en luxer is geworden. Bovendien heeft men meer vrije tijd (lekker, zegt 44%). Maar of het leven nu ook écht beter is, dát is de vraag nog maar. Zo zou je de uitkomsten uit onze vragen die betrekking hebben op werk en leven kunnen samenvatten. Opmerkingen: *'De nadruk ligt nu alleen nog maar op presteren', 'stress is beroepsziekte nummer één', 'in de maatschappij is geen plaats meer voor twijfelaars, mensen zijn egocentrischer geworden'.*
Een paar opvallende feiten: men heeft nu minder plezier in het werk dan in 1983 en het contact met collega's is minder goed. En het gezins-, uitgaans- en sexleven is in 15 jaar tijd niet verbeterd (*Twee keer in de week sex, door agressie durf je in een café niet eens meer op iemands tenen te staan.*).

POLITIEK
Criminaliteit en veiligheid

Joop den Uyl en **Hans Wiegel** deden het veel beter dan **Jacques Wallage** en **Frits Bolkestein. Wim Kok** daarentegen drukt **Ruud Lubbers** ver naar de achtergrond en ook **Tony Blair** en **Bill Clinton** zijn populairder dan hun voorgangers van vijftien jaar geleden (**Thatcher** en **Reagan**). Maar dat zijn alleen maar de personen. Bij waar het werkelijk om draait, politieke beslissingen, ligt alles duidelijk anders: "De huidige politiek faalt in het bestrijden van criminaliteit en de fileproblemen. Men kan de veiligheid niet waarborgen, en Justitie is één grote zooi." Een opmerking van een ondervraagde die erin hakt, maar tegelijkertijd wel aardig verwoordt hoe de zaken er in 1998 volgens onze ondervraagden voor staan. Zo zijn de zorg voor criminaliteitsbestrijding (zegt 45%) en veiligheid op straat (zegt 60%) minder goed geworden dan vijftien jaar geleden. Er is minder zorg voor zieken, zwakkeren en gehandicapten in onze samenleving (zegt 48%), de gezondheidszorg is er niet bepaald beter op geworden (stelt 51%) en het terugdringen van het hard drugsgebruik schiet ook niet echt op (43%). Tip van een ondervraagde: 'Misschien moeten we weer terug naar de Tien Geboden'.

SPORT
Voetballers zijn grote zeuren

Als we moeten afgaan op de mening van onze ondervraagden, dan kan Oranje het volgende maand wel schudden. Zo vindt men het huidige Oranje absoluut niet beter dan vijftien jaar geleden: 30% vindt het team zelfs slechter. En onze huidige spitsen komen er al niet veel beter af. **Patrick Kluivert** valt met een magere 3% in het niets bij sterspits **Marco van Basten** (86%) en Johan Cruijff speelt Dennis Bergkamp volledig van het veld.
Maar ook wat goed nieuws: zo is de kwaliteit van sport op TV verbeterd (met dank aan *Studio Sport*, hoewel één ondervraagde vindt dat het aanzien van het programma is gedaald met de komst van **Annette van Trigt**) en zijn onze schaatsers in de afgelopen vijftien jaar veel beter geworden. Het grote

manco is het toenemende supportersgeweld en de bestrijding ervan.

BLOOT
Wég met al dat bloot!

Nederland lijkt bloot-moe en verzadigd (letterlijk en figuurlijk). Al die *harde* erotiek op TV (met dat éne programma als absoluut dieptepunt) en ook nog op tijden dat veel kinderen wakker zijn, men is het meer dan zat (gemiddeld 51% vindt de toename van harde erotiek op TV negatief): 'Je zou er frigide of impotent van worden'. Die uitspraak zal wel van een vrouw zijn, want opvallend (of misschien wel juist niet)

is dat mannen de toename van harde erotiek op TV duidelijk minder storend vinden dan vrouwen: 79% van de vrouwen ervaart het als negatief en 'slechts' 33% van de mannen vindt het negatief.
Opvallend is ook dat meer bloot op TV en in reclames over het algemeen (35% van de vrouwen tegenover 12% van de mannen) als negatief wordt ervaren ('Het schijnt allemaal maar te moeten'). Eén ondervraagde vraagt zich af waar het met de wereld heen gaat: 'Straks loopt iedereen bloot...'

TECHNOLOGIE & WETENSCHAP
Leve de GSM!

Op genetische manipulatie na worden de technologische en wetenschappelijke ontwikkelingen van de afgelopen 15 jaar toegejuicht: de CD-speler, Internet, PIN-pas, de magnetron, de GSM (zelfs die, ja), allemaal verbeteringen ten opzichte van vroeger. Verbeteringen omdat het het leven makkelijker maakt en men hierdoor meer tijd overhoudt voor leuke en nuttige dingen, zoals bijvoorbeeld 'midden in de tram telefoneren'.

KUNST & MEDIA
Oude rotten deden het beter

De huidige popmuziek is slechter dan 15 jaar geleden (behalve **Marco Borsato**), Nederlandse schrijvers van nu zijn net zo goed als die van 1983 en over beeldende kunstenaars hebben we geen mening. De actualiteiten-, sport-, kinder- en erotische programma's zijn er op vooruit gegaan, over soaps heeft Nederland geen uitgesproken mening. En erg opvallend: de kwaliteit van TV is met de komst van commerciële omroepen verbeterd (vindt 39%). Oude rotten als **Roger Moore**, **Fred Emmer**, **Al Pacino**, **Mies Bouwman** en **Van Kooten & De Bie** scoren daarentegen weer beter dan hun huidige equivalenten (**Brosnan**, **Philip Freriks**, **Brad Pitt**, **Linda de Mol** en **Jiskefet**).

ECONOMIE & FINANCIËN
Toegenomen welvaart

Niet alle veranderingen op financieel en economisch gebied zijn gunstig. Weliswaar ervaart 58% de financiële ruimte om inkopen te doen beter, maar de betaalbaarheid van koopwoningen is veel

minder goed dan in 1983 ('De huidige maatschappij is gebaseerd op tweeverdieners', 'Mensen worden steeds vaker slaven van hun hypotheek'). Ook de zekerheid op een goed pensioen is minder gewor-

Technologie en wetenschap en het leiden tot een beter, even goed of minder goed leven in 1988

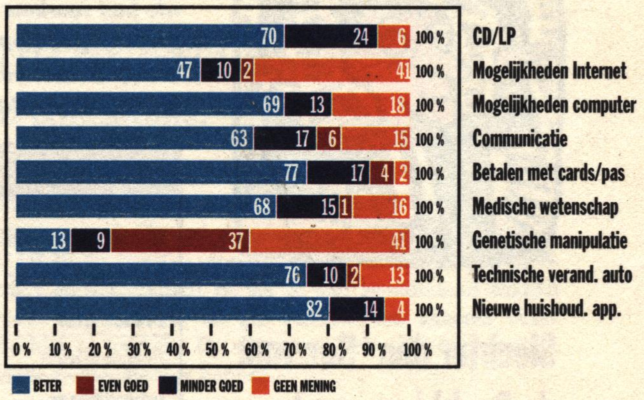

Economie: 1983 versus 1998

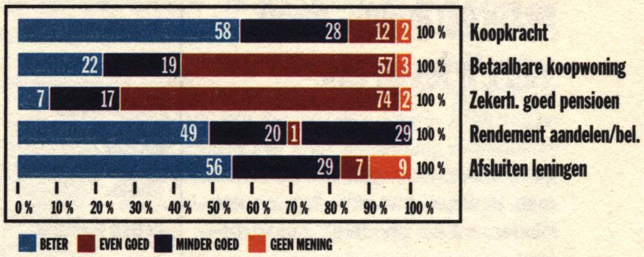

Opvallend is dat mannen de toename van harde erotiek op TV duidelijk minder storend vinden dan vrouwen

Kunst en media: 1983 versus 1998

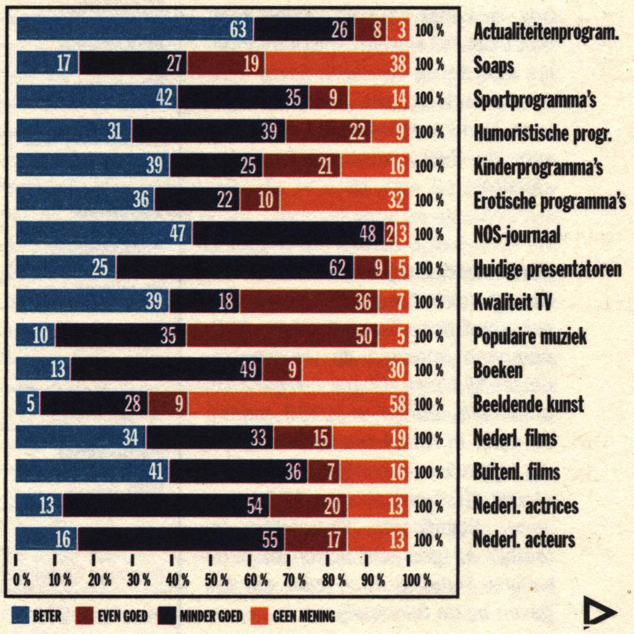

Slechter dan 'Sex voor de Buch' kan een tv - sexprogramma nooit van z'n leven zijn

den, maar het gemak waarmee men leningen kan afsluiten en het rendement op aandelen zijn verbeterd.

BLOOT IN PLAYBOY
Mooi bloot is niet lelijk

De vraagstelling was hier iets anders: *Vindt u het bloot in Playboy in vergelijking met dat op TV beter of slechter?* Gelukkig mogen we blijven, want maar liefst 53% vindt ons bloot kwalitatief beter en mooier, en 1% vindt het kwalitatief minder. Dachten we dat we ons op de borst konden kloppen met uitspraken als *'Bloot in Playboy is kunst in vergelijking met bloot op TV'* worden we onmiddellijk weer terug op aarde gezet met de opmerking dat je *'het altijd wint van programma's als Sex voor de Buch, want dat kan niet slechter'*.

Verantwoording

De steekproef werd schriftelijk afgenomen door Team 4 onder 300 personen: mannen en vrouwen in de leeftijd van 33 tot en met 45 (minimale leeftijd in 1983 moest 18 zijn). In totaal zijn er 216 volledig ingevulde vragenlijsten teruggestuurd (107 mannen en 109 vrouwen). Significante verschillen in leeftijd en geslacht waren er nauwelijks (behalve daar waar aangegeven bij de tekstblokjes).

DE WINNAARS

Aan de hand van namen van bekende mensen konden de ondervraagden duidelijk aangeven wie hun voorkeur had: de persoon van nu of zijn/haar equivalent van 15 jaar geleden. In de percentage-kolommen vinden we onder de eerste kolom het percentage dat de persoon uit '83 prefereert en onder de tweede kolom het percentage dat zijn voorkeur voor de persoon uit '98 uitspreekt.

	1983	1998	1983	1998	geen mening
Sportprogramma	Pisa	Barend & Van Dorp	35%	43%	21%
Sportpresentator	Theo Koomen	Mart Smeets	40%	51%	9%
Presentator	Willem Ruis	Rolf Wouters	67%	24%	9%
Presentatrice	Mies Bouwman	Linda de Mol	48%	41%	11%
Interviewers	Sonja Barend	Remy ter Elzen	72%	10%	18%
Consumenten progr.	De Ombudsman	Breekijzer	44%	43%	13%
Soaps	Dynasty	The Bold & The Beautiful	47%	18%	35%
TV-Producenten	Jos van der Valk	Joop van den Ende	10%	74%	17%
Nieuwslezer	Fred Emmer	Philip Freriks	54%	40%	6%
Humor	Van Kooten & De Bie	Jiskefet	57%	24%	19%
Humor	Freek de Jonge	Paul de Leeuw	39%	51%	10%
Britse komiek	John Cleese	Mr Bean	38%	49%	12%
Zanger	André Hazes	Marco Borsato	11%	82%	7%
Zanger	Hans de Booy	Gordon	63%	27%	10%
Meisjesband	Dolly Dots	Spice Girls	42%	37%	22%
Meisjesband	Centerfold	Linda, Roos & Jessica	53%	21%	26%
Jongensband	Doe Maar	Guus Meeuwis & Vagant	54%	38%	8%
Operettezanger	Marco Bakker	Helmut Lotti	37%	45%	18%
Popmuziek	Simple Minds	Oasis	61%	12%	27%
Popmuziek	Rolling Stones	Rolling Stones	48%	19%	33%
James Bond	Roger Moore	Pierce Brosnan	73%	18%	9%
Film	ET	Jurassic Park	37%	37%	25%
Filmactrice	Kathleen Turner	Pamela Anderson	53%	26%	20%
Filmactrice	Kim Basinger	Kate Winslet	68%	6%	26%
Filmacteur	Al Pacino	Brad Pitt	55%	24%	21%
Porno-ster	Linda Lovelace	Jenna Jameson	17%	17%	67%
Voetballer	Gerald Vanenburg	Jari Litmanen	16%	61%	23%
Voetballer	Johan Cruijff	Dennis Bergkamp	81%	8%	11%
Voetbalspits	Marco van Basten	Patrick Kluivert	86%	3%	11%
Tennisser	Michiel Schapers	Richard Krajicek	3%	90%	7%
Autocoureur	Jan Lammers	Jos Verstappen	34%	53%	13%
Wielrenner	Joop Zoetemelk	Jeroen Blijlevens	82%	5%	13%
Schaatser	Hein Vergeer	Rintje Ritsma	15%	78%	7%
PvdA-leider	Joop den Uyl	Jacques Wallage	77%	13%	10%
VVD-leider	Hans Wiegel	Frits Bolkestein	66%	25%	9%
Premier	Ruud Lubbers	Wim Kok	28%	65%	7%
Premier Engeland	Margareth Thatcher	Tony Blair	18%	73%	10%
President USA	Ronald Reagan	Bill Clinton	7%	84%	9%

De Toyota Landcruiser 90 vanaf f 81.990,-.

Als beste belegging op de lange termijn moet beslist de Toyota LandCruiser 90 gezien worden. Absoluut heerser van de weg. Of deze er nu ligt of niet. Hellingshoeken van 41 graden. Waterdieptes van 70 cm. De LandCruiser 90 met V6 benzinemotor of Turbo Diesel zit nergens mee. Dus ook niet met die Franse landweggetjes, dat drassige jachtterrein of met het trekken van een fors jacht. Qua veiligheid, prestaties en comfort is er geen tweede. Of het nu op een rotsige berghelling is of op het asfalt van Wall Street, geen terreinwagen rijdt zo indrukwekkend als de LandCruiser.

DE KOERSVASTE LANDCRUISER 90.
TOYOTA GAAT VERDER.

Leaseprijs vanaf f 1.729,- per maand op basis van full operational lease, 60 maanden en 20.000 km per jaar, excl. BTW en brandstof. Gecalculeerd met 50% no-claim. Prijs incl. BTW, excl. kosten rijklaar maken en verwijderingsbijdrage. Ook uitvoeringen op grijs kenteken zijn verkrijgbaar v.a. f 54.885,- excl. BTW. Wijzigingen voorbehouden. Distributeur: Louwman & Parqui B.V. Meer informatie: **bel gratis 0800 - 0369** of kies www.toyota.nl.

LOUWMAN&PARQUI

Brengt de gezondheid ernstige sc

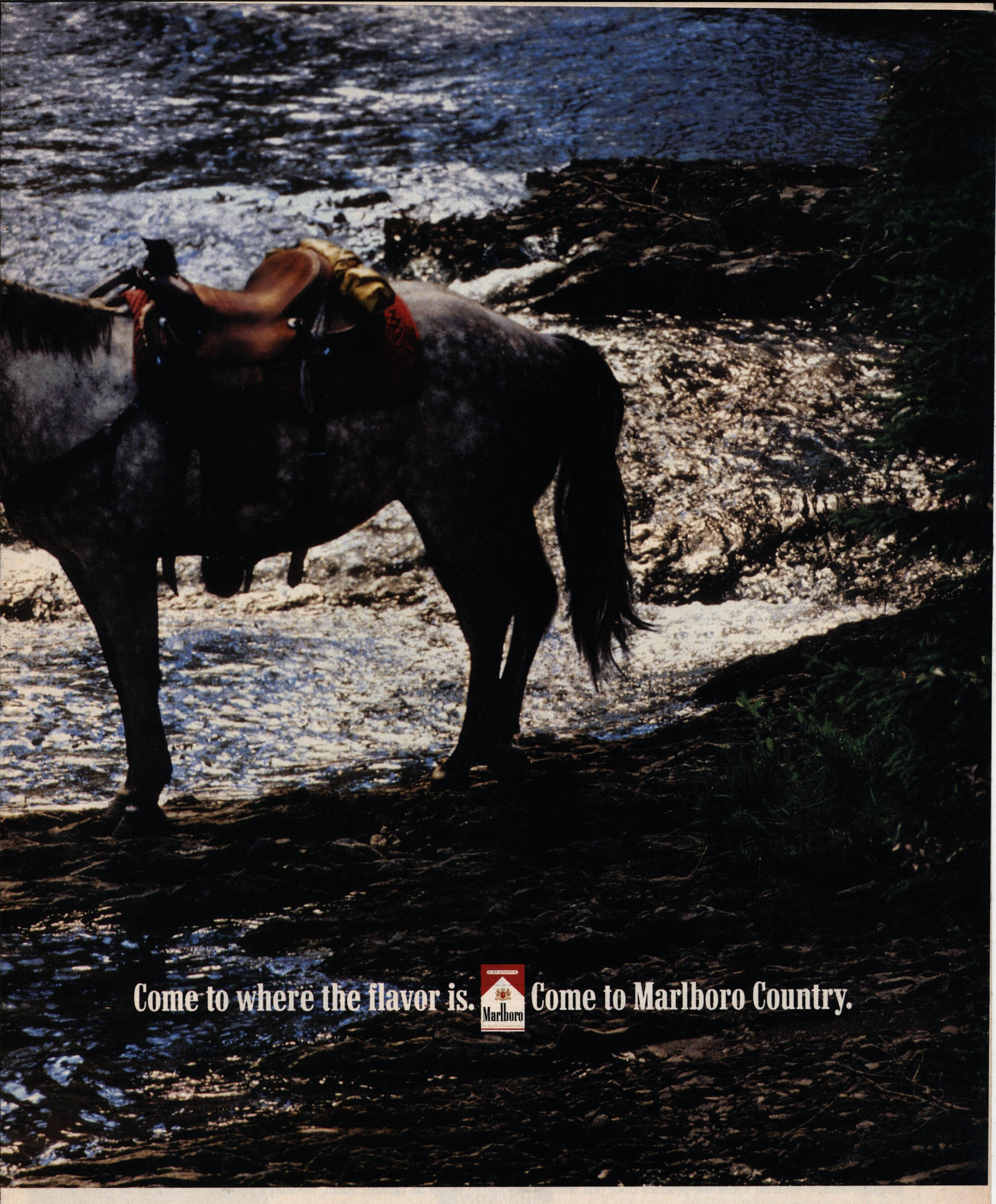

hade toe, k.b. 4.10.1994, Stb. 720.

De hypotheek

Een echte man heeft geen geldzorgen. Zelfs niet over de aankoop van een huis.

Geldzorgen over woonlasten had ik nooit. Het studentenhuis waar ik ooit woonde, had kamers met een huur die pasten bij het budget uit die tijd. Je begon in de *sluis*. Een kamer van één matras breed en een maandelijkse huur van 75 gulden. Je eindigde in de *huisoudste kamer*, waarvoor je maar liefst 195 gulden per maand diende neer te leggen.

Toen ik ging werken en op mezelf wonen, verveelvoudigde de huur. Een vriend verklaarde me voor gek dat ik huurde. ”Huren is geld weggooien,” zo riep hij uit. ”Weet je wat jíj moet doen? Jij moet een huis kopen! Zeker nu je nog jong bent!”

”Ja, maar ik heb geen cent te makken,” riep ik uit. ”Dat is het juist,” antwoordde mijn vriend. ”Door een huis te kopen, bouw je een eigen vermogen op.” Hier snapte ik niets van. Door een huis te kopen, bouwde je juist een schuld op, zo had ik altijd begrepen.

Ook de bank vertelde mij dat ik een huis moest kopen. ”Meneer,” zo zei de bankbediende (hij noemde zich overigens mijn account-manager), ”met uw inkomen is het kopen van een huis zó fiscaal aantrekkelijk, dat u er niet omheen kan.” ”Of ik er omheen kan, maak ik zelf wel uit,” dacht ik nog even, maar de bankbediende pakte gelijk door: ”Wij gaan een op uw behoeften toegesneden financieel plan opstellen. Aan uw hypotheek koppelen wij fiscaal vriendelijk sparen in een levensverzekering, waardoor u straks optimaal een vermogen opbouwt.” Sparen, levensverzekering? Ik was even de weg kwijt. Ik wilde gewoon geld lenen om een huis te kopen. ”Kijk,” zo legde de goede man mij uit. Bij een hypotheek zijn tegenwoordig vele varianten. De meest eenvoudige en nogal ouderwetse hypotheekvormen zijn de lineaire hypotheek en de annuïteiten-hypotheek. Bij de één los je af in vaste termijnen en betaal je rente over het nog uitstaande bedrag. Bij de ander betaal je elke maand hetzelfde totaalbedrag aan aflossing en rente. Bij beide vormen is uiteraard, zoals bij alle hypotheken, de rente aftrekbaar.”

”Wat wij u adviseren, is een modernere hypotheek. Een spaarhypotheek of een beleggingshypotheek. Bij de spaarhypotheek worden uw aflossingen gebruikt om te sparen in een levensverzekering. Over dertig jaar lost u met het gespaarde bedrag in één keer uw hypotheek af. Aantrekkelijk aan deze spaarvorm is dat u de te betalen rente mag aftrekken en het spaarbedrag met de gespaarde rente onbelast is. Hetzelfde principe gaat op voor een beleggingshypotheek. Verschil is dat uw premies door ons worden belegd. Ietsje riskanter dus.”

Ik keek de bankbediende wat glazig aan. Langzaam werd het mij duidelijk. Ik zou dertig jaar aan hem en het huis vastzitten. Terugdenkend vond ik het ook een wat raar gesprek. Voor mij leken eigenlijk maar twee dingen belangrijk bij het kopen van een huis: was het een leuk huis en betaalde ik er een goede prijs voor? Met name dat laatste had ik gemist in zijn betoog. Als ik straks het huis weer zonder verlies verkocht, dan bespaarde ik toch veel meer geld, dan door al die ingewikkelde constructies?

Ik besloot het hele koophuisverhaal te laten rusten, tot ik 's nachts een keer wakker schrok. Koophuis, hypotheek, aandelen, de puzzelstukjes leken in elkaar te vallen. ”Wat de bank kan, dat kan ik ook,” concludeerde ik.

De volgende dag trok ik mijn mooiste pak aan en stapte opgewekt naar de bank. ”Ik wil graag de hoogste hypotheek die u mij kunt bieden,” riep ik bij binnenkomst. De oogjes van de bankbediende glommen. ”En bovendien niet ingewikkeld, en zeker geen verplichtingen wat betreft aflossingen,” voegde ik er aan toe. De oogjes glommen al wat minder.

Het was *in no time* geregeld. Met mijn inkomen bleek ik een bedrag te kunnen lenen dat mijn stoutste dromen overtrof. Vervolgens ging ik naar mijn huisbaas. Hij wilde mijn huurappartement wel aan mij verkopen, voordat het volledig uitgewoond was. Zijn prijs was nog niet de helft van het bedrag dat ik geleend had. Van het overige kocht ik aandelen en besloot er voorlopig niet naar om te kijken. Ik moet zeggen: de maandelijkse woonlasten waren door deze actie eigenlijk nauwelijks gewijzigd.

Vijf jaar later maakte ik de balans op. De aandelen waren gigantisch gestegen. ”Tijd om te handelen,” dacht ik. Opgewekt liep ik voor de tweede keer in vijf jaar naar de bank. De bankbediende, inmiddels al wat grijzer geworden, zat weer vol verwachting achter zijn tafeltje.

”Wat kunnen wij voor u betekenen?” vroeg de man verwachtingsvol. ”Een tweede hypotheek, een levensverzekering?”

”Nee, dank u,” antwoordde ik. ”Zou u zo vriendelijk willen zijn om mijn aandelen te verkopen en met de opbrengst daarvan mijn hypotheek af te lossen? Het moet inmiddels meer dan toereikend zijn.” Zo gezegd, zo gedaan. Fluitend wandelde ik die middag terug naar mijn eigen huis. Maandelijkse hypotheeklasten waren vanaf toen verleden tijd.

Laatst kreeg ik de energierekening. 195 gulden per maand zag ik op de factuur staan. *Nothing's changed.* Glimlachend vulde ik de acceptgiro in. Immers, een echte man heeft geen geldzorgen.

ILLUSTRATIE: ILLUSTRATIE KOLLEKTIEF

VOGUE
Le parfum
de la mode
NIEUW
VOGUE
HOMME
Le plaisir
de la mode
GREEN SPRING
EAU DE TOILETTE
DEODORANT

PLAYMATE prikkels

Het mooiste moment vond halverwege de bruisende avond plaats toen Tanja de Moet (de Playmate van augustus 1995) stijlvol haar overhemd losknoopte en de statige functionaris, die haar een officieel Moët & Chandon-sommelierschort plus -jack aanreikte, een verwarrende blik op haar in kant verwende boezem toonde. Een licht frivool moment in de Napoleontische elegantie van het *Trianon*, waar het champagnehuis zijn gasten in stijl pleegt te verwelkomen.

Vraag: WAT KRIJG JE ALS JE 13 PLAYMATES TWEE dagen bij elkaar zet? **Antwoord:** Het mooiste en meest opwindende gezelschap ter wereld, dat spreekt voor zich. Maar vooral ook een paar onwaarschijnlijk gezellige dagen. Vijftien jaar Playboy, vijftien jaar Playboy-hoofdredacteurschap van **Jan Heemskerk** en vijftien jaar Playmates. Dat moest in gepaste stijl worden gevierd. En hoe kon dat beter dan door af te reizen naar de *caves* en het wijngoed van **Moët & Chandon** in het plaatsje Epernay nabij Reims? Want dezelfde klasse die Playboy nu precies vijftien jaar neerzet, straalt Moët & Chandon al 255 jaar uit.

In Epernay vloeiden de Bruts, de Rosés en de Dom Pérignons (de Cuvée Prestige van Moët & Chandon) even rijkelijk als de anekdotes en mooie herinneringen aan een gouden Playboy-tijd. Geen Playmate - van **Ellen Soeters** tot aan **Petra Reijner** (binnenkort op de middenpagina's) - die haar rol als *centerfold* niet zo nog een keer zou willen overdoen. Wat betreft hun schoonheid, die eeuwig en onvergankelijk lijkt te zijn, klonk dat als een uitstekende gedachte.

"Eens een Playmate, altijd een Playmate," zei Ellen Soeters, die het hart van ons allereerste nummer sierde en het hart van onze eerste lezers stal.

In de kille kelder van Moët moet de temperatuur zijn opgelopen toen het glas werd geheven op 15 jaar Playboy. Onderste rij v.r.n.l.: Mirjam van Breeschooten, Jan Heemskerk, Jolanda Dekkers, Karin van Breeschoten en Saskia Linssen. Tweede rij v.r.n.l.: Ellen Soeters, Susanne Koyen en Brigitte Zeegers. Daarboven: Daphne Bolt en Linda van der Pluijm. Daarboven: Petra Reijner en Tanja de Moet. Helemaal bovenaan: Chantal Aarts en Angelique Dijkhuizen.

▶

TEKST: WILLEM BAARS • FOTOGRAFIE: GOVERT DE ROOS E.A.

Natuurlijk kreeg de Playboy- en Playmate-delegatie de meest waardevolle kelders ter wereld (met een totale ganglengte van 28 kilometer) en de abdij van **Dom Pérignon** - de monnik die champagnewijn zo'n drie eeuwen geleden perfectioneerde - te zien. Daar, in de kelders van Moët & Chandon waar 96 miljoen zalige champagne-flessen onder de meest ideale omstandigheden tot volle gisting, rijpheid én op optimale smaak komen, werd door fotograaf **Govert de Roos** ook de Playmate-groepsfoto met als middelpunt onze scheidende hoofdredacteur Jan Heemskerk gemaakt (wat een droombaan heeft die man toch!). Heemskerk werd die avond tot zijn eigen verrassing nóg een keer in het zonnetje gezet. Dat gebeurde een paar uur later, tijdens het exquise diner dat onze Moët & Chandon gastvrouw **Ghislaine Simon** en gastheer **Robin Widdows** onze Playmates presenteerden en vlak nadat **Tanja de Moet** ter ere van haar prikkelende achternaam in de Moët & Chandon-orde werd verheven: door Heemskerks *Playboy Golf Academy*-golfvrienden die speciaal voor hem en zonder zijn medeweten een champagne-coupe pleegden en er in Reims een fikse Janboel van maakten. Voor de Playmates was het een onvergetelijke avond vol hoogtepunten, voor Jan Heemskerk werd de ultieme droom werkelijkheid: een weekend op reis met 13 van de mooiste vrouwen ter wereld. Jan, bedankt en we zullen je missen!
(Met dank aan Hans van den Doel)

Vijftien jaar Playmates

'Eens een Playmate, altijd een Playmate.' Tijdens het weekendje Moët & Chandon in Reims bleek maar weer eens dat er veel waarheid in dit oude Amerikaanse gezegde steekt. Want niet alleen in figuurlijke zin (alle Playmates koesteren hun verkiezing tot Playmate en hebben een hechte band met elkaar), maar ook in een 'andere' figuurlijke zin: het verstrijken der jaren lijkt op Playmates geen invloed te hebben.

Neem **Ellen Soeters**. Zij was de Playmate die de eerste Nederlandse Playboy in mei 1983 sierde. 41 is ze nu (in dit geval is het niet oneerbiedig om leeftijden te vermelden; ze lijken door ongeloofwaardigheid toch fictief) en nog even mooi als 15 jaar geleden. Excuses: mooier & rijper. Momenteel heeft ze haar eigen promotieteam in Eindhoven, *Ellen Promotions*, en nog steeds wordt ze meer dan regelmatig aangesproken op haar Playboy-fotoserie van 15 jaar geleden.

Daphne Bolt (Playmate in maart 1984 en daarna schitterde ze nog twee keer in andere producties) woont momenteel in Oss waar ze als gastvrouw tijdens openingen en beurzen werkt. "Ik zou niets liever dan nóg een keer voor Playboy poseren. Het was het mooiste dat me ooit is overkomen. Misschien over drie jaar nog eens samen met mijn dochter, als ze 18 wordt..?"

De Vlaamse **Chantal Aarts** is nauwelijks veranderd in de 12 jaar die sinds november 1986 zijn verstreken. Nog even mooi, nog even lief en nog even bescheiden. Ze is 34 jaar en heeft inmiddels drie kinderen. "Ik doe dus niets meer." Noem dat maar niets.

Susanne Koyen-Vermeeren is een echte *health-freak*. Ze was Playmate in juni '86 en werd in dat jaar gekozen tot *Playmate van het Jaar*. Nog steeds is ze erg met haar lichaam bezig, want momenteel runt ze (34) een sportschool/sauna in Breda. Haar mooiste herinnering? "Teveel om op te noemen: mijn verkiezing tot *Playmate van het Jaar*, de fotoserie die in Amerika is gemaakt en alle Playboy-feesten die ik in de loop der jaren heb meegemaakt."

Toen **Karin & Mirjam van Breeschooten**, de tweeling uit Maassluis, in juni '88 samen in Playboy verschenen, sprak heel Nederland erover. Een paar maanden later ook heel Amerika, want Karin en Mirjam waren de eerste Nederlandse Playmates die ook in Playboy USA verschenen. Mirjam (27) is nu bedrijfleidster bij *Beach Club Royal* in Hoek van Holland, terwijl Karin inmiddels getrouwd is en thuis de opvoeding van haar dochtertje verzorgt. Karin én Mirjam: "Amerika was te gek, Playboy is te gek. We willen wéér!"

Jolanda Dekkers was Playmate in maart 1988. Ze is 33 jaar, moeder van twee kinderen en in Vleuten heeft ze haar eigen baby/kinderkledingwinkel. "Het leukste? Nú zeg ik dit weekend. Maar het allerleukste vind ik het als ik nog steeds herkend word als Playmate. En dat gebeurt heel vaak. Weet je wat gek is? Als je ooit Playmate bent geweest, lijk je overal met veel meer respect te worden ontvangen." Helemaal niet gek, Jolanda.

Saskia Linssen is 28. In augustus 1990 was 'la Linssen' Playmate en een paar maanden later was ze dat in Amerika. Ze is een veelgevraagd model (voor modebladen, een vrij veilig-campagne en veel vrouwenbladen). "Ik reis waanzinnig veel en heb voor honderden tijdschriften geposeerd, maar mijn Playboy-series en wat ik in Amerika met Playboy heb meegemaakt, blijven het allermooiste wat ik ooit heb gedaan."

Angelique Dijkhuizen (nu 27 jaar) was onze Kerstmiss 1992. Ze is nu levensmiddelentechnologe in Sassenheim. Eén dezer dagen verschijnt een door haar persoonlijk bedachte en gemarketeerde reep op de markt: *Yippie*. Dat wordt een knaller, net zoals Angelique zelf nog steeds is.

Linksboven: De Playmates in de luxe VIP-bus, op weg naar Reims. Rechts: Tanja de Moet, in Moët-schort, met PR-manager Robin Widdows. Linksonder: Chantal Aarts, Saskia Linssen en Daphne Bolt. Rechtsonder: Mirjam van Breeschooten met Playboy's art-director Piet van Oss.

Tanja de Moet is 29 jaar en 'mammie van een zoontje'. In augustus 1995 was ze onze Playmate. "Daar denk ik nog heel vaak aan terug. Het was heerlijk om zo in de watten te worden gelegd. Erg goed voor je zelfvertrouwen en zelfbeeld."

Birke Zeegers kennen we nog van december 1996. Zij richt zich nu helemaal op haar zangcarrière: over twee weken verschijnt haar nieuwe single: *Don't promise me the world.*

Linda van der Pluym siert de middenpagina's in dít nummer en **Petra Reijner** is onze *promiss* van over een paar maanden. Als Playboy over 15 jaar 30 jaar bestaat, zullen we van hen horen hoe zij op hun Playmate-tijd terugkijken. Maar we kunnen nu al een beetje naar de uitkomst daarvan raden...

VERVOLG VAN PAGINA 54

Besniz. Ik ben nog nooit iemand tegengekomen die iets van mij nodig heeft, behalve juffrouw Besniz.
Ze durft het alleen nog niet te zeggen. Wat ze wel zegt is dit: *'Muziek gaat boven alles'*. Daarom moet ik mijn oefeningen altijd op muziek doen. Ze is heel ernstig, maar ze heeft ook veel geleden. Er zijn ook mensen die veel geleden hebben en die niet ernstig zijn. Het is dus niet te zeggen hoe het komt dat sommige mensen zo ernstig zijn als juffrouw Besniz. Ik moet haar Jaqueline noemen.
Als ik heel erg mijn best doe, kan ik 12 kilometer per uur gaan, maar dat houd ik niet lang vol. De gewone dokter zei dat het binnen twee jaar helemaal afgelopen zou zijn met lopen, daarom hebben ze me naar een natuurgenezer gestuurd, want die gaf me nog wel een kansje.
Mijn geslacht is zo gespikkeld als een ei van een zeldzaam vogelsoort. Het grootste gedeelte van mijn lijf is gespikkeld van alle medicijnen en injecties die ik al die jaren heb gekregen. Daarom geeft de homeopaat me alleen nog maar tabletten waarin zestig tomaten zitten verwerkt.
Als het medicijnenkastje niet op slot zat, zou ik er heengaan en alles in een keer opeten.
Mijn voeten zijn niet gespikkeld.
Tante Ellen zegt dat het leven een voorbereiding is op de dood. Dat belooft niet veel goeds.
Mijn moeder heeft een relatie met een Libanees. Hij draagt twee armbanden en een ketting en schijnt heel rijk te zijn. Het is een sexuele relatie en niet meer dan dat. Ze heeft heel veel gemist al die jaren en nu wil ze alles inhalen. *'Ik heb mijn leven geofferd aan mijn gezin,'* zegt ze, *'en dit is mijn laatste kans om het sap uit de vrucht te persen'*.
Ik word niet oud. Als ik zo oud ben als mijn moeder nu is, ben ik waarschijnlijk al tien jaar dood.
De wereldberoemde chirurg zei dat er nog nooit iemand onder zijn handen was gestorven. Hij zei: *'Ik heb heel wat mensen die al halverwege waren teruggehaald.'* En toen keek hij naar zijn handen, en wij keken ook allemaal naar zijn handen. Er was niets aan die handen te zien.
Als ik halverwege ben, wil ik niet meer worden teruggehaald. Ik ben al vier keer gereanimeerd en ik weet nu wel hoe dat gaat.
Het is 31 december 1997, half acht 's avonds.
Ik ga Oud & Nieuw vieren bij Jaqueline Besniz. Ik ben eerder weggelopen, maar toen had ik geen doel. Misschien heeft juffrouw Besniz ook een haar op haar tepel.
Ik wil haar bedelven met liefde, ik heb nog nooit liefde gegeven, daarom heb ik zoveel in voorraad.
Ze kwijlt nooit, maar ze lacht ook bijna nooit.
Ik wil naar het oerwoud waar dieren zijn die sneller gaan dan auto's.
Juffrouw Besniz rookt alleen 's avonds. Ze draagt geen make-up en heeft grote pantoffels waarin koeien te herkennen zijn. Daarop loopt ze als ze alleen is. Ze gaat samen met haar dochter in bad en dan worden haar haren door haar dochter gewassen en dan is ze gelukkig.
Juffrouw Besniz vertelt mij veel.
Ik hoop dat ze op me gaat zitten en mijn gespikkelde geslacht in haar handen neemt en het dan gebruikt om haar voeten mee te kietelen, zodat ze eindelijk in lachen zal uitbarsten.
Ik kan in anderhalf uur bij juffrouw Besniz zijn. Ik doe handschoenen aan. Het is koud buiten, maar ik heb heel veel mutsen die nog over zijn van de fabriek van mijn vader.
Ik hoop ook dat juffrouw Besniz een navel heeft waar ik heel lang naar mag kijken en waartegen ik mijn oor mag aandrukken, want ik houd van de geluiden die uit de buiken van mensen komen.
Mijn tanden zijn scherp. Ik heb van alles doormidden gebeten om te kijken hoe scherp mijn tanden zijn.
Ik wil juffrouw Besniz een afscheidsbrief schrijven die net zo mooi zal zijn als de afscheidsbrief van mijn moeder.
Ze belde me in de middag. *'Heb je mijn brief gekregen?'* vroeg mijn moeder.
'Oh Karl,' zei ze, *'vergeet het, vergeet het, ik leef, ik leef'*. En toen begon ze heel hard te huilen en daarna kreeg ik de dokter aan de telefoon die zei dat haar toestand stabiel was. Maar dat ik haar niet mocht zien.
Ze kreeg medicijnen waar ze vrolijk van werd, maar die medicijnen waren zo scherp dat haar maagwand zowat is geperforeerd. De homeopaat zegt dat dat ervan komt als je medicijnen slikt die niet door natuurgenezers zijn voorgeschreven. Hoe mijn maagwand er uitziet wil ik niet weten. In sommige plaatsen in India worden de doden op een hoge toren gelegd en dan eten de vogels alles op. Er blijft niets liggen.
Ik zou liever door vogels willen worden opgegeten dan door wormen en andere insekten waarvan ik de naam niet ken.
Ik heb gevraagd of ik na mijn dood op een hoge toren gelegd kon worden. Mijn moeder zei dat dat niet ging, en mijn broer die advertenties verkoopt legde uit dat er wetten zijn die het uitdrukkelijk verbieden doden op hoge torens te leggen, en dat als we het toch zouden doen we heel veel boete zouden moeten betalen.
Ik heb me erbij neergelegd dat ik niet op een hoge toren word gelegd en dat ik ook niet door vogels zal worden opgegeten. Als je verbrandt, word je door niemand opgegeten.
Mijn broer heeft verteld dat er voedselsproblemen zijn, daarom vind ik dat niemand moet worden verbrand. Als de beesten veel eten worden ze heel dik, en hoe dikker de beesten, hoe meer vlees eraan zit voor de mensen.
Ik heb juffrouw Besniz gevraagd door welk beest zij zou willen worden opgegeten, maar toen legde ze haar hand op mijn mond.
Het liefst zou ik door een koninklijk beest als de zwarte panter willen worden verscheurd. Het liefst door tien zwarte panters die om mijn vlees vechten. Om mijn vlees is nog nooit gevochten. Het moet heerlijk zijn als er om je vlees gevochten wordt.
Ik wil dat juffrouw Besniz om mijn vlees gaat vechten.
Daarom ga ik Oud & Nieuw met haar vieren. Omdat ze mijn liefje is.
Mijn broers en mijn zus hebben lang vergaderd over mijn moeder. Ze willen per se dat mijn moeder op een natuurlijke manier aan haar eind komt. Mij maakt het niet zoveel uit hoe ze aan haar eind komt als ze nog maar even wacht.
Tante Ellen zit in het bestuur van de begraafplaats en ze heeft de mooiste plaatsjes voor ons gereserveerd, omdat we zoveel voor haar hebben gedaan toen ze het moeilijk had.
We krijgen een familiegraf, alleen mijn vader mag er niet meer in.
Waarschijnlijk ben ik de eerste die in het familiegraf komt te liggen. De homeopaat weet dat nog zo net niet. *'Misschien loopt je zus wel onder een auto,'* zegt hij, *'het leven zit vol verrassingen'*.
We krijgen een marmeren steen die vier meter hoog is, want mijn moeder wil dat ze ons al van verre kunnen zien.
Ik zou het liefst willen dat juffrouw Besniz ook in het familiegraf komt te liggen. Toen ik haar dat voorstelde, zei ze dat het fout was er dergelijke fantasieën op na te houden en dat ik mij op het leven moest richten.
Als ik naar haar toe ga, richt ik mij op het leven.
Ik houd erg van Arabische muziek. Daar dans ik op, als niemand mij ziet. *Habibi, habibi, habibi.*
Er waren doktoren die hadden voorspeld dat ik al dood zou zijn op mijn achttiende. Maar die hebben het dus helemaal mis gehad en dat heeft mijn moeder ze ook laten weten.

Life in luxury

De abrikooskleurige muren van *Grand Hotel Villa Castagnola* liggen verscholen achter de bougainville. Het 5-sterrenhotel met uitzicht op het meer is een sieraad voor de stad Lugano. Luxe, daar zijn we voor gekomen. In het hotel staan namelijk 40 Cadillac Sevilles, de Amerikaanse tegenstrever van een Jaguar, dikke Mercedes, BMW of Lexus. 4.99 meter lang is 'ie, gespoten in metallic groen en voorzien van een Maserati-achtige achterkant: de Cadillac Seville STS. Een ingetogen auto, die in niets de deinende benzineslurper is die je bij een Amerikaan verwacht. Met een druk op de afstandsbediening openen de kluisdeuren van de Seville zich. We nestelen ons in het leder achter het deels houten stuur. Tien sensorgestuurde luchtkussens in de voorstoelen ondersteunen de lijven van chauffeur en passagier. Hup, de sleutel in het contact en de V8 is aan! Draait 'ie nou of draait 'ie niet? Omdat hij zo geluidloos zijn werk doet, is het aggregaat beveiligd tegen dubbelstarten. Op het dashboard gloeit een complete digitale snelweg op. Achter de vertrouwde wijzers met meters zit dezelfde informatie, maar dan op *liquid crystal.* Verder staan er zoveel mededelingen (keuze uit 5 talen) in ons blikveld, dat we het idee hebben dat deze Cadillac gevoed wordt door zijn eigen satelliet. De automaat op D en we gaan richting Italiaanse grens. Het geluid van Celine Dion klinkt door 8 speakers van de vaste Bose 4.0-installatie met een vermogen van 375 Watt.
In Osogna proberen we op een testbaan het tractiecontrolesysteem van Cadillac *StabiliTrak.* "Luister," zegt de instructeur. "Het is heel makkelijk; je rijdt met 70 tussen de pilonnen door en je hengelt stevig aan het stuur." De kegeltjes schieten voorbij, veel te hard draaien we de bocht in. De 1800 kg zware wagen breekt uit op het natte asfalt. Op het dashboard flitst de boodschap *StabiliTrak connected* aan. Gehoorzaam remmen de doorslaande wielen af en als vanzelf vervolgt de *Caddy* weer het deugdzame pad. De luxe van de Cadillac maakt ons lui. We besluiten op zijn Amerikaans de *highway* van Bellinzona naar Lugano te rijden. Als de bolide langs de besneeuwde Alpentoppen glijdt, blijkt hij ongemerkt 160 km/u te doen. De *cruise-control* zit er niet voor niets. Het is even zoeken in het knoppenwoud, maar dan zakken we af naar een in de VS nog net aanvaarde snelheid. Een Escort met bestickerde spoilers en loeiende tweetonige hoorn haalt ons met veel vertoon in. De bestuurder geniet zichtbaar. Terwijl onze *air-conditioning* zachtjes ruist, genieten wij ook. Het went, *life in luxury.*
Ab van Joolen

Caddy go home!

Langs de Amerikaanse *highways* zijn wegenwachten dun gezaaid. Stel je voor dat de radiateur van de Cadillac het begeeft en het koelwater wegloopt, dan nog brengt de V8 je met 80 km/u naar de dichtstbijzijnde garage. Het motormanagement draait een noodprogramma waarbij beurtelings door de cilinders brandstof en koellucht wordt gepompt.

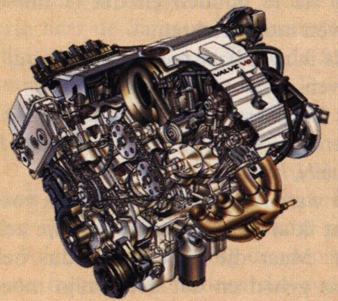

15 jaar Playboy

De verschillen met 1983

1983:
Cadillac Eldorado (2-drs coupé) ƒ 91.113,-
Cadillac Seville (4-drs sedan) ƒ 113.828,-
(diesel) ƒ 115.569,-
Liter benzine: ƒ 1,80
Liter diesel: ƒ 1,20
Liter LPG: ƒ 0,75
Wegenbelasting Eldorado: ƒ 1318,- p.j.
Wegenbelasting Seville: ƒ 1419,- p.j.
Maximumsnelheid snelweg: 100 km/u.

1998:
Cadillac Seville (4 -drs sedan) SLS ƒ 139.900,-
De Cadillac Seville (4-drs sedan) STS ƒ 163.200,-
Liter benzine: ƒ 2,20
Liter diesel: ƒ 1,50
Liter LPG: ƒ 0,70
Wegenbelastng Seville: ƒ 1900,- per jaar
Maximumsnelheid snelweg: 120 km/u

Cadillac maakt 2 personen gelukkig met een **geheel verzorgd weekend in Château St. Gerlach te Houthem.** Het gehele weekend staat een gloednieuwe **Cadillac Seville STS** tot je beschikking. Zin in? **Bel snel: 0909-5022022. Cadeaucode: 19**

15 PLAYBOY CADEAUCODE: 19 BEL & WIN! ZIE PAG. 5

Nikos' lichaams-sculpturen

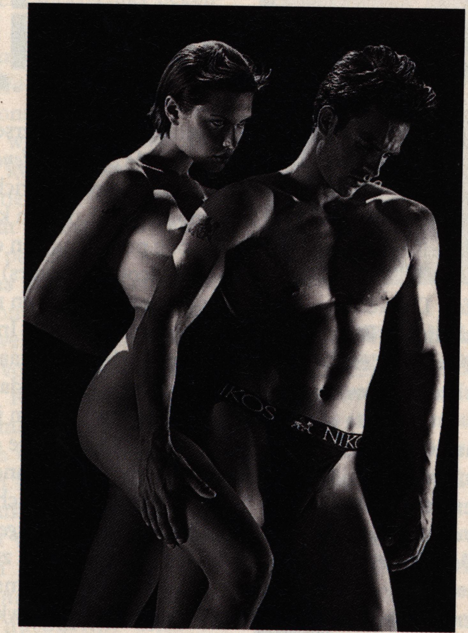

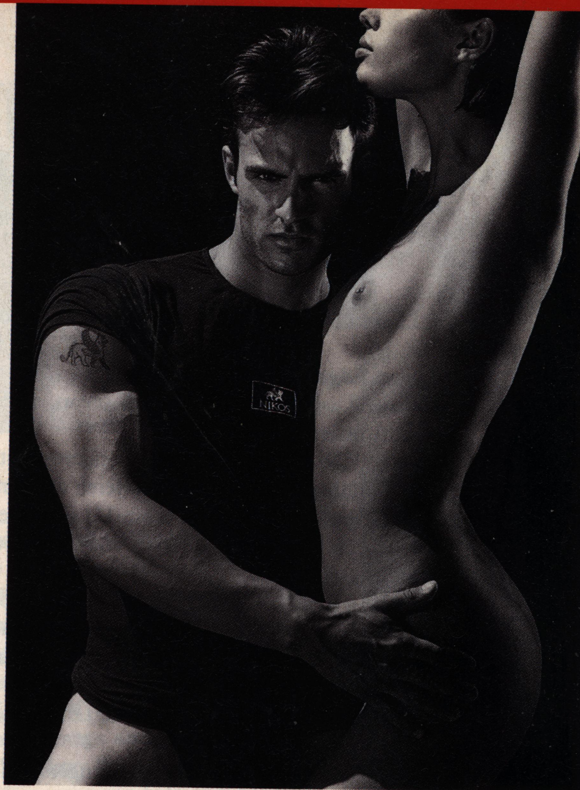

DE GRIEKSE MODE-ONTWERPER **NIKOS Apostolopoulos** is befaamd om zijn nerveus gesneden *underwear*. Niet vreemd, want Nikos vereërd het lichaam en ziet het mannelijke én het vrouwelijke lichaam als de mooiste beeldhouwwerken die er bestaan. De designer noemde zijn dames- en herengeur daarom **Sculpture**, en de daarbij behorende verzorgingslijn **L'Art du Corps**. "Wij Grieken," vertelt Nikos aan Playboy, "hebben mensen altijd al tot Goden gemaakt. Kijk alleen al naar alle Griekse beelden..." Om zijn lichamelijke obsessie tot uitdrukking te brengen, gaf hij de wereldberoemde fotograaf **Greg Gorman** de opdracht een serie zinnenprikkelende foto's te schieten. Als ode aan het lichaam... *Info Nikos-underwear: Ni Fallor Trading, tel. 0032-9-2223951.* ***(JPJ)***

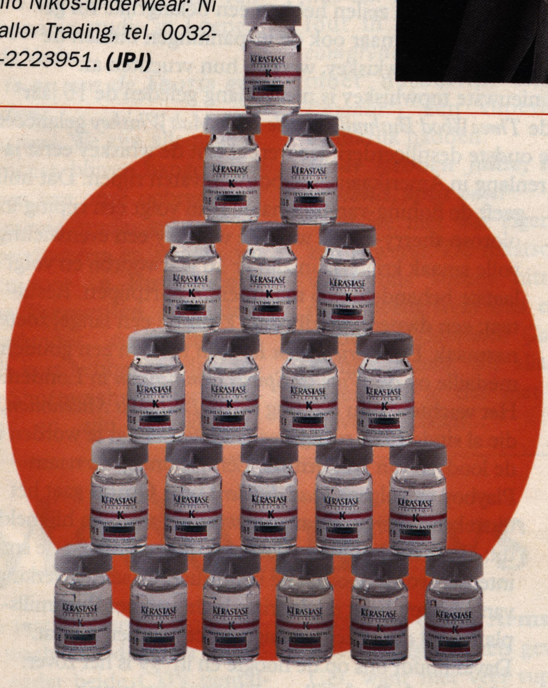

Mannenprobleempje

ECHTE MANNEN HEBBEN GEEN ZORGEN. *NOT!* WANT DE SNEL OPRUKkende haargrens is nog altijd een groot probleem bij veel mannen. Afgezien van een haartransplantatie à la **Dick Advocaat** zijn er geen afdoende middeltjes om de haren weer *en masse* te laten groeien. Wat wél schijnt te werken, is een haarverlies-remmend middel, en **Kérastase**, de haarspecialist uit Frankrijk, heeft op dat gebied een topproduct uitgevonden. De *Kérastase Intervention Antichute Aminexil* is bijna een volledig laboratorium, met een 42-tal flesjes (*ƒ* 199,95), die samen een kuur vormen om haaruitval tegen te gaan. Dagelijks één potje in je haar masseren, uitspoelen en dat zes weken volhouden. Twee kuren per jaar wordt aanbevolen, in lente én herfst. Redacteur **Wim Schouten** (eerste kalingsverschijnselen ingetreden) is bezig met z'n eerste kuur en we wachten met spanning af of zijn haarinplant binnenkort naar beneden zakt... *Kérastase, tel. 0172-446391.* ***(JPJ)***

Pas de deux

Voor jou...

EEN JAAR GELEDEN BRACHT **GUCCI** DE SPANNENDE geur **Gucci Envy**. Deze maand debuteert de mannelijke tegenhanger, **Gucci Envy For Men**, en het is één van de mooiste geuren van dit moment. *'Een eau de toilette die schrééuwt om sex'* zegt de persmap. Niets aan gelogen, alleen hebben we daar het meisje voor nodig, dus...

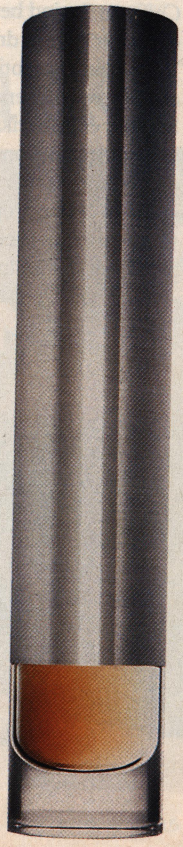

... & voor haar:

...maken we het plaatje compleet en verrassen haar met de langverwachte, nieuwe damesgeur van **Calvin Klein**: **Contradiction**. Fris en tóch broeierig en sensueel. We zijn erg benieuwd naar de herenvariant op *Contradiction*. Als deze twee geuren vermengd met elkaar niet iets heel heets opleveren... ***(JPJ)***

Sharon

Drinken leren anders dan wij?

Jill

NEEM EEN IERSE BAR EN EEN Nederlandse kroeg. Wat zie je dan aan verschillen? Ik vroeg het aan **Sharon Edge**, die in 1997 als de ambassadrice voor Ierse whiskey in ons land werkte, en aan **Jill McCarron**, die nu datzelfde baantje vanuit Amsterdam heeft.

Sharon: "De drinkgewoonten zijn ongeveer hetzelfde. De Nederlanders kunnen stevig drinken. De Ieren drinken wat sneller. Dat komt doordat de bars bij ons al om 11 uur sluiten. Nederlanders hebben geen haast met drinken. En onze *pub* speelt een grotere rol in het sociale leven."

Jill: "Ieren socialiseren meer. Je komt een bar binnen waar je niemand kent en als je weggaat, ken je iedereen. In Nederland blijven de klanten meer bij hun eigen groepje. In Ierland denken ze minder aan hun imago. Ze gaan naar de bar om een leuke avond te hebben en dus drinken ze en zingen ze. De mensen hier in Nederland zijn wat stijver."

Sharon: "Nederlanders zijn prima zangers, maar er zijn meer goeie bands in Ierland."

Jill: "In Ierland heb je geen excuus nodig om te zingen en hier doen mensen het niet zo gauw. Dat vind ik wel jammer.

Sharon was en Jill is het geheime wapen van *Irish Distillers* om de fameuze zachte Ierse whiskey wat meer bekendheid en populariteit te bezorgen.

Sharon: "Ze vinden Ierse whiskey lekker, maar de meesten weten niet goed het verschil met *Scotch* of *Bourbon*. Dat wij driemaal destilleren, of dat wij de gemoute gerst niet boven een turfvuur drogen, maar in een grote oven, waardoor je niet die turfsmaak krijgt."

Jill: "Iedereen kent **Jameson** vanwege de *Irish Coffee* en ik vind het belangrijk dat ze de whiskey ook puur (leren) drinken."

Via allerlei promotie-activiteiten, zoals *nosings & tastings*, vergelijkende tests van het Ierse sap met Schotse en Amerikaanse concurrentie, hebben de roodharige Sharon en de blondharige Jill op hun charmante manier bijgedragen aan de sterke opkomst van hun product op de Nederlandse markt. Jill meldt trots dat er nu meer dan 40 Ierse bars in ons land zijn, waarvan 12 in Amsterdam. Ze heeft zelfs een top 10 opgesteld, gebaseerd op omzet en klantenkring.

De Ieren, die de overheersende positie van de Schotse *blends* voortdurend aanvallen, richten zich voornamelijk op een kwalitatief hoog publiek tussen de 25 en 45 jaar (veel Scotch-drinkers) en ook op vrouwen, die weleens wat anders willen en misschien ooit op de wat scherpere Schotten zijn afgeknapt. In hun streven slagen ze daar aardig in, niet alleen in dit land, maar vooral ook wereldwijd. Onlangs is het niet geringe feit gevierd dat Jameson tot de *1 million cases club* was toegetreden, d.w.z. in één jaar meer dan een miljoen vaten van 9 liter verkocht en daarmee de snelste stijger in deze sector was. De populariteit van Ierland als vakantieland, de activiteiten van het bedrijf in de toeristische sfeer (bijvoorbeeld met het bezienswaardige *Jameson Heritage Centre* bij Cork) en sponsorschappen bij sporten als golf en zeilen hebben een belangrijke rol gepeeld in de bloei, maar ook de inspanningen binnen de eigen business, de wkiskey, werpen hun vruchten af.

Als nieuwste topwhiskey is niet zo lang geleden de 16 jaar oude *Three Wood Bushmills Single Irish Malt Whiskey* gelanceerd. De oudste destilleerderij ter wereld laat de whiskey eerst jarenlang in Amerikaanse ex-bourbonvaten rijpen. Dat hout geeft de honing-vanille smaak. Dan volgt een rijping in oloroso sherry-vaten, waar de whiskey een evenwichtige, volle smaak krijgt. Dan zijn er 16 jaar voorbij en volgt de laatste behandeling: 6 maanden in portpijpen. Resultaat: een diepere, roodbruine kleur en een lange, zoete nasmaak. Deze *driehouten Ier* won meteen een gouden medaille op de *Wine & Spirits Competition* in Londen. Het wachten is nu dus nog op de *Bushmills Millennium*, die al sinds 1975 rustig steeds lekkerder ligt te worden in de loodsen van **Bushmills**. Eén vat draagt de naam Playboy en volgens *head distiller* **Dave Quinn** gaat het uitstekend. Hij heeft onlangs weer geproefd en hij meldde dit: "Elke maand, stap voor stap, merken we dat de smaak intenser wordt doordat de voortdurende samenwerking van whiskey, hout en de frisse lucht van het Bushmills-platteland dat geheimzinnige proces binnen uw vat." David houdt ons op de hoogte en in '99 is het zover: 25 jaar oude Bushmills, ook binnen úw bereik.

Jan Heemskerk

30 Jack Daniels metal tins cadeau!

BIJ DE VERJAARDAG VAN PLAYBOY, zo typisch Amerikaans, hoort een Amerikaans geschenk. *How about* de fraaie metalen doos met **Jack Daniels Tennessee Whiskey**? Amerikaanser kan niet! Dertig van deze *double metal tins* (t.w.v. ƒ 60,-) stelt de importeur ter beschikking voor de eerste 30 Playboy-lezers die zich melden. Jack Daniel begon in 1866 (17 jaar oud) met zijn succesverhaal, toen hij op basis van rogge, mout en bronwater uit Cave Spring bij Lynchburg (Tennessee), zijn destilleerderij stichtte. Het meest bijzondere aan het productieproces van Jack Daniels is dat de gedestilleerde whiskey door een 3,5 meter hoge kolom van houtskool heensijpelt voor het rijpen in de eikenhouten vaten begint. Dat geeft deze whiskey een zeer zacht karakter. In 1906 verpakte Jack zijn kostelijke flessen ter vermijding van breuk in een *travellin' tin*. Die doos wordt al een tiental jaren in steeds nieuwe versie nagemaakt. Hij ziet er prachtig uit, en de inhoud, twee mooie glazen en een kloeke fles *Old No.7*, spreekt voor zichzelf. **Stuur een briefkaart naar Playboy, postbus 1, 2000 MA Haarlem, o.v.v. Cadeaucode 20, of bel: 0909-5022022. Cadeau-code: 20**

15 PLAYBOY
CADEAUCODE: 20
BEL & WIN! ZIE PAG. 5

De noorder-zon achterna.

De BMW R1200 C. Onweerstaanbaar om naar te kijken. Onweerstaanbaar om op te rijden.

BMW Nederland bv, Einsteinlaan 5, 2289 CC Rijswijk. Tel. (070) 413 32 22. Internet: http://www.bmw.nl **BMW maakt rijden geweldig**

BART:

Leve Barbie!

VOOR BARBIE HEB IK ALTIJD EEN ZWAK gehad. Barbie is de ideale vrouw: ze is altijd prachtig gekleed, gekapt en opgemaakt, en heeft een perfect gevormd lichaam. Bovendien praat ze niet. Kortom, een lichtend voorbeeld voor miljoenen meisjes.
De laatste jaren is Barbie aangepast aan de eisen van het feminisme: naast jurken heeft Barbie nu ook zakelijker kledij - Barbie is namelijk geen dom huissloofje meer, maar een heuse carrièrevrouw. Hier valt nog mee te leven: Ken zal er naar alle waarschijnlijkheid niet echt veel bezwaar tegen maken dat Barbie niet meer op zijn zakken teert. Maar de jongste aanslag op Barbie is ernstiger van aard: de nieuwe Barbie zal dikker zijn. Er is zelfs al een variant op Barbie in de handel gebracht, Ruby geheten, die slechts kan worden omschreven als een vet monster. De nieuwe variant op Ken - kalend, met bierbuik, en afstandsbediening in de hand - is nog niet gemaakt, maar zal waarschijnlijk niet lang op zich laten wachten.
De theorie achter Barbie's nieuwe maten luidt dat meisjes zich door Barbie minderwaardig gaan voelen omdat ze niet Barbie's perfecte figuur bezitten. Een onzinnig bezwaar: lelijke mensen zijn nu eenmaal, wat uiterlijk schoon betreft, minderwaardig aan mooie mensen; daar kan geen vette Barbiepop wat aan veranderen. Eventuele minderwaardigheidsgevoelens duiden op een dosis gezonde realiteitszin, en hebben bovendien een sociaal nuttige functie. Door een ideaal van vrouwelijke schoonheid te verbeelden waar meisjes zich aan kunnen spiegelen, spoort Barbie meisjes aan hun lichaam goed in vorm te houden en zich goed te verzorgen, en zo de alomtegenwoordige menselijke lelijkheid terug te dringen.
Het is dat overheidsinterventie principieel verwerpelijk is, anders zou ik ervoor pleiten om van staatswege op de scholen gratis Barbie-poppen uit te delen - de oude Barbie-poppen wel te verstaan. Gelukkig leert een kleine steekproef in een paar buurtwinkels dat de Nederlandse meisjes een reactionaire inborst hebben, en zich niets aantrekken van de voorkeuren van feministische zeurpieten: ze kiezen massaal voor de ouderwetse Barbie. Ruby laten ze in haar vet gaarkoken.

Bart Croughs

Mobiel zonder banden

SINDS 1 FEBRUARI HEB IK EEN GSM TELEfoon. Rijkelijk laat, zeker voor een Playboy-redacteur van de afdeling *Spelen & Spullen voor Grote Jongens*, maar ik durfde niet eerder. Ik ken mezelf, als hartstochtelijk beller. En na mobiel telefoneren komt de rekening, die altijd tegenvalt. Waarom nu toch aan de GSM? Vanwege de mobiele telefoonkaart. *Libertel* noemt het **Libertel iZi** en *PTT Telecom* houdt het op **Mobiel Bel Pakket**. In beide gevallen gaat het om mobiel zonder banden, oftewel communiceren zonder abonnement maar met een mobiele telefoonkaart. Die is te gebruiken in elk GSM-toestel en geeft je een bepaald beltegoed, bijvoorbeeld ƒ 80,- (Libertel) of ƒ 50,- (PTT Telecom). Is het tegoed bijna op, dan word je keurig gewaarschuwd. Dus je wordt nooit achteraf verrast met een gepeperde telefoonnota, want op = op. Plus: je kunt in de winkel je eigen GSM-nummer uitzoeken. (Voor alle duidelijkheid: je koopt maar één keer een SIM-card. Je houdt je eigen nummer als je telefoonkaart leeg is.) Zowel Libertel als PTT Telecom hebben hun eigen spelregeltjes, maar beide aanbiedingen verschillen niet zo veel van elkaar. Zoek de (7) verschillen op het Internet, zou ik haast zeggen: **www.mobiel.net** of **www.libertel.nl**.

Wim Schouten

Playboy geeft twee pakketten weg!

1 Libertel iZi-Totaal pakket t.w.v. ƒ 399,-. Compleet met **Philips Diga GSM** toestel, een SIM-card, en **ƒ 60,- bel-tegoed.** Cadeau-code: 21

15 PLAYBOY CADEAUCODE: 21 BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

1 PTT Telecom Mobiel Bel Pakket t.w.v. ƒ 399,-. Compleet met **Pocketline Swing GSM** toestel, een SIM-card, en **ƒ 65,- bel-tegoed.** Cadeau-code: 22

15 PLAYBOY CADEAUCODE: 22 BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

Thrill Ride

ALS JE WEET DAT EEN GEMIDDELDE RIT IN een achtbaan zo'n tweeëneenhalve minuut duurt, dan bedenk je je wel twee keer voor je naar de film *Thrill Ride* gaat. Zittend in je bioscoopstoel word je twaalf minuten lang meegesleurd over 's werelds beroemdste en beruchtste achtbanen. Telkens als je denkt dat je maag zich nu echt binnenstebuiten gaat keren, stopt de film voor een educatieve uitleg - die best achterwege had kunnen blijven. Door het enorme koepeldoek lijkt het of je de *loopings*, kurkentrekkers, snelle bochten en spectaculaire afdalingen zelf meemaakt. Een aanrader voor hen met een sterke maag. Je kunt natuurlijk ook altijd even je ogen dichtdoen! *Te zien: Omniversum, President Kennedylaan 5, Den Haag (ƒ 17,50). Info: 070-3545454.* ***(EL)***

Vier je verjaardag met

Tatjana!

Playboy Nederland is jarig en met wie kunnen we dat beter vieren dan met de enige echte Nederlandse pin-up? We geven 100 verjaardags-kalenders weg, met de nieuwste foto's van Tatjana. Ze heeft haar lange blonde haren vaarwel gezegd, maar is wel spannender dan ooit. Hebben?

Bel 0909-5022022 om kans te maken op één van de 100 Tajana-kalenders. Cadeau-code: 23

15 PLAYBOY
CADEAUCODE: 23
BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

(Zit je niet bij de 100 gelukkigen? De kalender is in alle boekwinkels verkrijgbaar voor f 24,95, of te bestellen via Internet: www:tatjana.com.

Bestel nu de nieuwe Van Nelle Trading catalogus.

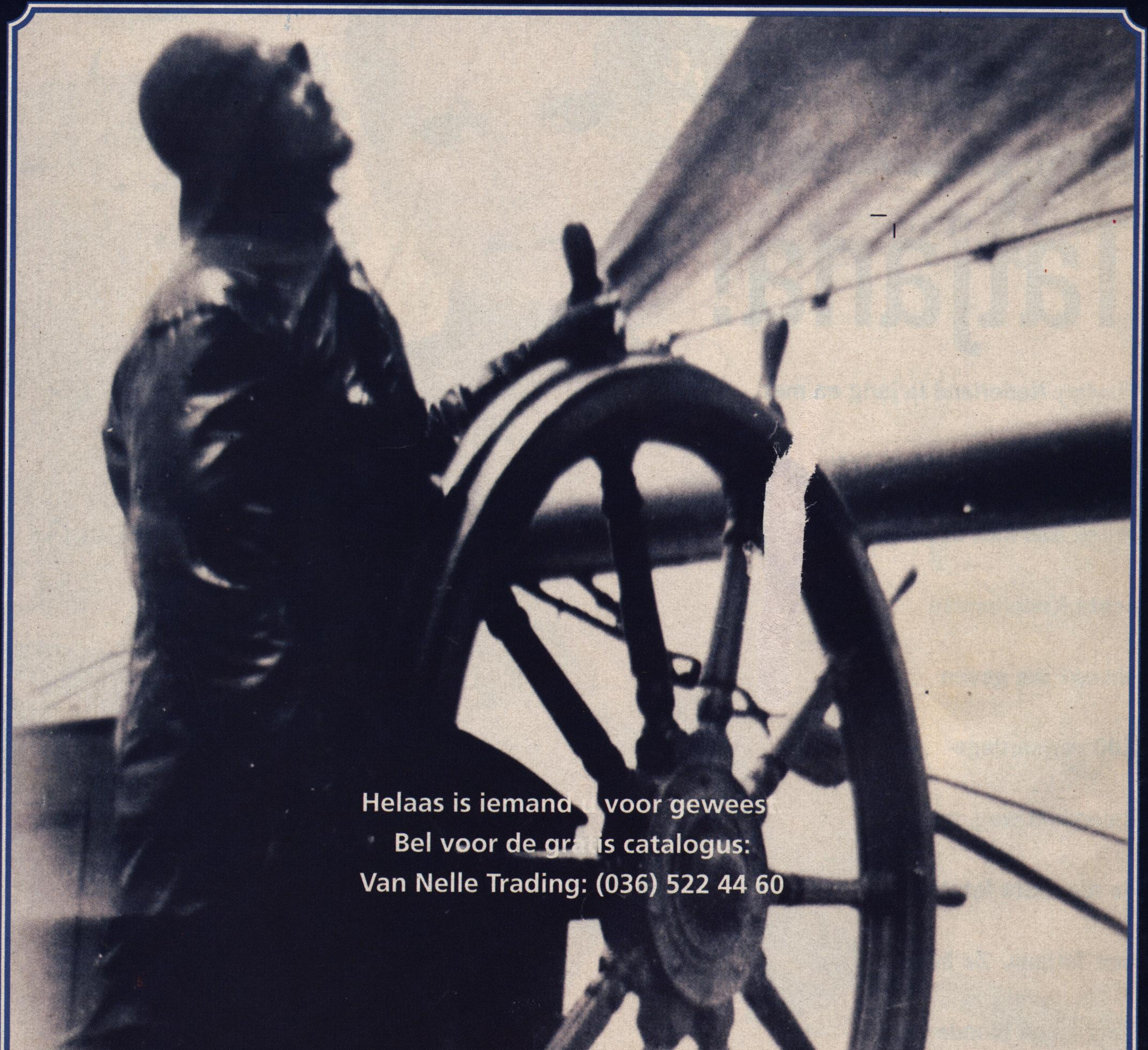

DOOR WEER EN WIND.

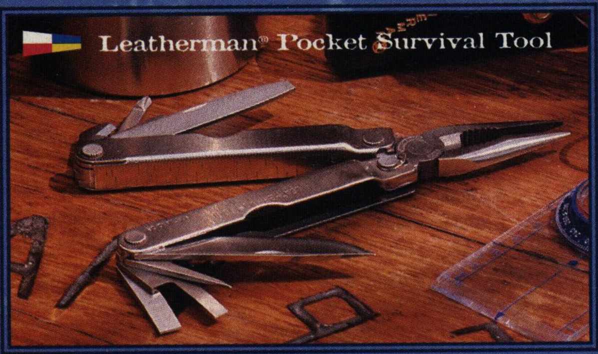

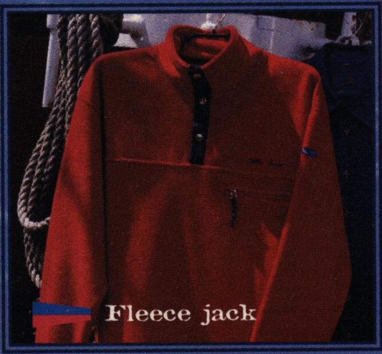

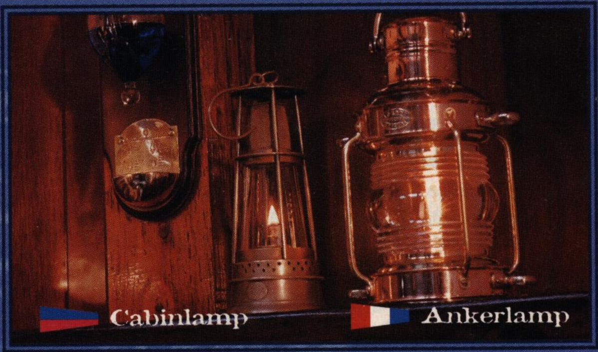

In de wereld van houten schepen en ijzeren mannen vertegenwoordigt Van Nelle Trading een eeuwenlange band met de scheepvaart.

Zeelieden die de vaart serieus nemen, hebben nu alle aanleiding om de nieuwe editie van de catalogus van Van Nelle Trading aan te vragen.

24 pagina's met een uitgebalanceerde collectie praktische hulpmiddelen voor weer en wind, compleet met toelichting over hun toepassing. Verder sportieve kleding, nautische gebruiksvoorwerpen en uniek scheepsantiek. Stuk voor stuk van eersteklas kwaliteit.

Stuur daarom de antwoordkaart ingevuld aan ons terug of bel: (036) 522 44 60. De nieuwe catalogus van Van Nelle Trading wordt u dan zo snel mogelijk toegestuurd.

VAN NELLE TRADING QUALITY PRODUCTS

VAN NELLE
TRADING

VAN NELLE TRADING. HET BESTE VAN DE ZEVEN ZEEËN.

Playboy's choice: koepeltentjes

naam: Birdland Ellips 390	**naam:** The North Face Stratos	**naam:** vauDe Ferret 1	**naam:** Terra Nova Ultra Quasar	**naam:** Coleman Alaska
doek: Carrington ripstop nylon, UV gecoat. Grondzeilnaden gelast, rest gestikt.	**doek:** Ripstop nylon met UV-bestendige siliconencoating.	**doek:** gecoat UV-bestendig polyester. Naden zijn waterdicht getaped.	**doek:** Carrington met siliconen elastomeren en UV-bestendige polyurethane coating. Volledig waterdicht door gestikte en getapete naden.	**doek:** Waterdicht polyester met getapede naden.
gewicht: 3420 gr	**gewicht:** 4480 gr	**gewicht:** 3000 gr	**gewicht:** 3700 gr	**gewicht:** 5000 gr
prijs: ƒ 1199,50	**prijs:** ƒ 1319,-	**prijs:** ƒ 559,-	**prijs:** ƒ 1479,-	**prijs:** ƒ 295,-
opvallend: Aluminium bogen kruisen elkaar, waardoor tent zeer stabiel is. Voor en achter luifels. Bekroond als *Op Pad Tent v/h Jaar '97.*	**opvallend:** Populairste koepeltent in Nederland. Binnentent heeft grote gaaspanelen. Ideaal voor sterrenkijken bij droog weer. Ruime luifel aan de voorkant.	**opvallend:** Goed toegankelijk en te ventileren door deur in het zijpaneel. Is als een harmonika op te richten. Bij regen: toegang door voordeur in luifel.	**opvallend:** Door stabiele vierboogconstructie extreem stormvast.	**opvallend:** Opstaande windvangers in de nok zorgen voor ventilatie. Door de constante luchtstroom wordt de condensatie van de binnenzijde van het tentdoek vermeden.
Personen: 2	**Personen:** Ruim 3, krap 4.	**Personen:** 2	**Personen:** 2	**Personen:** 3

DOOR: AB VAN JOOLEN

15 PLAYBOY CADEAUCODE: 24 BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

De eerste 4 tentjes zijn te koop bij Zwerfkei, Woerden, 0348-421648, De Coleman Alaska: Hoeberechts boating, Zoetermeer, 079-3619103. WIL JE DE COLEMAN ALASKA CADEAU KRIJGEN? BEL SNEL NAAR DE PLAYBOY CADEAULIJN: 0909-5022022 (CADEAU-CODE 24)

Davidoff's GoodLife!

HET ZAL JE NIET ONTgaan zijn: deze maand is het 15 jaar geleden dat Playboy Nederland verscheen. Tien jaar geleden werd een herengeur gelanceerd die uitgroeide tot de succesvolste ter wereld: **Davidoff Cool Water**. Vaak gekopieerd, nooit geëvenaard. Misschien dat dat gaat gebeuren met de nieuwe eau de toilette die het sigarenhuis binnen een maand in première laat gaat: **Davidoff GoodLife**. Een spectaculaire geur die een nieuwe trend in de wereld der parfumerie gaat zetten: warm én fris, mannelijk maar niet té macho. Bevat hooi & whisky, wat wil een man nog meer... (binnenkort meer over *GoodLife* in Playboy). Naast geuren, sigaren en sigaretten grossiert Davidoff ook in andere goede zaken in het leven. Zoals de mannelijke, eigentijdse zonnebrillen. Stijlvol, *classy* én zeer sportief zijn de *Davidoff Cool Water*-zonnebrillen. Behalve een zonnebril met het klassieke 8-hoekige montuur brengt Davidoff sportieve modellen met *Cool Water*-blauwe lenzen die geknipt zijn voor de (water)sportende man. *Info: Menrad, 070-3906314.*
Jan Peter Jansen

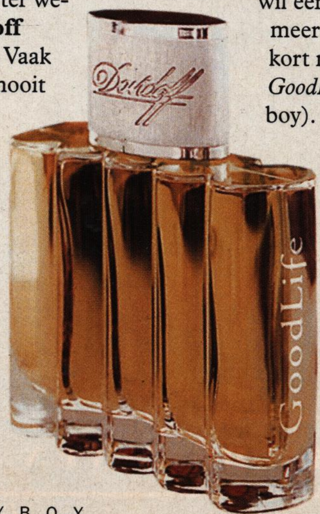

10 x Davidoff GoodLife!
Davidoff geeft 10 flacons (75 ml eau de toilette) **GoodLife** cadeau. Wil je lekker ruiken? **Bel: 0909-5022022. Cadeau-code: 25**

15 PLAYBOY CADEAUCODE: 25 BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

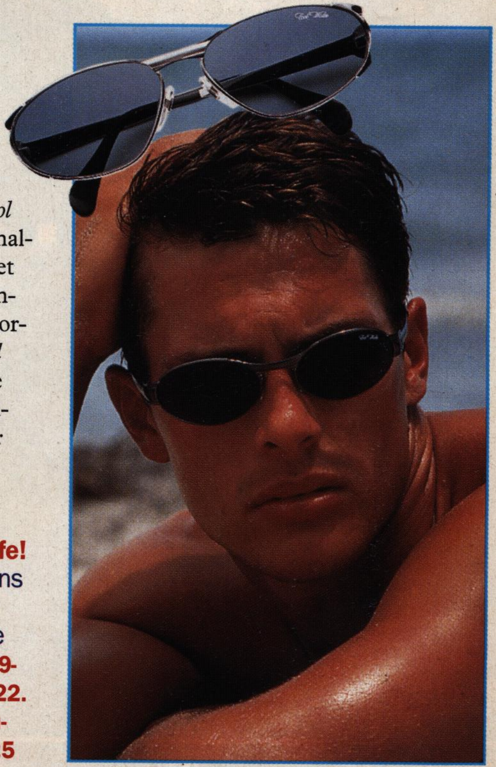

DUNNER WORDEND HAAR? ONTDEK DE INNOVATIE

INTERVENTIE TEGEN HAARUITVAL

MET AMINEXIL®

VOOR LANGER BEHOUD VAN UW HAAR

Na 10 jaar onderzoek hebben de Laboratoria van L'Oréal een belangrijke oorzaak van erfelijke haaruitval ontdekt: de verharding van collagene weefsels rond de haarwortel. Hierdoor 'verstikt' het haar en valt voortijdig uit.

Ontdek nu bij uw Kérastase Kapper de laatste innovatie van het Vooruitstrevend Onderzoek van L'Oréal: Interventie tegen Haaruitval met Aminexil®. De wereldwijd gepatenteerde molecule Aminexil® remt de verharding van het collageen.

KÉRASTASE
SPECIFIQUE

De werking van Aminexil® is klinisch bewezen: Na een kuur van 6 weken vergroot Interventie tegen Haaruitval met Aminexil® uw haardichtheid met 5% (adviesprijs ƒ199,95 per Complete Kuur). Cosmetisch en makkelijk toe te passen, Interventie tegen Haaruitval met Aminexil® is de ideale oplossing voor langer behoud van uw haar.

+5%* HAAR-DICHTHEID VANAF 6 WEKEN

Interventie tegen Haaruitval met Aminexil® is uitsluitend verkrijgbaar bij de Erkende Expert tegen Haaruitval, herkenbaar aan het volgende vignet:

KÉRASTASE PARIS — ERKENDE EXPERT TEGEN HAARUITVAL — INNOVATIE AMINEXIL

EXCLUSIEF BIJ UW KÉRASTASE KAPPER

* Klinisch bewezen werking in testen tegen placebo bij 119 personen. Bel 0172-446550 voor meer informatie en de dichtstbijzijnde Kérastase Kapper.

15 PLAYBOY
CADEAUCODE: 26
BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

Het was al ondoenlijk om in een paar regeltjes te vertellen wat de PSION Series 5 Palm Top computer allemaal kon. En nu hebben ze in de nieuwste Nederlandstalige versie (8 MB) ook nog eens *PsiWin 2.1* gepropt. We geven het op (en verwijzen naar *www.psion.nl*). Maar we geven het ook weg, zodat je zelf aan den lijve kunt ondervinden wat de 5 Series allemaal kan. Persoonlijk vinden wij het openklappen, waardoor het toetsenbord uitschuift, één van de mooiste *features* van de 5 Series. Prijs ƒ 1699,-. Cadeau-code: 26

Te kust en te geur: we trakteren op 10 flesjes (50 ml) Cartier Déclaration eau de toilette. Déclaration is een uiterst sensuele geur voor de amoureuze man die zijn parfum beschouwt als een liefdesverklaring aan de vrouw van wie hij houdt. En reken maar dat zo'n verklaring blijft hangen. Prijs ƒ 86,-. *Cartier, 020-3428666.* Cadeau-code: 27

15 PLAYBOY
CADEAUCODE: 27
BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

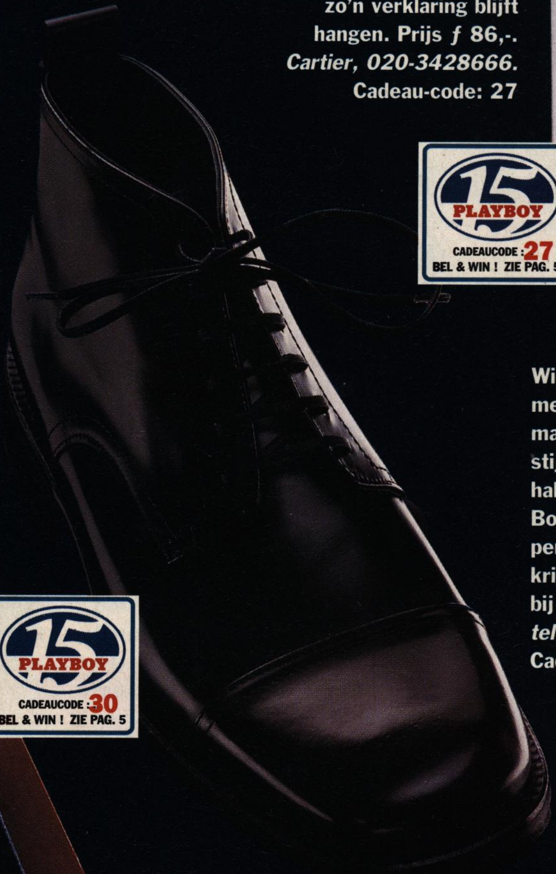

Wie op goede voet wil staan met Floris van Bommel kan maar beter in deze trendy, stijlvolle en fraaie zwart-leren halfhoge schoen uit de Van Bommel Schoenfabriek stappen. Prijs ƒ 379,- (de andere krijg je er gratis en voor niets bij geleverd). *Van Bommel, tel. 013-5131735.* Cadeau-code: 30

15 PLAYBOY
CADEAUCODE: 30
BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

Baume & Mercier (sinds kort ook het horlogemerk van *F1-coureur Jacques Villeneuve*) gaat stijlvol terug in de tijd met de Hampton Retro Quartz, een authentiek ontwerp uit de jaren twintig. Elegant en toch mannelijk, traditioneel en toch modern... De Hampton Retro is gemaakt van gepolijst staal en voorzien van een soepelzachte kalfslederen band met verstelbare vouwsluiting. De gedistingeerde wijzerplaat wordt beschermd door krasvrij saffierglas. Prijs ƒ 1800,-. *Baume & Mercier, 020-3428695.* Cadeau-code: 31

15 PLAYBOY
CADEAUCODE: 31
BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

PRODUCTIE: WIM SCHOUTEN • FOTOGRAFIE: STUDIO HET WERKT

Op het lijf geschreven

Zeg niet dat Playboy niets om het lijf heeft, want al deze op jouw lijf geschreven producten geven we gewoon weg. (Zie pagina 5)

Het nieuwe GSM-brein van Nokia, de 6110, zit nooit om een praatje verlegen: ruim 11 dagen *stand by* of vijf uur spreektijd met één standaard batterij. De 6110 is niet alleen een prachtige GSM-telefoon (de licht-metallic kleur past zich een beetje aan de omgeving aan!), hij is ook nog eens een klok, agenda en zelfs spelcomputer. Hij weegt desondanks slechts 137 gram. ƒ 1049,-. *Nokia, 0800 0221258.* Cadeau-code: 28

15 PLAYBOY CADEAUCODE :28 BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

Letterlijk op ons lijf geschreven is de Montblanc Meisterstück 149, sinds 1924 's werelds geliefdste schrijfinstrument. De Montblanc Meisterstück 149 is uitgevoerd met een handbewerkte, 18-karaats gouden kroontjespen (leverbaar in verschillende dikten) en afgewerkt met platina inlegwerk. Prijs ƒ 830,-. *Montblanc, 020-4700220.* Cadeau-code: 29

15 PLAYBOY CADEAUCODE :29 BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

15 PLAYBOY CADEAUCODE :32 BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

Opvallende blikvanger uit de Ray-Ban Sidestreet 1998 Metal collectie, de Sidestreet New Metal Square (codenaam W2848). Leverbaar in *matte black, matte steel gray* en *matte arista.* "Elegante, Europese styling met een eigentijds tintje," zeggen ze bij Ray-Ban. *Who, can argue with that?* Prijs ƒ 239,-. *Bausch & Lomb, 023-5292828* Cadeau-code: 32

15 PLAYBOY CADEAUCODE :33 BEL & WIN ! ZIE PAG. 5

De D-E805 van Sony is de platste Discman ter wereld. Hij is voorzien van ESP2, een spectaculair nieuw *feature* waardoor deze discman absoluut NIET overslaat (bij alle vormen van wild bewegen). Stamina zorgt ervoor dat de batterij 20 uur lang met de muziek meegaat. Prijs ƒ 799,-. *Sony, 020-6581888.* Cadeau-code: 33

Michel Platini

De ooit zo weergaloze instinct-speler hangt nu de politicus uit.

Zomer 1960. Het ging als een lopend vuurtje door Winschoten: *'Bij WVV bouwen ze dug-outs'*. Jeugd in extase, maar er waren ook mensen die op het voorhoofd tikten. Achteraf moet ik zeggen dat de tegenstanders in zekere zin gelijk hebben gehad.
Uit die *dug-outs* zijn de multifunctionele stadions met uitschuifbaar gras en een kaartensysteem om een zak friet te kopen ontstaan, daar ben ik zeker van. Wat de plaatselijke aannemer daar ooit gratis heeft gemetseld voor de vereniging, heeft het einde van het traditionele voetbal ingeluid. Want wat gebeurde er? De trainer ging in die *dug-out* zitten en het duurde niet lang of hij wilde een 'assistent'. De ruimte schreeuwde erom. En toen wilde de grensrechter niet achterblijven: hij eiste naamsverandering (assistent-scheidsrechter) en een vlag met een zender in het stokje om met de chef-scheidsrechter te kunnen communiceren. En zo voort.
Aan het hoofd van deze stadion- en voetbalontwikkelingen heeft zich in de afgelopen jaren niemand minder dan **Michel Platini** genesteld. Telkens wanneer ik hem op de televisie bij een loting of een persconferentie over te verdelen miljarden of de opening van een nieuw WK-stadion zie, kan ik mijn ogen niet geloven. Deze ooit zo weergaloze instinctvoetballer: zakenspin in het WK-web, zich makkelijk bewegend tussen de FIFA en de UEFA, met de president allerlei dingetjes overleggend, zaken, zaken. Onder het bewind van Michel Platini heeft Parijs er een modern stadion uitgestampt waar, behalve de schoonheid van de architectuur, niets deugt. Het ligt verkeerd (Saint Denis!), het is te duur, er is geen bespeler voor na het WK, het is te klein. (Er kunnen 80.000 mensen in, maar Nederland en België kregen elk 3000 entreebiljetten.)
Platini behandelt de problematiek als een politicus. Geen speld tussen te krijgen. Weer speelt mijn ongeloof me parten wanneer de directeur het echec met de na een maand verrotte grasmat aan de man brengt: "Je kunt natuurlijk het beste Engels raaigras zaaien, maar ik heb ook lekker gespeeld op veldbeemd, struis, voetrot, roodzwenk, roodzwenk met forse uitlopers, gewoon schapengras, hardzwenk en fakkelgras. Daar ligt het niet aan. We hebben hier te maken met een toevallige samenloop van omstandigheden plus de stand van de maan die inderdaad niet goed was en waarmee onze organisatie niet genoeg rekening heeft gehouden. U kunt ons dat kwalijk nemen, wij zijn hard aan het werk om tot de ideale situatie te komen zoals wij dat allemaal graag willen. Het zal in juni perfect zijn."
In Frankrijk wordt meer dan een maand lang WK-zaken gedaan. Het geld dat er omgaat kan je, Platini observerend, slechts bij benadering schatten. De sponsoren rekenen in miljarden. Dat is goed, het is alleen zo jammer van Platini, en van **Beckenbauer** die in de carrousel meedraait, **Pele** niet te vergeten, **Bobby Charlton**. Zij spreken de taal van de stadionbetonstorters en de kleding- en schoengiganten, creditcard-uitvinders. Onder hun aanvoering komt er straks een generatie die absoluut niet kan begrijpen dat er ooit voetbal mogelijk is geweest zonder beursgang.
"Wat? Zomaar voor de vuist weg? Deden ze dat echt?"
"Ja, je hing de netten in het doel, kalkte de lijnen en trapte af."
"Maar waarom ging het dan?"
"Om de eer en de winst."
"Wat léverde dat dan op?"
"Twee punten voor een overwinning, eentje voor een gelijkspel."
Ze snappen het niet. Dat we ooit in de buitenlucht hebben geschaatst: zelfde onbegrip. Je schaatst op Internet in Calgary.
Ik wil u aan de hand van een korte Franse film over een voetbalwedstrijd op een mooi ouderwets veldje graag nog eens meenemen naar het sfeervolle voetbal buiten de *Arena* en het *Stade de France*.
In beeld was het doel met de keeper. Achter de goal stond één man. En maar zuigen tegen de keeper.
"Weet je wat jij bent? Nee hè? Je wilt het niet weten natuurlijk, maar je bent een grote, he-le grote lul. Een worst met een stomme broek aan. Wat zie jij er belachelijk uit. Weet jij wel hoe je er uitziet? Wil je dat ik het zeg?"
De keeper ving een bal op en trapte 'm uit.
"Nou, dat ging nog nét goed. Maar wat zag het er weer idioot uit. Alsof je een wijf bent. Ben jij een nicht? Dacht ik het niet? Dacht ik het niet? Een flikker onder de lat, jongens! Je kunt niet van ze afblijven hè? Viezerik! Vieze vuile poot! Pas op, er gaat een bal tussen je benen door. Scheer je je beentjes ook? Ja, hè? Dat ze lekker glad zijn zeker. Dat wil jij graag hè? Vindt meneer fijn. Vang eens fatsoenlijk een bal op, klootzak. God beware ons voor een schot op doel. Ik krijg je straks wel, in 't café, lulhannes. Pas op, 't gaat waaien."
Tien meter verderop, nog net in beeld, stond een meisje stil op het talud.
"Heb jij weleens zo'n clown op het veld gezien? Hé, zeg eens wat."
Het meisje zei niets terug en de man begon weer met zijn gejeremieer tegen de doelwachter met de dunne beentjes.
De film eindigde met een aanval op ons doel. Corner. Alle 20 spelers verzamelden zich bij de 16-meterlijn. Er ontwikkelde zich een klassieke scrimmage. Verwoed getrap en geschoffel om de bal te raken, eindeloos gezucht, hier en daar gekraak van botten. Vreselijke mistrappen. En verder, met de rooie koppen naar de grond gericht op zoek naar de bal. Toen riep het meisje achter de goal tegen de mannen in het strafschopgebied: "Ik ben zwanger."

ILLUSTRATIE: SIEGFRIED WOLDHEK

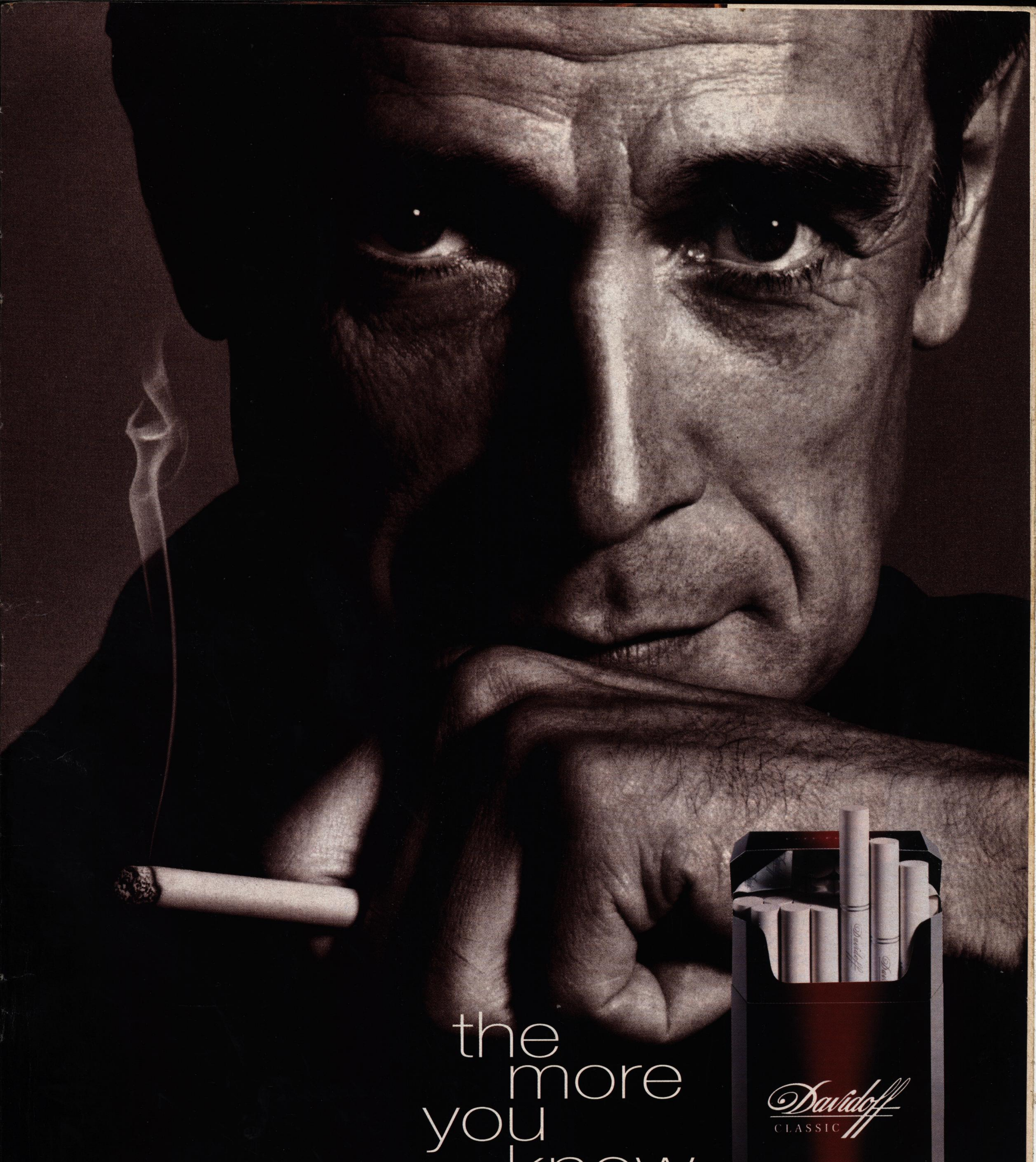

Brengt de gezondheid ernstige schade toe, k.b. 4.10.1994, Stb. 720.

VOLGENDE MAAND

De ex-vriendinnen van Ronaldo

Waar valt Inter Milan-spits **Ronaldo** voor? Voor blond. En wát voor een blond! Oogverblindend blond. Ze heten **Nádia** & **Viviane**, twee mooie blonde Braziliaanse vrouwen die lief, leed én het bed met de Voetballer van het Jaar hebben gedeeld, ook in Eindhoven. Playboy bracht de twee ex-vriendinnen van de superspits bij elkaar, én voor de camera. Twee pittige vrouwen in een pittige fotoserie.

Barend & Witteman

Om en om presenteren **Sonja Barend** en **Paul Witteman** hun talkshow *Barend & Witteman*. Wat maakt deze twee VARA-coryfeeën tot een succesvol span? Wie doet het beter? Wat voor soort gasten heeft Barend, en welke mensen zitten tegenover Witteman? Wie scoort de hoogste kijk- en waarderingscijfers, Sonja of Paul? **Paul van Liempt** analyseerde het TV-programma *Barend & Witteman*.

Playboy's 50 Beste

Zoals elk jaar verzamelde de redactie van Playboy weer de vijftig beste, leukste, handigste en mannelijkste producten. Er kunnen er slechts 50 de allerbeste zijn...

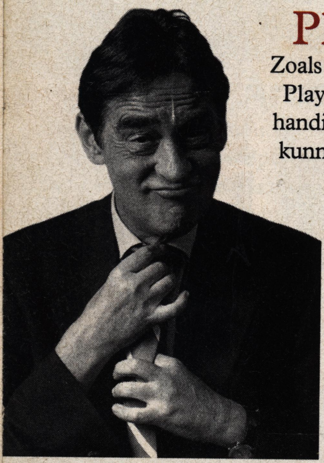

Gert-Jan Dröge

Hij is de Nationale Hofnar van de TV. Nooit te beroerd voor een cynische opmerking over de beau monde der showbusiness, die hij al jaren volgt voor zijn AVRO-programma *Glamourland*. In het grote interview lees je wat **Gert-Jan Dröge** echt denkt over:

- **Koningin Beatrix**
- **Jan des Bouvrie**
- **Paul de Leeuw**
- **Xaviera Hollander**
- **Herman Brood**
- **I.M. & Connie Palmen**
- **Joop van den Ende**
- **Barend & Witteman**

Oók in Playboy juni:

- **Connie Palmen**
- **Arnon Grunberg**
- **Joost Zwagerman**
- **Harry Mulisch**
- **De Brutale Meiden**

Blond boeit

Blond is niet alleen in Brazilië gewild. Zelfs in het van blondines vergeven Nederland blijft blond boeien. We hebben een aantal spectaculaire blonde schoonheden én een meer dan blonde Playmate. In het zonnige juni vallen we op blond...

PLAYBOY JUNI, VOL ZOMERS BLOOT & BLOND
OVERAL TE KOOP VANAF 15 MEI

PLAYBOY

HUGH HEFNER
EDITOR-IN-CHIEF

NEDERLANDSE REDACTIE:
Jan Heemskerk (*hoofdredacteur*), **Piet van Oss** (*art director*), Redactie: **Willem Baars**, **Mick Boskamp** (*spec. producties*), **Jan Peter Jansen** (*eindredacteur*), **Guus Luijters, Wim Schouten**, vormgeving: **Ab van Joolen, Perry Mulder**. secretariaat: **Ina van Rijn, Betty van den Merkenhof**.

VASTE MEDEWERKERS:
Horacio Altuna, Rhonald Blommestijn, Bart Croughs, Désirée Franssen, Michiel Heemskerk, Gerrit Hietbrink, Ric van Kempen, Michel Linssen, Jan Metselaar, Jan Mulder, Govert de Roos, Walter de Vries, Hans Toonen & Hans Wientjens, Studio Het Werkt, Sylvia Weve, Siegfried Woldhek.

AAN DIT NUMMER WERKTEN MEE:
Teksten: *Arnon Grunberg, Bart Lubbers, Tijl Rood.*
Fotografie: *Dirk Buwalda, Byron Newman, Pek, Govert de Roos, Hans Toonen & Hans Wientjens.*
Illustraties: *Rhonald Blommestijn, Jan Cremer, Femke Hiemstra, Gerrit de Jager, Hein de Kort, Dick Matena, Peter de Smet, Peter de Wit.*

PLAYBOY USA:
Arthur Kretchmer, *editorial director*, **Tom Staebler**, *art director*, **Gary Cole**, *photography director.*

PLAYBOY INTERNATIONAL PUBLISHING:
Henry W. Marks, Bob O'Donnell, *senior vice presidents*, **David Walker**, *editorial director*, **Karen Ziffra**, *art & photography services supervisor*, **Mary Nastos**, *editorial & publishing services supervisor*, **Oscar Cervera, Anita Golden, Wendy Sweetland**, *editorial assistants.*

PLAYBOY NEDERLAND:
VNU Tijdschriften BV
Ceylonpoort 5-25, 2037 AA
Haarlem/Schalkwijk
tel. 023-5463463, fax 023-5463924
e-mail: Playboy@Spaarnestad.nl

MARKETING:
Ard Siekerman, Martijn van der Neut.

UITGEVER NEDERLAND:
Henk Roelofs.

DISTRIBUTIE:
Losse nummers: Aldipress BV, De Meern, tel. 030-6660611.

ABONNEMENTEN:
Voor abonnementsopgaven, inlichtingen en adreswijzigingen (min. 3 weken van tevoren) kunt u zich wenden tot:
Media Expresse *bij u in de buurt. De gegevens van Media Expresse vindt u in de Gouden Gids onder Boeken en Tijdschriften, op uw acceptgirokaart, het Media Expresse Magazine en op de adressticker op uw tijdschrift.*
Medianet BV, *Stationsplein 112-118, 2011 LN Haarlem, postbus 299, 2000 AG Haarlem / antwoordnr. 50200, 2000 VK Haarlem, tel. 023-5173513, van ma. t/m vrij. 09.00 tot 17.00 uur.*
Abonnementsvoorwaarden: *Abonnementsprijs per jaar f 90,-. Dit bedrag dient bij vooruitbetaling te worden voldaan. Daarvoor ontvangt u een acceptgirokaart. Betaling door middel van automatische incasso is ook mogelijk. Alle abonnementen gelden tot wederpzegging en worden zonder tegenbericht automatisch verlengd. Opzeggen van abon-nement dient, liefst schriftelijk, te geschieden min. 6 weken voor aflopen van het abonnement, bij Media Expresse of Medianet.*
Buitenland: *Voor abonnementen in het buitenland (behalve België) worden prijzen en condities op aanvraag bij Medianet verstrekt.*
Wet op de Persoonsregistratie: *Enkele door u verstrekte gegevens zoals naam, adres en telefoonnummer hebben we opgenomen in ons gegevensbestand, zoals aangemeld bij de Registratiekamer te Rijswijk o.n. P0001113. Dit om u in de toekomst informatie te geven omtrent abonnementen, aanbiedingen etc.*

VERDELER VOOR BELGIË:
Mediaxis, Jan Blokxstraat 7, 2018 Antwerpen, tel. 03-2474749.

ADVERTENTIE-EXPLOITATIE:
Admedia BV, *Startbaan 8, 1185 XR Amstelveen, postbus 2216, 1180 EE Amstelveen, tel. 020-5455555.*

DRUKKERIJ:
Roto Smeets Weert:
Gerard Kwaspen, Jan Salmans.

LEESPORTEFEUILLE:
Zonder schriftelijke goedkeuring van de uitgever is het niet toegestaan PLAYBOY op te nemen in een leesportefeuille.

COPYRIGHTS PLAYBOY USA
© Playboy 1998 as to material published in the US edition of Playboy. Playboy, Playmate, RABBIT HEAD DESIGN and Femlin are registered trademarks of Playboy Enterprises Inc., U.S.A.

Nederlands uitgeversverbond
Groep publieks- en opinietijdschriften

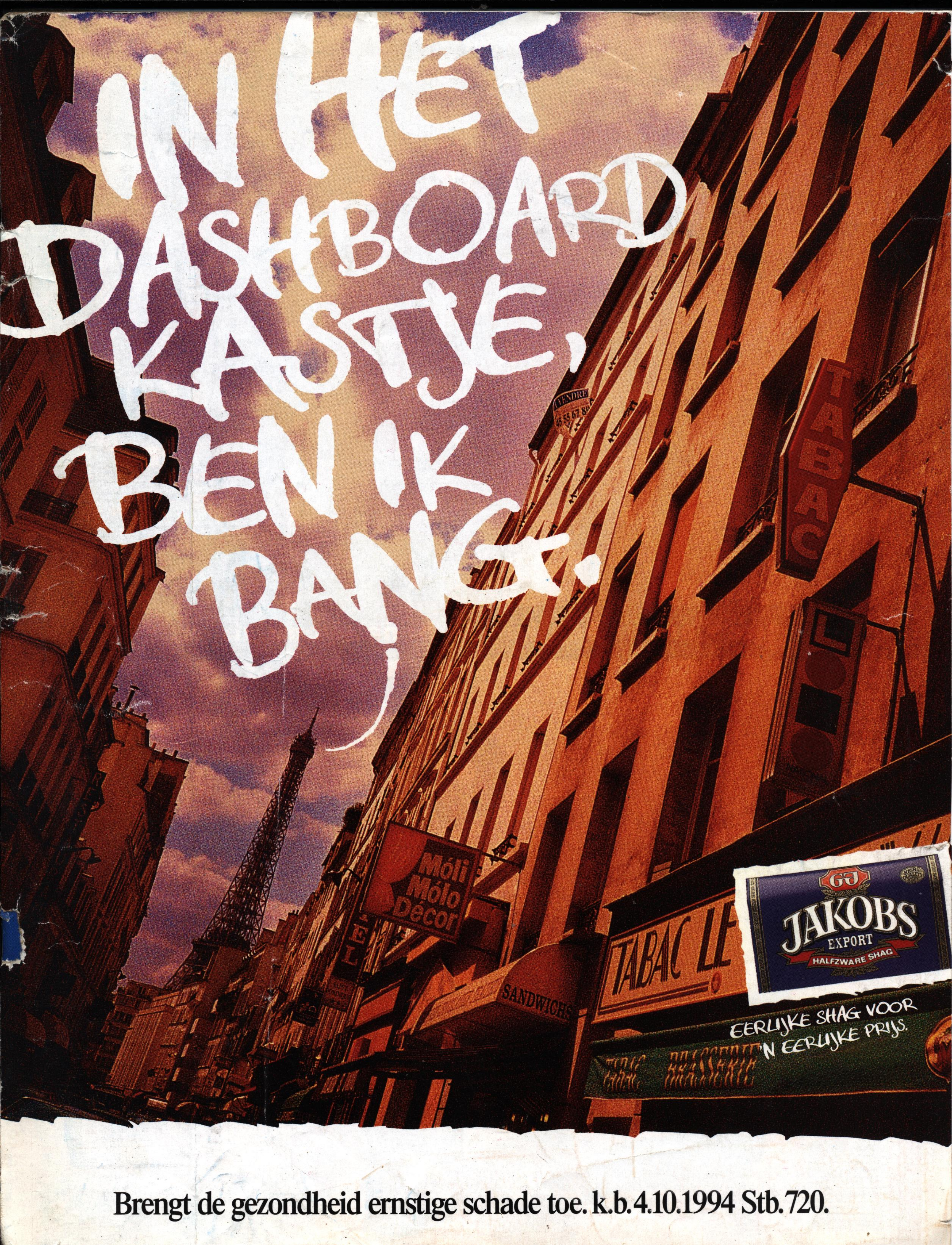
IN HET DASHBOARD KASTJE, BEN IK BANG.
TABAC
Móli Mólo Décor
SANDWICHS
TABAC LE
GJ
JAKOBS
EXPORT
HALFZWARE SHAG
EERLIJKE SHAG VOOR 'N EERLIJKE PRIJS.
Brengt de gezondheid ernstige schade toe. k.b.4.10.1994 Stb.720.

Als je twee onder één kap te benauwend vindt.

CHRYSLER STRATUS CONVERTIBLE: In een land waar ruimte dun gezaaid is, is de Chrysler Stratus Convertible een ware verademing. Een schoonheid van een cabrio die plaats biedt aan vier personen en waarin ongekende luxe alle ruimte krijgt. Zoals o.a. standaard een elektrisch bedienbare kap, een glazen achterruit, elektrisch bedienbare ramen, een zeer comfortabel interieur en zelfs standaard airco. En met zijn portier dwarsbalken en twee airbags is de Stratus Convertible niet alleen bijzonder fraai, maar ook nog eens een van de veiligste cabrio's ter wereld. Tsja, wat kan het leven toch verrukkelijk zijn. De Stratus Convertible, kom 'm gerust bewonderen bij de Chrysler dealer. THE SPIRIT OF AMERICA ON WHEELS.

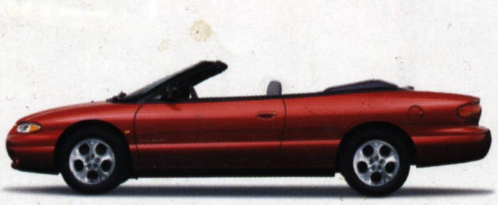

Chrysler

Chrysler Stratus Convertible vanaf ƒ 73.990,-. Prijs inclusief BTW, af importeur, excl. kosten rijklaar maken en verwijderingsbijdrage. Lease vanaf ƒ 1.680,- per maand (excl. BTW en brandstof). Afgebeeld Chrysler Stratus 2.5i V6 LX Convertible vanaf ƒ 91.990,-. Voor meer informatie bel Chrysler Lease: 0347-367850 of Chrysler Nederland B.V.: 0347- 363400. Wijzigingen voorbehouden

In 1900 zocht Louis Chevrolet zijn geluk in Amerika. De rest is geschiedenis.

Hij was Zwitser. Hij was ingenieur. Hij stichtte een automobielfabriek. Maar in zijn hart was hij autocoureur…

®

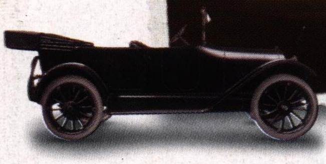

…misschien is nog steeds zo

Louis Chevrolet emigreerde in 1900 naar Amerika. In Europa had hij al races gereden en hij wilde zien of hij in de USA nog betere prestaties kon behalen. Nou en of! Hij won keer op keer en stelde vervolgens zijn ervaring in dienst van een nieuwe automobielonderneming, die vandaag de dag nog steeds met trots zijn naam draagt.

CHEVROLET

1920: de Chevrolet 490 Roadster wint Denver-Pueblo.

Chevrolet ontwierp zijn eerste auto in 1912: het werd direct een best-seller. In 1920 ging een 490 Roadster van start in de toentertijd fameuze race van Denver naar Pueblo. Een afmattende test voor mens en machine. De Chevrolet won overtuigend. Met een „verbluffende" topsnelheid van 137 km/u was dit de eerste in een lange reeks van legendarische overwinningen.

1953: de geboorte van een legende – de Corvette.

In 1953 zag de meest befaamde van alle Chevrolet sportwagens het daglicht. Toen de Corvette op de Motorama in het Newyorkse Waldorf Astoria Hotel werd onthuld, verdrongen zich 45.000 mensen om deze prachtauto te aanschouwen. In die tijd een recordaantal voor een nieuwe auto.

Geen wonder…

- 's werelds eerste glasvezel carrosserie
- een compacte 8-cilinder benzinemotor
- „Sport Flame"-acceleratie
- topsnelheid van 160 km/u – in die tijd ongehoord snel

De Corvette was voorbestemd om wellicht Amerika's beroemdste sportwagen aller tijden te worden.

de naam „Chevrolet" daarom geliefd bij sportieve autorijders:

1967. Jong Amerika raakt in de ban van een nieuwe auto: de Camaro.

De geboorte van de Camaro deed de autowereld in 1967 versteld staan. Waarom moest er naast de Corvette nòg een nieuwe sportauto komen? Chevrolet kende zijn klanten goed. De Camaro was ontworpen voor jongere autorijders, die sportiviteit, ruimte en veelzijdigheid wilden, voor een betaalbare prijs. En dat was precies wat de Camaro bood. Hij was in zoveel varianten en met zoveel opties leverbaar, dat iedereen in feite zijn eigen Camaro kon samenstellen.

Standaard waren toentertijd revolutionaire uitrustingsdetails als een schokabsorberende stuurkolom, veiligheidsgordels en een gescheiden remsysteem. De Camaro was weliswaar allereerst ontworpen als een sportwagen die maximaal moest voldoen aan de wensen van zijn eigenaars, maar dat weerhield deze auto er niet van races te winnen en jaren achtereen als „pace car" te worden ingezet bij de 500 mijl van Indianapolis.

1998. Chevrolet laat Europa met de Amerikaanse visie op

kennismaken sportief autorijden.

De nieuwe Camaro belichaamt alles wat u in Amerika bewondert. Ruimte. Kracht. Gratie. De meest geliefde Chevrolet sportsedan aller tijden. Omdat hij ruim is. Royaal uitgerust en comfortabel. En ook zo geliefd omdat de Camaro u een ruime keuze biedt.

Allereerst is er de Camaro Coupe – puur rijplezier voor een betaalbare prijs. Zijn Serie II 3.8-liter-V6-motor met 193 pk/142 kW met sequentiële brandstofinspuiting staat borg voor een superieur koppel en een indrukwekkende krachtreserve. Of u nu de Hardtop- of de T-Top-uitvoering kiest, de Camaro is het summum van de Amerikaanse sportauto.

U heeft de keuze tussen een handgeschakelde 5-versnellingsbak of als optie de verbeterde, elektronisch gestuurde 4-traps automaat.

In de Camaro Convertible voelt zelfs een alledaags ritje naar de supermarkt als een rit langs de Pacific Coast Highway. En wanneer u tijdens een proefrit geniet van dat exclusieve gevoel, zal het u vast interesseren dat deze schitterend vormgegeven open-dak-auto dichter binnen uw bereik ligt dan u zou denken.

De Z28 is de Camaro met een bijzondere flair. Met zijn gloednieuwe LS1-5.7-liter-V8-motor is hij ontegenzeglijk „king of the road". Maar liefst 284 pk bij 5200 tpm en een koppel van 322 Nm bij 4000 tpm. U heeft de keuze tussen de handgeschakelde 6-versnellingsbak of als optie de 4-traps automaat. Stap in de Camaro Z28. U geniet gegarandeerd!

De nieuwe Chevrolet Camaro. Als u er eenmaal in gereden heeft, wilt u nooit meer anders.

Veelzijdig, stijlvol, sportief. Amerika's meest

Chevrolet. De auto die Amerika groot maakte.

Chevrolet stelde als eerste de hoge normen, waar Amerikaanse auto's nu zo beroemd om zijn: ruimte, comfort, betrouwbaarheid, flexibiliteit en veiligheid. In 1940 waren er al 25 miljoen Chevrolets geproduceerd. Ze vonden hun weg naar huisvrouwen in Houston, boeren in Iowa, oliebaronnen in Texas, senatoren in Washington. Kortom, naar iedereen die waarde hecht aan comfort, stijl en betrouwbaarheid. Chevrolet begreep wat Amerika wenste. En Amerika hield van Chevrolet. Nog steeds, trouwens.

De Chevrolet TransSport. Ruimte op zijn Amerikaans.

De TransSport voegt een compleet nieuwe dimensie van ruimte, comfort en élégance toe aan de veelzijdigheid van een ruimtewagen. Hij rijdt als een luxe sedan. Hij is zeer compleet uitgerust, met tal van automatische systemen, en biedt een uitstekend zicht rondom. U wordt omringd door een groot aantal veiligheidssystemen: ABS op alle vier de wielen, Traction Control voor actieve veiligheid op ieder wegdek en bij alle weersomstandigheden, airbags voor bestuurder en voorpassagier.

Maak een proefrit in de TransSport. De auto die het allemaal waar maakt – en bovendien in stijl. De stijl van een echte Amerikaan.

Van Chevrolet, vooraanstaande automerk.

Corvette-liefhebbers genieten nu in de open lucht.

De nieuwe Corvette Convertible is van een overweldigende schoonheid. Zodra u hem ziet, wilt u de wind door uw haar voelen blazen in deze open versie van de nieuwe Corvette. De hele wereld achter u laten. Zijn uiterlijk is adembenemend. De prestaties van zijn compacte 5.7-litermotor (253 kW/344 pk) zijn ronduit bloedstollend. Zijn ontwerp is tot in de kleinste details doordacht. Zoals het speciale mechanisme waardoor de kap van buitenaf gemakkelijker te openen of te sluiten is. Terwijl u nog in de auto zit, maakt u simpelweg de twee klemmen aan de voorkant los. U stapt uit, duwt de twee voorste stangen naar achteren en de kap begint in te vouwen. U bergt de kap netjes uit het zicht op onder het afdekscherm en u kunt wegrijden.

Stap in en ontdek de gloednieuwe 2-deurs Blazer ZR2.

Markante vormgeving, gecombineerd met een robuust karakter. Gebouwd om ieder terrein aan te kunnen. Het hart van deze Blazer is de gespierde Vortec-4.3-liter-V6-motor met 193 pk/142 kW. Sterk, elegant en doelbewust, met bijzonder veel aandacht voor uw comfort en veiligheid. De 2-deurs Blazer ZR2 met vierwielaandrijving laat u ervaren wat off-road rijden echt is. Maak het mee, in de Blazer ZR2.

Uit het land van Bufallo Bill en John Wayne: de nieuwe Chevrolet Blazer.

De Chevrolet Blazer – het avontuur begint hier.

Als John Wayne het allemaal over kon doen, zou hij zijn paard inruilen voor een Chevrolet Blazer. Met de gespierde Vortec-4.3-liter-V6 en niet minder dan 193 pk/142 kW zou hij de sterkste V6-motor op de weg hebben. Door die combinatie van kracht, comfort en veelzijdigheid biedt de Blazer een ongeëvenaarde rij-ervaring. Maak een proefrit in een Blazer. Onderwerp hem aan de zwaarste beproevingen. En merk dan: het is een echte Chevrolet.

U moet het zelf ervaren om het te geloven.

Het Chevrolet-logo is een van de meest geliefde merkaanduidingen ter wereld. Al meer dan 95 jaar vertegenwoordigt het kwaliteit, blijvende waarde en innovatie. En al die tijd heeft het een grote invloed gehad op de manier waarop Amerikanen naar auto's kijken. Tientallen miljoenen autoliefhebbers hebben ooit een Chevrolet gehad. Stelt u zich eens voor: sinds 1911 heeft Chevrolet meer dan 200 miljoen auto's geproduceerd – een aantal dat door geen enkele ander autofabrikant wordt geëvenaard. Vandaag de dag stelt Chevrolet zulke hoge normen voor kwaliteit, techniek en uitrusting, dat ieder model voorzien is van een garantie voor 3 jaar of 100.000 km. Daarnaast kunt u 24 uur per dag, 365 dagen per jaar vertrouwen op onze service bij pech onderweg, vanuit talloze steunpunten in heel Europa.

Customer Guarantee Package
3 YEARS

24 Hours
Roadside Assistance Service

AMERSFOORT
Henri Nefkens B.V.
033/461.06.44

AMSTERDAM
Merel Automobielbedrijven N.V.
020/563.25.63

ARNHEM
Autocenter Van Zijll B.V.
026/369.22.11

ASSEN
Import & Handelmij De Vries B.V.
0592/34.48.55

BREDA
Vriens Autocenter B.V.
076/587.79.50

DEN HAAG
RIVA Den Haag B.V.
070/381.03.81

EINDHOVEN
Driessen GM-US
040/242.77.75

GRONINGEN
Van der Molen B.V.
050/588.56.00

HILVERSUM
Van Voorden B.V.
035/621.51.51

LEEUWARDEN
Engelsma & Wijnia B.V.
058/266.62.55

LEIDEN
Het Motorhuis B.V.
071/535.18.00

ROTTERDAM
US Carcenter Pietersen B.V.
010/428.63.20

UTRECHT
Honders Utrecht B.V.
030/294.89.41

WORMERVEER
Garage Zwart B.V.
075/628.66.56

Voor uitgebreidte informatie over Chevrolet: http://chevroleteurope.com

CHEVROLET®

Bühler & Partners

Adventure

April 1998 - Advertentiebijlage bij Playboy, Nieuwe Revu, Panorama en Autoweek

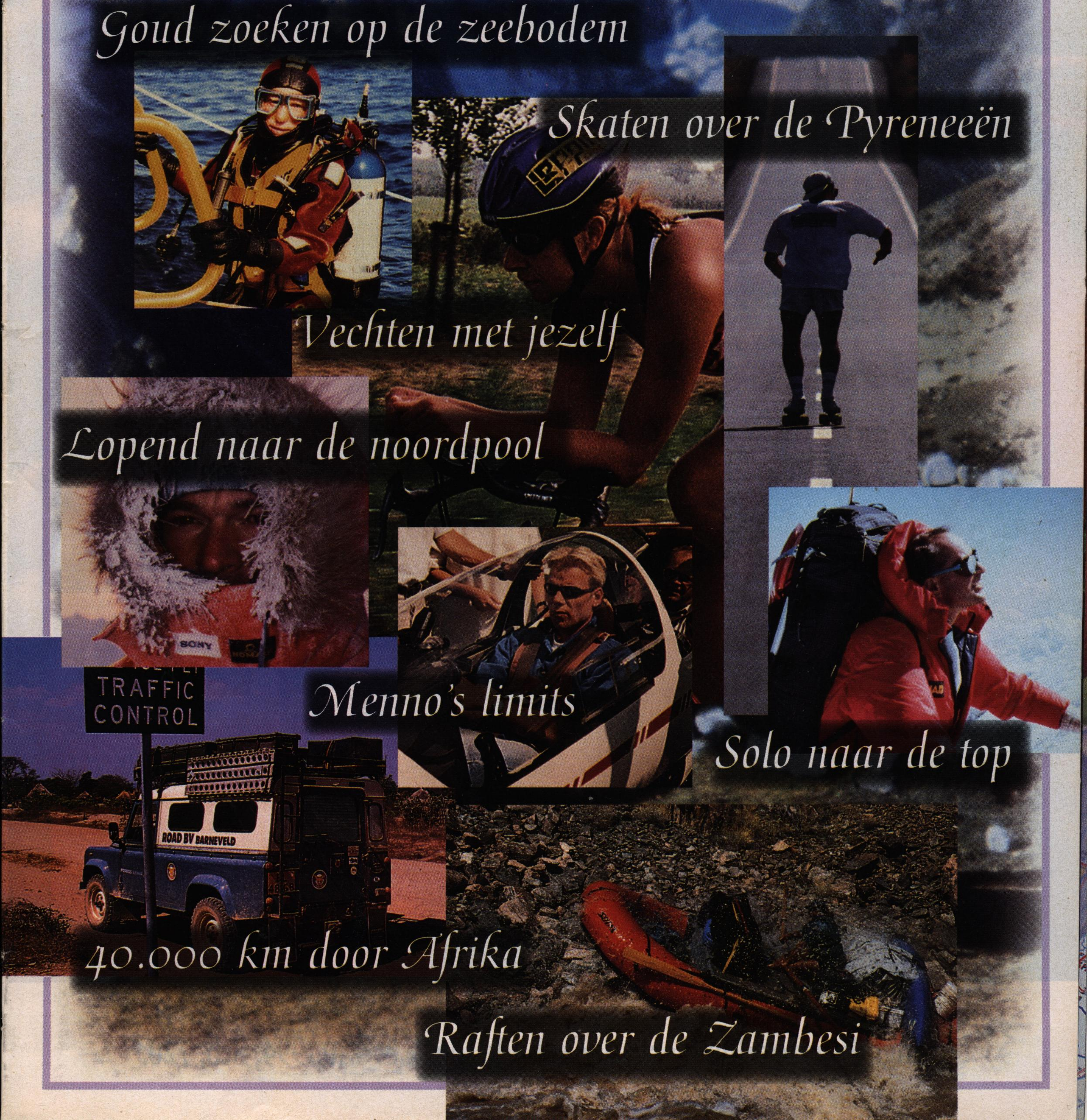

Goud zoeken op de zeebodem

Skaten over de Pyreneeën

Vechten met jezelf

Lopend naar de noordpool

Menno's limits

Solo naar de top

40.000 km door Afrika

Raften over de Zambesi

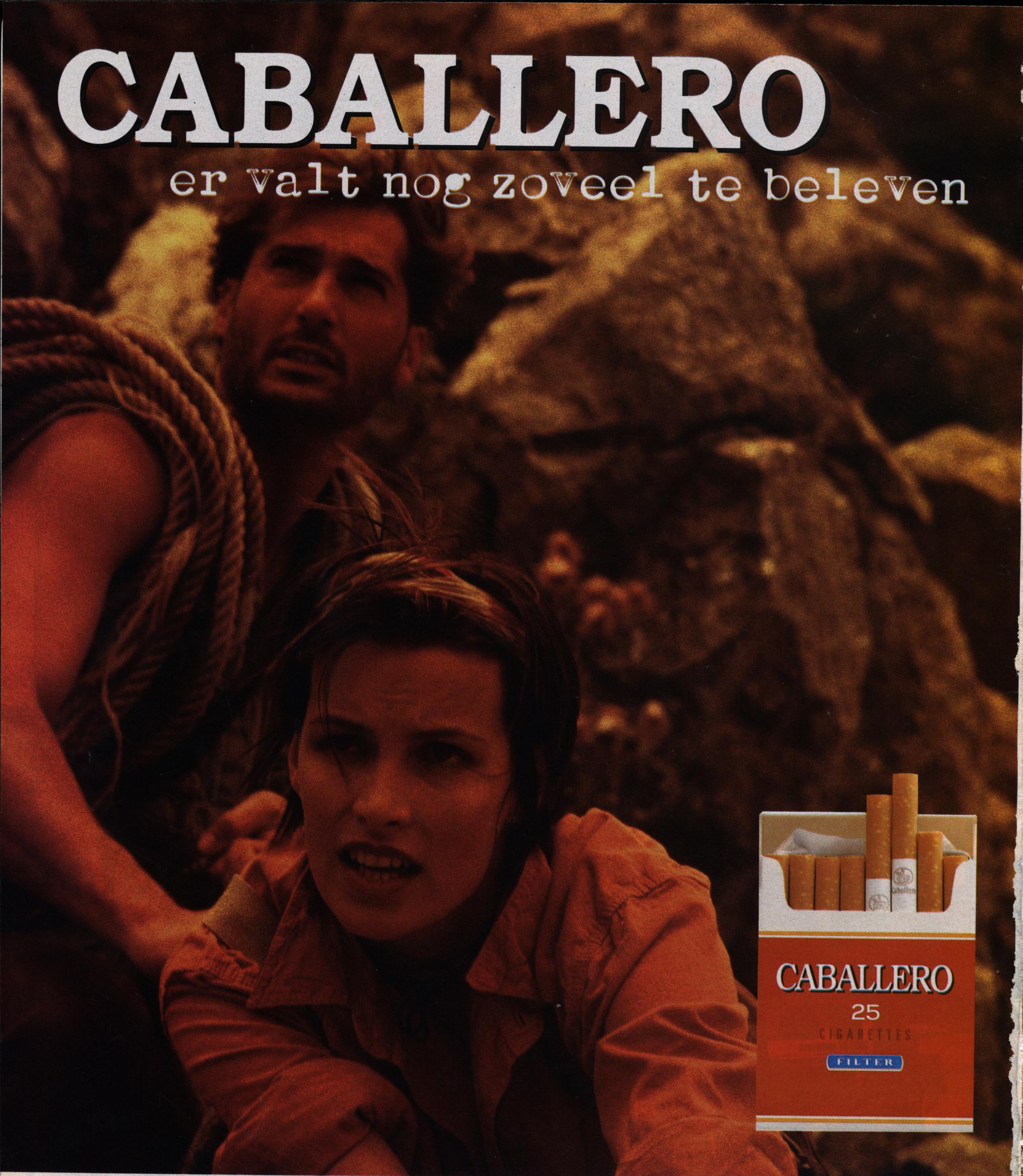

Brengt de gezondheid ernstige schade toe, k.b. 4.10.1994, Stb. 720.

Adventure

April 1998 - Advertentiebijlage bij Playboy, Nieuwe Revu, Panorama en Autoweek

Avontuur, bestaat het nog? De wereld is wel zo'n beetje ontdekt, wie naar de andere kant van de aardbol wil, hoeft alleen maar in een vliegtuig te stappen. En toch zijn er nog mensen die de barre poolkou trotseren, zonder zuurstof de hoogste toppen beklimmen; die per vlot de wildste rivieren afzakken of per landrover door Afrika trekken. Waarom? Omdat het échte avontuur nog steeds bestaat: vertrouwen op je eigen kracht, doen wat niemand anders durft, tot het uiterste gaan en dan nog nét even verder. Dat is wat de avonturiers in deze bijlage, hoe verschillend ook, allemaal doen. Want: "Dan weet je dat je lééft." Laat u inspireren door deze negen avontuurlijke verhalen.

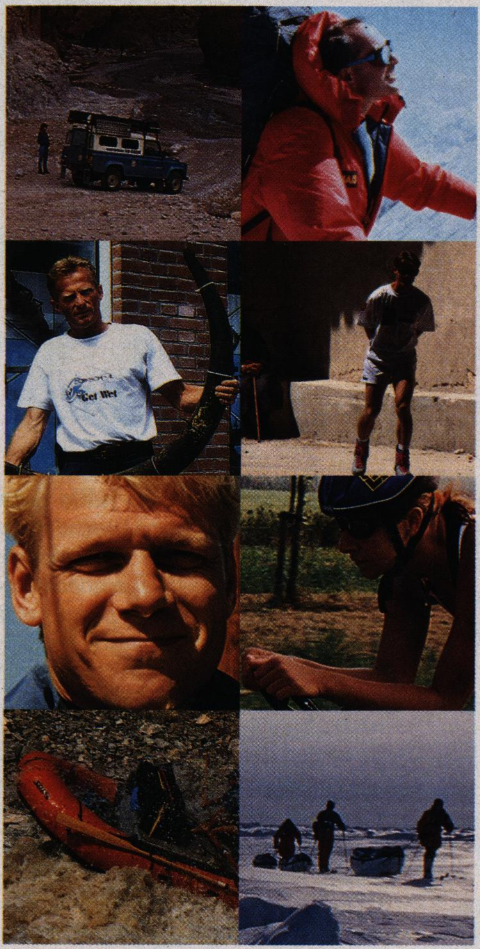

Dwars door Afrika
Frans van Schelven en Gerdien Voorneveld trokken per landrover door oerwouden en woestijnen
Pagina 4

Eenzaam op de top
Klimmer Bart Vos bindt in zijn eentje de strijd aan met de wind, de kou, de hoogte
Pagina 8

Avonturier pur sang
Goudzoeken op de zeebodem, een vulkaan beklimmen, mensen redden: voor Ben Stiefelhagen is gevaar juist leuk
Pagina 10

Skatend over de Pyreneeën
Marcel Dukino over brandend asfalt, diepe ravijnen en slangebeten
Pagina 16

Op zoek naar nieuwe grenzen
Presentator Menno Bentveld volgt voor het programma Jules Unlimited de sportieve en avontuurlijke ontwikkelingen op de voet
Pagina 20

Een vrouw die tot het uiterste gaat
3,8 km zwemmen, 180 km fietsen en dan nog even een marathon... de ultieme kick van atlete Bernadette Zevenhuizen
Pagina 24

Per raft de Zambesi af
Pieter Bekkers bedwingt de meest onbevaarbare rivieren van de wereld
Pagina 26

Te voet naar de Noordpool
Drie maanden lopen over het ijs, eten, drinken en slapen bij -40 °C: Hans van der Meulen over doorzetten
Pagina 28

Avontuurlijk winkelen en akties bij Vroom & Dreesmann
Pagina 31

Adventure is een advertentiebijlage van VNU Tijdschriften bv/Admedia © 1998 bij Nieuwe Revu, Panorama, Playboy en Autoweek. Coördinatie: Phily Ivan, Caroline Tilanus (ass.) Editorial Services. Eindredactie: Annemie de Vries. Vormgeving: Rob van Assendelft. Lithografie: Repar Prepublishing. Druk: Roto Smeets Weert.

Met een Landro

Veel mensen dromen erover, Frans van Schelven (35) en Gerdien Voorneveld (28) deden het. Ze gaven hun baan op, verkochten hun huis en reden 40.000 kilometer door woestijnen en ruige berglandschappen.

Een jaar nadat ze elkaar hadden leren kennen, ontstond bij Frans en Gerdien het idee om met een landrover door Afrika te gaan reizen. En het bleef niet bij dromen: na een grondige voorbereiding van twee jaar reden ze met hun in Nederland aangeschafte landrover naar Gibraltar. Daar namen ze de boot naar Marokko, waar ze aan hun avontuur begonnen.

Hoe betrouwbaar was jullie auto?
Frans: "We hebben mazzel gehad met onze landrover. Het was dan wel een tweedehandsje, maar het was een goede auto en we hebben relatief weinig panne gehad. Ik ben helemaal niet technisch en Gerdien ook niet, ik heb me daarom behoorlijk in die auto moeten verdiepen. Bovendien hebben we 'm helemaal omgebouwd om slaapplaatsen en een waterreservoir te installeren. Je moet veel extra onderdelen meenemen, zoals zandplaten voor als je vast komt te zitten in de woestijn. En dan maar hopen dat wat je bij je hebt, ook inderdaad de onderdelen zijn die je nodig zult hebben. We zijn veel mensen tegengekomen die wel twintig reserveonderdelen hadden, maar telkens mankementen

Frans van Schelven en Gerdien Voorneveld

ver door Afrika

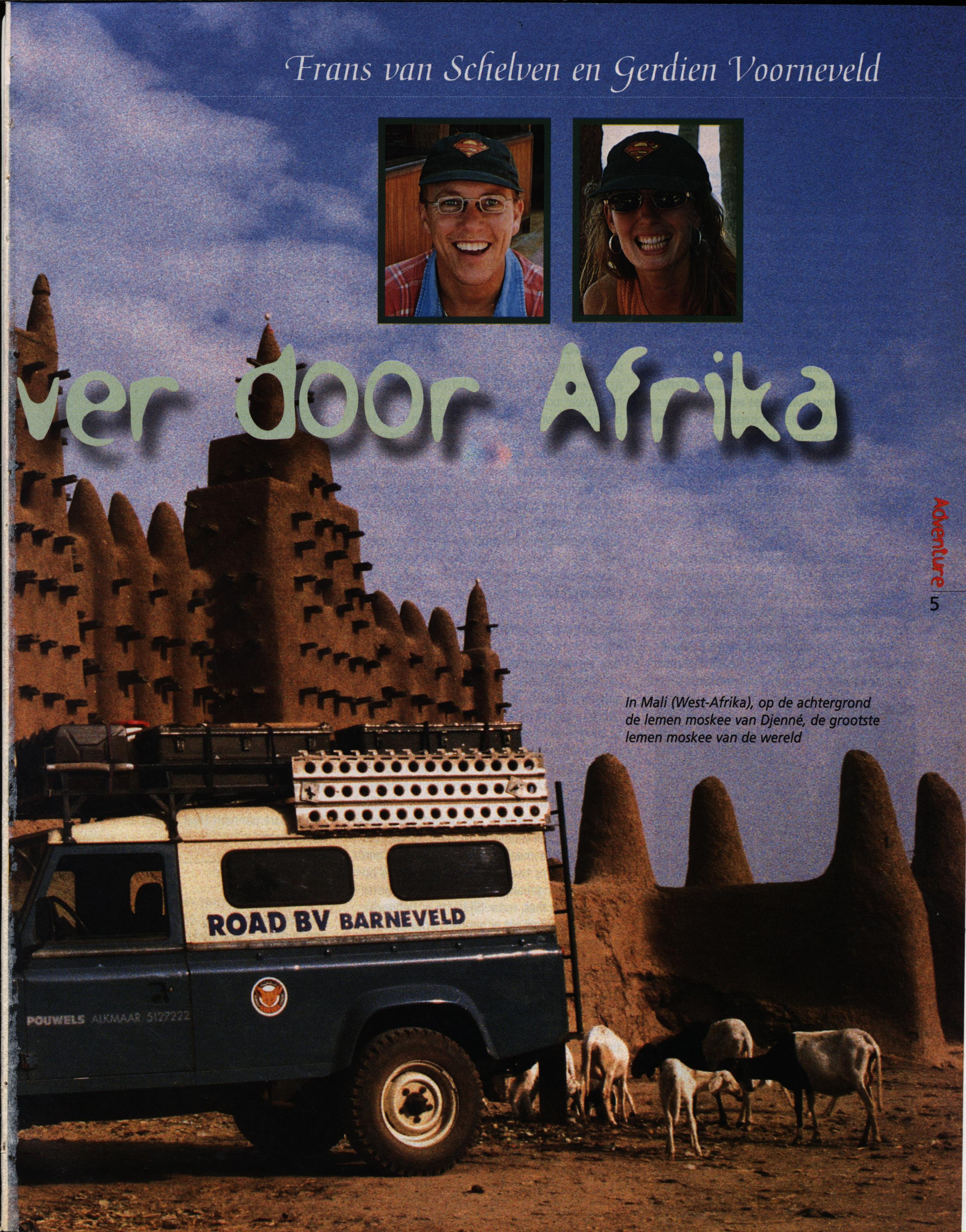

In Mali (West-Afrika), op de achtergrond de lemen moskee van Djenné, de grootste lemen moskee van de wereld

In Zimbabwe wordt de landrover gecontroleerd op tse-tse vliegen.

'Ik werd wakker van een vre... kreeg ineens een pistool in...

hadden aan onderdelen die ze juist niet bij zich hadden! Gelukkig rijden er overal in Afrika nog veel landrovers en vind je altijd wel iemand die je auto kan repareren. In Tanzania begaf bijvoorbeeld een schokbreker het. We zijn toen in een slakkengang naar een Masai-dorp gereden en hebben de auto naar een fletsenmaker(!) gebracht. Die man kwam met een stuk rubber aanzetten waarvan wij niet bepaald overtuigd waren dat het onze auto kon redden. Nou, dat onderdeel zit er nog steeds in... Dat is het mooie van Afrika, mensen zijn er vaak zo ontzettend handig en creatief. Op de meest afgelegen plekken weten ze van helemaal niets nog iets te maken."

Waren er ook minder goede ervaringen?

Gerdien: "In Mauritanië hebben we voor het eerst kennisgemaakt met corruptie. Soms word je een paar keer per dag door de politie van de weg geplukt. Wij opperden dan dat ze ons maar naar het hoofdbureau moesten meenemen, zodat we met hun baas konden praten. Dat werkte over het algemeen vrij goed."

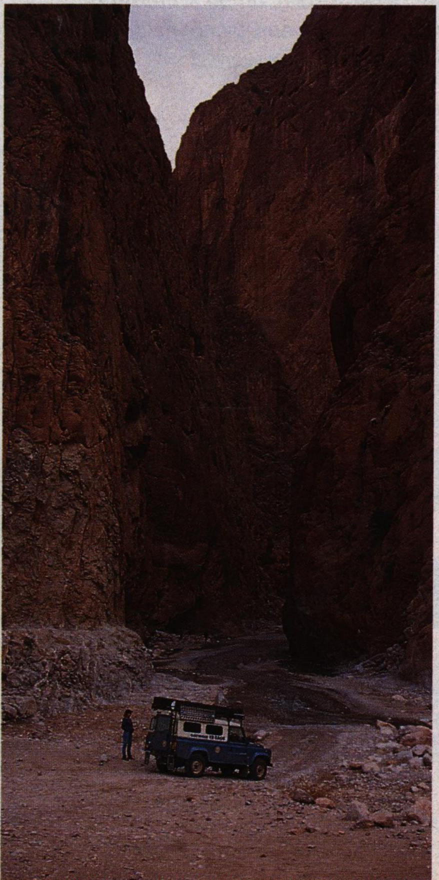

Hoe was het om zo met z'n tweeën door de woestijn te trekken?

Frans: "De eerste helft van onze reis was van Marokko naar Ivoorkust via Mauretanië, Senegal, Gambia en Mali. Dan reis je grote stukken door de woestijn, dat is prachtig. Zo'n woestijnoversteek doe je meestal niet alleen, het is verplicht om in konvooien te rijden. Vanuit Marokko trekken hele colonnes vrachtwagens en personenauto's onder leiding van een gids dwars door de woestijn. Op sommige plekken rijd je ook door mijnenvelden. De gids rijdt meestal zo hard dat je echt een landrover met twee motoren nodig hebt om hem bij te houden. Gewone auto's haken af en moeten het dan verder zelf maar uitzoeken... De laatste 500 kilometer woestijn moet je zelf rijden, maar nadat we de auto binnen een paar uur twintig keer hadden moeten uitgraven, besloten we om hem op de trein te zetten. Dat was nog een hele onderneming: voordat je auto vastzit op een wagon, ben je in Afrika wel een dag verder. Vervolgens zijn ze ons ook nog vergeten, en hebben we twee dagen in de brandende zon gewacht tot er een locomotief kwam."

Het angstigste moment?

Frans: "In Ivoorkust zijn we overvallen. We hadden de auto geparkeerd tussen hotels met bewakers, het leek dus veilig. Ik werd opeens wakker doordat ik Gerdien geluid hoorde maken. Op het moment dat ik ging zitten om te kijken wat er aan de hand was, kreeg ik een pistool tegen m'n gezicht en zat ik oog in oog met een bezwete Afrikaan! Er stonden nog drie mannen naast hem en ze begonnen te schreeuwen 'money, money!'. Ik durfde me nauwelijks te verroeren. Gerdien zat ondertussen half schoppend, half vechtend die kerels uit de auto te houden. Ze maakte zoveel lawaai dat een van die jongens twee keer met een kapmes op haar heeft ingehakt. Gelukkig met de botte kant van het mes, maar hij hakte er behoorlijk op in en de schrik zat er goed in. Door de commotie wisten we even niet meer waar we ons geld hadden gelaten. Na een tijdje vonden we 300 dollar, gooiden het geld op straat en trokken de deur snel dicht.

Na zo'n overval blijf je als een klein hoopje mens achter. Gerdien had zware bloeduitstortingen op haar schouder en we waren helemaal van slag. Onze eerste reactie was om meteen terug te gaan naar Nederland, te trouwen, kinderen te krijgen en een rustig leven te gaan leiden. Maar na een paar dagen besloten we om toch door te gaan. We zijn naar Zuid-Afrika gevlogen om vandaar verder te reizen."

Marokko, een stop in het Atlasgebergte aan de noordrand van de Sahara

Een kleurrijke markt in de bergen in Tanzania. Eindelijk weer eens verse groente zoals paprika's

Tekst: Agnès Michot/Fotografie: Frank van Schelven

Gerdien: "Toch is de reis me meegevallen. Meestal werden we heel vriendelijk ontvangen. En nog een positief gevolg van de reis: Frans is nu echt mijn maatje, we hebben elkaar door en door leren kennen. Voor we op reis gingen hadden we ook al een goede relatie, maar het was nooit geworden wat het nu is als we thuis op de bank waren blijven zitten."

Een laatste vraag: wat zou je altijd op zo'n reis meenemen?

"Inklapbare pannen! Heel handig als je weinig ruimte hebt."<

Slim koken

Vierdelige pannenset van roestvrij staal. De pannen passen zo in elkaar dat ze zelfs in een rugzak gaan. Verkrijgbaar bij Vroom & Dreesmann. Normale prijs f 59,95, met de bon op pag. 31 betaalt u slechts f 49,95.

emd geluid, kwam overeind en
mijn gezicht'

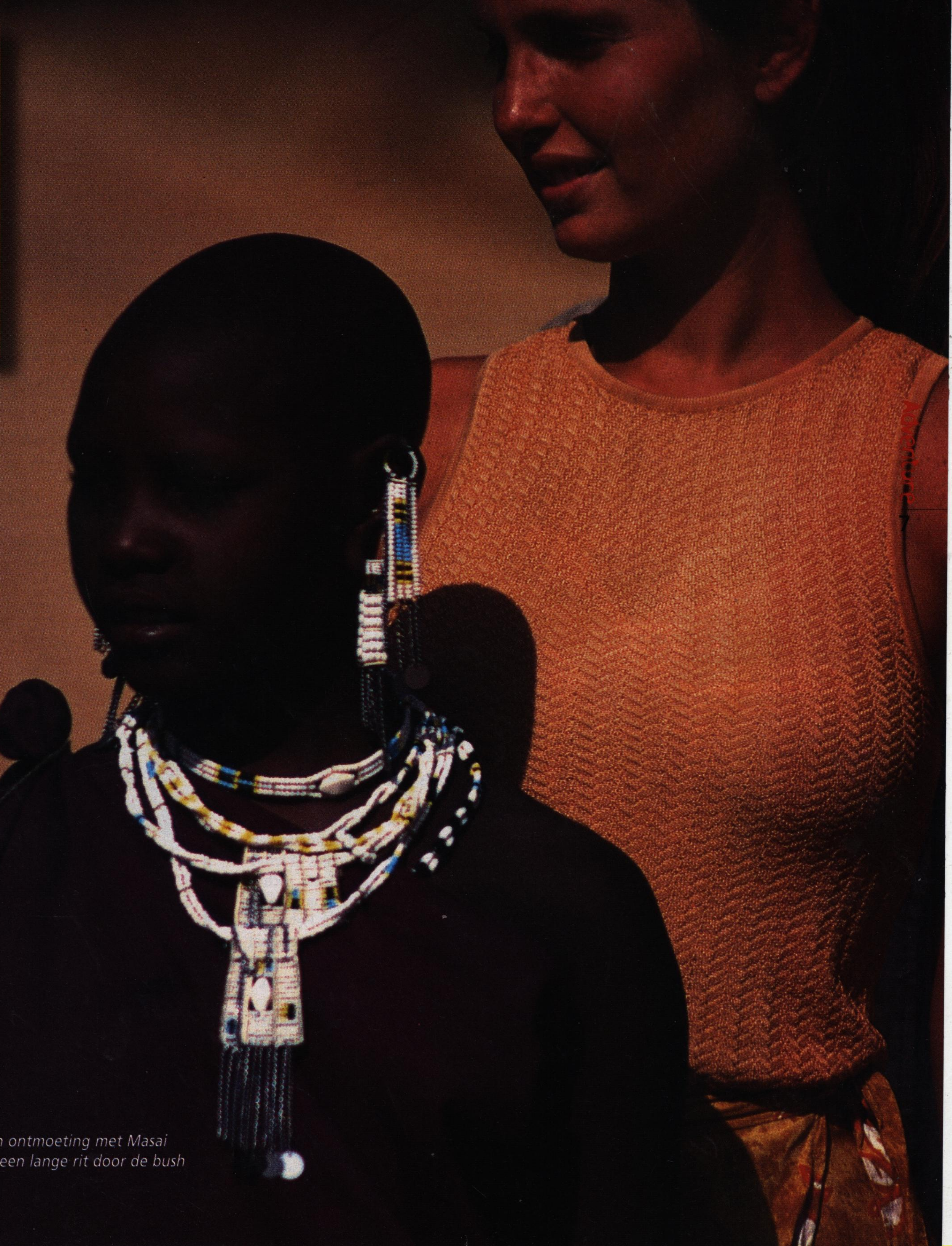

Tanzania: een ontmoeting met Masai vrouwen, na een lange rit door de bush

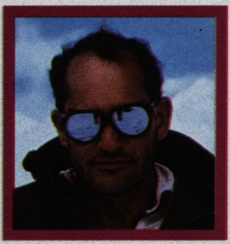

Naar de top van

Hij bedwong 's werelds hoogste bergen - in zijn eentje. En daarbij is het bereiken van de top voor hem niet eens het belangrijkst. Bergbeklimmer Bart Vos geniet vooral van de strijd tegen de wind, de kou, de hoogte.

Als hij voor je staat, zie je aan niets dat hij een bergbeklimmer is. Z'n gezicht is jongensachtig, al is hij bijna 46. Hij praat netjes en zorgvuldig. Bart Vos, gentleman-klimmer.
Sinds het fiasco van de met veel gekrakeel verlopen Nederlandse Everest expeditie van 1982 klimt hij liefst in z'n eentje. Zo bereikte hij de top van de Cho-Oyu en de Dhaulagiri, twee 'achtduizenders' in de Himalaya. En de top van Mount Everest natuurlijk, de hoogste van allemaal. "Vervolgens ben ik vier jaar achtereen naar Nieuw Guinea getrokken. Ik had even genoeg van klimmen. Pas toen ik een paar weken met een Tibetaanse yakhoeder, Lobsang, over de gletsjers van Tibet en Nepal zwierf kwam m'n plezier in het klimmen terug. Ik beklom bijna elke dag een mooie top. Daar heb ik besloten toch de Dhaulagiri op te gaan."
De Dhaulagiri heeft als bijnaam 'Stormberg'. In 1994 kwam Vos tot 7250 meter, maar daar dwong een dagenlang durende sneeuwstorm hem terug te keren. Zijn tweede poging, een jaar later, leverde een bizar verhaal op. Een klimster uit Rusland begon zijn voetsporen te volgen. Hoog op de berg, in een steile ijswand, bleek dat ze niet goed kon klimmen en slecht uitgerust was. Vos klom naar haar toe en zei dat ze terug moest gaan. Hij klom verder en voelde in een moeilijke passage tot z'n stomme verbazing hoe de Russin met haar hoofd tegen zijn stijgijzers botste. Kwaad klom hij verder, maar vijftig meter onder de top keerde hij om.

Waarom ben je toen niet doorgegaan?
"Als ze verder was geklommen was ze doodgevallen. Je klimt toch al een paar uur samen. Als ik daar niet had geklommen, was zij nooit zo hoog gekomen. Ik voelde me verantwoordelijk. Als iemand op de bumper van je auto gaat zitten rijd je toch ook niet door?"
In 1996 lukt het: Vos bereikte de 8167 meter hoge top van de stormberg. 'Een niet eerder beklommen route, een mooie strakke streep over deze hoge witte kies,' schrijft hij later.

Dat moet voldoening gegeven hebben?
"Dat kwam pas op weg van het basiskamp naar de bewoonde wereld. Tijdens die afdaling raakte ik met vier Russen in een sneeuwstorm. We hebben zes dagen nauwelijks gedronken en gegeten. Een van die mannen kreeg een hartaanval. Pas toen we de laatste moeilijke klim achter de rug hadden voelde ik me trots en tevreden. Ook omdat ik die kerels levend had teruggebracht."

Klim je nog steeds graag alleen?
"Ja. Al heb je tot het basiskamp mensen bij je. Als je dat kamp uitstapt is het even moeilijk. Daarna is er de eenzaamheid. Ik word dan heel alert op gevaar. Je begint heel intens te leven. Elk kraakje in de gletsjer hoor je, elk zuchtje wind vang je op. Ik heb dat proces goed in de hand en ben er niet meer bang voor. Het grootste gevaar is dat je verkeerde beslissingen gaat nemen. Die grens hou ik scherp in de gaten. Je mag niet aan je eigen oordeel gaan twijfelen."

Wat doe je al die weken dat je niet klimt?
"Ik werk bij IBM. Een drukke baan. Ik klim in mijn vakantie. Officieel heb ik zeven weken vakantie, maar die zijn een beetje van elastiek. Gelukkig kan ik verlof opnemen."

Wat drijft je die bergtoppen op. IJdelheid?
"Nee, ik hoef die top niet per se te bereiken. Ik wil op een mooie manier klimmen. Zonder extra zuurstof. Met weinig bagage, en het liefst via een route die nog niet eerder is gedaan."

Wat zijn de plannen?
"Met Joost Ubbink, een goede vriend, wil ik een winterbeklimming in de Himalaya doen. De extra kou, het keiharde ijs, dat maakt de beklimming moeilijk, maar leuk."

Laatste vraag: wat neem je altijd mee?
"Een goed vulpotlood. Om aantekeningen te maken en om te turven hoeveel liter ik drink als ik op de berg zit. Dat is van levensbelang."<

Tekst: Reinoud Sluiters/Fotografie: Bart Vos

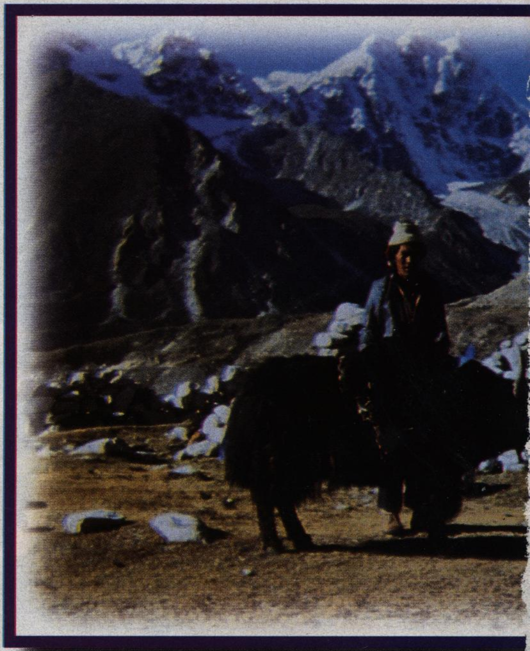

De Tibetaanse yakhoeder Lobsang en een van zijn yaks

Méér over de avonturen van Bart Vos leest u in zijn laatste boek Hoger dan de Dhaulagiri, uitgeverij Nijgh & Van Ditmar, ƒ 34,90.

Voor aantekeningen onderweg
Pentel vulpotlood van sterling steel met anti-slip grip.
Verkrijgbaar bij Vroom & Dreesmann, normale prijs f 9.95, met de bon op pag. 31 betaalt u slechts f 8,-.

de Stormberg

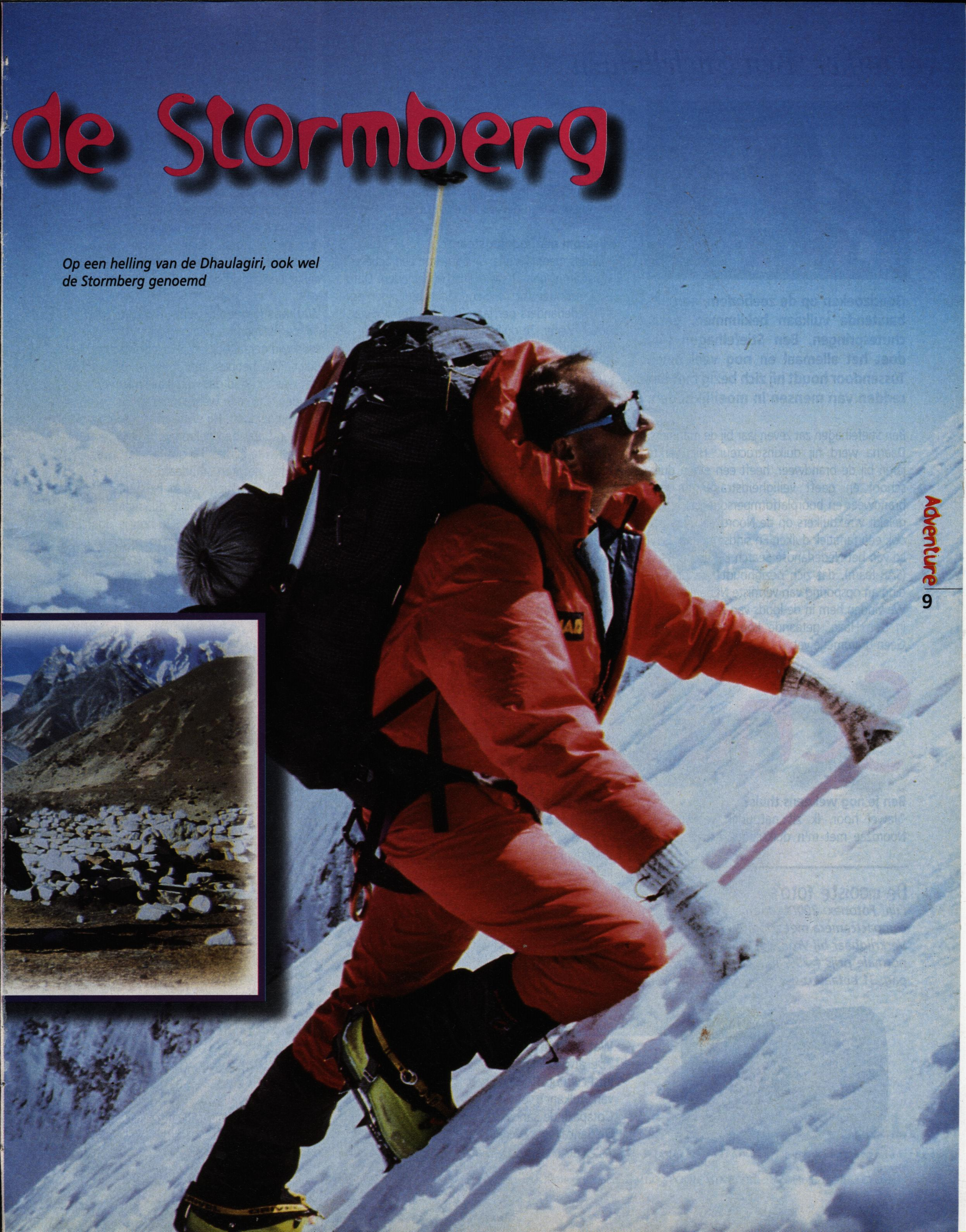

Op een helling van de Dhaulagiri, ook wel de Stormberg genoemd

Duiker Ben Stiefelhagen

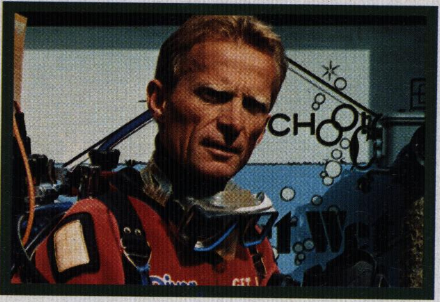

Schatgraven op

Goudzoeken op de zeebodem, een uitbarstende vulkaan beklimmen, parachutespringen, Ben Stiefelhagen (44) doet het allemaal en nog veel meer. Tussendoor houdt hij zich bezig met het redden van mensen in moeilijkheden.

Ben Stiefelhagen zat zeven jaar bij de mariniers. Daarna werd hij duikinstructeur. Hij werkte jaren bij de brandweer, heeft een eigen duikschool en geeft veiligheidstrainingen aan brandweer en boorplatformpersoneel. Hij begeleidt wrakduikers op de Noordzee en is zelf ook een fanatiek duiker. En sinds drie jaar is hij lid van het Nederlandse Search & Rescue Team (SAR-team), dat zich bezighoudt met de redding en opsporing van vermiste Nederlanders. We vinden hem in de loods van z'n duikschool in Den Haag: getaande kop, pezig lichaam. Geen grammetje vet.

Ben je nog wel eens thuis?
"Jawel hoor. Ik zit natuurlijk veel op de Noordzee met m'n duikschool. Maar als het even kan maak ik een mooie reis. Liefst naar Zuid-Amerika. Ik ben zo'n drie maanden per jaar weg. Ik kan gewoon niet stilzitten."

Waarom een reddingsteam?
"Steeds meer Nederlanders boeken een actieve vakantie of gaan naar exotische gebieden. Dat is niet zonder risico's. Gemiddeld verdwijnen er 40 Nederlanders per jaar. De helft komt weer boven water. Ze duiken tóch op na een ongeluk, of hun lichaam wordt geborgen. De andere helft verdwijnt spoorloos. Wij willen onze ervaring inzetten om die mensen snel op te sporen of te redden. Dan doen we nog iets nuttigs met wat we kunnen."
Het SAR-team heeft een vaste kern van duikers, vliegers, artsen, mariniers en speleologen. Een team van zes man is binnen 24 uur inzetbaar. Stiefelhagen somt trieste verdwijningen op. Een jong stel dat met een vliegtuigje neerstort in de jungle van Venezuela. Een toerist die in een vulkaankrater op Flores valt. "Vooral de nasleep is zwaar voor de betrokken families. Verdwenen mensen worden door de rechter pas na 7 jaar dood verklaard. Dus blijf je zitten met geldzaken, bedrijven die voortgezet moeten worden."
Over zijn duikschool is Stiefelhagen vrolijker. Wrakduiken op de Noordzee is zijn specialiteit. De bodem van de Noordzee is letterlijk bezaaid met scheepswrakken uit de wereldoorlogen. "Het mooiste wrak is dat van de Tubantia. Dat Nederlandse schip vervoerde vermoedelijk een lading goud van de Duitse keizer Wilhelm. Het is immens groot. Stel je een flatgebouw voor dat omvalt en zinkt, dan heb je ongeveer de goede maat voor ogen. Alle dekken zijn ingestort en liggen op elkaar. Ergens daartussen ligt het goud. Ik ben al 40 keer op het wrak geweest. Ik ken het steeds beter. Wie weet. Stel je voor dat ik het goud vind, dan krijg ik in één keer alle bergingskosten terug!"

Wat trekt je aan Zuid-Amerika?
"De afwisseling van bergen en jungle. En de Inca-cultuur. Bovendien ben ik helemaal weg van vulkanen en die heb je daar veel. De Cotapaxi, de Sancay, dat zijn magische namen. De Sancay is 's werelds meest actieve vulkaan. Hij is 5300 meter hoog. Ik heb hem beklommen, samen met een vriend, Ton Biesemaat. Als klimmer moet je dan heel alert zijn. Om de 20 minuten is er een eruptie. De rotsblokken rollen echt de helling af. Maar 's nachts zijn die uitbarstingen een overweldigend spektakel. Als ik eerlijk ben maakt dat gevaar het extra leuk."

Wat was je gevaarlijkste avontuur?
"Ik ben samen met een andere klimmer ingesneeuwd geraakt tijdens een storm op de Mont Blanc. We hebben een sneeuwhol gegraven. Het was zo koud dat we elkaar warm moesten houden. Die man werd langzaam gek en is de storm ingelopen. Hij wilde naar z'n vrouw, die net een baby had gekregen. Ik kon hem niet overreden te blijven. Hij overleefde het niet."
Toch was het een standaard wrakduik op de Noordzee die Stiefelhagen bijna fataal werd. "Ik onderzocht met mijn duikmaatje Melvin een 40 meter lang wrak. Je kon je door een klein luik naar binnen wurmen, over een hoop zand heen. We zijn gaan graven en vonden wat oud servies. Het water wordt dan troebel van het stof, je kunt geen hand voor ogen zien. Toen we nog voor een paar minuten lucht hadden, konden we het luik niet terugvinden! We stuitten steeds op die berg zand. Toen hebben we de beslissing genomen om een gat in de romp wat groter te maken. Het was nog het moeilijkst om kalm te blijven. Uiteindelijk konden we ons langs de scherpe randen wurmen. Toen we boven kwamen was onze lucht op."

Nog plannen?
"We zijn bezig het skelet van een mammoet op te duiken. Een slagtand hebben we al en de schedel hebben we zien liggen. Met Panorama maken we een tocht over de Chinese Muur. En in het najaar ga ik naar Nepal om te klimmen."

Tenslotte: wat neem je altijd mee op reis?
"Mijn grootbeeld camera. Het ding weegt een kilo meer dan een gewone camera, maar de foto's die je ermee maakt, zijn fantastisch." <

Voor wrakduiken op de Noordzee: duikschool Get Wet, Den Haag, tel. (070) 397 35 19.

Tekst: Reinoud Sluiter/Fotografie: José Koopman.

De mooiste foto's

Fuji Fotonex 200IX Zoom. Een handige compactcamera met zoomlens. Verkrijgbaar bij Vroom & Dreesmann, normale prijs f 299, maar met de bon op pag. 31 betaalt u slechts f 269,-.

de zeebodem

Op zoek naar het goud van de Tubantia

Avontuur & Opwinding

De sfeer van verre landen, het kleurrijke van andere culturen en de opwinding van avontuurlijke reizen. Die spannende mix vind je van 14 april t/m 9 mei in alle V&D warenhuizen. Adventure land is dan ook niet alleen een festival van spannende spullen. er staat heel veel aktie op het programma. Mis 't niet. Want welk avontuur je ook wil beleven, V&D heeft alles wat er voor nodig is.

Het avontuur van de natuur.

Bij avontuur denk je al gauw aan ongerepte natuur. Aan oerbossen vol wilde dieren. Aan zeeën vol exotische vissen. Maar, zoals we allemaal weten, wordt dat avontuur ernstig bedreigd. Wat er nog van over is, moet in stand gehouden en beschermd worden.
Daarom zal V&D een deel van de Adventure Land opbrengst ten goede te laten komen aan het Wereld Natuur Fonds, een organisatie die zich al 35 jaar lang inzet voor de bescherming van onze natuur.

LIVE: spetterende wereldmuziek.

We hebben ook nog een avontuur voor je oren in petto. Dat zal in diverse V&D vestigingen luid, duidelijk en live te merken zijn. In samenwerking met Q-radio zullen er bands en artiesten als Mobass, Mike and the Mellotones, Michael de Jong, P'etra, 4hoog achter, Blue Meanies, Cova en Drippin Honey optreden. Het zullen muzikale evenementen worden waarbij je bijna niet kan blijven stilstaan.

Wie treedt er wanneer op? Kijk op de Adventure Land informatiezuil op de parterre bij V&D.

Kom zelf klimmen.

Heb jij ook wel 'ns vol verbazing gekeken naar de halsbrekende toeren die bergbeklimmers op steile rotswanden uithalen? Nu ben jij aan de

Spanning & Spullen

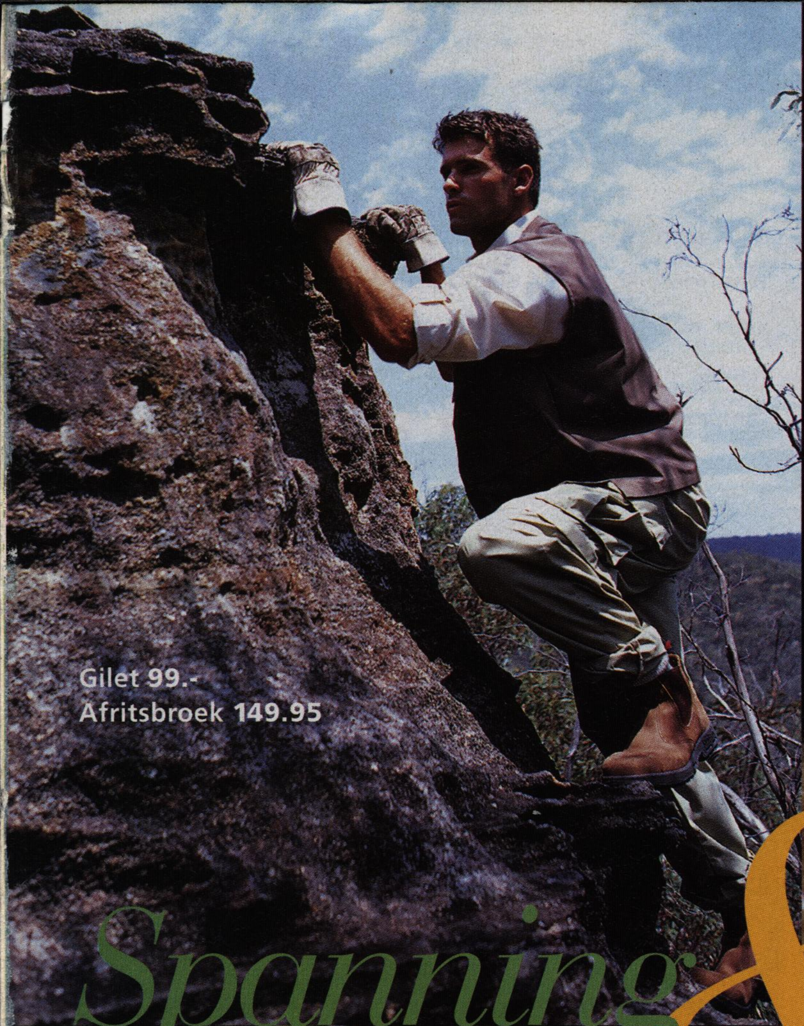

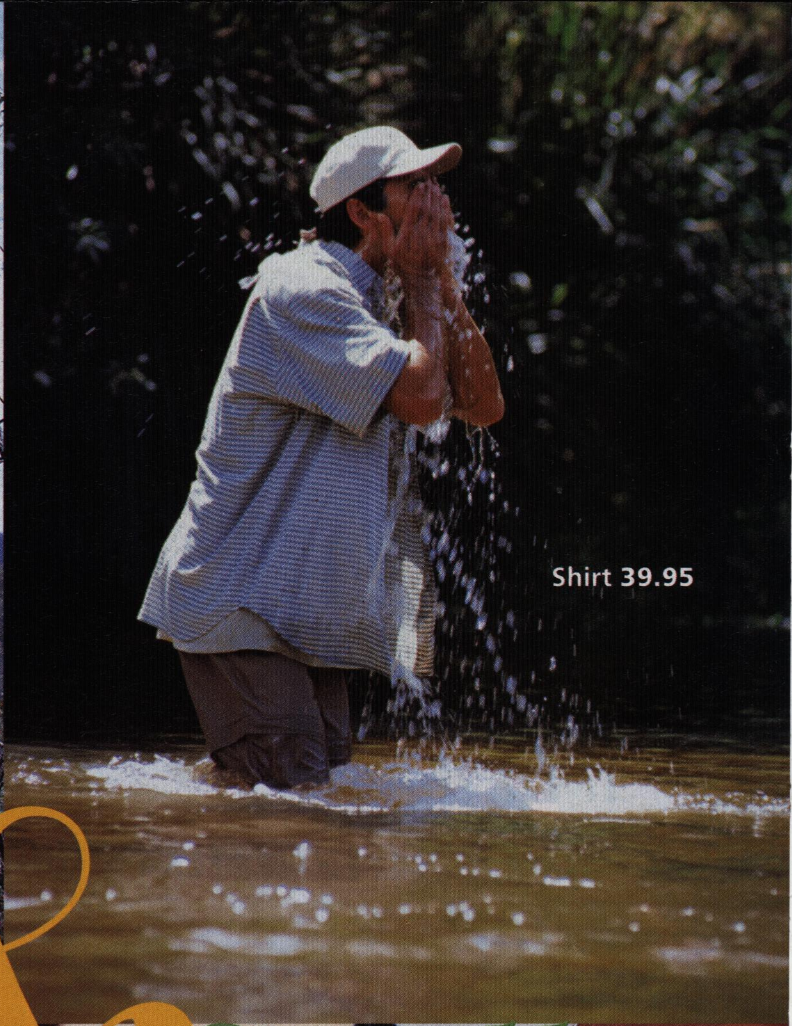

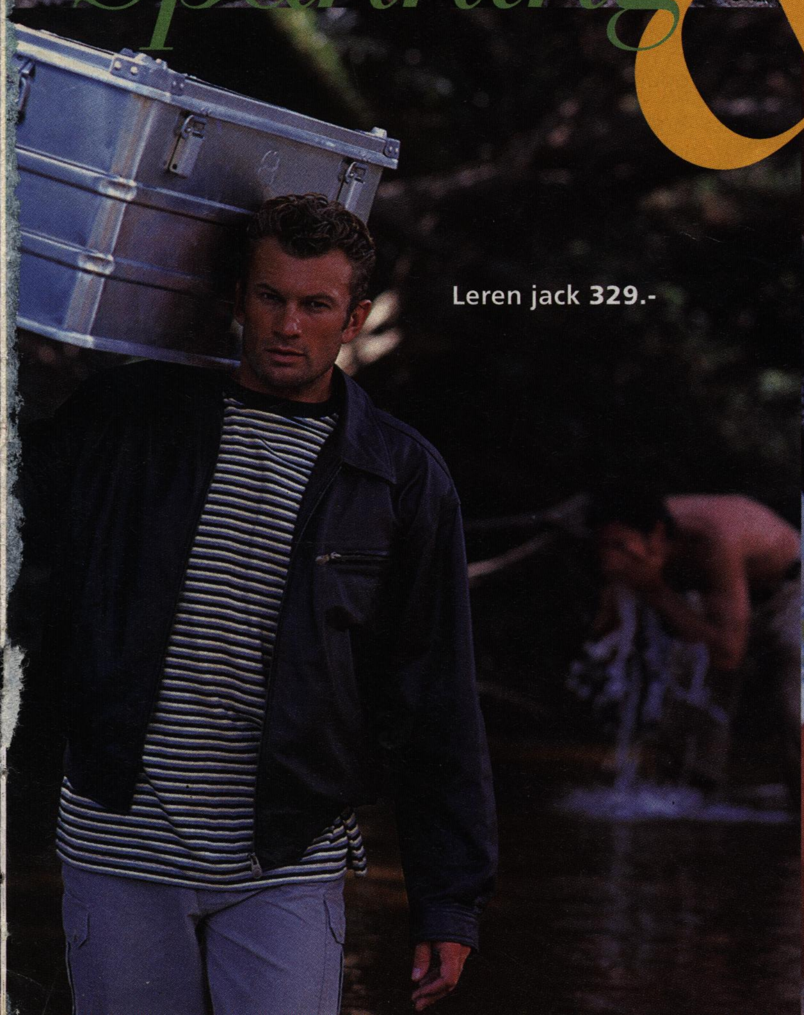

beurt. Tijdens Adventure Land kun je zelf ervaren hoe goed je bent in deze opwindende tak van sport. Probeer 't maar.

In 12 grote V&D vestigingen verschijnen 6 meter hoge Coleman-klimwanden, waar je de eerste beginselen van klimmen en - net zo belangrijk - afdalen kunt leren.

Doe mee en win de grote V&D Adventure Land-reis.

Win een reis naar Nieuw-Zeeland: eilanden van uitersten. Voor avontuur hoef je natuurlijk niet naar de andere kant van de wereld. Maar stel dat je twee tickets krijgt en de zekerheid dat daarginds een luxueuze camper op je staat te wachten, dan laat je de kans toch niet aan je voorbij gaan om 10 dagen door Nieuw-Zeeland te trekken?

Wie gaat er mee met Air New Zealand?
Tussen 14 april en 9 mei 1998 worden er vier gelukkige winnaars aangewezen. Alle reden dus om snel naar de nieuwe Trail Adventure Equipment shop op de campingafdeling te gaan. Want daar liggen de wedstrijdformulieren voor u klaar. In de vestigingen waar geen Trail Adventure Equipment shop is, liggen de formulieren op de campingafdeling.
Naast deze fantastische hoofdprijs zijn er ook 2 tweede prijzen en 5 derde prijzen te winnen betaande uit een Adventure campingset van Nomad (t.w.v. 1265,-) en een Nomad weekenders en travelpack (t.w.v. 450,-)

Gratis skateles bij V&D!

Je ziet steeds meer skaters van alle leeftijden door de straten flitsen en zwieren. En terecht: het is goed voor je lijf, het is spannend en het schiet ook nog 'ns lekker op. Op zaterdag 25 april a.s. kunt u bij meer dan 25 V&D vestigingen gratis skateles volgen op uw eigen skates.

Eén les duurt zo'n 45 minuten. Per les kunnen maximaal 25 mensen meedoen. Omdat we nogal veel belangstelling verwachten, moet u zich wel eerst even inschrijven.

Voor meer informatie en inschrijving kunt u bellen met 0900 - 2025925. (1 gulden per minuut).

V&D
Vroom & Dreesmann

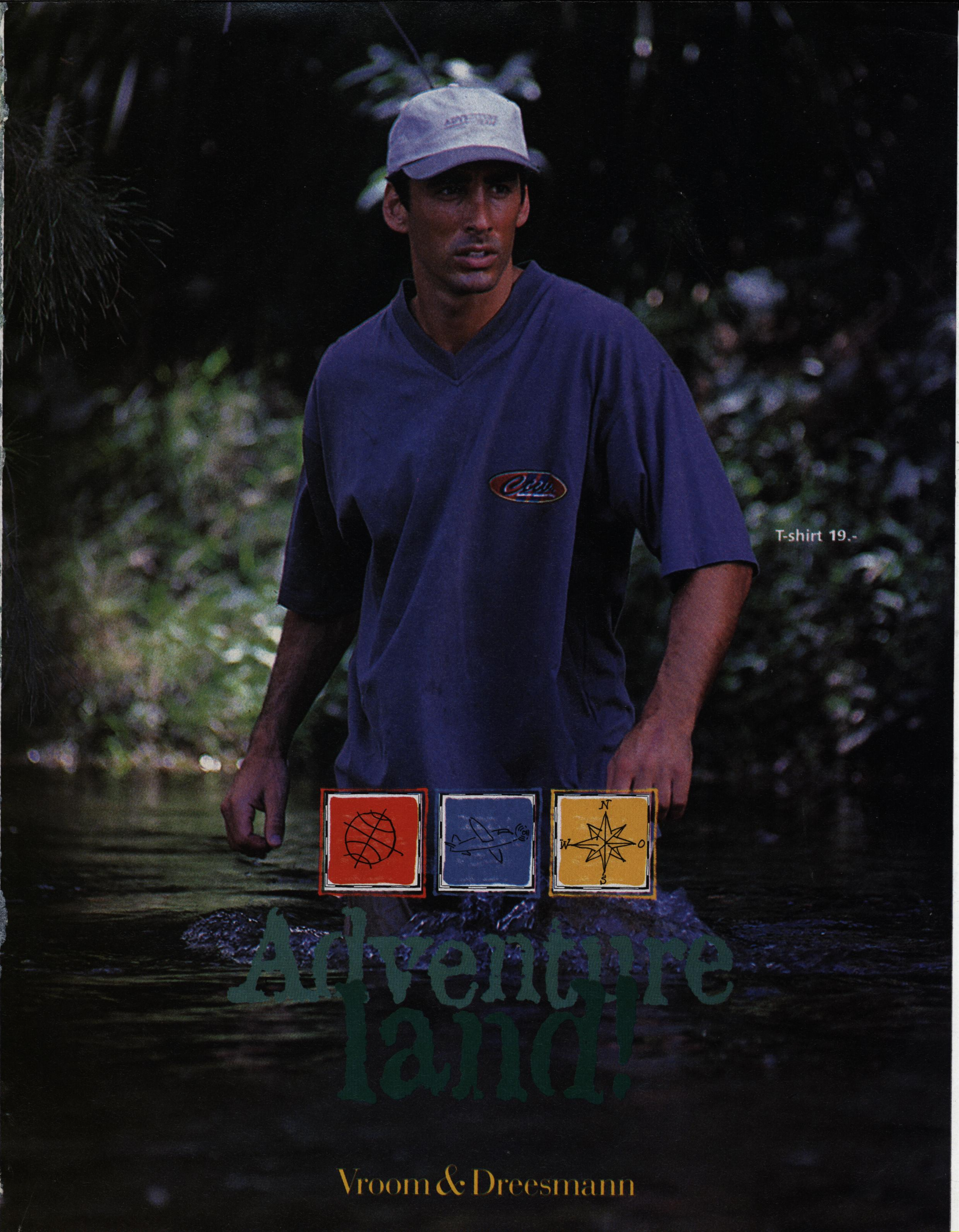
T-shirt 19.-
Adventure land!
Vroom & Dreesmann

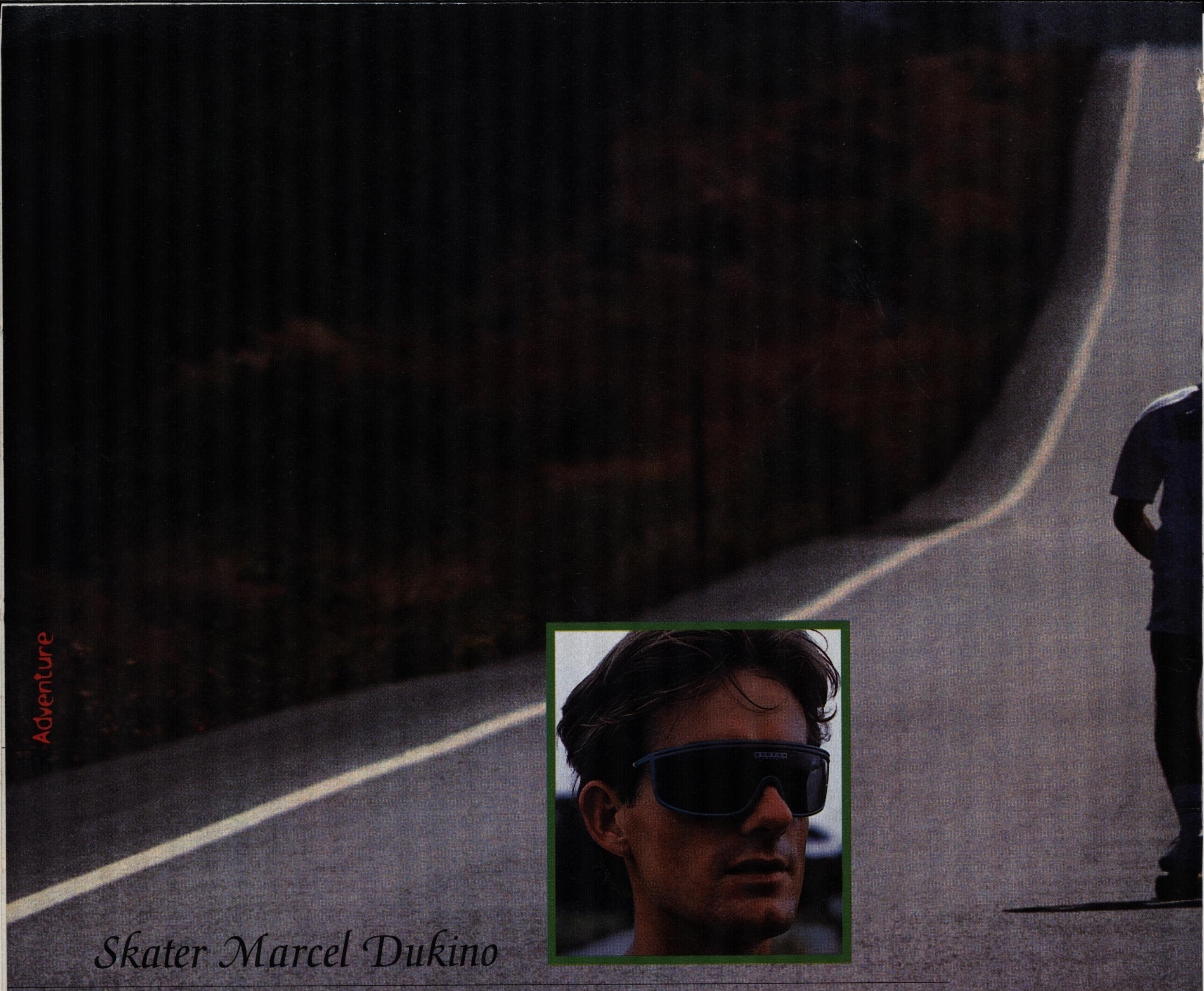

Skater Marcel Dukino

Op skates

In het dagelijks leven geeft Marcel Dukino skate-demonstraties en -les in heel Nederland. Maar als het even kan, gaat hij op reis - per skates! Inmiddels heeft hij al ruim 4000 kilometer afgelegd, over zandpaden, steile bergwegen en langs levensgevaarlijke Franse 'routes nationales'.

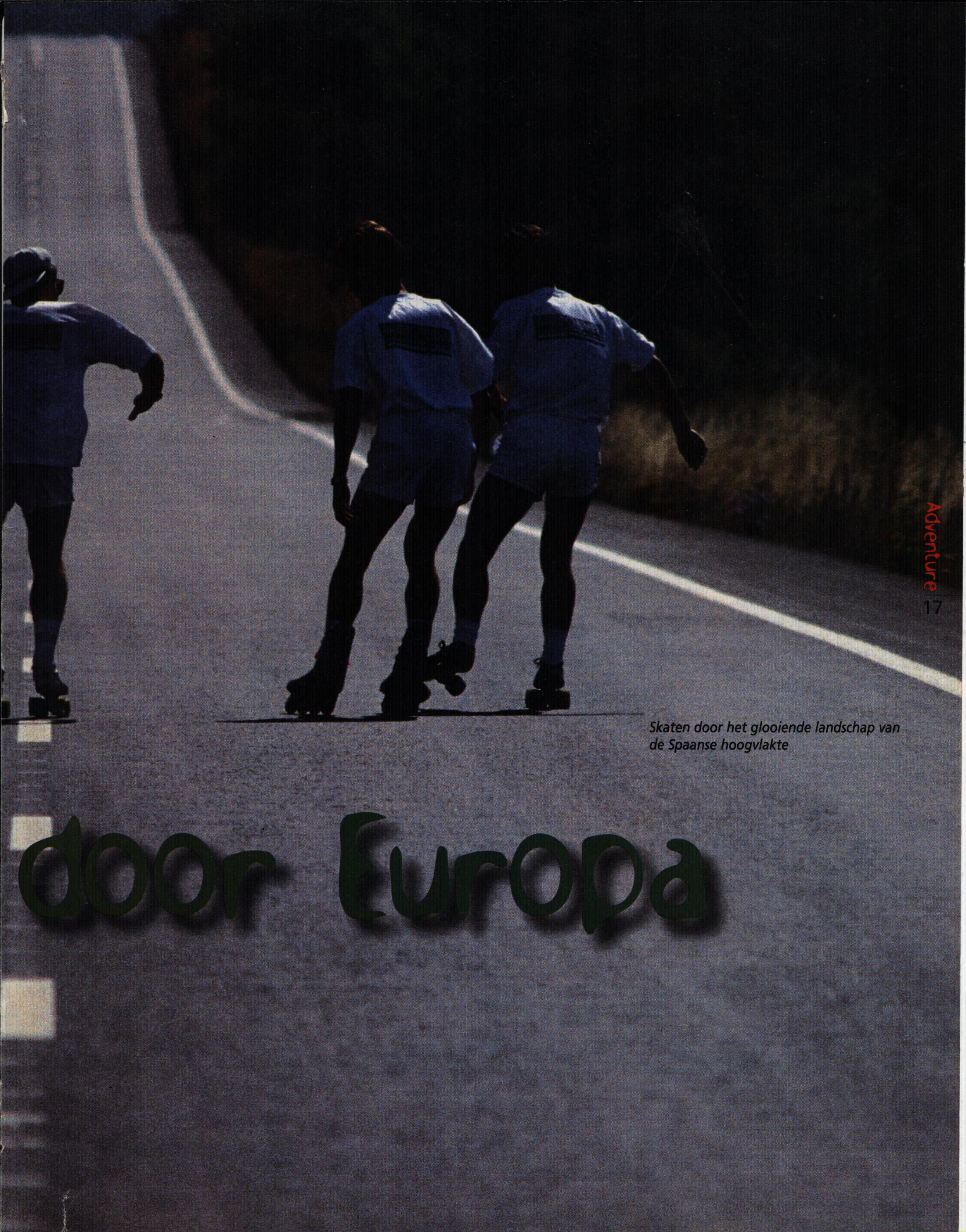

door Europa

Skaten door het glooiende landschap van de Spaanse hoogvlakte

De Pyreneeën over, dat is echt

Hoe bereid je je voor op zo'n tocht?
"Ik skate gemiddeld zo'n veertig, vijftig uur per week. Voor een deel tijdens de lessen en demonstraties die ik geef, maar daarnaast train ik veel om mijn eigen prestaties te verbeteren. Het enige wat je in Nederland helaas niet kunt oefenen, is bergopwaarts skaten. En dat komt tijdens zo'n Europese skate-toer wel veel voor. Een van mijn tochten was van Santiago de Compostela in Spanje naar Polen. Dan moet je de Pyreneeën over, dat is echt afzien. Na een paar kilometers stijgen en na een aantal bochten denk je dat je er bij de volgende bocht wel bent. Maar als je die eenmaal hebt bereikt en je ziet dan in de verte de weg toch weer omhoog kronkelen, baal je ontzettend. Zo'n berg op skaten is echt gigantisch zwaar, je slag moet heel kort zijn en je moet je benen extreem uitdraaien. Het zijn heel korte bewegingen die ontzettend veel energie kosten."

Zijn de wegen in Europa overal goed en veilig genoeg om te skaten?
"Als je zelf geen skater bent, heb je vaak geen idee van de verschillende soorten asfalt waar je overheen rijdt. In Nederland wordt vaak grind over de verschillende slijtlagen aangebracht. Zo'n weg is eigenlijk pas na een jaar of zes geschikt voor skaters, maar dan nog voel je heel veel trillingen in je benen. In Frankrijk heb je vaak asfalt met een grove samenstelling, dat is nog erger dan het asfalt in Nederland. Daar heb ik ooit kilometers achter elkaar over gereden. Je krijgt zulke gigantische klappen op je knieën dat sommige mensen uit de groep speciaal met ijs gevuld verband om hun knieën moesten dragen om de pijn te verzachten. Je zou het niet verwachten, maar landen als Oost-Duitsland en Polen hebben fantastisch glad asfalt. Ook Spanje heeft over het algemeen prima wegen. Al moesten we daar af en toe ook kilometers over zandpaden rijden. Die waren door de droogte wel keihard, maar zo stoffig dat we nauwelijks nog iets konden zien! Het gevaarlijkst zijn de Franse wegen. Naast de witte lijn hebben de 'routes nationales' een 'vluchtstrook' van ongeveer twintig centimeter breed, daarnaast ligt de berm. Vrachtwagens razen met 120 km per uur langs je en het gebeurt vaak genoeg dat ze je op een haar na missen. Het ergst zijn de mensen die een keer per jaar met de caravan op pad gaan en vergeten dat ze een extra brede spiegel hebben!"

Bergafwaarts haal je snelheden van ruim 70 kilometer per uur. Heb je weleens een valpartij meegemaakt?
"Je valt altijd wel een keer, zeker met downhill skaten. Veel meer dan streetpizzas (schaafwonden) heb ik er niet aan over gehouden. Maar Donald, een van de jongens die een keer meereed, heeft wel een behoorlijk ongeluk gehad. We waren bezig met een lange afdaling en opeens raast hij in een moordtempo voorbij. Toen hij ook nog de koploper voorbij schaatste, wist ik dat er iets mis was. Op een gegeven moment waarschuwden borden voor een scherpe haarspeldbocht. Het was best eng, want rechts waren er rotspartijen en links een ravijn. De hele groep is ongeschonden beneden gekomen, maar Donald was in geen velden of wegen te zien. Wat bleek: in die scherpe bocht is hij gewoon rechtdoor gereden! Er stond een huisje met een hek. Achter het hek lagen stapels grind. Donald is dwars door het hekje gescheurd en in die stapels grind beland. Hij zat onder de diepe schaafwonden, je zag het wit van de botten. Maar na een bezoek aan de dokter en een dag rust, is hij gewoon doorgegaan!"

Iets meegemaakt wat je niet snel zult vergeten?
"Tijdens een plasstop bij een paar struiken, hoorde ik opeens wat takken bewegen en voelde een steek in mijn been. Eerst dacht ik dat ik een enorme doorn in mijn been had, maar iemand uit de groep begon 'Een slang, een slang' te schreeuwen, smeet me op de grond en begon de wond uit te zuigen. Dat is echt mijn geluk geweest. Er kwam een wittige slijm uit zijn mond... Daarna ben ik gewoon doorgereden, maar na een tijdje begon de wond behoorlijk op te zwellen. Het werd uiteindelijk zo groot als een ei. In het ziekenhuis konden ze niks vinden. Na twee weken had ik nog steeds een bult en toen ik er een keer op drukte, heb ik er twee tanden uitgehaald.. Ik heb ook heel lang twee puntjes op mijn been gehad, maar die zijn nu weg."

Wat neem je altijd mee lange tochten?
"Omdat je meestal blaren krijgt, heb ik altijd Compeed bij me. Dat zijn pleisters die als een tweede huid fungeren en voorkomen dat je blaren erger worden." <

Lunch-stop in het zuiden van Spanje, tijdens een tocht van Sevilla naar Brussel

De Dukino Skate School geeft lessen in de basis-techniek van het inline-skaten zoals remmen en gewichtsverplaatsingsoefeningen. Ook gevorderde skaters kunnen hier bijgeschoold worden. Inlichtingen: 040-2481790.

Voorkom blaren
Op dit assortiment Hansaplast Footcare krijgt u f 2,- korting bij Vroom & Dreesmann (zie pag. 31).

tekst: Agnes Micro/Fotografie: ...

af zien!

Noord-west Spanje, een dorpje onderweg naar Bourgos

Presentator Menno Bentveld

Steeds op zoek na

Interview Sjoerd Heijnes/Fotografie: Vara

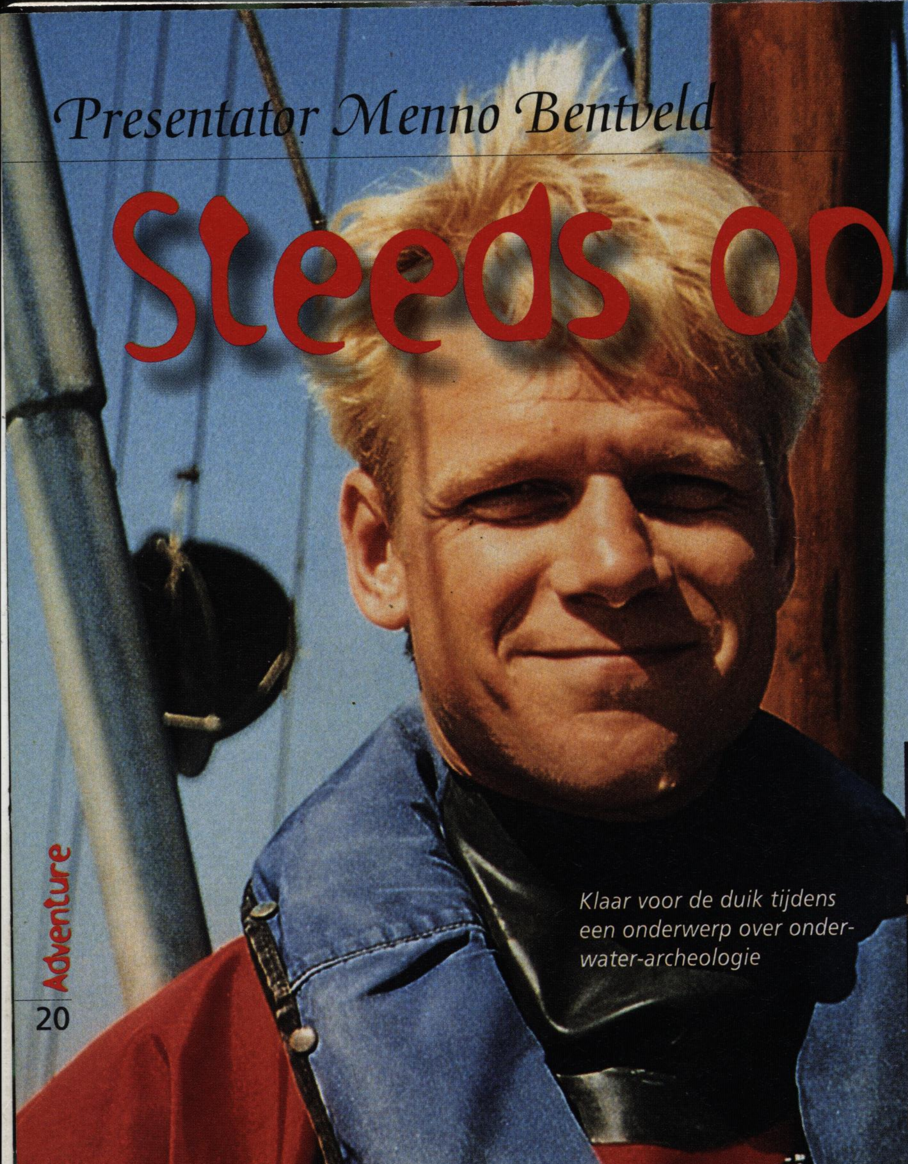

Klaar voor de duik tijdens een onderwerp over onder-water-archeologie

Zweefvliegen in de Alpen; zo lang mogelijk in de lucht blijven

Het nemen van een hindernis tijdens een motortrial

Meer weten over alle mogelijke avonturen? Bezoek Jules' eigen website op http://www.omroep.nl/vara/tv/jules.

...ar nieuwe grenzen

Overnachten aan een rotswand van de Mont Blanc

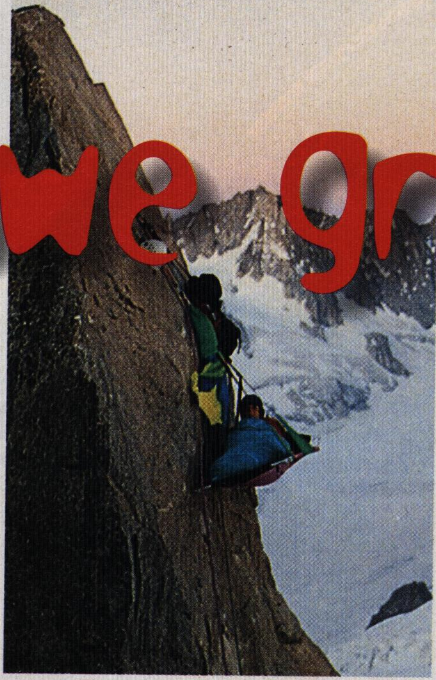

Voor het tv-programma Jules Unlimited' volgt presentator Menno Bentveld (30) de sportieve en avontuurlijke ontwikkelingen op de voet. En dat doet hij het liefst per aeroskimmer, mountainboard, onderwaterscooter, of hangend aan een rotspunt. Een gesprek over kicks en trends en Menno's limits.

Menno Bentveld studeerde in 1992 af aan de richting Theater-wetenschappen aan de Rijks Universiteit in Utrecht.
Bij de VARA maakt Menno sinds 1995 onder meer deel uit van het Jules Unlimited-team, met Jan Douwe Kroeske en Ivette Forster. Een programma met populair wetenschappelijke vindingen en nieuwe avontuurlijke activiteiten. Menno: "Bij 'Jules' zijn we steeds op zoek naar nieuwe vindingen. Amerika, en vooral Californië, geeft daarbij toch wel de toon aan. Het lijkt wel of er altijd dudes rondhangen om te kijken wat ze nu weer kunnen bedenken. Als het maar kicks oplevert. Het is ongelooflijk wat ze daar uithalen. Zelf ben ik gaan mountainboarden, zeg maar met een skateboard een berghelling afgaan. Na twee dagen instructie lukte het me om heelhuids naar beneden te skaten. Dankzij uitgekiend camerawerk, met speciaal gemonteerde kleine cameraatjes konden de kijkers dat meebeleven. Natuurlijk was het geen vergelijk met de manier waarop sommige van die boys naar beneden raggen..."

Downhill mountainbiken in Californië

Vragen om moeilijkheden?
"De kicks die mensen zoeken, worden steeds extremer. Deskundigen zeggen dat dat ook komt doordat alles in de maatschappij steeds georganiseerder is. En hoe vaker je je moet bedwingen, in de rij of in de file moet staan, hoe meer je de neiging krijgt om eens flink uit de band te springen. Bungy jumpen was zo'n vijf jaar geleden heel bijzonder, tegenwoordig kun je soms zelfs op een braderie zo'n sprong maken. Mensen raken gewend aan een bepaalde uitdaging en gaan dan weer op zoek naar nieuwe grenzen.

Wat is het gevaarlijkste dat je ooit hebt gedaan?
"In de ruim tachtig afleveringen van 'Jules' hebben we van alles gedaan: zoals astronautentraining, vliegen met een straaljager, ijsklimmen, bobsleeën en ijsduiken om een warmtepak uit te proberen.
Speedbiken in de sneeuw vind ik het gevaarlijkst van wat ik tot nu toe heb gedaan. Je doet dat op speciale speedski-hellingen, steile pistes zonder obstakels. Zo'n fiets heeft speciale spikes voor een goede grip op de sneeuw en bovenaan de helling moet je vanuit een dwarse stand in één keer omspringen in de goede lijn. Dan raas je recht naar beneden, zonder remmen want anders ga je over de kop. Recht houden en hopen dat je niet omgaat is het enige wat je kunt doen. Een hoogtepunt, letterlijk, was cliffhanging: Een overnachting op een soort stretcher bungelend aan een rotswand van de Mont Blanc. Ik heb geen oog dicht gedaan, maar het was prachtig. Het enige dat ik bij me had was een thermoskan met soep, een kleine camera en een portofoon voor contact met de gids en de regisseur die overnachtten in een tentje lager op de helling. Diep beneden in het dal twinkelden de lichtjes van Chamonix."

Al die gevaren, en dat voor je tv-werk...
"Alle avonturen worden grondig voorbereid. Niet alleen redactioneel, er is zelfs iemand die vooraf alles doet wat de presentator doet; iets moet niet alleen uitdagend klinken maar het ook zijn! De begeleiding en training is altijd in handen van een topcoach of topsporter in die bepaalde discipline. Bij de opnamen is er een heel team actief: cameramensen, geluid, een regisseur, noem maar op. Dat is ook het verschil met een 'echte' avonturier, zijn euforie is het directe resultaat van het overwinnen van de uitdaging. Mijn persoonlijke gevoel is bijzaak, de euforie ontstaat als blijkt dat het onderwerp er goed opstaat en dat deel je met de hele ploeg."

Wat doe je om dit allemaal aan te kunnen?
"Echt trainen om in conditie te blijven doe ik nauwelijks. Ik loop en zwem omdat ik dat leuk vind. Ik ben ooit in een fitnesscentrum geweest maar dat is niets voor mij. Eerlijk gezegd zwem ik nu extra veel, omdat voor komende zomer een zwemretourtje Texel - Den Helder op het programma staat. Elf kilometer, misschien een peuleschil voor een lange-afstand-zwemmer maar voor mij een hele onderneming, en ik wil het wel halen."

Wat neem je mee als je op avontuur gaat?
"Mijn leatherman stop ik als eerste in de tas, een handig zakmes dat altijd van pas komt.."<

Altijd droge voeten
Bij Vroom & Dreesmann: Trail sokken van 42% wol, 42% acryl en 16% polyamide. Door het hoge wolpercentage nemen de sokken extra veel vocht op. Normale prijs f 12,95 p.p., met de bon op pag. 31 betaalt u slechts f 10,-.

'Een abonnement kan

LIBERTEL iZi

Libertel iZi®. Mobiel bellen zonder abonnement.

Mobiel bellen zoals u wilt. Met alle vrijheid. Zonder ergens aan vast te zitten. Met volledige controle over de kosten. Zonder maandelijkse rekeningen.

Alleen betalen als u zelf belt. En niets als u gebeld wordt. Hoe 't werkt? Heel iZi.

Om te beginnen is er Libertel iZi® Totaal. Een compleet startpakket met GSM toestel, SIM kaart en een totaal beltegoed van f 60,-. Heeft u al een mobiele telefoon, (alle GSM-toestellen zijn ge schikt) dan bent u klaar met Libertel iZi® GO!

Bestaande uit een SIM kaart en een totaal b tegoed van eveneens f 60,-.

Verkooppunten iZi: BCC; BelCompany; Brezan; Combi foto; Computer Company; Comshop; Correct Telecom; De Block; De Grote Eén; Electro World; EP:ElectronicPartner; Europa Foto; E PHONES4u; Polectro; RoadPhone; Radio Modern Electronics; Raf; Scheer & Fo

altijd nog.'

Met Libertel iZi® belt u op het Libertel® GSM
netwerk (onlangs opnieuw als beste getest door
et onafhankelijke keuringsinstituut KEMA) in
el Nederland. Dag en nacht. En u kunt ook naar
t buitenland bellen.

Het beltegoed kan altijd opgewaardeerd worden met Libertel iZi® Plus80. Zo makkelijk is mobiel bellen nu. Met iZi. Van Libertel.

Bel voor meer informatie of de dichtstbijzijnde verkooppunten gratis Libertel **0800 05 60.**

LIBERTEL

Iedereen bereikbaar. bereikbaar voor iedereen.

ost; Flandria; Foto Klein; Free Record Shop; Halfords; HORN Elektro; In Car Quality Center; It's Electric; Kijkshop; Kinorama; MEGAPOOL; MIKRO Electro; Objectief; Office Centre;
eg; Telecom Today; Tele Masters; Telegarant; United Retail; Vogelzang.

Triatlete Bernadette Zevenhuizen

Het uiterste voor

Tekst: Sjoerd Heijnes/Fotografie: Gert Schutte

Sinds ze Julie Moss bij de triatlon in Hawaii kruipend de finish zag halen, is afzien de kick van Bernadette Zevenhuizen (36). Meppend in het water, stoempend op de fiets en rennend op het asfalt is zij in haar element.

"Na de start is het net of er iemand anders uit mijn vel springt. Bernadette blijft daar ergens op het strand en iemand anders gaat de wedstrijd in - de Almere triatlon. Tegenwoordig starten de ongeveer twintig vrouwen die meedoen apart van de rest van het peloton, zo'n negenhonderd man, maar op een gegeven moment moet je je in de massa mengen. Dan is het flink meppen en doorrammen. Onderweg zie je alleen voeten, en je zoekt een paar waarbij je in de slipstream probeert te komen. Je zwemt vooral op je armen want je benen heb-ben later nog genoeg te doen. Terug op het strand is het hollen naar je tasje met fietskleren. Na de wissel weet je: nu kan ik honderdtachtig kilometer door die polder gaan fietsen."

Hoe komt iemand die, zoals jij, de mode-academie heeft gedaan en in de reclame heeft gewerkt, in deze sport terecht?

"Het begon toen ik begin jaren tachtig op televisie Julie Moss zag tijdens de eerste triatlon op Hawaii, Iron Man. Kruipend en kapot kwam ze over de finish, oververmoeid geraakt, alle coördinatie weg en ze liet alles lopen. Ik zag dat en dacht: 'wauw wat extreem, zou het echt zo erg zijn?'. Ik vond het meteen een waanzinnig mooie sport en kon eigenlijk niet geloven dat mensen dat konden: 3,8 km zwemmen, 180 km fietsen en nog een marathon erachter aan. Ik ben begonnen met 'kwartjes', een triatlon met kortere afstanden, daarna 'Nice', een bekende wedstrijd met vergelijkbare afstanden als Iron Man, en zes jaar geleden tenslotte het echte werk: de Almere triatlons."

Hoe hou je zo'n zware wedstrijd vol?

"Ik probeer gemiddeld dertig kilometer per uur te fietsen. Ik kan harder, maar dan kom ik mezelf later tegen. Dat is ook het gevecht dat je steeds voert. Je moet heel goed naar je lichaam luisteren en niet reageren als je ingehaald wordt. En er gaan je wat mannen voorbij. Voeding is net zo belangrijk. Ik neem vloeibare koolhydraatdranken, powerbars en bananen. Elke tien minuten neem ik wat en op het tachtig kilometerpunt krijg ik mijn verversing aangereikt. Tijdens de marathon eet ik niet meer, alleen nog om het half uur drinken."

"Na de fiets heb ik toch iets van: 'ik ben er bijna, het laatste onderdeel'. De eerste kilometer is in het stadion en dan loop je in een soort roes, maar als je daarna de polder ingaat begint het gevecht: voldoende drinken, hopen dat je geen kramp krijgt en het gevoel van pijn negeren. Eenmaal over de finish, als ik stilsta, zak ik altijd in elkaar en ben ik even van de wereld. Alsof het lijf niet zo snel kan omschakelen van zoveel uren sport achter elkaar, naar rust. Dat duurt wel een half uur. Het Julie Moss-gevoel."

Gaat het nooit mis?

"Ik ben wel eens aan het infuus beland, dat was tijdens de laatste wedstrijd in 1997. Het was warm en mijn trainer zei dat ik elke tien minuten moest eten, terwijl mijn lichaam andere signalen gaf. Daarbij ging ik minder water drinken want ik werd er misselijk van. Ik kreeg uitdrogingsverschijnselen, maar ging toch door. Op het 32-kilometerpunt, vlak voor de finish, dacht ik: 'even voorover staan dan kots ik het er wel uit'. Maar het volgende moment lag ik op de grond. Ik had kippenvel van de kou, alleen het asfalt voelde lekker warm aan. Eenmaal in de EHBO-tent bleek dat mijn bloeddruk en bloedsuikerspiegel veel te laag waren, en werd ik aan het infuus gelegd. Geweldig: opeens voel je weer leven in je komen. De wedstrijd was verknald, maar ja. Het betekent in ieder geval dat het niet mijn laatste wedstrijd was, want zo'n afscheid kan natuurlijk niet."

Waarom doe je dit jezelf allemaal aan?

"Omdat ik het kan en misschien ook om me te bewijzen. Ik wil laten zien dat ik meer in mijn mars heb: goed in sport en stoere dingen doen. Ik train veel met mannen - er zijn gewoon niet veel vrouwen die het doen - en ze waarderen wat ik doe. Ik noemde mijzelf wel eens 'stoemphoer' als ik weer eens achter die fietsende mannen zat aan te hijgen. Maar het is wel de manier om goed te trainen."

Plannen voor de toekomst?

"Bergbeklimmen vind ik fantastisch. Uiteindelijk wil ik met expedities mee naar de toppen van echt hoge bergen."

En wat neem je dan in ieder geval mee?

"Zo 'bloot' als ik in een triatlon ben, zo warm gekleed moet ik voor de bergsport zijn. Vooral koude handen en voeten vind ik vreselijk. Daar heb ik van die verwarmde inlegzooltjes voor. Die zijn met draadjes verbonden aan een ceintuur met batterijen die ik omheb. Stroomstootjes verwarmen je voeten, heerlijk. En je kunt ze ook in je handschoenen doen."

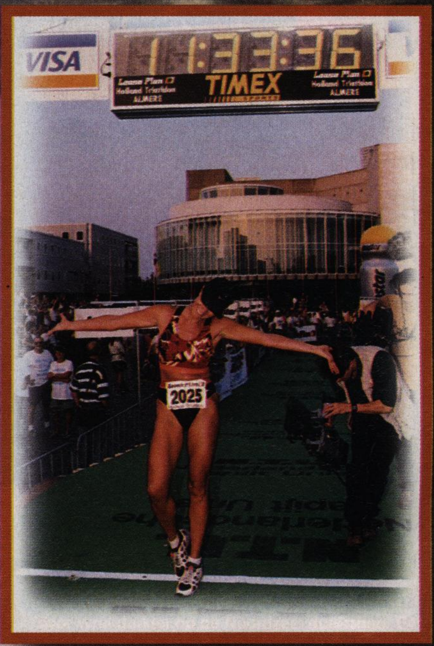

Opluchting na de finish van de Triatlon van Almere

Sportieve lingerie

Sportieve lingerie van comfortabele katoen. Grijze en witte bh f 24,95, zwarte top f 14,95. Grijze en zwarte slip f 7,95, witte string f 6,95. Verkrijgbaar bij Vroom & Dreesmann. Met de bon op pag. 31 krijgt u f 5,- korting per setje.

rbij

180 kilometer zeer geconcentreerd fietsen tijdens de Triatlon van Almere

Per raft de wa

Rafter Pieter Bekkers

Tekst: Sjoerd Heijnes/Fotografie: Pieter Bekkers

Wildwater doet het bloed van Pieter Bekkers (41) sneller stromen. Hij voelt zich heerlijk op de kolkende 'rapids' van de Colorado rivier in Amerika. En al raftend 'bedwong' hij ook de Zambesi in Zimbabwe en de Chileense rivier Bio Bio. Maar zijn ultieme uitdaging ligt dichter bij huis.

Al snel nadat hij in 1979 zijn CIOS-diploma had behaald, raakte het leven van Pieter Bekkers in een stroomversnelling. Vanaf begin jaren '80 bouwt hij zijn eigen kano's, bedwingt hij tot dan toe onbevaren wilde rivieren in de Alpen en de Dolomieten, en organiseert hij wildwater kanotochten en cursussen in heel Europa. Als een van de eersten introduceerde hij het uit Amerika overgewaaide rafting. Waarmee hij in het 'moederland' zelf eerst ruime ervaring had

terval af

Op de Zambezi rivier in Zimbabwe, waar stroomversnellingen namen hebben als 'Rapid Stairway to Heaven'

opgedaan tijdens tochten op de roemruchte Colorado rivier.

"Met een eigen raft op de Colorado varen mag, maar je bent wel gebonden aan strenge regels. Wij moesten bijvoorbeeld ook drie Amerikanen meenemen die het raft bestuurden met alle proviand en een toilet (dat mag namelijk niet zomaar in de vrije natuur). De Colorado heeft enorm 'dik' water, wat betekent dat er veel kubieke meters per seconde doorgaan. Wij hebben gevaren met vijfduizend kuub per seconde; dat is een watermassa die niet te vergelijken is met een rivier in Europa. En dan zijn er natuurlijk de rapids (stroomversnellingen), die worden gevormd door een verzameling stenen op de rivierbedding. Rivieren in Europa kennen een moeilijkheidsgraad van een tot en met zes. Een is vlak en zes onbevaarbaar. In Amerika hebben ze een tot en met tien. Veel rapids van de Colorado zitten op negen, dus tegen de grens van het onbevaarbare. Als je veertien dagen over die rivier hebt gevaren, heb je in totaal vijftien à twintig zware passages, in de categorie van acht, negen en tien, en zo'n vijftig 'gewone' rapids achter de rug."

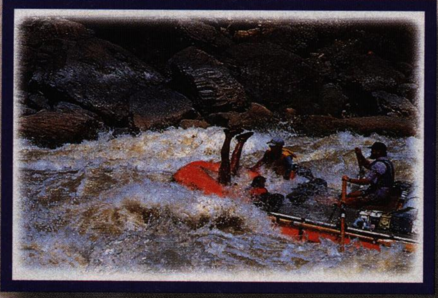

Kopje onder in de stroomversnelling 'Lava Falls' in de Colorado rivier in Arizona

Hoe neem je zo'n stroomversnelling?

"Rapids kunnen verschillende problemen opleveren. Een 'wals' bijvoorbeeld is ronddraaiend water dat je naar beneden zuigt en bij een 'zog' word je de eerste meters na een passage terug gezogen (tegen de hoofdstroming in). Dat betekent dus hard doorpeddelen. Een van de bekendste passages van de Grand Canyon Colorado is Lavafalls. De stenen daar veroorzaken allerlei stromingen, naar links naar rechts, kolkingen en walsen. Bij laag water zie je die stenen liggen, maar bij hoog water zie je alleen de golven."

Maar Pieter heeft meer verre raft-reizen gemaakt: "In Chili hebben we de Bio Bio gevaren. Ook een heel mooie rivier, vergelijkbaar met de Colorado, maar met minder debiet (kubieke centimeter per seconde) en dus een iets tragere stroming. Volume is afhankelijk van smelt- of regenwater. De Bio Bio krijgt smeltwater uit het Andesgebergte, en de Colorado is gedeeltelijk smelt- en gedeeltelijk regenwater. In Afrika heb ik op de Zambesi gevaren, ook een regenrivier, die in Zambia ontspringt en vierduizend kilometer verder, Zimbabwe binnenkomt. Vlak na de Lara waterval is het spectaculaire gedeelte van deze rivier. In de moessontijd komt er zoveel water doorheen dat bepaalde passages onbegaanbaar zijn, met name de vijfde, die Stairway to heaven is gedoopt.

Alle moeilijke passages van de 380 kilometer lange Colorado bij elkaar op een dag, dat is de Zambesi. Die rivier afgaan vind ik het mooiste wat er is, het is ook de gevaarlijkste rivier om als stuurman te bevaren. Als je daar een 'flip' maakt (raft gaat ondersteboven) kun je gigantisch onderuit gaan. Hier deed ik in 1996 en 1997 mee aan de Camel Challenge, een week lang raften met teams uit zo'n twintig landen. De wedstrijd bestaat onder andere uit achttien kilometer down river varen, een slalom traject, een raftsprint - twee tegen twee - over vijfhonderd meter en een rodeo: zoveel mogelijk trucs op je raft vertonen op een passage met de naam 'Oblivion' (Vergetelheid). Voor een team uit een vlak landje - dat moest trainen op de Rijn en in de branding van de Noordzee - presteerden we niet slecht, zevende de eerste keer en de tweede keer, door een flip, zeventiende."

Ben je nooit bang?

"Angst komt met de leeftijd. Vroeger maakte gevaar mij niet uit. Nu denk ik vaker: als dit mis gaat, gaat het goed fout. In Europa word ik bij een stroomversnelling met categorie 6 extra voorzichtig. Bij zulke passages stap je eerst uit om hem te 'lezen', in te schatten hoe je hem neemt. Hoe langer ik kijk hoe moeilijker het wordt, dus probeer ik snel de knoop door te hakken. De kick is tegen de grens van het onbevaarbare het toch te doen."

Tot slot: wat neem je altijd mee?

"Het eerste dat ik meeneem is een goede EHBO-doos, ik moet mensen kunnen helpen. Als ik ga raften heb ik altijd suikervrije kauwgum bij me. Je krijgt op het water een heel droge mond door de inspanning, de wind en de zon. Met kauwgum voel ik me op m'n gemak en gaat het goed." <

Handig bij ongelukjes

Hansaplast verbanddoos, te koop bij Vroom & Dreesmann. Normale prijs f 12,99, met de bon op pag. 31 betaalt u slechts f 10,99.

Tekst: Reinoud Sluiters/Fotografie: Hans van der Meulen/Henk Leijen

Tijdens de eerste 120 kilometer is het keihard werken onder zware omstandigheden als brokkelig zeeijs

Te voet naar

Vorig jaar trok Hans van der Meulen met vijf andere doordouwers vanaf Canada naar de noordpool. Te voet. Met achter zich aan een 120 kilo zware slee, die zonodig tot bootje kon worden omgebouwd. Over ontberingen gesproken...

Meer dan 15 jaar heeft Hans van der Meulen (44) in de Franse Alpen gewoond. Vanuit zijn berghut in Fontcouverte maakten hij en z'n vriendin Tanja Versluis telemarktochten met groepen buitensporters. 's Zomers stonden rafting, kanoën en rotsklimmen op het programma. Nu staan ze op het punt een huis in Leersum te kopen. Een nieuw leven.

ties. Dat moet ik opnieuw op de rit zetten. We hebben dat spul wekenlang gegeten tijdens onze expeditie naar de Noordpool, dus ik wist precies hoe het verbeterd kon worden." Van der Meulen is klein van stuk. Hij zit aan een smetteloos bureau. "Een Pietje precies," zegt hij zelf. Onder z'n korte bruine haar fonkelen twee felle ogen, terwijl hij over zijn avonturen vertelt. Over zijn beklimming van de beruchte K2, 's werelds gevaarlijkste berg, die hij zonder zuurstofflessen bedwong: "Pas achteraf besefte ik dat een op de vier klimmers die stunt niet overleeft. Het gevaar zit hem in de afdaling, als je moe bent en je lichaam uitgeput raakt door de grote hoogte."

"De K2 was iets eenmaligs," zegt hij terugkijkend. "Sommige stukken waren zo gevaarlijk.

Mis je de vrijheid van de bergen niet?

"Hoe mooi we daar ook woonden, het werd tijd voor iets anders. Ik zit al 20 jaar in het vak, echt moeilijk was die beslissing niet. Nu werk ik voor Adventure Food, een merk van kant-en-klaar maaltijden voor kampeerders en expedi-

Het ijs was keihard. Onze stijgijzers waren stomp. Op het ijs lag een dikke laag poedersneeuw. Ideale omstandigheden om uit te glijden en in de diepte te verdwijnen."

Ook aan zijn laatste avontuur, de Nomad Noordpool Expeditie, heeft hij geen onverdeeld

Hans van der Meulen

de Noordpool

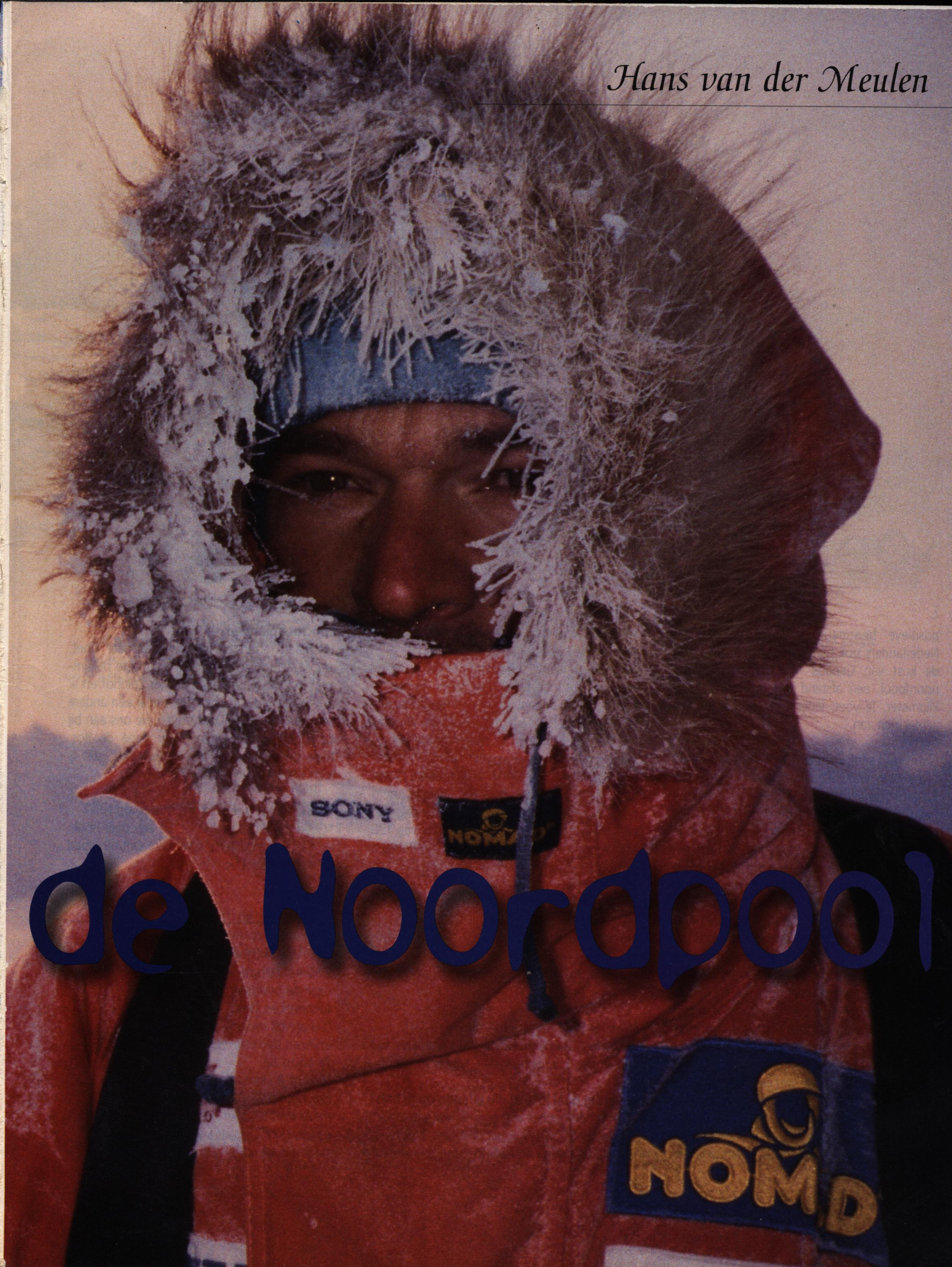

Tegen de avond rond de zestigste dag, lopend op het zeeijs

Elke dag is een gevecht, je voelt je krachten afnemen

positieve herinneringen. Met vijf andere Nederlanders trok hij afgelopen voorjaar vanaf de kust van Canada naar de geografische noordpool, een afstand van meer dan 1100 kilometer. Te voet, ieder met een zware slee achter zich aan.

Is dat niet saai, zo'n tocht door de sneeuw?
"Nee. Man, wat we daar hebben meegemaakt! Boven in de bergen is het koud, maar je kunt het niet vergelijken met de pool. Daar is het dag en nacht 40 graden onder nul. Zodra je even stil staat krijg je het ijskoud. Je hebt het maar twee keer per dag enigszins warm: als je loopt en als je in je slaapzak ligt. Het grootste probleem was de condens in onze kleren en slaapzakken. Die bevriest tot ijs en maakt alles loodzwaar. Het duurde elke dag anderhalf uur voor we het ijs uit onze kleren hadden geslagen. Dat doe je zittend op je knieën. Op het laatst zat er geen vel meer op."
De expeditie trok over zeeijs en kwam geregeld geulen open water tegen. Die werden overgestoken in de sleden, die tot bootjes konden worden omgebouwd.
Hans: "We zijn allemaal wel een keer door het ijs gezakt. Dat voel je niet aankomen: zeeijs buigt en opeens ga je er doorheen. Geen gekraak, niets. Dan moet je zo snel mogelijk in je blootje een slaapzak in. Daar kleed je je om. Veertig graden vorst op je blote huid heeft een verwoestend effect.
De poolkou neemt langzaam bezit van je. Het is elke dag een gevecht. Langzaam nemen je krachten af. Het gaat om doorzetten, doorzetten, doorzetten. Vooral het begin was afgrijselijk. We zaten meteen in zwaar terrein vol ijsschotsen. Om een slee vooruit te krijgen moesten we er met drie man aan trekken. Soms deden we niet meer dan een paar honderd meter per dag. Ik ben een licht mannetje. Op een gegeven moment kreeg ik die slee van 120 kilo bijna niet meer vooruit. Wilco van Rooijen, een beer van een vent, heeft toen een deel van m'n lading overgenomen."
Een bijkomend probleem was de drift van de ijsvelden, vertelt Hans. Terwijl de expeditie de ene kant op liep, dreef het ijs in de andere richting. Op sommige dagen boekte de expeditie ten opzichte van de pool letterlijk geen meter winst.

Wassen is er niet bij, onderweg?
"In drie maanden hebben we twee keer van ondergoed kunnen wisselen. Niet echt fris..."

Waarom haal je je al die ellende op je hals?
"Het is het mooiste wat er is. Ik hou van afzien. Zolang het kan wil ik elk jaar iets bijzonders doen. Misschien nog eens de Mount Everest."

Concrete plannen?
"In maart reizen we met zes man naar Tibet, om de achtduizender Sishapangma te beklimmen. Aansluitend maken Reinier Zuidhof en ik een trekking dwars door Tibet naar een andere berg: de Cho Oyu. Daar sluiten we ons aan bij de expeditie van Nederlander René de Bos. Twee achtduizenders in één expeditie, dat is toch wel uniek."

Tot slot: wat neem je altijd mee op reis?
"Goed materiaal natuurlijk. En een paar boekjes met wijze oosterse spreuken. Om de moed er in te houden!"<

Om te overleven

Survival handboek. Leer de overlevingstechnieken van 's werelds meest ervaren avonturiers. Te koop bij Vroom & Dreesmann, normale prijs f 12,50, maar met de bon op pag. 31 betaalt u slechts f 10,-.

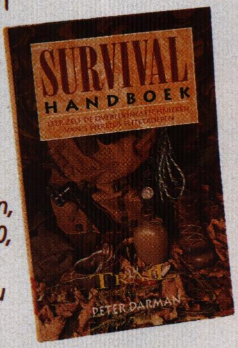

Avontuurlijk winkelen

Van 14 april tot en met 9 mei staan alle vestigingen van Vroom & Dreesmann in het teken van een speciale actie: Adventure Land. Met speciale producten, live optredens van diverse artisten, skate adventure, klimwanden en nog veel meer. Een bezoek aan Vroom & Dreesmann zal het gevoel geven van verre landen, andere culturen en avontuurlijke reizen. Kortom, tijdens Adventure Land kan iedere avonturier zijn hart ophalen..

De Himalaya op bij Vroom & Dreesmann
Ook altijd al eens zo'n loodrechte bergwand willen bedwingen? Dan hoeft u nu heel wat minder ver van huis om de 'Himalaya' op te klauteren. Tijdens Adventure Land is er in 12 vestingen van Vroom & Dreesmann een speciale klimwand ingericht. Klim-enthousiasten kunnen, onder begeleiding, via diverse routes van verschillende moeilijkheidsgraad deze 6 meter hoge wand beklimmen.
U kunt van 10 tot 17 uur klimmen op:
18 april in Amstelveen, Rotterdam-Centrum en Breda
22 april in Den Haag-Centrum, Eindhoven en Groningen
25 april in Amsterdam-Centrum, Utrecht en Haarlem
2 mei in Maastricht, Nijmegen en Arnhem

Win een reis naar hét Adventure land: Nieuw Zeeland
Nieuw Zeeland: het adventure land bij uitstek met totaal verschillende landschappen. Van tropische regenwouden tot ijzige gletsjers, van wilde watervallen tot idylische meren. Maak nu kans op een reis voor 2 personen naar Nieuw Zeeland, dé hoofdprijs in de Adventureland-wedstrijd van Vroom & Dreesmann. Ga naar de vernieuwde 'Trail Adventure Equipment' shop (of naar de camping-afdeling) waar wedstrijdformulieren voor u klaar liggen.
En wie weet bent u een van de gelukkige winaars die straks op het vliegtuig stapt naar Auckland voor een tiendaagse reis inclusief auto of camper!

Kom ook naar het Skate Adventure
Zaterdag 25 april is het Skate Adventure dag. Op meer dan 25 plekken grenzend aan of zelfs in vestingen van Vroom & Dreesmann, worden dan skatelessen gegeven, door professionele skate-instructeurs waaronder de instructeurs van Dukino's Skate School in Eindhoven. Marcel Dukino zelf geeft een demonstratie bij V&D in Utrecht, Hoog Catherijne. Zo kan iedereen die dat wil gratis en veilig kennismaken met deze snelst groeiende sport in Nederland. Een les duurt zo'n 45 minuten en per les kunnen maximaal 25 mensen deelnemen. Schrijf daarom snel in! Voor meer informatie en inschrijving bellen met: 0900-2025925 (f1,- per min).

Bon 1
4 delige pannenset
Normale prijs f 59,95, met bon f 49,95
Barcode na totaal
8 711793 638579

Bon 2
Pentel vulpotlood
Normale prijs f 9,95, met bon f 8,-
Barcode na totaal
8 711793 638241

Bon 3
Fuji fotonex 200 IX zoom.
Normale prijs f 299,-, met bon f 269,-
Niet in alle vestigingen.
Barcode na totaal
8 711793 638524

Bon 4
f 2,- korting op
Hansaplast footcare
Barcode na totaal
8 711793 638555

Bon 5
Trail sokken
Normale prijs f 12,95, met bon f 10,-
Barcode na totaal
8 711793 638562

Bon 6
Sportieve lingerie
Met bon f 5,- korting per setje
Barcode na totaal
8 711793 638180

Bon 7
Hansaplast verbanddoos
Normale prijs f 12,99, met bon f 10,99
Barcode na totaal
8 711793 638548

Bon 8
Survival handboek
Normale prijs f 12,50, met bon f 10,-
Barcode na totaal
8 711793 638531

De aanbiedingen zijn geldig van 14 april t/m 9 mei 1998. Zolang de voorraad strekt en niet geldig in combinatie met andere aanbiedingen.

Bon 9
Vroom & Dreesmann
"Adventure" winkelen bij Vroom & Dreesmann
Op vertoon van deze bon kunt u, op 21 en 22 april, 's avonds van 18.30 tot 21.30 'avontuurlijk' winkelen bij Vroom en Dreesmann. Tijdens deze avonden zijn er tal van activiteiten en krijgt u interessante aanbiedingen. Deze bon is geldig voor vier personen.

We hebben hetzelfde budget. Maar worden we het ooit eens over een auto?

Valéra • Uitzonderlijk veel ruimte voor bagage • In delen neerklapbare achterbank • Comfortabel • Ideale gezinsauto • Zeer complete uitrusting • Veilig • Ook met automaat • **Vanaf *f* 25.995,-** • DaiLease-prijs *f* 719,-*

Applause • 2 airbags • Anti-blokkeer remsysteem • Sedan met vijfde deur • Stuurbekrachtiging • 1.6i 16V motor • Enorme bagageruimte • Electrisch bedienbare ramen • Centrale deurvergrendeling • Ook met automaat • **Vanaf *f* 34.995,-** • DaiLease-prijs *f* 895,-*

Terios • Permanente 4-wielaandrijving • Dagelijks rijplezier in Recreational Vehicle (RV) • Dynamisch en onderscheidend • Comfortabel • 2 airbags • Ook met automaat • **Vanaf *f* 32.495,-** • DaiLease-prijs *f* 809,-*

Gran Move • Ruim Multi Purpose Vehicle (MPV) • Flexibele interieurindeling • Comfortabel • 2 airbags • Ook met automaat • **Vanaf *f* 32.495,-** • DaiLease *f* 809,-*

Daihatsu biedt meer keuze tussen de *f* 26.000 en *f* 35.000,-

Nee! Want belangrijker nog dan het financiële plaatje, zijn onze persoonlijke wensen. Dat we allevier in een Daihatsu rijden is geen toeval. Voor hetzelfde geld biedt Daihatsu gewoon meer keuze. Keuze in Japanse topkwaliteit met 3 jaar fabrieksgarantie. U heeft zelf natuurlijk ook heel eigen wensen voor een auto. Kom daarom nu naar de Daihatsu-dealer voor een proefrit in úw favoriete Daihatsu. Voor het adres kijkt u in de Gouden Gids. Of u belt 0347 - 370 505.

Je rijdt zeker.

DAIHATSU

Daihatsu Holland B.V., Witboom 2, 4131 PL Vianen, tel. 0347 - 370 505. Prijs is incl. BTW en excl. kosten rijklaar maken, de verplichte verwijderingsbijdrage en registratiekosten. SE&O. U vindt Daihatsu ook op Internet: www.daihatsu.nl. Afgebeelde accessoires kunnen optioneel zijn. Informeer ook naar de uitgebreide leasemogelijkheden van DaiLease en de flexibele Daifin-financieringen (ook mogelijk zonder aanbetaling en/of lopende kredieten). * Excl. BTW per maand op basis van 20.000 km en 48 maanden.